

BIULETYN INFORMACYJNY POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

1(21)/2009

NOWY ROK AKADEMICKI ROZPOCZĘTY!

V LUBELSKI FESTIWAL NAUKI

Drodzy Czytelnicy

O tym, że promocja uczelni jest w obecnych czasach koniecznością, nikogo nie trzeba przekonywać. Wiedzą o tym również władze naszej Uczelni. W najbliższym czasie zostanie powołane Biuro Promocji Politechniki Lubelskiej, którego zadaniem będzie kreowanie pozytywnego wizerunku i zwiększenie atrakcyjności Uczelni na rynku edukacyjnym. Panie: Magdalena Rzemieniak i Barbara Szymoniuk z Katedry Marketingu Wydziału Zarządzania na łamach „Biuletynu” dzielą się z Państwem swoją wiedzą w tym zakresie.

Zapraszamy także do lektury pozostałych wywiadów, które publikujemy w bieżącym numerze. Dowiedzą się z nich Państwo o szczegółach utworzenia Centrum Dydaktyczno-Kulturalnego w naszej Uczelni, poznają opinię o pierwszym roku funkcjonowania Wydziału Podstaw Techniki.

Prezentujemy również sylwetkę nowej Dyrektorki Biblioteki Politechniki Lubelskiej oraz Jej plany dotyczące rozwoju tej jednostki.

Dla odprężenia i poprawy humoru warto sięgnąć do fraszek poświęconym „uczonym głowom”.

Zachęcamy Państwa do wyrażania poglądów dotyczących tego, co dzieje się na naszej Uczelni. Czekamy na Państwa głosy.

Redakcja

BULETYN INFORMACYJNY POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

1(21)/2009

Wydarzenia	2
Informacja o pracach Senatu PL	4
Inauguracja roku akademickiego	8
Gratulujemy nowym profesorom	13
Jubileusz prof. R. Sikory	15
Pożegnania	18
Centrum Dydaktyczno-Kulturalne Politechniki Lubelskiej nabiera kształtów	21
V Lubelski Festiwal Nauki	22
Wiedza lekarstwem duszy Dokumentaliści na VLubelskim Festiwalu Nauki	
Nowoczesna Politechnika	26
Biuro promocji – konieczność czy moda?	27
Intensywna współpraca międzynarodowa	30
Finansowa strona projektu Jak sprzedać swój pomysł Atrakcyjna Hiszpania Wizyta w Słowenii Inżynier Europejski List intencyjny	
Studenci pomagają studentom	37
NIMB – Nauka, Innowacje	38
Studium Języków Obcych	39
Uczelnia, żeby przetrwać musi mieć wykształconą kadę Kolejne konkursy Nasi studenci na olimpiadzie	
Biblioteka	42
Biblioteka Cyfrowa PL Biblioteka to nie tylko budynek, ale cała przestrzeń informacyjna	
Biuro Karier Studenckich	45
Z życia kół naukowych	46
Wydział Mechaniczny	56
Rozwój kadry naukowej Konferencje Wydarzenia „Spotkania z Sandvikiem” Publikacje Współpraca międzynarodowa Wyróżnienia	
Wydział Elektrotechniki i Informatyki	63
Rozwój kadry naukowej Współpraca międzynarodowa Konferencje Współpraca z przemysłem i programy badawcze	
Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej	67
Remont wydziału Rozwój kadry naukowej Badania naukowe Współpraca z przemysłem Współpraca międzynarodowa Dydaktyka	
Wydział Inżynierii Środowiska	70
Inauguracja Roku Akademickiego 2008/2009 Rozwój kadry naukowej Konferencje, warsztaty, spotkania Współpraca międzynarodowa Nagrody, wyróżnienia	
Wydział Zarządzania	74
Rozwój kadry naukowej Współpraca międzynarodowa Wydarzenia Konferencja Publikacje	
Wydział Podstaw Techniki	79
Szczególny rok dla Wydziału Seminarium, konferencje Badania Wydarzenie Publikacje	
Życie studenckie	83
Impreza za imprezą Siła współpracy... siła różnorodności... Nasze zespoły w Wielkiej Orkiestrze „Taniec łączy...” Najważniejsze wydarzenia artystyczne Formacji “GAMZA” Szermierka historyczna Ze sportowego życia naszej Uczelni Kolarstwo górskie – zna ktoś...? Deklaracje trenera Najlepszy rok w historii lubelskich kickboksów	
Nie tak całkiem serio	100

Wydarzenia

SIERPIEŃ 2008

29 sierpnia odbyło się ostatnie w kadencji 2005-2008 posiedzenie Senatu Politechniki Lubelskiej, podczas którego Rektor prof. Józef Kuczmaszewski przekazał insygnia rektorskie Rektorowi-Elektowi prof. Markowi Opielakowi.

WRZESIEŃ 2008

11 września podczas wizyty władz chińskiej prowincji Henan w Lublinie doszło do spotkania delegacji z przedstawicielami kierownictwa Uczelni: Prorektorem ds. Ogólnych prof. Jerzym Lipskim oraz Prodziekanem ds. Kształcenia Wydziału Mechanicznego prof. Krzysztofem Łukasikiem.

Delegacji chińskiej przewodniczył Pan Wang Quangshu, Przewodniczący Komitetu Prowincjonalnego Chińskiej Ludowej Konsultatywnej Konferencji Politycznej. Rozmowy dotyczyły nawiązania współpracy naukowej i dydaktycznej.

14-16 września w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą odbyła się konferencja naukowa pt. „Zarządzanie: doświadczenia i problemy”.

→WZ – Konferencje

14-17 września miała miejsce 4. Międzynarodowa Konferencja „Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems”.

→WIS – Konferencje

19 września Politechnika Lubelska szeroko otworzyła swoje drzwi dla kandydatów na studia. Były rozmowy młodzieży z władzami, pracownikami i studentami Uczelni.

20-26 września odbył się w Lublinie V Festiwal Nauki.
→V Lubelski Festiwal Nauki

26 września odbyła się uroczystość zakończenia kolejnej edycji polsko-amerykańskich menedżerskich studiów podyplomowych Postgraduate Management Studies Certificate w specjalności zarządzanie i marketing oraz zarządzanie zasobami ludzkimi, a także podyplomowych studiów Master of Business Administration. W uroczystości wzięły udział władze Wydziału Zarządzania oraz prof. Peter Kuchinke z University of Illinois w Urbana-Champaign.

PAŹDZIERNIK 2008

4 października zmarł profesor Jan Kowal.
→Pożegnania

6 października Politechnika Lubelska zainaugurowała 56. rok akademicki.

→Inauguracja roku akademickiego

16-17 października odbyła się konferencja naukowo-techniczna „Zagadnienia Mechaniki Pękania i Skrawania Materiałów”.

→WM – Konferencje

23 października zmarł profesor Henryk Borowski.
→Pożegnania

23-25 października w Nałęczowie miało miejsce VI Forum Inżynierii Ekologicznej „Uwarunkowania ekorozwoju turystyki i rekreacji (ze szczególnym uwzględnieniem gospodarowania i zarządzania środowiskiem)”.

→WM – Konferencje

LISTOPAD 2008

2 listopada w Politechnice Lubelskiej odbyło się seminarium pt. „Komercjalizacja badań naukowych – jak sprzedać swój pomysł. Współpraca jednostek naukowo-badawczych z przedsiębiorstwami”.

→Intensywna współpraca...

18 listopada w Wydziale Mechanicznym odbyło się kolejne spotkanie z przedstawicielem firmy Sandvik Polska sp. z o.o.

→WM – Spotkanie z...

19 listopada w Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej zorganizowane zostały targi pracy pt. „Inżynier

na rynku pracy”. Ich organizatorem było Biuro Karier Studenckich Politechniki Lubelskiej.

→Biuro Karier Studenckich

21 listopada w Studium Języków Obcych Politechniki Lubelskiej odbyła się IV Ogólnopolska Olimpiada Języka Niemieckiego dla Studentów Wyższych Uczelni Technicznych.

→SJO – Nasi studenci na olimpiadzie

23 listopada w Kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Lublinie odprawiona została msza święta w intencji zmarłych pracowników i studentów Politechniki Lubelskiej.

26 listopada w niskiej części budynku stołówki Politechniki Lubelskiej odbyło się uroczyste otwarcie pomieszczeń dydaktyczno-szkoleniowych.

→Centrum Dydaktyczno-Kulturalne...

27 listopada w Wydziale Podstaw Techniki odbyło się spotkanie studentów z władzami wydziału.

→WPT – Wydarzenie

GRUDZIEŃ 2008

2 grudnia w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki PL odbył się konkurs prezentacji multimedialnych pt. „New Electrical Engineering and Computing”.

→SJO – Kolejne konkursy

5 grudnia w Stołówce PL spotkały się osoby odchodzące w 2008 r. na emeryturę.

W uroczystym pożegnaniu pracowników uczestniczyły władze Uczelni oraz przedstawiciele działających w Uczelni związków zawodowych.

11 grudnia w Wydziale Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej odbyło się otwarte seminarium pt. „Etyka w nauce”.

→WPT – Seminarium

11 grudnia odbyła się VII edycja konkursu prezentacji multimedialnych pt. „Modern Aspects of Technology and Science”.

→SJO – Kolejne konkursy

12 grudnia w Muzeum Lubelskim odbyło się podpisanie pierwszych w województwie lubelskim umów w Programie Rozwój Polski Wschodniej.

Umowy podpisane zostały przez Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Panią Danutę Jabłońską oraz Rektorów 4 uczelni: Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Politechniki Lubelskiej, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej oraz Uniwersytetu Medycznego.

Umowy dotyczą następujących projektów:

- „Budowa Gmachu Naukowo-Dydaktycznego Biotechnologii”, KUL;
- „Rozbudowa i modernizacja potencjału edukacyjnego i badawczego Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej”, PL;
- „Budowa wraz z wyposażeniem Obiektu Badawczo-Dydaktycznego Instytutu Nauk o Ziemi UMCS w Lublinie” oraz „Budowa Budynku Dydaktycznego Instytutu Informatyki UMCS w Lublinie z wyposażeniem oraz łącznikami”, UMCS;
- „Budowa Teoretycznych Zakładów Naukowych III Uniwersytetu Medycznego w Lublinie”, UM.

Honorowymi gośćmi uroczystości byli: Minister Rozwoju Regionalnego Pani Elżbieta Bieńkowska oraz Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Pan Krzysztof Hetman.

16 grudnia w Collegium Maius w Lublinie odbył się Koncert Świąteczny zorganizowany przez Formację Tańca Towarzyskiego GAMZA Politechniki Lubelskiej oraz Akademicki Chór Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, któremu towarzyszyli studenci kierunku jazz i muzyka estradowa Instytutu Muzyki UMCS.

17 grudnia przedstawiciele społeczności akademickiej Politechniki Lubelskiej spotkali się podczas tradycyjnego oplatka.

Na uroczystość przybyli również: Jego Ekscelencja Arcybiskup Józef Życiński wraz z duszpasterzami akademickimi Politechniki oraz Prezes Lubelskiego Oddziału PAN prof. Jan Gliński.

18 grudnia odbyło się spotkanie władz Politechniki Lubelskiej z pracownikami Uczelni.

Rektor, Prorektorzy oraz Kanclerz przedstawili główne kierunki działalności Uczelni na najbliższe lata.

Spotkanie oplatkowe

STYCZEŃ 2009

6 stycznia dr inż. Andrzej Zniszczyński, pracownik Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn Wydziału Mechanicznego, został laureatem Dorocznej Nagrody Naukowej im. prof. Edmunda Prosta, przyznawanej przez Lubelskie Towarzystwo Naukowe.

→WM – Wyróżnienia

Informacja o pracach Senatu PL

(wrzesień 2008–styczeń 2009)

Przedmiotem obrad były następujące sprawy i zagadnienia:

- wyrażono zgodę na rozpoczęcie prac inwestycyjnych dotyczących realizacji projektu pod nazwą „Rozbudowa i modernizacja potencjału edukacyjnego i badawczego Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej”;
- uchwalono „Regulamin pracy Senatu Politechniki Lubelskiej na kadencję 2008-2012”;
- powołano przewodniczących komisji senackich;
- omówiono wyniki rekrutacji na I rok studiów;
- przedstawiono informację dotyczącą przygotowań do rozpoczęcia roku akademickiego 2008/2009;
- powołano składy:
  - Uczelnianej Komisji Oceniającej Nauczycieli Akademickich Politechniki Lubelskiej,
  - Odwoławczej Komisji Oceniającej Nauczycieli Akademickich Politechniki Lubelskiej,
  - Komisji Oceniającej Nauczycieli Akademickich w Bibliotece Politechniki Lubelskiej;
- powołano składy komisji senackich na kadencję 2008-2012;
- dokonano wyboru następujących komisji dyscyplinarnych i odwoławczych na kadencję 2008-2012:
  - Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów,
  - Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów,
  - Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów,
  - Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów;
- dokonano wyboru Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich;
- uchwalono „Plan posiedzeń Senatu Politechniki Lubelskiej w roku akademickim 2008/2009”;
- wyrażono zgodę na dofinansowanie udziału własnego do umowy nr EEN/BISNEP/06/2008 dotyczącej udzielenia pomocy finansowej na realizację zadań ośrodków Enterprise Europe Network;
- zaopiniowano pozytywnie wniosek Rady Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej w sprawie utworzenia Katedry Konserwacji Zabytków oraz Samodzielnej Pracowni Architektonicznej;
- ustalono „Główne kierunki działalności Politechniki Lubelskiej na kadencję 2008-2012”;
- zatwierdzono korektę planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej na 2008 r.;
- przyjęto zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, wymiaru zajęć dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, zasad obliczania godzin dydaktycznych, zasad i trybu powierzania godzin ponadwymiarowych oraz liczebności grup studenckich;
- wyrażono zgodę na wniesienie zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy dotyczącej udzielenia pomocy finansowej na realizację zadań w ramach projektu „Zamawianie kształcenia na kierunkach technicznych, matematycznych i przyrodniczych – pilotaż”;
- wyrażono zgodę na nabycie mienia o wartości przekraczającej 100 tys. zł w postaci samochodu osobowego dla potrzeb Uczelni;
- zatwierdzono plany pracy komisji senackich;
- wyrażono zgodę na podpisanie umów o współpracy pomiędzy Politechniką Lubelską a:
  - Uniwersytetem Południowej Australii (Adelaide, Australia),

- Politechniką Lwowską (Ukraina),
- Łuckim Państwowym Uniwersytetem Technicznym (Ukraina),
- Narodowym Awiacyjnym Uniwersytetem (Ukraina),
- Instytutem Politechnicznym w Guarda (Portugalia),
- Uniwersytetem w Saragossie (Hiszpania),
- Uniwersytetem Rey Juan Carlos (Hiszpania).

Rektor przedstawił informacje o podjętych decyzjach dotyczących spraw osobowych:

- Senat Politechniki Lubelskiej pozytywnie zaopiniował zatrudnienie Pani mgr Doroty Tkaczyk na stanowisko Dyrektora Biblioteki Politechniki Lubelskiej;
- Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Barbara Kudrycka mianowała prof. dr hab. inż. Józefa Kuczmaszewskiego na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Lubelskiej;
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński nadał dr hab. inż. Zbigniewowi Paterowi, prof. PL tytuł naukowy profesora nauk technicznych;

- dr hab. Dobrosław Bagiński został zatrudniony na stanowisko profesora nadzwyczajnego PL w pełnym wymiarze czasu pracy w Katedrze Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej;
- dr hab. inż. Jan Kukiełka, prof. PL został zatrudniony na stanowisko profesora nadzwyczajnego PL w pełnym wymiarze czasu pracy w Katedrze Dróg i Mostów Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej;
- prof. dr hab. inż. arch. Lech Kłosiewicz został zatrudniony na stanowisko profesora nadzwyczajnego PL w pełnym wymiarze czasu pracy w Instytucie Budownictwa Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej;
- dr hab. inż. Kazimierz Krupa został zatrudniony na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej w Katedrze Finansów i Rachunkowości Wydziału Zarządzania;
- prof. dr hab. Ruslan Motoryn został zatrudniony na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej w Katedrze Ekonomii i Zarządzania Gospodarką Wydziału Zarządzania.

Wykaz Uchwał Senatu PL

1. Uchwała Nr 29/2008/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 sierpnia 2008 r. zmieniająca Uchwałę Nr 23/2007/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na rozpoczęcie prac inwestycyjnych dotyczących realizacji projektu pod nazwą „Rozbudowa i modernizacja potencjału edukacyjnego i badawczego Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej”.
2. Uchwała Nr 30/2008/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 sierpnia 2008 r. w sprawie udzielenia zgody na zawarcie umowy i realizację projektu pod nazwą „Naprawiam samochody XXI wieku”.
3. Uchwała Nr 31/2008/VI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 września 2008 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu pracy Senatu Politechniki Lubelskiej na kadencję 2008-2012”.
4. Uchwała Nr 32/2008/VI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 września 2008 r. zmieniająca Uchwałę Nr 38/2007/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Wyborczej na kadencję 2008-2012.
5. Uchwała Nr 33/2008/VI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 września 2008 r. zmieniająca Uchwałę Nr 2/2006/V Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawie zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania z tych opłat zmienioną Uchwałą Nr 6/2007/III Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 kwietnia 2007 r.
6. Uchwała Nr 34/2008/VI Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 25 września 2008 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Senatu Politechniki Lubelskiej w odniesieniu do zatrudnienia na stanowisko Dyrektora Biblioteki Politechniki Lubelskiej.
7. Uchwała Nr 35/2008/VII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie uchwalenia „Planu posiedzeń Senatu Politechniki Lubelskiej w roku akademickim 2008/2009”.
8. Uchwała Nr 36/2008/VII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie dofinansowania udziału własnego do umowy nr EEN/BISNE-P/06/2008 dotyczącej udzielenia pomocy finansowej na realizację zadań ośrodków Enterprise Europe Network.
9. Uchwała Nr 37/2008/VII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie zasięgnięcia opinii Senatu w odniesieniu do zmian organizacyjnych w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej.
10. Uchwała Nr 38/2008/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie ustalenia „Głównych kierunków działalności Politechniki Lubelskiej na kadencję 2008-2012”.
11. Uchwała Nr 39/2008/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie zatwierdzenia korekty planu rzeczowo-finansowego Politechniki Lubelskiej na 2008 r.
12. Uchwała Nr 40/2008/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie zasad ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, wymiaru zajęć dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, zasad obliczania godzin dydaktycznych, zasad i trybu powierzania godzin ponadwymiarowych oraz liczebności grup studenckich.
13. Uchwała Nr 41/2008/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie mienia o wartości przekraczającej 100 tys. zł.
14. Uchwała Nr 42/2008/VIII Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie mienia o wartości przekraczającej 100 tys. zł.

Wykaz stanowisk Senatu PL

1. Stanowisko Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie poprawy wynagrodzeń pracowników uczelni publicznych w roku 2009.
2. Stanowisko Senatu Politechniki Lubelskiej z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Pionie Prorektora ds. Studenckich.

Wykaz zarządzeń Rektora PL

1. Zarządzenie Nr R-38/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 1 lipca 2008 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-8/2007 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie powołania Zespołu Koordynującego realizację projektu pod nazwą Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii Politechniki Lubelskiej.
2. Zarządzenie Nr R-39/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 22 lipca 2008 r. w sprawie ustalenia Regulaminu przyznawania stypendiów doktoranckich uczestnikom stacjonarnych studiów doktoranckich w Politechnice Lubelskiej.
3. Zarządzenie Nr R-40/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 7 sierpnia 2008 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-24/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2008 r. w sprawie planowanych liczb przyjęć na studia w roku akademickim 2008/2009.
4. Zarządzenie Nr R-41/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 11 sierpnia 2008 r. w sprawie określenia zasad prowadzenia ewidencji działalności uprawniającej do korzystania z 50% normy kosztów uzyskania przychodu.
5. Zarządzenie Nr R-42/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 13 sierpnia 2008 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu studenckich praktyk nieobowiązkowych nieobjętych Regulaminem studiów w Politechnice Lubelskiej.
6. Zarządzenie Nr R-43/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie uchylecia Zarządzenia Nr R-4/2004 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu Reagowania Kryzysowego.
7. Zarządzenie Nr R-44/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 5 września 2008 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Politechniki Lubelskiej.
8. Zarządzenie Nr R-45/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 5 września 2008 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy Politechniki Lubelskiej w Lublinie.
9. Zarządzenie Nr R-46/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 8 września 2008 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-25/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2008 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej na I rok studiów w Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 2008/2009.
10. Zarządzenie Nr R-47/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 30 września 2008 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów Politechniki Lubelskiej.
11. Zarządzenie Nr R-48/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 6 października 2008 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Systemu Analizy Zagrożeń i Procedur Kontroli w Zespole ds. Żywienia i Gastronomii Politechniki Lubelskiej.
12. Zarządzenie Nr R-49/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 6 października 2008 r. w sprawie wzoru umowy dotyczącej warunków kształcenia na studiach niestacjonarnych.
13. Zarządzenie Nr R-50/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 7 października 2008 r. w sprawie powołania Rady Instytutu Informatyki.
14. Zarządzenie Nr R-51/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 7 października 2008 r. w sprawie powołania Rady Instytutu Technologicznych Systemów Informatycznych.
15. Zarządzenie Nr R-52/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 10 października 2008 r. w sprawie utworzenia Zespołu realizującego projekt „Nowoczesna edukacja – rozwój potencjału edukacyjnego Politechniki Lubelskiej” nr umowy UDA-POKL.04.01.01-00-108/08-00 współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.
16. Zarządzenie Nr R-53/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 16 października 2008 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania stypendiów motywacyjnych dla studentów Politechniki Lubelskiej w Lublinie kształcących się na specjalności/kierunku zamawianym w ramach realizacji przez Departament Organizacji Szkół Wyższych w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego projektu systemowego „Zamawianie kształcenia na kierunkach technicznych, matematycznych i przyrodniczych – pilotaż”.
17. Zarządzenie Nr R-54/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 20 października 2008 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-34/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 6 czerwca 2008 r. w sprawie wysokości opłat za świadczone usługi edukacyjne na Politechnice Lubelskiej w roku akademickim 2008/2009.
18. Zarządzenie Nr R-55/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 24 października 2008 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-45/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 5 września 2008 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy Politechniki Lubelskiej w Lublinie.

19. Zarządzenie Nr R-56/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 27 października 2008 r. w sprawie powołania Komisji likwidacyjnej składników majątkowych Politechniki Lubelskiej.
20. Zarządzenie Nr R-57/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 29 października 2008 r. w sprawie powołania Rady Instytutu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii.
21. Zarządzenie Nr R-58/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 29 października 2008 r. w sprawie powołania Komisji ds. likwidacji odzieży roboczej i środków ochrony indywidualnej.
22. Zarządzenie Nr R-59/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 29 października 2008 r. w sprawie powołania Komisji do brakowania dokumentacji niearchiwalnej.
23. Zarządzenie Nr R-60/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie powołania Rady Centrum Informatycznego Politechniki Lubelskiej.
24. Zarządzenie Nr R-61/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie powołania Rady Instytutu Budownictwa.
25. Zarządzenie Nr R-62/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie powołania Rady Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska.
26. Zarządzenie Nr R-63/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie powołania Odwoławczej Komisji Stypendialnej dla studentów oraz doktorantów.
27. Zarządzenie Nr R-64/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 14 listopada 2008 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej.
28. Zarządzenie Nr R-65/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 14 listopada 2008 r. w sprawie powołania Komisji Nagród, Odznaczeń i Wyróżnień.
29. Zarządzenie Nr R-66/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 17 listopada 2008 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Rektora Politechniki Lubelskiej ds. koordynacji zagadnień związanych z bezpieczeństwem akademickim.
30. Zarządzenie Nr R-67/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 17 listopada 2008 r. w sprawie powołania Rady Instytutu Fizyki.
31. Zarządzenie Nr R-68/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 17 listopada 2008 r. w sprawie ustalenia progów i wysokości świadczeń socjalnych dla studentów obowiązujących w roku akademickim 2008/2009.
32. Zarządzenie Nr R-69/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 17 listopada 2008 r. w sprawie ustalenia progów i wysokości świadczeń socjalnych dla doktorantów obowiązujących w roku akademickim 2008/2009.
33. Zarządzenie Nr R-70/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 18 listopada 2008 r. w sprawie powołania Komisji ds. likwidacji materiałów niejawnych.
34. Zarządzenie Nr R-71/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 18 listopada 2008 r. w sprawie przyznania bezzwrotnej pomocy finansowej pracownikom Politechniki Lubelskiej w okresie jesienno-zimowym.
35. Zarządzenie Nr R-72/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie powołania komisji dla dokonania okresowej oceny nauczycieli akademickich.
36. Zarządzenie Nr R-73/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie powołania Komisji ds. Oceny i Odbioru Wyników Badań Naukowych.
37. Zarządzenie Nr R-74/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 4 grudnia 2008 r. w sprawie powołania Komisji Likwidacyjnej Druków Ścisłego Zarachowania.
38. Zarządzenie Nr R-75/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 5 grudnia 2008 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-33/2007 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 15 czerwca 2007 r. w sprawie postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych na Politechnice Lubelskiej.
39. Zarządzenie Nr R-76/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie powołania Komisji ds. rozpatrywania różnic inwentaryzacyjnych.
40. Zarządzenie Nr R-77/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 19 grudnia 2008 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-17/2006 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie powołania Administratora Systemu Teleinformatycznego i Inspektora Bezpieczeństwa Teleinformatycznego.
41. Zarządzenie Nr R-1/2009 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 2 stycznia 2009 r. w sprawie prowidorium budżetowego w 2009 r.
42. Zarządzenie Nr R-2/2009 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 5 stycznia 2009 r. w sprawie przeprowadzenia egzaminów studentów z przysposobienia obronnego w Uczelni w roku akademickim 2008/2009.
43. Zarządzenie Nr R-3/2009 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 5 stycznia 2009 r. w sprawie przechowywania, udostępniania i archiwizowania dokumentacji związanej z realizacją projektów w ramach funduszy strukturalnych.
44. Zarządzenie Nr R-4/2009 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 9 stycznia 2009 r. w sprawie powołania Rady Bibliotecznej.
45. Zarządzenie Nr R-5/2009 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 12 stycznia 2009 r. w sprawie przyznania bezzwrotnej pomocy finansowej emerytom i rencistom Politechniki Lubelskiej.
46. Zarządzenie Nr R-6/2009 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 12 stycznia 2009 r. zmieniające Zarządzenie Nr R-1/2009 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 2 stycznia 2009 r. w sprawie prowidorium budżetowego w 2009 r.

Pisma okólne

1. Pismo okólne Nr 2/2008 Rektora Politechniki Lubelskiej w Lublinie z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie powołania i ustalenia składów komisji senackich Senatu Politechniki Lubelskiej.

Inauguracja roku akademickiego 2008/2009

Dnia 6 października 2008 r. Politechnika Lubelska zainaugurowała 56. rok akademicki.

*

O godz. 9.00 rozpoczęła się msza święta w intencji pracowników, studentów i doktorantów naszej Uczelni w Kościele pw. Przemienienia Pańskiego, której przewodniczył Ekscelencja Arcybiskup ks. prof. Józef Życiński.

*

O godz. 11.00 Rektor prof. Marek Opielak rozpoczął inaugurację roku akademickiego 2008/2009 w Politechnice Lubelskiej.

Szanowni Goście, Wysoki Senacie, Koleżanki i Koledzy, Drodzy Studenci!

Politechnika Lubelska rozpoczyna nowy rok akademicki z nowymi władzami, nowymi planami, ale i nowymi nadziejami. Od nas zależy, w jaki sposób sformułujemy nasze przyszłe zadania, to w naszych rękach spoczywa nadzór nad prawidłową realizacją przyjętych koncepcji. Zadania te nabierają dzisiaj szczególnego znaczenia, ponieważ świat zmienia się w niezwykłym tempie. Świadomość tego faktu stanowi dla władz Politechniki ogromne wyzwanie. Nie zapominamy jednak o przeszłości, która stanowi o naszej tożsamości. *Każdy przecież początek to tylko ciąg dalszy* pisze Wisława Szymborska. Miniony rok akademicki był ważny dla naszej Uczelni, można śmiało powiedzieć, że był to rok jubileuszowy: 55-lecia Politechniki Lubelskiej, 55-lecia Wydziału Mechanicznego, 40-lecia Instytutu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii. Obfitował w wiele doniosłych w skutkach wydarzeń, których bilans jest dla naszej Uczelni nad wyraz korzystny. Pozwolą Państwo, że w tym miejscu zwyczajowo podczas przemówienia inauguracyjnego podam najważniejsze liczby charakteryzujące Uczelnię.

Uzyskany wynik finansowy netto ponad 3.6 mln napawa optymizmem, gwarantując stabilne podstawy pod dalszy rozwój Uczelni.

Przeprowadzono szereg niezbędnych, ale zasadniczych zmian strukturalnych. Utworzono Wydział Podstaw Techniki, a Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki został przekształcony w Wydział Zarządzania. Powstały nowe jednostki: Muzeum PL, Lubelski Inkubator Przedsiębiorczości PL, Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii PL, Lubelskie Centrum Transferu Technologii PL.

O znaczeniu Politechniki świadczy dobitnie kadra akademicka. Uczelnia zatrudnia 550 nauczycieli, w tym 41 profesorów tytułowych, 56 dr habilitowanych oraz 283 doktorów. W roku akademickim 2007/2008 tytuł naukowy profesora uzyskało 5 osób, stopień naukowy doktora habilitowanego – 3 osoby, zaś stopień naukowy doktora – 19 osób.

Mówiąc o rozwoju naszej kadry akademickiej, nie sposób nie wspomnieć o szczególnie bolesnych dla nas stratach związanych ze śmiercią naszych byłych lub obecnych pracowników. W ostatnim roku pożegnaliśmy: Marię Bojarską, Joannę Chmielarczyk-Jałtoszuk, Wiesława Gustawa, Jana Jargiełło, Renatę Jasielską, Kazimierę Karczewską, Łucję Krawczyńską, Hannę Kurzyń, Romana Palucha, Stanisława Pinceta, Zofię Przybylską, Małgorzatę Sęk, Krystynę Wojciechowską oraz Ryszarda Żołnierczuka. Dla uczczenia Ich pamięci proszę o powstanie i chwilę ciszy.

Prace naukowo-badawcze, oprócz procesu kształcenia, stanowią istotną działalność naszej Uczelni. W roku 2007 realizowane były 54 projekty badawcze własne, promotorские i habilitacyjne, 4 projekty badawcze celowe, 1 projekt badawczo-rozwojowy oraz 4 projekty badawcze finansowane ze środków Unii Europejskiej. Łącznie na badania naukowe wydaliśmy ponad 13 milionów złotych.

Efektom działalności naukowej pracowników Uczelni było opublikowanie w 2007 r. 1097 publikacji naukowych, w tym 78 z listy filadelfijskiej. Uzyskano 26 patentów oraz zgłoszono do opatentowania 26 nowych wynalazków. *Wszystko co było do wynalezienia już wynaleziono* możemy przeczytać w raporcie Amerykańskiego Urzędu Patentowego dla prezydenta Williama McKinleya w 1899 r. Przykład naszych pracowników pokazuje jak bardzo się mylił!

Zasoby biblioteczne wzbogaciły się o 2926 jednostek. Prenumerowanych jest około 270 tytułów czasopism krajowych i 36 tytułów czasopism zagranicznych w wersji drukowanej, posiadamy również dostęp elektroniczny do pełnych wersji około 8000 tytułów czasopism.

Z satysfakcją informuję o osiągnięciach w obszarze kształcenia. Rozpoczęto kształcenie na kierunku fizyka techniczna, utworzono kierunek matematyka, uruchomiono studia II stopnia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji oraz zakończono przygotowania do uruchomienia studiów II stopnia dla kierunku architektura i urbanistyka. W trakcie organizacji jest kierunek międzywydziałowy mechatronika. Odpowiadając na oczekiwania studentów, otworzono wiele nowych specjalności. Obecnie kształcimy na studiach

stacjonarnych i niestacjonarnych w zakresie 12 kierunków. Oferujemy także studia doktoranckie i podyplomowe, których ofertę stale poszerzamy.

W minionym roku studiowało na Politechnice ponad 10 tys. osób, z których ok. 6300 to studenci studiów stacjonarnych. Wypromowanych zostało 1516 magistrów inżynierów, magistrów oraz inżynierów. Pomimo niżej demograficznego oraz mniejszego zainteresowania młodzieży studiami technicznymi przyjęliśmy na I rok studiów blisko 2900 studentów studiów.

Z przyjemnością i uznaniem odnotowujemy wzrastającą aktywność naszych studentów w licznych organizacjach, kołach naukowych, zespołach artystycznych, klubach i sekcjach sportowych. Zdobywają oni laury i wyróżnienia w konkursach krajowych i zagranicznych. Bardzo wysoko oceniam działalność Samorządu Studenckiego Politechniki Lubelskiej i odnoszę wrażenie, że z roku na rok podnosi swoją aktywność i poszerza krąg zaangażowanych młodych ludzi pracujących na rzecz środowiska studenckiego.

Podjęliśmy szereg działań na terenie miasteczka akademickiego w celu poprawy komfortu i bezpieczeństwa jego mieszkańców. Łącznie na inwestycje przeznaczaliśmy w 2007 r. ponad 4,8 mln zł, a na remonty – ponad 3,2 mln zł.

Aktywnie pozyskujemy fundusze z Unii Europejskiej. Wartość projektów europejskich przyznanych Uczelni na lata 2007-2013 w ramach Programów Operacyjnych: Rozwój Polski Wschodniej oraz Kapitał Ludzki wynosi ponad 135 mln zł. To nie koniec naszych ambitnych przedsięwzięć w tym zakresie. W trakcie oceny merytorycznej pozostają kolejne projekty. Dla nas jest to miara postrzegania naszej Uczelni.

Celem strategicznym jest utrzymanie statusu Politechniki w świetle ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”. Posiadamy pięć uprawnień do nadawania stopnia doktora nauk, a potrzebujemy do 2010 r. sześciu. Wniosek Wydziału Elektrotechniki i Informatyki o przyznanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie informatyka został wysłany do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów.

Musimy znacznie więcej uwagi poświęcić promocji Uczelni, przystąpić do znacznie szerszej ofensywy w tym zakresie. Przede wszystkim jednak musimy pamiętać, że każdy pracownik jest rzecznikiem Uczelni, bez względu na to, czy chce nim być czy nie. Obecnie pozycja Politechniki jest wysoka, o czym świadczą rankingi prasowe. Ranking to nie tylko przewodnik dla maturzystów – dla samych uczelni i środowiska akademickiego są sprawdzianem jakości oraz oceną pracy. Średnia lokata naszej Uczelni to wynik na miarę naszych obecnych możliwości. Oczywiście nie możemy porównywać się z wielkimi uczelniami, ale wśród średnich uczelni możemy i będziemy w czołówce.

Szanowni Państwo!

Pozwólcie, że zwrócę się teraz do studentów I roku. Serdecznie witam Was w murach naszej Uczelni. Politechnika zmienia się. Chcemy sprostać Waszym wymaganiom, zapewnić Wam jak najlepsze warunki do zdobywania i pogłębiania wiedzy. Pragniemy, aby czas tutaj spędzony był wyjątkowy i dostarczył Wam wielu pozytywnych wrażeń. Z naszej strony pragniemy jedynie, abyście z należytą powagą potraktowali

słowa składanego dzisiaj ślubowania, że będziecie dążyć do prawdy, rzetelnie zdobywać wiedzę i umiejętności, by służyć ludziom i Ojczyźnie. Od tej chwili jesteście i po zostanieie trwałą częścią Uczelni.

Serdeczne podziękowania kieruję do naszych Dostojnych Gości. Dziękuję za Państwa przybycie oraz Waszą życzliwość wobec Politechniki Lubelskiej.

Pracownikom i studentom składam wyrazy najgłębszego uszanowania i podziękowania za dotychczasową dobrą pracę na rzecz Uczelni. Szczególne słowa podziękowania za trud pracy dla Uczelni kieruję do władz poprzedniej kadencji. Całej społeczności akademickiej życzę dalszych sukcesów oraz szczęścia osobistego. Uczelnia dysponuje olbrzymim potencjałem intelektualnym. Trzeba ten potencjał wykorzystać dla jej dobra. Na Uczelni powinny panować wyważone stosunki międzyludzkie oparte na niekwestionowanych autorytetach i kulturze osobistej.

Nie ukrywam, że oczekuję od Państwa wsparcia w nadchodzącym roku akademickim. Ze swojej strony deklaruję pełną otwartość dla inicjatyw oraz dalszej współpracy dla dobra naszej Uczelni.

Dziękuję za uwagę.

*

W trakcie uroczystości wręczone zostały Medale Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla Oświaty i Wychowania. Otrzymali je:

dr inż. Wiesława BANACHEWICZ

dr inż. Kazimierz BONETYŃSKI

dr inż. Janusz KISIEL

dr Maria PIERSIAK-ŻURAWICZ

dr Krystyna SCHABOWSKA

dr hab. Barbara SUROWSKA, prof. PL

prof. dr hab. inż. Wiktor TARANENKO

dr inż. Andrzej ZNISZCZYŃSKI.

Medale wręczył Pan Krzysztof Szubski, Zastępca Dyrektora Departamentu Bazy Badawczej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

*

Następnie głos zabrał Pan Jan Pysznik, Dyrektor Rozwoju Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL Świdnik SA, który wręczył prof. Kazimierzowi Szabelskiemu Medal „Zasłużony dla Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL

Świdnik” w podziękowaniu za „zasługi dla rozwoju techniki lotniczej, a w szczególności śmigłowcowej oraz dla rozwoju przedsiębiorstwa”.

*

Podczas uroczystości wręczone zostały **medale absolwentom Uczelni**.

Wydział Mechaniczny

- mgr inż. Agnieszka OKSENIUK absolwentka kierunku mechanika i budowa maszyn
- mgr inż. Ireneusz ZAGÓRSKI absolwent kierunku mechanika i budowa maszyn

Wydział Elektrotechniki i Informatyki

- mgr inż. Magdalena BORYS absolwentka kierunku informatyka
- mgr inż. Agnieszka ŁĘKAWA absolwentka kierunku elektrotechnika
- mgr inż. Arkadiusz MAJ absolwent kierunku elektrotechnika
- mgr inż. Przemysław WIECIERZEWSKI absolwent kierunku informatyka

Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej

- inż. arch. Anna MARZEC absolwentka kierunku architektura i urbanistyka
- mgr inż. Krzysztof MIDUCH absolwent kierunku budownictwo
- mgr inż. Sebastian NAZARUK absolwent kierunku budownictwo
- inż. arch. Aleksandra RYCKOWSKA absolwentka kierunku architektura i urbanistyka

Wydział Inżynierii Środowiska

- mgr inż. Tomasz CHOLEWA absolwent kierunku inżynieria środowiska
- mgr inż. Kamil SPALITABAKA absolwent kierunku inżynieria środowiska

Wydział Zarządzania

- mgr inż. Magdalena BEDNARZ absolwentka kierunku zarządzanie
- mgr inż. Ewa RUDNICKA absolwentka kierunku zarządzanie

Wydział Podstaw Techniki

- mgr inż. Bartosz ŁOBODA absolwent kierunku edukacja techniczno-informatyczna
- mgr inż. Rafał POLAK absolwent kierunku edukacja techniczno-informatyczna

*

Do aktu immatrykulacji przystąpiło 17 przedstawicieli młodzieży przyjętej na I rok studiów:

Jakub Miłosz BEJGER
Michał BIELIK
Andrzej BZOWSKI
Anna HERECKA
Łukasz JĘDZURA
Olga KIELBIK
Paweł KOTARSKI
Adrian KRZYŻANOWSKI
Paweł ŁUCIUK
Katarzyna OLSZOWA
Aleksandra ORZECZOWSKA
Marcin PAPROTA
Katarzyna RADLIKA
Jerzy WALCZUK
Wojciech WAWERSKI
Martyna WIEJAK
Michał Daniel ZYDEK.

Do złożenia uroczystego ślubowania przystąpili również przedstawiciele doktorantów przyjętych na I rok studiów doktoranckich:

mgr inż. Marcin BARSZCZ
mgr inż. Łukasz JEDLIŃSKI
mgr inż. Mariusz KŁONICA
mgr inż. Jakub MATUSZAK
mgr inż. Agnieszka OKSENIUK
mgr inż. Mirosław SZALA
mgr inż. Joanna ŚMIECIUCH.

*

Podczas uroczystości prof. Józef Kuczmaszewski otrzymał Medal Prezydenta Miasta Lublin „w uznaniu zasług wniesionych dla Miasta Lublin oraz doceniając pracę na rzecz rozwoju szkolnictwa wyższego”.

*

Uroczystość zakończył wykład inauguracyjny prof. Bohdana Żakiewicza pt. „Czysta energia dla Lublina i Lubelszczyzny”.

Szanowni Państwo!

Pozwólcie Państwo, iż mój referat zadedykuję przede wszystkim młodym Paniom i Panom, przyszłym inżynierom, którzy obrali zawód Inżyniera, być może nawet nie uświadamiając sobie, jakie niesie on zobowiązania do spłacenia Rodzicom, Uczelni i Społeczeństwu.

Jest to zawód konkretny, wymagający uporczywości i wytrwałości w walce z przeciwnościami, ignorantami i biurokratami (jak to słusznie zauważył b. Prezydent Stanów Zjednoczonych Calvin Coolidge 1923-1929). Jest to ponadto zawód, o którym myśli się przy stole, we śnie, w podróży i na randce, 24 godziny na dobę, wymagający wytrwałości i wyrozumiałości również od partnera życiowego.

Drodzy, Młodzi wiekiem, przyszli inżynierowie, udowodniliście swoją dojrzałość wyborem tego trudnego zawodu i zrozumieniem, iż jest on podstawą naszej cywilizacji, dobrobytu i bezpieczeństwa.

INŻYNIER – to brzmi dumnie, ale i odpowiedzialnie; oznacza przynależność do elity intelektualnej społeczeństwa, jednakże pod warunkiem tworzenia nowych horyzontów życia tegoż społeczeństwa, zgodnie z wezwaniem poety: *macie po życie sięgać nowe, a nie w uwiedłych laurów liść z uporem stroić głowę.*

Niczymu lepiej nie można przypisać tego wezwania poety jak powołaniu inżynierskiemu.

Tak, proszę Państwa, bo inżynier to powołanie, to sprzężenie talentów do majsterkowania z wizją poprawy świata i cywilizacji. Jest ono poparte sentencją wpisaną do paszportu każdego obywatela amerykańskiego: *Każda generacja jest zobowiązana do poznania nowych światów i spojrzenia na nie z wyższego poziomu, aniżeli poziom poprzedniej generacji.*

Ta sentencja i idea stała się kamieniem węgielnym rozwoju cywilizacji i potęgi Stanów Zjednoczonych. Ziściła się ona dosadnie w życiu przyziemnym i w przestworzach.

Inżynierem jest ten, kto potrafi umiejętnie ocenić zastany stan techniki i technologii i zaproponować jego ulepszenie. Tę umiejętność ocenił najlepiej amerykański noblista Prigora, który ponad pół wieku temu wyraził swoje przekonanie, iż *nasza cywilizacja osiągnęła poziom, w którym znakomicie umie dzielić na frakcje i fraktale; tragedią jest, iż nie umie ich potem pozierać do kupy.*

Zadaniem waszej generacji musi być poza umiejętnością wytwarzania tych elementów, również i przede wszystkim umiejętność zebrania ich do kupy, czyli połączenia w nowe, koherentne systemy techniczne i technologiczne, a w naszym dzisiejszym wyzwaniu w multi-funkcjonalne systemy energetyczne.

To będą te wasze materialne pomniki Własnej Satysfakcji.

Każdy Wasz projekt winien wносить nowe elementy inżynierskie, a zapytanie: *A gdzie to było zastosowane/zrobione wcześniej?* powinniście odebrać jako obelgę obrażającą waszą inteligencję inżynierską. Do powielania służą rzemieślnicy i misjonarze finansowi w swoich świątyniach spekulacji finansowych. Wy, INŻYNIEROWIE, macie tworzyć! I to tworzyć znacznie lepiej niż nasze generacje niszczone na jeźdźcami i okupantami.

Pamiętajcie, iż od Was zależy, abyście dołączyli do światowej elity polskich i polskiego pochodzenia inżynierów i naukowców technologicznych, którzy współtworzyli cywilizację świata przez wszystkie wieki, na wszystkich kontynentach i byli zawsze najlepszymi. Światowa lista, którą powinniście powiększyć, liczy kilkanaście tysięcy Polaków i polskiego pochodzenia specjalistów – głównie inżynierów. Jest to Złota Księga Rycerzy Cywilizacji.

Proszę..., przyznajcie mi rację i przyrzeknijcie, iż chcecie działać podobnie.

*

Pozwólcie mi teraz uchylić pokrywę „Puszki Pandory”, jaką Wy powinniście otworzyć do końca i ujarzmić jej zawartość dla konkretnego dobra naszego kraju. Jest nią mianowanie się z różnymi koncepcjami strategii energetycznej dla naszego społeczeństwa przy równoczesnym ignorowaniu wszystkiego, co mogłoby zapachnąć świeżością i nowym żywotem.

Proszę Państwa, kamieniem węgielnym dobrobytu, stabilności naszego środka płatniczego, bezpieczeństwa i Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej jest mądra, tania, nieskorumpowana, krajowa energetyka oparta na naszych własnych zasobach energetycznych i dobrych technologiach.

Wszelkie matactwa, okrążenia i pomniejszania tej wręcz trywialnej rzeczywistości, stwierdzeniami:

Wiemy, że kopalnie tradycyjne mają policzone lata egzystencji, ale *Nie mamy* (oni nie mają – kto SA ci ONI?) *doświadczenia w metodach sięgnięcia po głębsze poziomy węglonośne. Mamy za to doświadczenie w budowie nuklearnych zakładów w oparciu o nieistniejący w Polsce uran i nieistniejące zabezpieczenia, brak praktyki obchodzenia się z radioaktywnością i nieistniejących specjalistów. A światu kończą się zasoby uranu za 40 lat, ale oni nie płaczą.*

Nie mamy po co popierać jakichś tam oszołomów, którzy pracują ku wydobywaniu ciepła geotermicznego, chcą stwarzać przekonanie o tym, iż takie zasoby ciepła istnieją.

Jesteśmy otoczeni „energetycznymi” przyjaciółmi, którzy zawsze przyjdą nam z gaz-rurkową pomocą, jak to wykazało ostatnie 90 lat naszej egzystencji.

Odkładając ponure żarty na bok, oczywistym jest, iż istnieje pilna potrzeba wytworzenia przestrzeni przetargowej dla obrotu nośnikami energii. Tego wymaga nowoczesność gospodarza, jednak aby to było pozbawione groźby przymusu i szantażu, obie strony muszą dysponować własnym potencjałem.

Ten potencjał, WY młodzi inżynierowie, musicie wytworzyć w oparciu o nasze polskie zasoby energetyczne i już istniejące rozwiązania technologiczne i ekonomiczne, oraz nadal je ulepszać.

Oto pole do popisu dla Was!

Grupa specjalistów naszej firmy w ostatnich 35 latach pracowała w Polsce, Anglii i USA szereg metod reprezentujących Pro-ekologiczne Górnictwo przy użyciu wielorakich technik wiertniczych dla wydobycia i przetworzenia minerałów bezpośrednio w złożach, w tym przede wszystkim węgla, ciężkiej ropy, lignitów, gazu metanowego i siarki. Opanowane przez nas techniki i technologie umożliwiają odblokowanie i eksploatację złóż dotychczas niedostępnych, porzuconych lub nieekonomicznych, oraz nadanie nowej wartości tym złożom, z równoczesnym przekwalifikowaniem ich zasobów z poza-bilansowych na zasoby bilansowe.

Chcemy nagromadzoną wiedzę, patenty, kwalifikacje i wysoko nagradzane doświadczenie światowe wnieść do programów ulepszania gospodarki polskiej, zaczynając od śląskiego i lubelskiego węgla bitumicznego, a także dolnośląskiego węgla brunatnego.

Chcemy, aby nasze dokonania inicjacyjne na Śląsku i w województwie lubelskim, stały się źródłem wielkich dochodów dla Polski, wizytówką nowoczesnej myśli technicznej i gospodarczej, oraz nowej kultury górniczej i energetycznej.

Chcemy początkowo, w sposób nowoczesny, uruchomić produkcję czystej i taniej energii elektrycznej w znaczących ilościach ze śląskich zasobów energii węglowej i geotermicznej, z obszaru naszej koncesji w rejonie Jastrzębia Zdroju. Równocześnie chcemy ten sam program zastosować dla Zagłębia Lubelskiego.

Chcemy w podziemnych komorach poprocesowych ulokować i zutilizować duże ilości odpadów górniczych, przemysłowych, komunalnych i rolniczych Śląska, a także zutilizować niewykorzystane (niesprzedane) ilości dwutlenku węgla z wielu przemysłów dla stabilizacji podszadek w komorach-wyrobiskach górniczych oraz dla wydobycia dużych ilości ciężkiej ropy na Podkarpaciu.

Dla programu jw. oraz dla dalszej rozbudowy potrzeba w latach 2009-2019 około 1500 inżynierów do geologii, geofizyki, projektowania, nadzoru budowy, wiercenia, eksploatacji, chemii, transportu, energetyki, metalurgii, ekonomiki, inżynierii finansowej i inne.

Propozycja priorytetowych projektów gospodarczych dla Polski, w oparciu o pakiety technologii CSR:

1. **Przemysł Gazu Syntezowego, Wodoru i Energii Elektrycznej:** Kopalnia w rejonie Tychów, na węglu kamiennym, przetwarzanym pirolitycznie w złożu na gaz syntezowy

jako wsad do reaktorów wodorowych „Hepeastus”. Masowa produkcja docelowa z jednej kopalni otworowej i **systemu SDS: 1,000,000,000 m³** gazu syntezowego lub wodoru na rok, oraz taniej produkcji pary energetycznej dla generatorów elektrycznych **o mocy 250 MW**.

2. **Przemysł Siarkowy:** 2 kopalnie siarki: Basznia II i Machów II z zakładami przeróbczymi siarki na materiały budowlane SulRock (tanie i trwałe drogi przede wszystkim) i nawozy multiminerálne połączone z bionawozami huminowymi z węgla brunatnego: SulNutrient (poniżej Program 4). Produkcja docelowa z dwóch kopalń przy pomocy **systemu SDS: 2,000,000 ton** na rok siarki krystalicznej.

UWAGA: Siarka przetworzona na cement, trzykrotnie mocniejszy od cementu Portlandzkiego, eliminuje 4/5 ilości potrzebnej energii i tyleż emisji CO₂. Siarka przetworzona na nawóz zwiększa plony minimum dwukrotnie i o tyleż zwiększa proces fotosyntezy i produkcji O₂.

Technologie patentowane wielokrotnie w świecie, zainicjowane w Polsce od roku 1966, a następnie w Stanach Zjednoczonych, Meksyku, Iraku, Ukrainie i Chinach, wg których wyprodukowano w świecie ponad **190,000,000 ton siarki**.

3. **Przemysł Geotermiczny i Energii Elektrycznej:** Kopalnia masowej produkcji pary energetycznej o temp. powyżej 250°C z głębokich termalnych stref podłożowych węgla kamiennego w rejonie nadania górniczego. Jeden kompleks energetyczny w oparciu o Technologię Super Daisy Shaft oraz 31 Jet-Stingers może produkować czystą energię elektryczną z generatora i turbiny parowej o **instalowanej mocy około 250-300 MWe**.

4. **Przemysł Agrarnej Energii i Paliw.** Upowszechnienie „Agrarnej Energii” w skali krajowej oraz budowa lokalnych zakładów energetycznych na poziomie gmin, małych miasteczek i wsi, które będą produkować: **energię cieplną, elektryczną i paliwową (produkcja Wodoru oraz/lub Etanolu w wersji E-85)** w ilości pokrywającej **całkowite zapotrzebowanie lokalnej ludności**, ze wzmoczonej produkcji masy biologicznych odpadów rolniczych, leśnych i gorzelnianych (Z. Szymczak).

5. **Przemysł Biologicznego Górnictwa Nawozów.** Kopalnia biologiczna kwasów huminowych (HumoNutrient) i metanu z węgla brunatnego, woj. Łódzkie lub Dolnośląskie) na węglu brunatnym, przetwarzanym w złożu bakteriami wyekstrahowanymi z przewodu pokarmowego termitów. Produkcja docelowa z jednej kopalni biologicznej i **systemu SDS: 1,000,000 ton kwasu** huminowego oraz 50,000,000 m³ metanu na rok.

6. **Przemysł Biogenicznego Górnictwa Metanu poprzez Sekwestrację CO₂.** Kopalnia masowej produkcji METANU z węgla za pomocą udoskonalonego Systemu SDS (B. Żakiewicz) oraz ulepszonej kanadyjskiej metody metanogenicznej konwersji (MGK) złoża węgla przy udziale wtłaczanego i sekwestrowanego CO₂ wraz ze wsadem regenerowanych mikroorganizmów (Z. Szymczak).

Przewidywana produkcja docelowa z jednej kopalni biogenicznej i systemu SDS: 500,000,000 m³ metanu na rok, pod warunkiem zaistnienia dostawy stechiometrycznie równoważnej ilości CO₂.

Dziękuję za uwagę.

Gratulujemy nowym profesorom

Prof. dr hab. inż. Jan Olchowik

Urodziłem się w drugim półwieczu poprzedniego stulecia na Ziemi Chełmińskiej na Pomorzu. Jestem zodiakalnym Wodnikiem. Po ukończeniu szkoły podstawowej oraz I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Chełmnie stanąłem przed dylematem wyboru kierunku studiów – czy rozszerzać wiedzę w mojej ulubionej dyscyplinie fizyce, czy pójść za ówczesną modą i studiować elektronikę. Uległem jednak trendom mody i rozpocząłem studia na kierunku elektronika. Po pozytywnym ukończeniu I roku, moja macierzysta krajowa uczelnia – Politechnika Gdańska zaproponowała mi możliwość kontynuacji studiów za granicą w obecnym Sankt Petersburgu. Wybrałem takie rozwiązanie, gdyż tu pojawiła się możliwość jednoczesnego kształcenia na dwóch kierunkach, zarówno elektroniki, jak i fizyki w Sankt Petersburgskim Uniwersytecie Elektrotechnicznym. Tu, od trzeciego roku studiów, rozpocząłem działalność naukową w studenckim kole naukowym, kierowanym przez znakomitych badaczy: prof. V. V. Pasykova i późniejszego noblisty prof. Ż. I. Alfierowa. To tu, w ich laboratoriach, rozpocząłem badania półprzewodnikowych struktur heterozłączowych związków $A^{III}B^V$. W roku 1979 obroniłem z wyróżnieniem pracę magisterską na temat optymalizacji technologii wytwarzania diod elektroluminescencyjnych świecących w obszarze zielonego spektrum fal elektromagnetycznych. Po powrocie do kraju, idąc za głosem serca, osiedliłem się w Lublinie (skąd pochodziła moja małżonka), by w 1989 roku rozpocząć swoją pierwszą pracę w Instytucie Fizyki UMCS. Tu, w zespole kierowanym przez prof. M. Subotowicza, zajmowałem się również technologią wytwarzania diod elektroluminescencyjnych, ale tym razem dla celów telekomunikacji światłowodowej. W roku 1983 wyjechałem ponownie do swej zagranicznej uczelni w Sankt Petersburgu na studia doktoranckie, gdzie w 1986 roku obroniłem pracę doktorską na temat epitaksji z fazy ciekłej czteroskładnikowych roztworów z grupy $A^{III}B^V$, uzyskując stopień doktora nauk matematyczno-fizycznych.

W 1987 r. rozpocząłem pracę jako adiunkt w Katedrze Fizyki Politechniki Lubelskiej, kierowanej przez prof. Edwarda Śpiewkę. Tu rozpocząłem tworzenie od podstaw laboratorium technologii cienkich warstw epitaksjalnych i tematyka ta jest priorytetem moich badań po dzień dzisiejszy. W ramach stypendium rządu francuskiego w 1990 roku wyjechałem na 9-miesięczny staż naukowy do Laboratorium Fizyki Ciała Stałego INSA w Lyonie, gdzie pod kierunkiem prof. A. Laugier miałem możliwość zajmowania się badaniem procesu wytwarzania cienkowarstwowych struktur baterii słonecznych, z sukcesem adaptując do tego celu technikę, opracowaną uprzednio w Katedrze Fizyki Politechniki Lubelskiej.

Po powrocie do kraju właśnie tematyka fizyki i technologii wytwarzania cienkowarstwowych struktur współczesnych elementów fotowoltaicznych stała się problematyką dominującą w moich pracach, jak również w pracach kierowanego już przeze mnie zespołu. W 1991 roku uzyskałem po raz pierwszy tzw. grant inwestycyjny na zakup nowoczesnego elektronowego mikroskopu skaningowego wraz z mikrosondą rentgenowską,

który to zestaw stanowił podstawowe narzędzie analiz badawczych zarówno mojego zespołu, jak i szerokiego środowiska akademickiego Lublina. To przy udziale tej aparatury powstało wiele prac doktorskich i kilka prac habilitacyjnych. W styczniu 1996 roku przed Radą Naukową Wydziału Matematyki i Fizyki UMCS przedstawiłem swoją rozprawę habilitacyjną na temat „Wpływ międzypowierzchni na charakter syntezy wieloskładnikowych związków heteroepitaksjalnych $A^{III}B^V$ z fazy ciekłej i jej teoretyczny model”, w efekcie czego w kwietniu tegoż roku uzyskałem stopień naukowy doktora habilitowanego nauk fizycznych w specjalności fizyka ciała stałego.

Po przekształceniu Katedry Fizyki Politechniki Lubelskiej w Instytut Fizyki, zostałem Kierownikiem Zakładu Fizyki Technicznej (ZFT), którym mam przyjemność kierować do chwili obecnej. W styczniu 2005 r. zostałem wybrany po raz pierwszy na funkcję Dyrektora Instytutu Fizyki, a obecnie sprawuję tę funkcję drugą kadencję. Kieruję współpracą naukową z kilkoma ośrodkami zagranicznymi m.in. z Uniwersytetem Elektrotechnicznym w Sankt Petersburgu oraz Laboratorium Fizyki Ciała Stałego INSA w Lyonie. W 1999 roku przebywałem na półrocznym kontrakcie w charakterze visiting professor w INSA w Lyonie.

Oprócz działalności dydaktycznej i naukowej prowadziłem i prowadzę działalność organizacyjną. Od 1995 roku przez prawie dwie kadencje pełniłem funkcję Prodziekana ds. Nauki Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki Politechniki Lubelskiej, a przez dwie kolejne kadencje byłem jego Dziekanem. Dumny jestem z tego, że udało mi się w czasie tych dwóch kadencji zmienić oblicze budynku, zajmowanego przez wydział. Dzięki uzyskaniu dotacji na budowę laboratorium fotowoltaicznego Instytutu Fizyki Politechniki Lubelskiej, udało mi się rozpocząć i zakończyć przy pomocy i życzliwości ówczesnego Rektora prof. K. Szabelskiego inwestycję pod nazwą „nowa aula i łącznik WZiPT” oraz rozpocząć nadbudowę tzw. części niższej „Oxfordu”.

Po zakończeniu kadencji Dziekana, postanowiłem podsumować swój dorobek naukowy, tak aby uzyskać tytuł naukowy w dyscyplinie, w której rozpocząłem swoją przygodę edukacyjną – elektronice. Dla oceny swojego dorobku wybrałem Radę Naukową Wydziału Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki Politechniki Wrocławskiej. I właśnie ta Rada jednogłośnie uznała, że jestem godzien dostąpienia zaszczytu uzyskania nominacji profesorskiej. Tak też się stało.

Dość aktywnie uczestniczę w pozyskiwaniu grantów na badania naukowe. Siedmiokrotnie badania prowadzone w ZFT uzyskały akceptację Komitetu Badań Naukowych i we wszystkich przypadkach byłem kierownikiem finansowanych przez Ministerstwo Nauki projektów badawczych. Do chwili obecnej wypromowałem 3 doktorów oraz kilkudziesięciu magistrów, inżynierów i licencjatów. W latach 2003-2004 oraz 2007-2008 kierowałem projektami europejskimi pod akronimem POLONIUM. W chwili obecnej jestem

koordynatorem (ze strony polskiej) 3-letniego projektu europejskiego „Inteligentna Energia dla Europy - IEE” o akronimie PVs in BLOOM. Do chwili obecnej opublikowałem ponad 150 prac naukowych. Jestem autorem 7 patentów i przyjętych wniosków patentowych.

Jestem żonaty, mam dwójkę dzieci: Monikę i Sebastiana, zięcia Marka i wspaniałego wnuka Kubusia. Małżonka jest również naukowcem, kieruje Katedrą Biofizyki Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. Zięć i córka są lekarzami. Córka aktualnie finalizuje rozprawę doktorską z zakresu radiologii, zięć natomiast jest już doktorem nauk medycznych. Syn, idąc niejako w moje ślady, kończy studia na Uniwersytecie Warszawskim w dwóch kierunkach – informatycznym i matematycznym. Kiedy w ostatnim czasie spotkało mnie wiele podłości ze strony garstki osób, które poprzez wymyślone intrygi z wielką wściekłością próbowały storpedować mój awans naukowy, to właśnie rodzina, współpracownicy, a przede wszystkim pojawienie się Kubusia pozwoliło mi przetrwać te trudne chwile. To, że mogłem z podniesionym czołem wraz z moją rodziną stanąć przed prezydentem RP, uznając za swój wielki sukces i wielką porażkę intrygantów.

Bardzo mi się spodobało przesłanie skierowane do mnie przez Panią Minister B. Kudrycką, aby uzyskany tytuł był „(...) dodatkową motywacją do kolejnych osiągnięć naukowych i dydaktycznych oraz umocnił rolę Mistrza w dzieleniu się wiedzą ze studentami, doktorantami i młodszymi pracownikami naukowymi”. Zawsze w swoich działaniach kierowałem się dobrem innych i zawsze z wielkim oddaniem sprzyjałem rozwojowi karier naukowych młodszymi kolegów.

Jestem zdeterminowanym zwolennikiem działań proekologicznych i tzw. energetyki odnawialnej. Dzięki moim

staraniami został w naszej Uczelni utworzony nowy kierunek studiów fizyka techniczna właśnie o specjalności konwersja energii odnawialnej. Jestem dumny z tego, że swoje zainteresowania i wiedzę w tej dziedzinie będę mógł przekazać młodszemu pokoleniu.

Mam również pozanaukowe zainteresowania.

Od dzieciństwa lubiłem majsterkować, muzykować i malować. Często też patrząc w niebo na przemykające nad chmurami samoloty, zazdrościłem tym, którzy je pilotują. Wreszcie doszedłem do takiego etapu, że mogę te moje marzenia z dzieciństwa zrealizować. Postęp technologiczny sprawił, że doczekaliśmy takich czasów, kiedy uprawianie tej dyscypliny stało się osiągalne nie tylko technicznie, ale i ekonomicznie. Zaczęłem więc praktycznie realizować moje młodzieńcze marzenie, potrafię już samodzielnie pilotować awionetki i mam nadzieję w najbliższym czasie „wylatać” resztę tzw. obowiązkowych godzin i uzyskać upragnioną licencję pilota. A jak przejdę na emeryturę, zacznę malować.

Prof. dr hab. inż. Zbigniew Pater

Urodziłem się 15 grudnia 1965 roku w Radomyślu nad Sanem. Tam uczęszczałem do szkoły podstawowej, a po jej zakończeniu kontynuowałem naukę w Technikum Mechaniczno-Elektrycznym w Tarnobrzegu. W roku 1985 rozpocząłem studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej, które ukończyłem w 1990 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera mechanika. Następnie podjąłem pracę na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej na stanowisku asystenta w Katedrze Obróbki Plastycznej (obecnie Katedra Komputerowego Modelowania i Technologii Obróbki Plastycznej), gdzie pracuję obecnie (od 1.01.2009 r.) na stanowisku profesora zwyczajnego, sprawując równocześnie funkcję Kierownika Katedry (od 1.10.2007 r.).

W 1992 r. na Politechnice Warszawskiej ukończyłem studia podyplomowe „Komputerowo Wspomagane Projektowania Maszyn”. Natomiast w grudniu 1994 r. na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej obroniłem pracę doktorską pt. „Studium teoretyczno-eksperymentalne procesu walcowania poprzeczno-klinowego”, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. inż. Wiesława S. Werońskiego.

W okresie od 1.07.1996 r. do 31.01.1999 r. równoległe z pracą na Uczelni wykonywałem obowiązki głównego konstruktora w SIPMA SA w Lublinie. W zakładzie tym (będącym wiodącym producentem maszyn rolniczych w Polsce) organizowałem pracownię studyjną, w której wykonywane są

analizy wytrzymałościowe, kinematyczne i dynamiczne różnych maszyn i urządzeń. Ponadto, w ramach grupy kapitałowej SIPMA SA (obejmującej wówczas takie zakłady przemysłowe, jak: SIPMA SA w Lublinie, BIZON Ltd. w Płocku, Lubelska Fabryka Maszyn Rolniczych i kilkanaście innych) przeprowadziłem informatyzację pracowni konstrukcyjnych, wdrażając m.in. 33 stanowiska CAD 3D, 3 stanowiska MES do analiz wytrzymałościowych i 2 stanowiska MBS do obliczeń zachowań kinematycznych i dynamicznych maszyn i urządzeń.

23 października 2001 roku na Wydziale Inżynierii Procesowej, Materiałowej i Fizyki Stosowanej Politechniki Częstochowskiej pozytywnie przeszedłem kolokwium habilitacyjne, uzyskując stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie naukowej metalurgia. Temat rozprawy habilitacyjnej był następujący: „Walcowanie poprzeczno-klinowe odkuwek osiowo-symetrycznych”.

W roku 2003 rozpocząłem pracę na stanowisku profesora w Instytucie Nauk Technicznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie. W szkole tej począwszy od 1.02.2006 r. pełnię funkcję Kierownika Katedry Mechaniki i Budowy Maszyn.

Dnia 23 lipca 2008 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał mi tytuł naukowy profesora nauk technicznych. Akt nominacyjny otrzymałem w Pałacu Prezydenckim 15.12.2008 r., tj. w moje 43 urodziny.

Od 1.09.2008 r. sprawuję funkcję Prorektora ds. Nauki Politechniki Lubelskiej w kadencji 2008-2012.

W całym okresie pracy zawodowej w ramach działalności naukowo-badawczej zajmuję się tematyką obróbki plastycznej, głównie obróbki objętościowej, a w szczególności teorią i technologią walcowania poprzeczno-klinowego oraz kucia matrycowego. Moje zainteresowania obejmują także

zagadnienia związane z zastosowaniem nowoczesnego aparatu matematycznego i wykorzystaniem metod komputerowych w analizie procesów, jak również z poszukiwaniem nowych metod kształtowania plastycznego metali. Aktywnie pozyskuję środki na badania naukowe. Od roku 1996 uczestniczyłem w 10 projektach badawczych własnych i celowych, finansowanych przez MNiSW, a w 5 z nich sprawuję funkcję kierownika.

Mój dorobek naukowy obejmuje: 10 monografii naukowych, 3 skrypty dydaktyczne, 128 artykułów w czasopiśmie naukowych (w tym 35 w czasopiśmie z listy filadelfijskiej), 79 referatów opublikowanych w materiałach krajowych i zagranicznych konferencji naukowych oraz 9 patentów i zgłoszeń patentowych. Ponadto, wypromowałem 4 doktorów nauk technicznych oraz około 70 magistrów i inżynierów.

Za działalność naukową i dydaktyczną otrzymałem szereg nagród i wyróżnień, w tym: nagrodę Wojewody Lubelskiego (1990 r.), Stypendium Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej dla młodych wyróżniających się pracowników nauki (1995 r.), Srebrny Krzyż Zasługi (1999 r.), Medal KEN (2003 r.), nagrody Rektora Politechniki Lubelskiej i Rektora PWSZ w Chełmie (wielokrotnie).

45-lecie pracy naukowej i dydaktycznej profesora Roberta Sikory

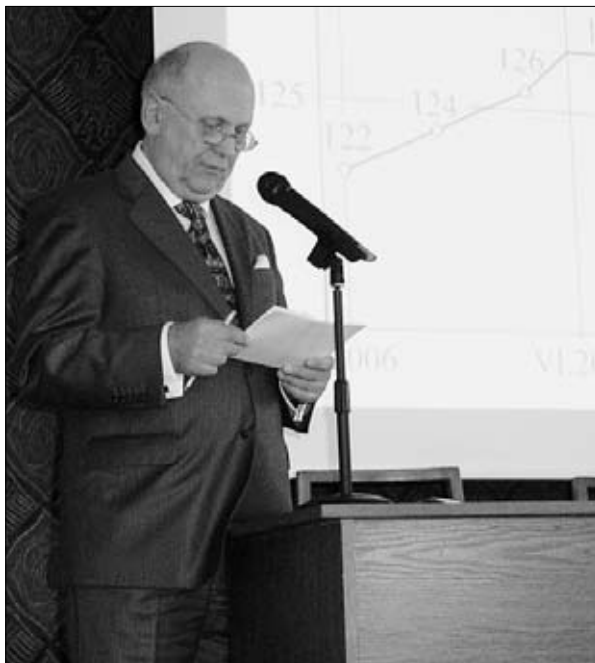
Robert Sikora jest profesorem nauk technicznych, doktorem habilitowanym, inżynierem w dziedzinie nauki technicznej, w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn – przetwórstwo i obróbka tworzyw polimerowych, jak również narzędzia do przetwórstwa i obróbki tych materiałów. Jest twórcą polskiej szkoły naukowej w wymienionej dyscyplinie.

Prof. Robert Sikora urodził się 21 marca 1938 r. w Gdyni. Studiował na Wydziale Technologii Maszyn Politechniki Gdańskiej, gdzie w 1962 r. uzyskał dyplom magistra inżyniera mechanika. Stopień doktora nauk technicznych otrzymał na Wydziale Mechanicznym Politechniki Wrocławskiej w 1969 r., a stopień doktora habilitowanego na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej w 1972 r. Tytuł profesora uzyskał na wniosek Rady Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej w 1982 r., a od 1991 r. zajmuje stanowisko profesora zwyczajnego w tej Uczelni.

Pracę zawodową rozpoczął zaraz po ukończeniu studiów na macierzystej uczelni na stanowisku asystenta, a następnie starszego asystenta. W 1967 r. podjął pracę w Zakładzie Doświadczalnym Technologii Maszyn Rolniczych w Gdańsku na stanowisku Kierownika Laboratorium Tworzyw Sztucznych i Klejów. Pięć lat później przeniósł się do Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy na Wydział Mechaniczny, zajmując stanowisko docenta. Był tam założycielem oraz Kierownikiem Zakładu Przetwórstwa i Obróbki Tworzyw

Sztucznych (1972-1977), Dziekanem Wydziału Mechanicznego (1972-1973), Prorektorem ds. Nauki i I Zastępcą Rektora (1973-1976). Od 1977 r. jest związany z Wydziałem Mechanicznym Politechniki Lubelskiej, pracując najpierw na stanowisku docenta, a od 1982 r. na stanowisku profesora. Na tej Uczelni założył i zorganizował Zespół Przetwórstwa i Obróbki Tworzyw Sztucznych oraz został jego Kierownikiem. Zespół przekształcono w 1982 r. w Zakład, a w 1988 r. w Katedrę Przetwórstwa Tworzyw Wielkocząsteczkowych. Po dziewięciu latach, na skutek rozszerzającej się działalności merytorycznej i dostosowywania do podobnych jednostek w uniwersytetach państw Unii Europejskiej, przekształcono ją w Katedrę Procesów Polimerowych. W latach 1978-1982 pełnił funkcję Zastępcy Dyrektora ds. Nauki Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn (na prawach wydziału), a w latach 1982-1984 Prorektora ds. Nauczania i Wychowania. W latach 1983-1988 był dodatkowo zatrudniony jako profesor na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Od 1993 r. jest również Dyrektorem Instytutu Naukowo-Technicznego w Lublinie.

W ramach działalności dydaktycznej opracował koncepcję i założenia oraz sporządził plany i programy studiów na specjalności przetwórstwo tworzyw sztucznych w ramach kierunku mechanika i budowa maszyn na Wydziale

Mechanicznym Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy, a następnie na specjalności przetwórstwo tworzyw polimerowych na kierunku studiów mechanika i budowa maszyn na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej. Należy zaznaczyć, że ta specjalność dydaktyczna była wówczas i jest dotychczas w ustalonej koncepcji i profilu jedyną w Polsce. Prof. Robert Sikora podjął też pionierskie zajęcia dydaktyczne, które nadal prowadzi, podstawowe i ogólne dla wszystkich studentów Wydziału Mechanicznego oraz zajęcia na wymienionej specjalności. Są to wykłady, seminaria, prace przejściowe i prace dyplomowe na studiach magisterskich oraz inżynierskich, jak również zajęcia na studiach doktoranckich, w tym dla obcokrajowców. Ze względu na kompatybilność planów i programów studiów niektórzy studenci specjalności część studiów odbywają w uniwersytetach Unii Europejskiej. Dotyczy to głównie praktyki i pracy dyplomowej.

W działalności naukowej prof. Roberta Sikory można wyodrębnić następujące zasadnicze obszary problemowe:

- podstawy teoretyczne, konstrukcyjne i technologiczne przetwórstwa tworzyw; proces wytłaczania jedno- i dwuślimakowego konwencjonalnego, proces wytłaczania autotermicznego, przetwórstwo tworzyw niepalionych i deaktywowanych, symulacja komputerowa procesów przetwórstwa, wpływ warunków przetwórstwa na jakość wytworów, modyfikacja fizyczna tworzyw, recyrkulacja materiałowa tworzyw;
- maszyny, narzędzia, oprzyrządowanie i urządzenia uzupełniające do przetwórstwa oraz obróbki tworzyw; konstrukcja i badania wytłaczarek konwencjonalnych i autotermicznych, zwłaszcza ich układów uplastyczniających; konstrukcja i badania wtryskarek, zwłaszcza układów narzędziowych; konstrukcja i badania głowic wytaczarskich oraz form wtryskowych;
- właściwości, struktura i zastosowanie tworzyw; konstrukcyjne połączenia adhezyjne, właściwości cieplne, termodynamiczne równanie stanu, właściwości tworzyw wtórnych, rury specjalne i pokrycia dachowe z tworzyw, tworzywa w naprawie maszyn;

- obróbka tworzyw; rozdrabnianie, aglomerowanie, granulowanie i ciecienie, obróbka tworzyw trudno obrabialnych, zwłaszcza wiercenie i przecinanie kompozytów polimerowo-szkłanych, konstrukcja oraz technologia układów nożowych rozdrabniaczy, jak również aglomeratorów.

Do ważniejszych osiągnięć naukowych można zaliczyć w kolejności chronologicznej:

- opisanie szczegółowe zjawisk fizycznych i chemicznych występujących w procesach toczenia, przecinania, wiercenia, frezowania, rozdrabniania, granulowania, cięcia i aglomerowania, zwłaszcza kompozytów polimerowo-szkłanych, również z użyciem narzędzi diamentowych;
- opracowanie nowej i oryginalnej metody badań konstrukcyjnych połączeń klejowych w układzie metal – kompozyt polimerowy, nazwanej metodą oddzierania obwodowe i opracowanie kryteriów oceny jakościowej tych połączeń oraz charakterystyki użytkowej;
- sformułowanie podstaw teoretycznych i technologicznych działania ślimakowego układu uplastyczniającego z wykorzystaniem śrubowego układu odniesienia oraz z zastosowaniem obrotowego elementu cylindra, badania teoretyczne i doświadczalne w tym obszarze;
- opracowanie podstaw nowych konstrukcji i technologii układu uplastyczniającego z aktywną strefą rowkowaną oraz wskazanie możliwości zwiększenia efektywności sterowania i regulacji automatycznej procesu uplastyczniania tworzyw polimerowych, jak również badania w tym obszarze.

Dwa ostatnie z wymienionych osiągnięć są prestiżowe w świetle aktualnego stanu nauki i techniki. Zostały one głównie dokonane w dużym interdyscyplinarnym zespole złożonym z pracowników Katedry Procesów Polimerowych Politechniki Lubelskiej, Instytutu Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników w Toruniu i Instytutu Automatyki Przemysłowej Politechniki Szczecińskiej, wybranych pod względem kwalifikacji i kompetencji, pod kierunkiem oraz z bezpośrednim udziałem profesora Roberta Sikory. Prace są dalej efektywnie prowadzone i rozwijane w innych zespołach, w tym uczelniano-przemysłowych.

Prof. Robert Sikora jest autorem lub współautorem 491 publikacji, które ukazały się w języku polskim, angielskim, francuskim, niemieckim, rosyjskim, japońskim, węgierskim, czeskim i serbsko-chorwackim, w tym 17 książek, licznie cytowanych w literaturze krajowej i zagranicznej. Tak więc ujmując rzecz statystycznie, publikacje ukazywały się z częstotliwością ponad jedna publikacja w miesiącu przez całe Jego życie zawodowe. Wygłosił też wiele referatów na konferencjach krajowych i zagranicznych, drukowanych w materiałach konferencyjnych, na przykład w: Dreźnie, Chemnitz, Pradze, Zlinie, Brnie, Zagrzebiu, Sorrento, Nicei, Stuttgarcie, Hannoverze, Johannesburgu, Gethenburgu, Chicago, Waszyngtonie, Jokohamie, Florianopolis, Pekinie, Toronto, Montrealu i Guimarões. Jest autorem lub współautorem kilku podręczników akademickich i skryptów, które służyły wielu tysiącom studentów i są używane nadal. Znaczna liczba Jego artykułów jest zamieszczona w czasopismach znajdujących się na liście filadelfijskiej. Jest twórcą lub współtwórcą 80 patentów udzielonych przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej i urzędy patentowe: europejski, amerykański, japoński, rosyjski, niemiecki i węgierski. Jest m.in. współtwórcą, w zespole

polsko-amerykańskim, 2 patentów polskich oznaczonych numerami 178120 i 178938, których właścicielem jest firma z Chicago. W świetle polskich realiów w obszarze problemowym nowej (wysokiej) technologii, można to potraktować jako pewien ewenement.

Uczestniczy aktywnie w kształceniu kadry naukowej. Jest promotorem 261 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich, 19 rozpraw doktorskich w 6 uczelniach wyższych (w tym 2 obcokrajowców) oraz recenzentem 27 rozpraw doktorskich, 16 rozpraw habilitacyjnych, 14 wniosków w sprawie powołania na stanowisko docenta i profesora nadzwyczajnego, 10 wniosków o tytuł profesora oraz 4 wniosków w sprawie powołania na stanowisko profesora zwyczajnego. Wykonał blisko 400 recenzji różnych artykułów przeznaczonych do druku w wielu wydawnictwach w kraju i za granicą.

Kierował ośmioma i recenzował kilkadziesiąt projektów badawczych Komitetu Badań Naukowych oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wiele wyników prac naukowych wykonywanych przez prof. Roberta Sikorę znalazło zastosowanie praktyczne w przemyśle. Z prac wcześniejszych na wymienienie zasługuje opracowanie zatytułowane „Regeneracja korpusów silników spalinowych tworzywami sztucznymi” wdrożone w 1974 r. w Zakładach Naprawczych Mechanizacji Rolnictwa w Krakowie, Gdańsku i Tarnowie. W ostatnich latach skomercjalizowane zostały w różnych przedsiębiorstwach m.in. następujące opracowania: „Badania procesu wytłaczania autotermicznego tworzyw termoplastycznych” (1995 r.), „Wytłaczanie tworzyw termoplastycznych z jednoczesnym porowaniem środkami o endotermicznym charakterze rozkładu” (1996 r.), „Charakterystyka procesu wytłaczania autotermicznego tworzyw termoplastycznych” (1998 r.), „Oddziaływanie rury osłonowej na kabel optotelekomunikacyjny w procesie jego instalowania” (1998 r.), „Badania wpływu konstrukcji strefy rowkowej wytłaczarki na efektywność procesu wytłaczania” (I etap – – 2000 r., II etap – 2002 r.), „Modyfikacja antypirynami bezhalogenowymi polietylenu wytłaczanego” (2001 r.), „Współwytłaczanie powlekające powłok kabli elektrycznych” (2007 r.), „Nowe rozwiązania konstrukcyjne układów uplastyczniających wytłaczarek” (praca w toku).

W czasie ostatnich Profesorskich Warsztatów Naukowych odbytych w 2008 r. w Lublinie stwierdzono, że „prace prof. Roberta Sikory mają trwałe miejsce w praktyce przemysłowej i istotnie zmieniły polski przemysł przetwórstwa tworzyw polimerowych”.

Prof. Robert Sikora duże znaczenie przywiązuje do integracji środowiska przetwórców, kontaktów bezpośrednich z młodymi pracownikami zajmującymi się dydaktyką i nauką oraz ze specjalistami-praktykami, jak również do popularyzacji osiągnięć naukowych. Utworzył 28 lat temu i przewodniczył wszystkim dotychczasowym Profesorskim Warsztatom Naukowym „Przetwórstwo tworzyw polimerowych”, a więc kolejno w Koszalinie (1998 r.), Lublinie (1999 r.), Toruniu (2000 r.), Częstochowie (2001 r.), Poznaniu (2002 r.), Koszalinie (2003 r.), Szczecinie (2004 r.), Lublinie (2005 r.), Bydgoszczy (2006 r.), Toruniu (2007 r.) i Lublinie (2008 r.).

Od 1987 r. jest członkiem Rady Programowej i Komitetu Redakcyjnego czasopisma „Polimery” (IF=1,137). Od 1969 r. jest członkiem Stowarzyszenia Inżynierów i Techników

Mechaników Polskich, w latach 1973-1975 był członkiem Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Naczelnej Organizacji Technicznej w Bydgoszczy, w okresie 1974-1987 członkiem Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego, od 1977 r. jest członkiem Lubelskiego Towarzystwa Naukowego, będąc w latach 1984-1988 zastępcą Sekretarza Generalnego, od 1980 r. był członkiem, a od 1996 r. jest Wiceprzewodniczącym w kolejnych kadencjach Rady Naukowej Instytutu Inżynierii Materiałów Polimerowych i Barwników w Toruniu, w latach 1984-1987 zasiadał w Radzie Instytutu Technologii Budowy Maszyn Politechniki Poznańskiej, od 1992 r. jest członkiem Polskiego Naukowo-Technicznego Towarzystwa Eksploatacyjnego, okresowo od 1995 r. wchodził w skład Sekcji Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych, Drewna i Papieru, następnie Technologii Materiałowej, Komitetu Badań Naukowych. Od 1985 r. jest członkiem towarzystwa międzynarodowego „Polymer Processing Society”, a od 1997 r. przewodniczy Radzie Programowej czasopisma „Przetwórstwo Tworzyw”. W latach 1996-2006 był członkiem Rady Programowej czasopisma „Inżynieria Materiałowa”. W 2003 r. objął funkcję Przewodniczącego Sekcji Budowy Maszyn, Komisji XII Oddziału Lubelskiego Polskiej Akademii Nauk, którą pełnił do 2006 r.

Został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej i innymi odznaczeniami, z których można wymienić Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Wynalazczości” przyznaną przez Prezesa Rady Ministrów. Jego osiągnięcia były wielokrotnie doceniane i honorowane nagrodami. Jest pięciokrotnym laureatem nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Ministra Edukacji Narodowej, szesnastokrotnie przyznano mu nagrodę Rektora Politechniki Gdańskiej, Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy oraz Politechniki Lubelskiej. Otrzymał też medale okolicznościowe, między innymi: Politechniki Gdańskiej, Politechniki Lubelskiej, Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy, Instytutu Chemii Przemysłowej w Warszawie. Dokonania prof. Roberta Sikory zostały uznane i wysoko ocenione za granicą. Otrzymał między innymi: Złoty Medal na 45 Międzynarodowej Wystawie Innowacji, Badań Naukowych i Nowej Technologii „Brussels Eureka’96”, Złoty Medal na 46 Wystawie „Brussels Eureka’97”, Złoty Medal z wyróżnieniem i Srebrny Medal na 49 Wystawie „Brussels Eureka’2000”, Złoty Medal na 30 Międzynarodowym Salonie Wynalazków, Nowej Technologii i Produktów w Genewie w 2002 r. Brązowy Medal na Międzynarodowej Wystawie „Pomysły – Wynalazki – Nowe Produkty IENA 2007” w Norymberdze.

Notki biograficzne zawierają następujące wydawnictwa: Kwaśniewska K., Rak M.: *Naukowcy Bydgoszczy – Słownik Biograficzny 1997*, Instytut Wydawniczy „Świadectwo”, Bydgoszcz 1997; Praca zbiorowa: *Kto jest kim w Polsce*, Wydawnictwo Polska Agencja Informacyjna SA, Warszawa 2001; Bombicki M. R.: *Encyklopedia Artus Prus*, Wydawnictwo Polska Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2002; *Współcześni uczeni polscy – Słownik Biograficzny*, Ośrodek Przetwarzania Informacji, Warszawa 2002; *International Biographical Centre*, Cambridge 1988; Committee of Physics Polish Academy of Science, *Who is Who in Physics – Poland 1997*, Scientific Publishers OWN, Poznań 1997.

Bronisław Samujło

Pożegnania

Prof. Henryk Borowski (1930-2008)

Zmarły 23 października 2008 roku profesor Henryk Borowski był wieloletnim pracownikiem Politechniki Lubelskiej. Osiemnaście lat swego życia poświęcił pracy na naszej Uczelni.

Urodzony 29 maja 1930 roku w malowniczej, podlubelskiej wsi Wojciechów, w rodzinie chłopskiej, przeżył długą i ciekawą drogę życiowego rozwoju. Ścieżka kariery naukowej i zawodowej Profesora wiodła bowiem przez znamienite ośrodki nauki polskiej. Od Uniwersytetu Warszawskiego, na którym ukończył studia filozoficzne, uwieńczone tytułem magistra (1955 r.), poprzez Uniwersytet Wrocławski, promujący H. Borowskiego na doktora nauk humanistycznych w zakresie filozofii (1973 r.), dalej poprzez pracę naukowo-dydaktyczną w UMCS, owocem której było uzyskanie w 1982 r. stopnia doktora habilitowanego i tytułu profesora nadzwyczajnego, aż do pracy w Politechnice Lubelskiej, podczas której wyniki pracy i dotychczasowe osiągnięcia, tak w obszarze nauki, jak i edukacji, zostały uhonorowane nominacją Prezydenta RP nadającą Mu tytuł profesora zwyczajnego (1998 r.).

Zaangażowanie w działalność naukowo-społeczną prof. H. Borowskiego zostało również zauważone i należycie docenione nie tylko przez władze uczelniane, ale także państwowe, nagradzające dwukrotnie Jego osobę wysokimi odznaczeniami: Złotym Krzyżem Zasługi (1976 r.) oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1986 r.).

Henryk Borowski – filozof, historyk filozofii, specjalizował się w etyce i aksjologii. Liczne publikacje książkowe z tego zakresu (m.in. „Wartość jako przeżycie,” „Potrzeby i wartości,” „Zarys etyki,” „Etyka pracy i etyka biznesu”) świadczą o dużej wrażliwości Autora na otaczający świat ludzkich wartości, szczególnie – moralnych. Wzory postaw etycznych, postulowane i realizowane w życiu społecznym, zwłaszcza w procesach pracy i gospodarowania, łączył z prakseologicznymi wyznacznikami sprawności i skuteczności działania. Prezentowany paradygmat etyki był zapewne wynikiem bliskich związków Profesora z tradycją naukową Uniwersytetu Warszawskiego, reprezentowaną przede wszystkim przez Marię Ossowską i Tadeusza Kotarbińskiego. Filozoficzne teorie twórcy prakseologii były wyjątkowo żywe w myśli prof. Borowskiego. Jak nietrudno zauważyć, analizując tytuły wybranych publikacji naukowych oraz tematykę promowanych przez Profesora prac magisterskich, problematyka działania, aktywności człowieka w aspekcie prawidłowego planowania i osiągania zamierzonych celów stanowiła swoistą ośnowę Jego naukowej refleksji.

Wpływ Marii Ossowskiej znalazł swoje rozległe implikacje, zarówno w naukowych zainteresowaniach i specjalnościach prof. H. Borowskiego, jak też w Jego naukowo-społecznym zaangażowaniu na rzecz propagowania etyki

w praktyce życia publicznego. Przez wiele lat był bowiem czynnym członkiem Komitetu Etyki w Nauce Polskiej Akademii Nauk.

Osiemnastoletnia „przygoda” zawodowa w Politechnice Lubelskiej była drugą, co do długości trwania. Pierwsza miała miejsce w UMCS, w której to uczelni prof. Henryk Borowski pracował w latach 1959-1968 w Katedrze Filozofii na stanowisku asystenta i ponownie w latach 1975-1993 w Zakładzie Filozofii Kultury jako adiunkt, docent.

Łącznie w UMCS przepracował 27 lat. Dwukrotny angaż zawodowy Profesora miał również miejsce w przypadku naszej Uczelni, początkowo na stanowisku starszego wykładowcy i adiunkta jeszcze w Wyższej Szkole Inżynierskiej (1968-1973), a następnie w latach 1993-2004 już w Politechnice Lubelskiej w Katedrze Filozofii i Etyki Pracy na stanowisku Kierownika Katedry (do 2001 r.) i w Katedrze Zarządzania jako profesor (2001-2004).

Nasze spotkanie i wieloletnia współpraca z Henrykiem Borowskim miała miejsce właśnie w Katedrze Etyki i Filozofii Pracy. Powołana do życia w 1991 roku z inicjatywy ówczesnych władz Politechniki Lubelskiej oraz Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki z jednej strony, a Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z drugiej, w osobie śp. ks. prof. Joachima Kądzeli, Katedra miała pełnić rolę podmiotu humanizującego i uwrażliwiającego na etos pracy ludzkiej. Po roku działalności niespodziewanie dla wszystkich zmarł Kierownik – prof. J. Kondziela. Pozostała czwórka pracowników oczekiwała przez kolejny rok na następnego szefa. Był nim „sprowadzony” z UMCS prof. Henryk Borowski. Postać nietuzinkowa, być może dlatego, iż niedająca się ująć w – zakorzenione w środowisku – stereotypy „profesora”. Stąd budząca niejednokrotnie wiele sprzecznych emocji. To, co już przy pierwszym, nawet przelotnym, kontakcie z Profesorem stawało się oczywistością, to Jego skromna powierzchowność, nie przywiązywał uwagi do tzw. estetyczno-etykietałnej konwencji ubioru i zachowań. Byłby, pod tym względem, pierwszym kontestatorem, tak współcześnie nośnej, formuły kreowania wizerunku postaci. Wyznał bowiem zasadę „pełnej naturalności,” to trochę tak, jakby parafrazował własnym sposobem bycia słowa kabaretowego tekstu „...już taki jestem dziwny Pan i dobrze mi z tym bez dwóch zdań”. Trudno wnikać, na pewno nie nam, czy Profesorowi było z tym rzeczywiście dobrze, ale nam – pracownikom – nie było z tym źle. Nie krzywdził nikogo z nas, nie miał też ukrytych wrogów, z którymi toczyłby zawzięte boje. Jeśli coś miało być wyartykułowane, to zawsze było, nieraz nawet dość głośno i impulsywnie, ale przynajmniej wiedzieliśmy o co chodzi, co się Szeferowi nie za bardzo, bądź wcale nie podoba. Przyzwyczailiśmy się, a z czasem nawet ceniliśmy tę postawę „szczeroci do bólu.” No z tym „bólem” to lekka przesada, bo boleśnie to raczej nie

bywało, częściej chwilowy poryw własnych emocji Profesor rozładowywał jakimś powiedzonkiem, które wzbudzało śmiech, a nieraz i salwę gromkiej radości, co z kolei pozwalało szybko zapomnieć o otrzymanej reprimendzie.

Przez lata zdołaliśmy „przejrzeć” naszego Profesora na tyle, by dostrzec, że pod tą zewnętrzną, dość oschłą powłoką kryje się też delikatność i takt. Zdarzało się, acz bardzo rzadko, że SzeF prosił o zastępstwo na swoich zajęciach, ale kiedy już z tego dochodziło, to nawet niedoświadczonej stażem asystentce (G. Jabłczyńskiej) wyjaśniał przyczynę nieobecności (wyjazd na konferencję), proponując odrobienie godzin z jej grupami. Pod tym względem, to znaczy dbałości o systematyczność odbywania zajęć, cechowała prof. Borowskiego wyjątkowa uczciwość. Starał się zawsze być na wszystkich zajęciach, tak samo, jak i w godzinach konsultacji, można było nie dzwonić wcześniej do sekretariatu, by się upewnić.

Życzliwość i chęć służenia pomocą to kolejne odslony naszego Profesora. Zazwyczaj mało wylewny w epatowaniu przejawów sympatii wobec kogokolwiek z nas – osób z Jego kadry – umiał wyrażać je aktywnie, „po swojemu”. Z dużym zaangażowaniem wspierał nasze doktoraty, czynił starania o przyznanie stypendiów naukowych, o dobry wybór ośrodków naukowych na realizację staży, nieraz uruchamiał prywatne „ścieżki dostępu” do różnych instytucji.

Prof. dr inż. Jan Kowal (1925-2008)

Odszedł na zawsze prof. dr inż. Jan Kowal, emerytowany profesor Politechniki Lubelskiej, były Kierownik Katedry Pojazdów Samochodowych Wydziału Mechanicznego.

Jan Kowal urodził się 2.09.1925 r. w Stanisławowie. Gdy wybuchła wojna, 14-letni Jan miał już ukształtowane zainteresowania i dużą wiedzę w zakresie budowy pojazdów, opanował też umiejętność kierowania samochodem. Po wojnie wraz z rodzicami zamieszkał w Rzeszowie. Młodzieńcze zainteresowania motoryzacją pozostały silne. Podjął studia na Wydziale Komunikacji Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Studia ukończył w 1951 roku, uzyskując dyplom magistra inżyniera mechanika w specjalności pojazdy mechaniczne i ciągniki. Pierwszą pracę podjął w Rzeszowie w PKS. Niedługo po tym, z powodów rodzinnych, ponownie wyjechał do Krakowa. Tam podjął pracę w Katedrze Samochodów AGH, w której się dyplomował. Po zmianach organizacyjnych kontynuował pracę w tejże Katedrze przeniesionej na Politechnikę Krakowską. Na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej prowadził zajęcia dydaktyczne z licznych przedmiotów na specjalności samochodowej m.in. wykład z przedmiotu ciągniki. Opiekował się punktami konsultacyjnymi studiów zaocznych w Stalowej Woli i Rzeszowie, do których często wyjeżdżał. Na temat tych zajęć, a zwłaszcza podróży samochodowych po drogach Małopolski w latach 50. i 60. opowiadał nam w sposób niezwykle barwny wiele anegdot.

Wyjątkowy umiar naszego SzeFa w wydatkowaniu katedralnych pieniędzy był sprawą powszechnie znaną na wydziale, tym bardziej więc z dużą wdzięcznością należy wspomnieć zakup kserografu, który był bardzo pomocny w przygotowywaniu narzędzi badawczych do badań doktorskich jednej z asystentek. W tym przypadku Profesor z pełnym zrozumieniem podszedł do sprawy i podjął bardzo sprawne działania w kierunku spełnienia wszelkich formalności.

Po przejściu na emeryturę zapraszałyśmy Profesora zwykle na przed-, bądź poświęteczne spotkania. Miał zwyczaj nie tylko być goszczonym, ale też obdarowywać drobnymi prezencikami, a to w postaci czekoladek przywiezionych z zagranicy, a to książek, w których miał swój udział, czy po prostu ciekawych folderów. Z nostalgią możemy dziś, niestety, stwierdzić, że spotkania te, jak i zapewne wiele innych, nieprzytoczonych tu, wspólnie przeżytych chwil należą już do historii. Smutek za minionymi bezpowrotnie zdarzeniami wyraził trafnie Bułat Okudźawa w jednej ze swych ballad „(...) a przecież mi żal, że już w drzwiach nie pojawi się Puszkina, tak chętnie bym dziś choć na kwadrans na koniak z nim wpadł i jeszcze mi żal, że po Moskwie nie suną już sanie i nie ma już sań i nie będzie... i tego mi żal”. Nam również jest dziś żal i pozostaje tylko życzyć: Pokój Twojej duszy Profesorze!

Grażyna Jabłczyńska, Marzena Cichorzewska

Tak samo dzielił się swoimi doświadczeniami z badań; pamiętamy najlepiej opowiadania Profesora o badaniach trakcyjnych samochodów osobowych prowadzonych na pasach startowych nieistniejącego już lotniska na Czyżynach. Jan Kowal był rzeczoznawcą Polcarga. W ramach prac dla tej organizacji wykonywał badania-odbioru maszyn przeznaczonych na eksport. Opowiadania o tych badaniach były niezwykle interesujące i przydatne dla nas młodych inżynierów i początkujących rzeczoznawców samochodowych.

Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1964 r. w Politechnice Krakowskiej na podstawie rozprawy na temat histerezy hamulców tarczowych. Na Politechnice Krakowskiej pracował do 1969 r.

W 1968 r. rozpoczął wykłady z pojazdów rolniczych w Wyższej Szkole Rolniczej w Lublinie. Na stałe przeniósł się do Lublina w 1969 r. W tym samym roku został mianowany docentem. W latach 1969-1976 był Kierownikiem Zakładu Pojazdów i Silników WSR, przekształconej w 1972 r. w Akademię Rolniczą. W latach 1970-1971 rozpoczął prowadzenie wykładów i seminariów na WSI. To był jego pierwszy kontakt z naszą Uczelnią. W 1976 r. przeszedł na stałe do pracy na Politechnice Lubelskiej – wtedy jeszcze WSI. Został Kierownikiem Zakładu Pojazdów Samochodowych, a od 1985 r. – Katedry Pojazdów Samochodowych. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1985 r., profesorem zwyczajnym został w 1991 r. W latach 1987-1990 pełnił funkcję Dziekana Wydziału Mechanicznego.

W czasie pracy na Akademii Rolniczej i Politechnice Lubelskiej był promotorem 6 prac doktorskich, recenzentem 12 prac doktorskich i 3 habilitacyjnych. Był autorem wielu publikacji z zakresu mechaniki gruntów i badań wibroakustycznych maszyn. Uzyskał wiele odznaczeń m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Był członkiem wielu towarzystw naukowych m.in.: LTN, PTMTiS oraz PTNM w Łodzi, inicjatorem i organizatorem 5 konferencji nt. „Badania Symulacyjne w Technice

Samochodowej” oraz wielu innych rodzajów działalności naukowo-badawczej.

Na emeryturę przeszedł w 1995 r., ale jeszcze przez kilka lat utrzymywał kontakt z Politechniką, prowadząc m.in. prace dyplomowe. Pracował w naszym środowisku, dla naszej Uczelni bez mała 30 lat.

Prof. dr inż. Jan Kowal zmarł 4 października 2008 roku. Pożegnaliśmy Profesora na Cmentarzu Komunalnym w Rzeszowie 9 października 2008 roku.

Pracownicy Katedry Pojazdów Samochodowych

Dr inż. Roman Paluch (1949-2008)

We wrześniu 2008 r. zmarł przedwcześnie, w wieku 59 lat, nasz Kolega i Współpracownik dr inż. Roman Paluch. Dopiero po upływie kilku miesięcy od Jego śmierci zaczynamy powoli oswajać się z Jego nieobecnością i powstałą po Nim pustką.

Od urodzenia Roman związany był z Lublinem. Tutaj ukończył szkołę podstawową, Liceum Ogólnokształcące im. Jana Zamoyskiego i ówczesną Wyższą Szkołę Inżynierską. Uzyskał dyplom inżyniera mechanika jako jeden z grupy pierwszego rocznika absolwentów specjalności eksploatacja pojazdów samochodowych.

Roman był długoletnim pracownikiem Katedry Pojazdów Samochodowych (wcześniej Zakładu o tej samej nazwie). W Politechnice Lubelskiej został zatrudniony w marcu 1974 r.

Od końca lat siedemdziesiątych obejmował stanowisko specjalisty kierującego zespołem. Był współzałożycielem i Kierownikiem Pracowni Rekonstrukcji Wypadków Drogowych działającej przy Katedrze. Uczestniczył w opracowywaniu licznych opinii dla potrzeb wymiaru sprawiedliwości. Posiadał rozległe zainteresowania naukowe zwłaszcza w dziedzinie szeroko pojętej techniki samochodowej, którą pasjonował się od dzieciństwa. Chociaż nie było to Jego obowiązkiem uczestniczył w pracach badawczych i prowadził związaną z tym działalność publikacyjną.

Zaowocowało to opracowaniem w 2001 r. rozprawy doktorskiej obronionej na początku następnego roku.

Prywatnie – domator, wzorowy mąż i ojciec, miłośnik literatury pięknej i sportu. Jego śmierć jest wielką stratą dla Uczelni, a w szczególności dla Katedry Pojazdów Samochodowych.

Romku, pozostaniesz na zawsze w naszej pamięci!

Przyjaciele

Jadwiga Milczek (1946-2009)

Urodziła się 27 sierpnia 1946 r. w Końskowoli k. Puław jako jedna z trzech córek Zofii i Tadeusza Marców. Wzrastała w mądrej, kochającej się rodzinie i tą miłością, i mądrością kierowała się w życiu. To sprawiało, że była zawsze radosna, życzliwa, chętna do pracy i pomocy innym, choć Jej samej życie nie szczędziło trosk.

Pracę w Bibliotece Głównej Politechniki Lubelskiej podjęła w 1975 roku. Początkowo w sekretariacie, potem, po ukończeniu Policealnego Studium Bibliotekarskiego, kolejno w Oddziale Opracowania Zbiorów i Oddziale Czasopism. Tutaj poznała swojego przyszłego męża Tomka, rzeczownika patentowego Politechniki Lubelskiej, który był nie tylko Jej mężem, ale również ojcem dla Jej dwojga wcześniej osieroconych dzieci: Tomasza i Magdaleny. Wnuki – Kacper i Justyna – były Jej wielką miłością.

W Bibliotece pracowała 22 lata. W 1997 roku przeszła na rentę – stan zdrowia nie pozwalał Jej na dalszą pracę.

Od tej chwili Jej życie było ciągłą walką. Miała to szczęście, że w tej walce towarzyszyli Jej bliscy i przyjaciele. Nie zamknęła się ze swym bólem, do końca była ciekawa świata i ludzi. Czekwała także na nasze wizyty – koleżanek z pracy. Na czas tej wizyty potrafiła przezwyciężyć ból i cierpienie, by być dawną, radosną Wisią, opowiadać o sobie bez goryczy i żalu, chociaż na pewno te uczucia nie były Jej obce. Nie epatowała nas swoim cierpieniem, chciała ten czas spędzić normalnie – z domowym obiadem, ciastem, kawą i rozmowami o wszystkim. Jej cierpienie towarzyszyło nam w tych spotkaniach, czułyśmy je, ale nie mogąc Jej pomóc, mogliśmy tylko próbować je zagaść. Potem zostawała z nim sama. Może te spotkania były dla nas lekcją, że nie wolno się poddać, że trzeba i można żyć godnie do końca?; lekcją miłości do drugiego człowieka, której udzielał nam także Jej mąż Tomek, że można tak normalnie robić rzeczy niezwykle? Słowa miłość i wierność nagle nabrały dla nas nowego znaczenia.

Dziękujemy Ci, Wisiu.

Koleżanki i Koledzy

Centrum Dydaktyczno-Kulturalne Politechniki Lubelskiej nabiera kształtów

Rozmowa z mgr inż. Mieczysławem Hasiakiem, Kanclerzem Politechniki Lubelskiej

– Wiele ostatnio mówi się na Uczelni o powstaniu Centrum Dydaktyczno-Kulturalnego. Co kryje się pod tym pojęciem?

Coraz większe zainteresowanie młodzieży rozwijaniem swoich umiejętności w naszych zespołach artystycznych wymaga profesjonalnej bazy do prowadzenia szkolenia oraz organizacji występów artystycznych. Pomieszczenia w budynku przy ul. Okopowej nie spełniały wymogów technicznych, jak również bezpieczeństwa przeciwpożarowego, ponadto przewiduje się inne wykorzystanie tego budynku przekazanego Wydziałowi Elektrotechniki i Informatyki.

Przed dwoma laty rozpoczęto poszukiwania odpowiedniego miejsca dla potrzeb kultury studenckiej. Wtedy niewiele osób wierzyło, że będzie to możliwe w podziemiu Stołówki w ciemnych pomieszczeniach magazynów warzyw, zużytego sprzętu, poprzdzielanych licznymi przegrodami z płytami instalacji wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej i gazowej. Budynek nie posiada szczegółowej dokumentacji, ponieważ został wykonany według tzw. projektu typowego.

We współpracy Sekcji Inwestycji i Remontów oraz kierowników zespołów artystycznych Biuro Projektów „Instalator” wykonało projekt budowlany i projekty branżowe przebudowy przyziemia (niskiego parteru Stołówki).

– W listopadzie 2008 r. nastąpiło uroczyste otwarcie pomieszczeń dydaktyczno-szkoleniowych w niskiej części Stołówki. Jakie jest ich przeznaczenie?

Obecnie zespół tych pomieszczeń to: sala o powierzchni 380 m², w której będą odbywały się zajęcia fakultatywne z wychowania fizycznego, szkolenia i konkursy, jednocześnie będzie służyła jako sala dyskotekowa, ponadto dwie sale do ćwiczeń i prób zespołów artystycznych, pomieszczenia magazynowe, biurowe i sanitarne o powierzchni 480 m², łącznie 860 m².

Przetarg na roboty budowlane i instalacyjne, do którego zgłosiło się aż 12 kontrahentów, wygrała firma KOR-BUD ze Zwierzyńca. Podczas robót budowlanych, burzenia ścianek działowych, pogłębiania pomieszczeń, aby uzyskać odpowiednią wysokość, natrafiono na liczne problemy techniczne, co wymagało dodatkowych wypełnień podłoża, wzmocnień stropu poprzez dodatkowe podciągi.

Z satysfakcją możemy powiedzieć, że udało się pokonać trudności. Budowa trwała 7 miesięcy, a jej koszt wyniósł niespełna 2 mln zł, z czego 1 mln sfinansowało MNiSW, pozostała kwota to środki Uczelni.

Cały wystój i wykończenie wewnątrz zostało wykonane zgodnie z życzeniami użytkowników, angażując firmy zewnętrzne z Zielonej Góry, Warszawy i Puław. Wszystkie pomieszczenia są wyposażone w mechaniczną wentylację pozwalającą na wymianę powietrza w całej objętości w ciągu 15 minut z jednoczesnym podgrzaniem do wymaganej temperatury.

W sąsiedztwie sali tanecznej znajduje się Klub „Kazik”, dzierżawę którego wygrała w ramach konkursu firma Kowalewski, Wrona Spółka Jawna.

– Pod koniec zeszłego roku ogłoszono 2 konkursy na wynajem pomieszczeń w budynku Stołówki. Dlaczego Uczelnia chce je wydźwierzawić?

W związku z małym zainteresowaniem studentów żywnością w Stołówce PL, działalność ta od kilku lat przynosiła

Otwarcie pomieszczeń dydaktyczno-szkoleniowych

stratę 350 do 400 tys. zł rocznie, nie licząc zużycia mediów i amortyzacji. Po wysłuchaniu opinii Kolegium Rektorskiego i Senatu PL, Rektor podjął decyzję o likwidacji Zespołu ds. Żywienia. Rozpisano zatem konkurs na prowadzenie Stołówki i barków w budynku Wydziału Mechanicznego i SWFiS.

– Jakie warunki Uczelnia postawiła oferentom?

W warunkach konkursu postawiono warunek, że cena obiadu i dań barowych musi pozostać na dotychczasowym poziomie, a różnorodność będzie odpowiadała gustom konsumentów. Konieczny wzrost ceny może mieć miejsce wyłącznie w związku ze wzrostem cen rynkowych surowca. Drugi warunek, jaki mieli spełnić dzierżawcy, to zatrudnienie, na warunkach jakie miały w Politechnice Lubelskiej, 2 osób z barku Wydziału Mechanicznego i 6 osób ze Stołówki. Panie wybrały inne rozwiązanie, a mianowicie 3-miesięczną odpłatność za porozumieniem stron. Otrzymały zgodę Uczelni na spłatę pożyczek remontowych na dotychczasowych warunkach, przy okazji poinformowały, że znalazły już inne zatrudnienie również w gastronomii.

Pozostali pracownicy zostali przeniesieni na inne stanowiska jako pracownicy obsługi w akademikach i Dziale Administracyjno-Gospodarczym PL.

Dzierżawa stołówki i barków została podpisana na 1 rok z możliwością przedłużenia za zgodą stron na kolejny okres umowy.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Iwona Czajkowska-Deneka

Co sądzi Pan o utworzeniu Centrum Dydaktyczno-Kulturalnego na naszej Uczelni?

Piotr R. Mochol,
kierownik artystyczny FTT GAMZA

Utworzenie takiego centrum jest bardzo potrzebne Politechnice i zasługuje na ogromną pochwałę władz Uczelni. Jest to miejsce kulturalnych spotkań studentów. Poprzednia siedziba zespołów artystycznych znajdowała się przy ul. Okopowej, a sam budynek tracił na wartościach użytkowych. Z obserwacji ostatnich wydarzeń kulturalnych można było zauważyć, że studentom brakowało miejsca do wspólnych spotkań. Należy teraz stwierdzić, czy centrum będzie spełniało oczekiwania społeczności akademickiej.

Paweł Pikur,
Przewodniczący Samorządu
Studenckiego PL

To doskonały pomysł, ponieważ do tej pory nie było jednego miejsca na terenie kampusu na organizowanie imprez studenckich. Klub „Kazik” już od dłuższego czasu był zamknięty. Mam nadzieję, że centrum będzie gromadzić studentów wszystkich lubelskich uczelni.

V Lubelski Festiwal Nauki

Wiedza lekarstwem duszy

W dniach 20-26 września 2008 roku odbył się w Lublinie kolejny, V Festiwal Nauki, organizowany przez wszystkie uczelnie, instytuty i placówki naukowe Lublina. Głównym organizatorem w tym roku był Uniwersytet Medyczny. Wśród organizatorów była również Politechnika Lubelska. Przewodniczącym Uczelnianego Zespołu ds. Lubelskiego Festiwalu Nauki na Politechnice Lubelskiej był w pierwszych miesiącach organizacji Festiwalu Prorektor ds. Nauki prof. dr hab. Witold Stępniewski, zaś po wyborach nowych władz Uczelni prof. dr hab. inż. Zbigniew Pater, który jako następcę objął to stanowisko. Koordynatorem prac festiwalowych była z upoważnienia Rektora dr inż. Małgorzata Ciosmak.

Festiwal był przedsięwzięciem mającym na celu popularyzację zagadnień naukowych i przedstawienie ich w przystępny sposób, zrozumiały dla przeciętnego widza i słuchacza. Prezentacje festiwalowe odbywały się w formie wykładów, a także pokazów w laboratoriach i plenerze, happenin-gów, spektakli, wystaw, parad oraz imprez sprawnościowych.

Uczestnicy mieli również możliwość wykazania się znajomością wielu zagadnień oraz spróbowania swoich sił w różnych dziedzinach. Politechnika Lubelska przygotowała bardzo bogaty program, który cieszył się zainteresowaniem przez cały tydzień trwania Festiwalu. W wystawach, prezentacjach i konkursach uczestniczyło kilka tysięcy osób. Przekrój wiekowy był bardzo szeroki, od wieku przedszkolnego, po emerytalny. Najwięcej jednak było młodzieży

gimnazjalnej, licealnej i z techników, która stała przed decyzją, jaki kierunek dalszego kształcenia wybrać. Uczniowie z Lublina i szkół całego województwa lubelskiego oraz województw sąsiednich przybywali z opiekunami. Najdalej odległość pokonali uczniowie z Włodawy.

Uroczysta inauguracja Festiwalu miała miejsce 20 września w Collegium Maius Uniwersytetu Medycznego przy ulicy Jaczewskiego.

W niedzielne przedpołudnie, 21 września, wystawa samochodów zabytkowych, terenowych i ciekawych zorganizowana przez Koła Naukowe Samochodiarzy i Inżynierii Materiałowej zainaugurowała Piknik Naukowy na Placu Zamkowym.

Podczas Pikniku Naukowego stoiska Politechniki, ustawione w centralnej części między Al. Solidarności a ul. Kowską, pomimo deszczowej i chłodnej aury odwiedziło blisko 1600 osób. Każdy z wydziałów naszej Uczelni przygotował swoje stoisko i prezentacje. Do organizacji włączyło się także bardzo dynamicznie Biuro Karier, które zachęcało do studiowania na Politechnice, jak i wskazywało możliwości zatrudnienia po ukończeniu studiów technicznych.

Największym zainteresowaniem cieszyło się stanowisko bicia monety okolicznościowej, którą odwiedzający wykonywali samodzielnie i mogli ze sobą zabrać jako pamiątkę, a także Turniej Strzelectwa Elektronicznego o Puchar Dziekana Wydziału Podstaw Techniki. Politechnika to jednak nie tylko nauka i dydaktyka, dlatego dla uświetnienia prezentacji i innych przedsięwzięć przygotowanych na Piknik Naukowy zespoły artystyczne i sportowe zaprezentowały bardzo bogaty program pokazów, które kolejny już raz stały się przebojem Festiwalu Nauki. Szczególnie zwrócono uwagę

na pokaz tańca, po którym zza ciężkich chmur deszczowych wyszło słońce. Politechnika zaprezentowała się wszechstronnie i ponownie wyraźnie wyróżniła się spośród wszystkich Uczelni i innych instytucji naukowych, skupiając na sobie uwagę licznych odwiedzających. Reasumując, 21 września 2008 roku prezentacje Politechniki Lubelskiej odwiedziło około **5600** osób. Jest to znacznie więcej niż w roku ubiegłym, pomimo nienajlepszej pogody.

Podczas kolejnych dni Festiwalu na Politechnice prezentowały się poszczególne wydziały. Każdego dnia inny

wydział zachęcał do obejrzenia prezentacji i wysłuchania specjalnie przygotowanych wykładów.

Poniedziałek 22 września poświęcony był Wydziałowi Zarządzania oraz Wydziałowi Podstaw Techniki. Koordynatorem Wydziału Zarządzania była dr Agnieszka Surowiec. Wydział przygotował 5 prezentacji, z których jedna nie odbyła się z powodu choroby autora. Prezentacje odwiedziło **320** osób. Koordynatorem Wydziału Podstaw Techniki była

dr Agata Zdyb. Wydział przygotował 3 prezentacje, które odwiedziło **80** osób.

Wtorek 23 września to dzień Wydziału Inżynierii Środowiska. Koordynatorem wydziałowym był dr inż. Bernard Polednik. Zaprezentowano 6 tematów, w których uczestniczyło łącznie **200** odwiedzających.

Środa 24 września przewidziana została przez organizatorów jako dzień Wydziału Mechanicznego i jednocześnie szczególnie poświęcony Politechnice Lubelskiej. Prezentacje tego Wydziału koordynowała dr inż. Małgorzata Ciosmak. Przygotowano 14 pokazów, z których nie odbył się jeden – pokaz śmigłowca – z przyczyn niezależnych od Politechniki. Zainteresowanie kształtowało się na poziomie **330** uczestników.

W czwartek 25 września przed południem odbył się Jarmark wiedzy w obiekcie Collegium Maius UM. Prezentacje Politechniki uświetnił pokaz tańca Zespołu Pieśni i Tańca PL oraz pokaz walk kick-boxingu. Na zewnątrz bito monety okolicznościowe. Przewidywanym prezentacjom towarzyszyła wystawa samochodów. Z racji braku frekwencji nie odbyły się pokazy w auli. Stoisko Politechniki zorganizowane głównie przez Biuro Karier odwiedziły **173** osoby.

Tego samego dnia w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki odbywały się pokazy, które skupiły licznych odwiedzających. Koordynatorem Wydziałowym był dr inż. Piotr Filipek. Przygotowane prezentacje odbywały się od 22 do 27 września, z racji konieczności powtarzania niektórych. Odbyło się 7 zaplanowanych prezentacji. Uczestniczyło w nich **250** osób.

Dzień 26 września – piątek, poświęcony był Wydziałowi Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. Koordynatorem był dr inż. Jerzy Adamczyk. Przygotowano 6 prezentacji przewidzianych dla 360 uczestników. Przybyło na pokazy i wykłady **180** osób.

Po raz pierwszy uczestniczyła w prezentacjach Biblioteka i Centrum Informacji Naukowej PL. W zaplanowanej prezentacji wzięło udział **5** osób – z innych uczelni Lublina. Kierowała przygotowaniem i prezentacją mgr Hanna Celoch. Na osobną uwagę zasługują również wystawy i prezentacje towarzyszące Festiwalowi, których koordynatorem była Pani Danuta Grzywna-Gągoł. Występy sportowe i artystyczne zwracały uwagę sprawnością, sztuką i profesjonalizmem.

Łączna liczba odwiedzających prezentacje festiwalowe Politechniki w 2008 roku to **7138**.

Podsumowując przygotowania i przebieg Festiwalu Nauki na Politechnice Lubelskiej, należy również podkreślić zaangażowanie wykładowców, osób prezentujących zjawiska, studentów i służb administracyjnych, zaprzyjaźnionych z Politechniką osób i organizacji z zewnątrz, bez których wiele przedsięwzięć po prostu by się nie udało zrealizować, a było ich tyle, że nie sposób wymienić z nazwiska i funkcji. W 2008 roku nie bez znaczenia na wynik końcowy była niekorzystna pogoda, utrudniająca prezentacje plenerowe i obniżająca frekwencję odwiedzających. Festiwal Nauki zakończył się w Collegium Maius wręczeniem nagród dla autorów i wykonawców prezentacji – osób szczególnie wyróżniających się zaangażowaniem i profesjonalizmem podczas kolejnych lat organizowania Festiwalu Nauki w Lublinie. Ostatnim akcentem był występ Lubelskiej Federacji Bardów.

Małgorzata Ciosmak

Dokumentaliści na V Lubelskim Festiwalu Nauki

Zakończył się już V Lubelski Festiwal Nauki. Dla Studenckiego Koła Naukowego Inżynierii Materiałowej *Dokumentaliści Strefy 505* był to bardzo owocny, ale i pracowity okres. Od samego początku członkowie Koła brali czynny udział w przygotowaniach i spotkaniach organizacyjnych z koordynatorami wydziałowymi PL. Koło Naukowe było głównym organizatorem „Wystawy pojazdów różnych” w inaugurującym Pikniku Naukowym na Placu Zamkowym. Pomimo nienajlepszej pogody koledzy z Internetowego Klubu Volvo, Automobilklubu Lubelskiego i studenci pasjonaci stawili się licznie. Przybyło 27 załóg samochodowych i 3 motocyklowe. Studenckie Koło Naukowe w jednym z namiotów Politechniki prezentowało swoje osiągnięcia, a w *Mobilnym Centrum Laboratoryjnym* można było zapoznać się z badaniami defektoskopowymi i mikroskopowymi badaniami struktury oraz obejrzeć ciekawe eksponaty.

Wszyscy odwiedzający Piknik Naukowy mogli podziwiać wspaniałe samochody, co w efekcie przyciągnęło odwiedzających do stoisk Politechniki Lubelskiej. Na głównej scenie kilkakrotnie przemawiał prezes Koła, zapraszając do odwiedzenia stoisk PL i prezentował samochody uczestników wystawy. Podkreślone zostały walory bezpieczeństwa samochodów Volvo, o których mógłby opowiadać długo. Około godziny 13.00 oficjalnie rozdano dyplomy uczestnikom „Wystawy pojazdów różnych”, wręczono również Puchary Rektora PL. Szacowana liczba odwiedzających nasze stoiska

na Placu Zamkowym to około 5000 osób, nie licząc przechodniów podczas Parady przez miasto na tereny Politechniki. Tu też przywitało nas grono miłośników motoryzacji i na chwilę wyszło słońce. Piknik zakończył się wspólnym grillowaniem.

W środę podczas dni wydziałowych Koło Naukowe zorganizowało wspólnie z firmą Flybook prezentację i wystawę najnowszych komputerów osobistych w holu Wydziału Mechanicznego. Koordynatorem tego wydarzenia był kolega Grzegorz Brzostowski.

Podczas Jarmarku Wiedzy w Collegium Maius 25 września 2008 r. to Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej miało najlepsze miejsca tuż przed wejściem głównym. Oprócz balonu Politechniki naszą reklamą było zabytkowe Volvo 242L. Nie można było przejść obok nas obojętnie. Myślimy już nad kolejnymi ciekawymi projektami i przygotowujemy się do VI Lubelskiego Festiwalu Nauki, którego gospodarzem będzie Politechnika Lubelska.

Jacek Caban

Nowoczesna Politechnika

Projekt „Nowoczesna edukacja – rozwój potencjału dydaktycznego Politechniki Lubelskiej” to przedsięwzięcie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, którego działania przewidziano do końca marca 2013 roku. Jego celem jest poszerzenie oferty edukacyjnej Uczelni poprzez m.in. kursy, warsztaty, studia podyplomowe skierowane do studentów, pracowników Uczelni oraz osób spoza niej. Dzięki podjętym działaniom Politechnika poszerzy m.in. ofertę nauczania w języku angielskim, wprowadzi nowe kierunki studiów podyplomowych oraz nowe specjalności na istniejących kierunkach. Studenci pierwszego roku skorzystają z zajęć wyrównawczych z matematyki i fizyki – przedmiotów sprawiających

najwięcej trudności podczas sesji egzaminacyjnych. Pracownicy administracyjni, naukowcy oraz dydaktyczni mogą uczestniczyć w kursie języka angielskiego, który zakończy się egzaminem certyfikатовym TOEIC i LCCI.

Działania projektu realizowane są przez pracowników poszczególnych jednostek Politechniki, wśród nich: Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, Katedrę Inżynierii Materiałowej Wydziału Mechanicznego, Studium Języków Obcych, Biuro Karier Studenckich, Wydział Inżynierii Środowiska, Katedrę Elektroniki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, Wydział Zarządzania. Jednostki te były też pomysłodawcami działań kompleksowo zwiększających potencjał Uczelni.

Wszystko zgodnie z planem

Rozmowa z mgr Magdaleną Fiuta, kierownikiem Biura Projektu „Nowoczesna Edukacja – rozwój potencjału dydaktycznego Politechniki Lubelskiej”

– *Od września 2008 roku kieruje Pani Biurem Projektu „Nowoczesna edukacja – rozwój potencjału dydaktycznego Politechniki Lubelskiej”. Jak ocenia Pani dotychczas osiągnięte rezultaty projektu?*

Działania rozpoczęto we wrześniu, w okresie zaledwie 3 miesięcy trudno wskazać wymierne efekty działań. Jednak już widzimy, jak duże jest zainteresowanie podejmowanymi działaniami – blisko 400 studentów pierwszego roku uczestniczy w zajęciach wyrównawczych z matematyki i fizyki, przeszkolonych jest 60 studentów z zakresu umiejętności poruszania się na rynku pracy, ponad 70 osób uczestniczy w zajęciach z języka angielskiego, 40 pracowników administracji Politechniki kształci się na studiach podyplomowych, ponad 100 pracowników dydaktycznych bierze udział w specjalnych warsztatach.

– *Koordinacja tak wielu przedsięwzięć jest zapewne trudnym zadaniem, szczególnie dla osoby rozpoczynającej dopiero pracę na Uczelni.*

Poniekąd tak, Uczelnia z uwagi na swoją specyfikę narzuca wiele dodatkowych wymagań niezbędnych do prawidłowej realizacji projektu. Musiałam się z nimi zapoznać i sprawnie wdrożyć projekt w istniejącą strukturę Uczelni oraz obowiązujące procedury. Jednak dzięki doświadczeniu, które dotychczas zdobyłam, realizując inne projekty finansowane ze środków Unii Europejskiej, udało nam się zakończyć ubiegły rok zgodnie z planem.

– *Jakie to doświadczenia?*

Przez blisko 3 lata, głównie w Lubelskim Ośrodku Samopomocy, zrealizowałam ponad 5 projektów, czuwając nad ich merytorycznym przebiegiem oraz prawidłowym rozliczeniem.

– *Były to projekty społeczne, czy takie doświadczenie okazuje się przydatne w realizacji projektu Politechniki?*

Jak najbardziej, bowiem kwestie merytorycznego przebiegu działań w przypadku projektu „Nowoczesna edukacja” realizowane są przez moduły tj. poszczególne katedry, instytuty i inne jednostki Uczelni zaangażowane w projekt. Biuro Projektu koordynuje prace związane głównie z monitoringiem merytorycznym i finansowym. To zaś jest niezmiennie w każdym projekcie i niezależne od jego specyfiki. Prawidłowe wydatkowanie środków, rozliczanie i pozyskiwanie kolejnych transz dotacji opiera się na takich samych zasadach i wymaga specyficznej wiedzy. Dlatego w prace Biura zaangażowane są osoby posiadające odpowiednią wiedzę i doświadczenie.

– *Jakie działania Biura Projektu przewidziane są na najbliższe miesiące?*

Głównie będzie to współpraca z pracownikami poszczególnych modułów bezpośrednio realizującymi działania takie, jak: studia podyplomowe, kursy, warsztaty i inne. Praca Biura Projektu to skrupulatne czuwanie nad prawidłowością wydatkowania środków dotacji, nad zachowywaniem odpowiednich terminów oraz wiele innych działań niezbędnych do prawidłowego przebiegu i realizacji całego projektu. Ufam, że w 2009 roku uda nam się z sukcesem zrealizować zaplanowane działania tak dużego przedsięwzięcia, jakim jest projekt „Nowoczesna edukacja”.

– *Tego też Pani oraz pozostałym pracownikom Biura Projektu życzę i dziękuję za rozmowę.*

Również dziękuję.

Rozmawiała Monika Grudzińska

Skład Biura Projektu „Nowoczesna edukacja – rozwój potencjału dydaktycznego Politechniki Lubelskiej”

Dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. PL – koordynator projektu

Magdalena Fiuta – kierownik Biura Projektu (Absolwentka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego kierunku zarządzanie i marketing. Ukończyła też studia podyplomowe *Bliżej klienta. Public relations w instytucjach rynku pracy* w Studium Komunikacji Społecznej i Dziennikarstwa KUL. Od 2005 roku jako pracownik Lubelskiego Ośrodka Samopomocy stworzyła i koordynowała wiele projektów szkoleniowych, społecznych i międzynarodowych, współfinansowanych m.in. ze środków Unii Europejskiej).

Karolina Sępiol – specjalista ds. promocji i monitoringu (W 2007 roku ukończyła Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II na kierunku socjologia. Realizowała projekty promocyjne w agencji reklamowej, pracowała również przy realizacji projektu @IterEgo, czuwając nad jego działaniami promocyjnymi i ewaluacją, organizator Warsztatów Gospel oraz Festiwalu Wiosna Gospel w Lublinie).

oraz

Maria Andrzejczak – specjalista ds. obsługi księgowej projektu

Ewa Krzysiak – specjalista ds. obsługi księgowej projektu

Elżbieta Niedziałek-Pawelczyk – specjalista ds. obsługi księgowej projektu

Ewa Wójcik – specjalista ds. obsługi księgowej projektu.

Karolina Sępiol

Biuro promocji – konieczność czy moda?

Rozmowa z dr inż. Magdaleną Rzemieniak oraz dr inż. Barbarą Szymoniuk z Katedry Marketingu Wydziału Zarządzania Politechniki Lubelskiej

Milena Jagiełło-Okoń: Władze Uczelni zapowiadają utworzenie nowej jednostki – biura promocji. Czy w obecnych czasach to konieczność czy jedynie moda?

Barbara Szymoniuk: Ze względu na dużą konkurencyjność na rynku edukacyjnym, m.in. poprzez powstające nowe publiczne i prywatne szkoły wyższe oraz na coraz bardziej zauważalny niż demograficzny, biuro promocji jest koniecznością, a wręcz podstawą istnienia każdej uczelni.

Magdalena Rzemieniak: Na niektórych uczelniach takie biura funkcjonują od dawna, a rola takiego biura jest szczególna. Jest istotna nie tylko z perspektywy studentów, osób z zewnątrz, ale również dla wnętrza organizacji, czyli wszystkich pracowników i pozostałych osób, które funkcjonują tutaj na Uczelni.

Barbara Szymoniuk: Owszem podążanie za modą na tworzenie takich jednostek też może mieć wpływ na powstanie

biura promocji w Politechnice Lubelskiej, ale nie tak istotny, jak ten pierwszy powód, który zasygnalizowałyśmy.

Monika Grudzień: Czy centralizacja w tym zakresie sprawdza się?

B. Sz.: Tak, pod warunkiem, że centralizację rozumiemy jako koordynację wspólnych działań prowadzonych na rzecz całej Uczelni. Będą one tym efektywniejsze, jeśli będą realizowane przez jednostkę centralną. W tej chwili wydziały zajmują się niektórymi działaniami na własną rękę, jednak konieczne jest ich koordynowanie.

M. Rz.: Uczelnia jest pewnego rodzaju firmą, którą należy traktować jak inne organizacje, przedsiębiorstwa. Marketingowe sposoby sprawdzone w praktyce firmowej można zaadaptować na potrzeby Uczelni. Moim zdaniem jest potrzebna centralizacja w zakresie jednolitego przekazu, ustalenia pewnych zasad promocji i założeń. Natomiast nikt nie będzie znał lepiej potrzeb wydziału, jak sam wydział i osoby z wydziału zaangażowane w działalność promocyjną. Może właśnie powinno to funkcjonować w formie reprezentantów z wydziałów. Taka jednostka – biuro promocji – winna mieć stały kontakt z tymi osobami. W obecnej chwili działania promocyjne prowadzone na poszczególnych wydziałach są ciekawe, ale niekoniecznie spójne z innymi. I to jest pewnego rodzaju problem, jeszcze może nie do końca dostrzegany, ale w którymś momencie zaczniemy to odczuwać jako brak spójności przekazu i zacznie nam to przeszkadzać. A marka Politechniki Lubelskiej powinna być jednoznacznie kojarzona przy identyfikacji wszystkich wydziałów. Powinniśmy posiadać takie zalecenia np. co do kolorystyki, pewnych

akcydensów, druków, wizytówek, oczywiście przy zachowaniu odrębności wydziału. Ale jednak pewien szablon-schemat powinien być jednolity, żebyśmy byli kojarzeni nie tylko z wydziałem, ale głównie z Politechniką. Należałoby to budować na zasadzie marki parasolowej – marka wydziału, ale pod parasolem Uczelni.

B. Sz.: Te działania promocyjne powinny obejmować rekrutację, ale także promocję badań naukowych, współpracę z przemysłem, pozyskiwanie pracowników, ogólnie kształtować wizerunek całej Uczelni.

M. J.-O.: *Czy edukacja, nauka może być nazwana produktem, produktem na sprzedaż?*

B. Sz.: Tu należałoby się zastanowić, co rozumiemy pod pojęciem nauka. Czy jest to usługa edukacyjna, szkoleniowa, czy też usługa badawcza?

M. Rz.: Myślę, że może nie towarem, czy materiałem, ale na pewno jest produktem marketingowym specyficznego rodzaju. Jest to bowiem usługa – usługa edukacyjna. Patrząc z perspektywy teoretycznej, to usługi edukacyjne są szczególne ze względu posiadania specyficznych cech, które w marketingu nazywane są ‘właściwościami zaufania’, z tego powodu, że efekt świadczenia usługi jest odroczony w czasie. Z perspektywy absolwenta: trzeba najpierw zaufać, wybrać wydział i kierunek studiów. Dla biura promocji grupa przyszłych studentów będzie bardzo istotną grupą odbiorców.

Nauki nie można porównać do zwykłych produktów dostępnych na półkach, wymaga innego potraktowania. Zakres działań marketingowych jest poszerzony o personel, o ludzi, którzy z tą usługą są kojarzeni, którzy ją świadczą i współtworzą jej jakość oraz markę.

B. Sz.: Nauka jako produkt, usługa marketingowa powinna podlegać tym samym prawom, które są obecne na rynku konkurencji, ze względu na rywalizację z usługami oferowanymi przez inne wyższe uczelnie.

M. G.: *Jakie propozycje działań promocyjnych można wykorzystać do reklamy usług edukacyjnych?*

B. Sz.: Promocja powinna być prowadzona zarówno w tradycyjnych mediach, czyli radio, prasa, telewizja, ale także w mediach alternatywnych, które dokładnie trafiają do konkretnych grup docelowych. Wśród nich wymienimy m.in.: strony internetowe, czasopisma skierowane wyłącznie dla studentów, eventy marketingowe i wiele innych. Organizacja konferencji o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym to także świetny sposób na promowanie Uczelni.

Nie można również zapomnieć o gadżetach, które są bardzo przydatne i skuteczne. Nawet drobne rzeczy, ale dobrze zaprojektowane mogą stać się wizytówką Politechniki. Żeby zaistnieć na rynku edukacyjnym i być rozpoznawalnym, dobrze jest uczestniczyć w targach edukacyjnych.

Myślę, że powinniśmy zwrócić uwagę także na poprawę naszej strony internetowej, która dla wielu osób jest nieczytelna, a tym samym zniechęca do wyszukiwania potrzebnych informacji. Na pewno miałyby to szerszy odzew w liczbie potencjalnych studentów, ale nie tylko ich, bo także potencjalnych klientów, przedsiębiorstw, które chciałyby podjąć współpracę.

M. Rz.: Nie zapominajmy o wielu działaniach, które mają charakter wizerunkowy – również tych już realizowanych. Potencjał promocyjny tkwi w nas – pracownikach oraz studentach. Należy tylko umiejętnie wyeksponować te zalety wizerunkowe. Kolejną możliwością są ambient media, czyli media niestandardowe – często niedoceniane, a trafiające szczególnie do młodych osób.

M. J.-O.: *Rozumiem, że oprócz pojedynczych działań marketingowych powinny się znaleźć działania długofalowe.*

M. Rz.: Zdecydowanie. Ja bardzo sobie cenię dokonania, które są oparte na solidnych podstawach, strategii. To, co powinniśmy robić, powinno być uzależnione od analizy tego, co już mamy, a mamy dużo – zasoby, możliwości, chętnych i lojalnych pracowników, którzy chcą się zaangażować.

Mamy ogromne zasoby w postaci studentów, dzięki którym możemy zrealizować wiele działań. Zarówno poprzez prace magisterskie, które można odpowiednio zaprojektować, by realizowały te działania chociażby analitycznie. Oczywiście także zajęcia ze studentami, podczas których można wiele rzeczy przedyskutować i budować takie przekonanie, że oni współtworzą to, co dzieje się na Uczelni. Obecnie jest bardzo modny trend – customer made – polegający na angażowaniu twórczych możliwości konsumenta w proces powstawania produktu na różnych etapach. Tak naprawdę to my – konsumenci czasami aż kipimy od różnych pomysłów i tylko czekamy, by ktoś te pomysły wykorzystał. W społeczności akademickiej uczelni tkwi niesamowity potencjał, którego wykorzystanie może zminimalizować niezbędne nakłady finansowe.

M. G.: *Proszę powiedzieć, kim są odbiorcy działań promocyjnych naszej Uczelni?*

M. Rz.: Grup odbiorców jest bardzo dużo. Działalność promocyjna ma charakter wizerunkowy, ale dobrze by było, by to również przełożyło się na efekt ilościowy, np. liczbę studentów. Wśród ważnych grup odbiorców na pewno są osoby, które stoją przed wyborem kierunku studiów. Nie możemy jednak zapomnieć o grupie ich doradców, czyli rodzicach, starszych kolegach-studentach.

Należałoby wyznaczyć grupy priorytetowe odbiorców i zajmować się nimi stopniowo. Pamiętajmy też o wnętrzu organizacji, nasze potrzeby informacyjne są trochę inne, ale równie istotne.

W grupach zewnętrznych, które w naturalny sposób się ujawniają, znajdują się także przedsiębiorcy, sympatycy Politechniki, obserwatorzy, dziennikarze. To są bardzo ważne podmioty. Na działania promocyjne należy patrzeć z perspektywy wszystkich tych grup, realizując pewne cząstkowe zadania.

M. J.-O.: *Czyli promocja nie tylko skierowana na rekrutację, ale również promocja wszelkich pozostałych kierunków działalności Politechniki Lubelskiej?*

M. Rz.: Zgadza się. My powinniśmy te obszary poznawać i docierać do nich poprzez użycie różnych technik. W przypadku rekrutacji będzie to bezpośredni kontakt ze szkołami, przeprowadzenie mini-szkoleń, prezentacji np. dzięki funduszom z Unii Europejskiej. Nawet współpraca z przedszkolami

staje się ważna, aby już u tych najmłodszych budować przekonanie o Politechnice Lubelskiej jako organizacji kojarzonej z doświadczeniem i innowacjami.

M. G.: *Jak Panie sądzą, czy studenci, pracownicy Politechniki Lubelskiej zdają sobie sprawę, że oni również tworzą wizerunek Uczelni?*

B. Sz.: Wydaje się mi, że jest bardzo duża grupa studentów, a przynajmniej ci zrzeszeni w różnych organizacjach studenckich, którzy mają tego świadomość i robią wiele, aby godnie reprezentować Politechnikę. Podziwiam ich zapał, entuzjazm w kreowaniu życia kulturalnego na naszej Uczelni. Organizują bardzo ciekawe imprezy, happeningi, koncerty, spotkania, które również świadczą o całej społeczności akademickiej. Są to imprezy o zasięgu nie tylko regionalnym, ale także ogólnokrajowym. Warto popierać takie inicjatywy, które mogą być dobrym przykładem kształtowania wizerunku naszej instytucji. Biuro promocji powinno wysłuchać propozycji studentów, bo jest ich bardzo dużo i z pewnością miałyby wpływ na efektywność działań promocyjnych.

M. J.-O.: *Jakie wskazówki miałyby Panie dla osób, które będą tworzyć program działań promocyjnych Politechniki? Od czego należałoby zacząć?*

B. Sz.: Należy podejść do tego profesjonalnie. Przede wszystkim na początku powinno być zrobione rozeznanie, co udało się dokonać w zakresie promocji do tej pory i spróbować ocenić efekty. Druga rzecz, która nie powinna być zlekceważona to zaznajomienie się z działaniami marketingowymi innych uczelni, dopiero wówczas możliwe jest stworzenie własnej strategii.

M. Rz.: Zgadzam się. Przede wszystkim solidna analiza otoczenia. Ja często sobie żartuję: „rozejrzyj się dookoła, zanim zaczniesz coś robić”. Myślę, że to jest istota tych pierwszych kroków, które mogą być możliwe np. przy dużym zaangażowaniu kół naukowych, innych organizacji działających na Uczelni. Jestem pod wrażeniem działalności tych organizacji.

Domyślam się, że pojawią się pewne ograniczenia finansowe, bo jesteśmy uzależnieni od różnych funduszy i nie na wszystko mamy wpływ. Jednak wiele z tych działań marketingowych możemy wykonać sami, przy współpracy z wydziałami, osobami zajmującymi się działaniami promocyjnymi.

M. G.: *A czy konieczna jest współpraca z zewnętrznymi agencjami reklamowymi?*

B. Sz.: Gdyby Politechnika podjęła się szerszego promowania w masowych mediach, współpraca z takimi agencjami jest bardzo wskazana. Realizacja pewnych projektów marketingowych wymaga wielu bardzo szczegółowych działań. Część z nich mogą wykonać podmioty zewnętrzne, aby biuro mogło skupić się na bardziej istotnych sprawach.

M. J.-O.: *Doszyliśmy do tematu funduszy. W jaki sposób należałoby określić wielkość i strukturę funduszy potrzebnych na realizację działań promocyjnych naszej Uczelni?*

M. Rz.: Są różne metody ustalenia budżetu. Na początku na pewno będzie to trudne zadanie. Ciężko odnieść się

do tego zagadnienia kwotowo. Na pewno należałoby przygotować pewną modelową strategię, a potem zastanowić się, które jej elementy można zostawić, zaadaptować i wykonać przy niższym nakładzie środków. Jest wiele technik, które niewiele kosztują, np. wspomniane ambient media, czyli niestandardowe jednorazowe realizacje marketingowe. Można skorzystać z tych niestandardowych rozwiązań, które przykują uwagę, a nie będą generowały wysokich kosztów. Pomysłowość naszych studentów jest nieograniczona, o czym mogę się przekonać na prowadzonych zajęciach.

B. Sz.: Można na przykład przyrzeć się nakładom finansowym na promocję u konkurencji i wyznaczyć średnią wartość, a potem do niej się odnieść. Jeżeli zależy nam na tworzeniu dobrego wizerunku, na skutecznej promocji, powinniśmy wydawać relatywnie więcej niż inne uczelnie.

M. G.: *Proszę powiedzieć, kto powinien tworzyć grupę biura promocji? Pracownicy naszej Uczelni, czy osoby z zewnątrz?*

M. Rz.: Ja widziałabym w tej grupie absolwentów Politechniki, którzy mają świeże spojrzenie z zewnątrz, ale są to też osoby emocjonalnie związane z Uczelnią, zwłaszcza że nasi absolwenci są bardzo cenieni na rynku pracy w obszarach promocyjnych. Mają pewne umiejętności, które pozwalają być dobrym fachowcem. Do efektywnej działalności biura potrzebna jest też pasja i energia osób, które będą chciały się zaangażować. Nie wykluczam absolutnie osób z zewnątrz, ale myślę, że szczególnie na początku potrzebne są osoby, które czują potrzeby Politechniki.

B. Sz.: Ja również jestem za tym, aby popierać zarówno własnych pracowników, jak i naszych absolwentów. Choć jednocześnie obecność specjalisty z zewnątrz wniosłaby inne spojrzenie na strategię promocyjną Uczelni. Myślę, że to jest kwestia do przedyskutowania.

M. J.-O.: *Ostatnie pytanie. Gdzie w strukturze organizacyjnej Politechniki Lubelskiej powinno się znaleźć biuro promocji?*

B. Sz.: Na pewno jak najwyżej w strukturze organizacyjnej. Myślę, że najlepszym rozwiązaniem byłoby umieszczenie tego biura bezpośrednio w pionie Rektora.

M. Rz.: To prawda. Tego typu jednostka, mająca szczególnie silnie odpowiadać za wizerunek zazwyczaj we wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwach znajduje się w pionie prezesa, czyli osoby odpowiedzialnej za firmę. W przypadku Uczelni jest to więc Rektor. Biuro, by w pełni móc działać, musi mieć pewną decyzyjność, ale również możliwość szybkiego skonsultowania informacji. Nie powinno zabraknąć przy tym współpracy ze wszystkimi działami w strukturze administracyjnej Uczelni. Biuro promocji powinno odpowiadać za przekazywanie informacji do wszystkich grup odbiorców, ponieważ każdy pion ma swoją specyfikę i istnieje ryzyko naturalnego wyprofilowania działań promocyjnych pod kątem jednej konkretnej grupy.

– *Dziękujemy za rozmowę.*

Rozmawiały: Monika Grudzień, Milena Jagiełło-Okoń

Intensywna współpraca międzynarodowa

Finansowa strona projektu

Dnia 26 listopada 2008 r. w Amsterdamie odbyło się szkolenie poświęcone kalkulacji kosztów i zarządzaniu finansowemu w projektach 7. Programu Ramowego z naciskiem na finanse uczelni wyższych, których przedstawiciele brali udział w spotkaniu. Uczestnicy szkolenia to przedstawiciele: Karolinska Institut – Stockholm, University of Strathclyde – Glasgow, University of Turku – Lasku (Finland), Vrije Universiteit – Amsterdam, Erasmus University Rotterdam, Lancaster University i Politechniki Lubelskiej.

Dzięki aktywnemu udziałowi uczestników warsztatów, wymianie świeżych doświadczeń europejskich uniwersytetów w realizacji projektów KE, wspólnej „burzy mózgów” oraz prezentowanej wiedzy i zagadnieniom przez europejskiego specjalistę ds. finansów 7 PR Panią Mette Skraastad z Yellow Research spotkanie szkoleniowe pozwoliło bardziej szczegółowo zapoznać się i zapamiętać aspekty kalkulacji kosztów w budżecie europejskiego projektu oraz zarządzania finansami.

Należy zwrócić uwagę, iż europejskie uczelnie wyższe (w tym oczywiście polskie) zgodnie z finansowymi zasadami rozliczeń projektów zobligowane zostały przez Komisję Europejską do stosowania modelu Full Costs (FC), który to składa się z dwóch rodzajów kosztów: koszty bezpośrednio i pośrednio.

Koszty bezpośrednie definiowane jako koszty bezpośrednio poniesione w związku z realizacją projektu (np. wynagrodzenia personelu zatrudnionego do wykonania poszczególnych zadań, koszty podróży, materiałów, zakupu sprzętu).

Koszty pośrednie (np. koszty administracji i zarządzania, wynajęcia lub amortyzacji budynków i aparatury, usług telekomunikacyjnych itp.) rozliczane są jako ryczałt wg stawki ustalonej przez KE jako % od poniesionych kosztów bezpośrednich (do 60%) z wyłączeniem usług obcych (*subcontracting*), kiedy dotacja KE przyznana będzie na podstawie zaproszeń do składania wniosków zamykających się przed 1 stycznia 2010 r.

Istotnym elementem spotkania było także omówienie wysokości dofinansowania KE, która liczona jest procentowo

(np. 75% – działania badawczo-rozwojowe) od całkowitych poniesionych kosztów kwalifikowanych bez doliczania VAT, w zależności od typu projektu i rodzaju działania wykonywanego w projekcie.

Ponadto, kalkulacja godzin produktywnych w projekcie, rejestracja czasu pracy, projektowanie budżetu w zależności od modułów tematycznych, kalendarium dofinansowań – rat KE, płatność końcowa, sprawozdawczość, struktura umowy konsorcyjnej i umowy grantowej, audyt i kontrola to zagadnienia, które zostały omówione i przedyskutowane także na przykładach innych uniwersytetów.

Podczas spotkania przeważały aktywne formy pracy. Uczestnicy mieli możliwość wymiany doświadczeń poprzez pracę w małych grupach roboczych.

Program szkolenia ukierunkował uczestników, niejednokrotnie kierowników projektów UE, na udzielanie pomocy w strukturach macierzystej jednostki oraz właściwą realizację finansowej strony europejskiego projektu.

Uczestnicy szkolenia wyposażeni zostali w materiały metodyczne opracowane przez panie Lotte Jaspers i Mette Skraastad z Yellow Research (www.yellowresearch.nl).

Szkolenie „Full Costs and Financial Management” zostało zarejestrowane w działalności sieci Enterprise Europe Network i sfinansowane z budżetu projektu BISNEP, w którym Politechnika Lubelska bierze aktywny udział, a koordynatorem jest Uniwersytet Warszawski.

Beata Kijak-Mitura

Jak sprzedać swój pomysł

Dnia 12 listopada 2008 r. odbyło się seminarium na temat: „Komercjalizacja badań naukowych – jak sprzedać swój pomysł”. Seminarium zorganizowali pracownicy ośrodka Enterprise Europe Network działającego w Katedrze Automatyki Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej pod kierownictwem prof. dr hab. inż. Stanisława Płaski. Adresatami Seminarium byli pracownicy lubelskich uczelni oraz

jednostek naukowo-badawczych. Honorowy patronat nad Seminarium objął Prezydent Miasta Lublina reprezentowany przez panią Elżbietę Kołodziej-Wnuk, Zastępcę Prezydenta Miasta. Wśród uczestników spotkania znaleźli się również: Rektor Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Marek Opialak, przedstawiciele władz lubelskich uczelni, władz samorządowych i przedstawiciele świata nauki.

W pierwszej części spotkania uczestnicy zapoznali się prezentacjami na temat roli sieci Enterprise Europe Network w komercjalizacji wiedzy, działalności europejskich grup tematycznych zajmujących się różnymi dziedzinami wiedzy oraz funkcjonowaniem 7. Programu Ramowego. Profesor Płaska, Dyrektor Lubelskiego Centrum Transferu Technologii (LCTT) przedstawił Model Komercjalizacji Wyników Badań Naukowych wykorzystywany w LCTT.

Druga część prezentacji poświęcona była przykładom udanych wdrożeń nowych technologii w przemyśle. Prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker przedstawił wdrożenie – system zasilania gazowego w silnikach samochodowych, a prof. dr hab. Dobiesław Nazimek omówił wdrożenie katalitycznego spalania węgla w ciepłowniach, który umożliwia ograniczenie emisji siarki i związków azotu do atmosfery.

W końcowej części uczestnicy Seminarium wzięli udział w telekonferencji poświęconej programowi dydaktycznemu Automation Studio opartego o rozwiązania firmy z Kanady.

Kontakt: Paweł Chrapowicki, Konsultant Enterprise Europe Network, Enterprise Europe Network Konsultant, Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, ul. Nadbystrzycka 36,

20-618 Lublin, pokój 730, tel. +48 81 538 4270, fax +48 81 538 4267, e-mail: een@pollub.pl, <http://een.pollub.pl>.

Atrakcyjna Hiszpania

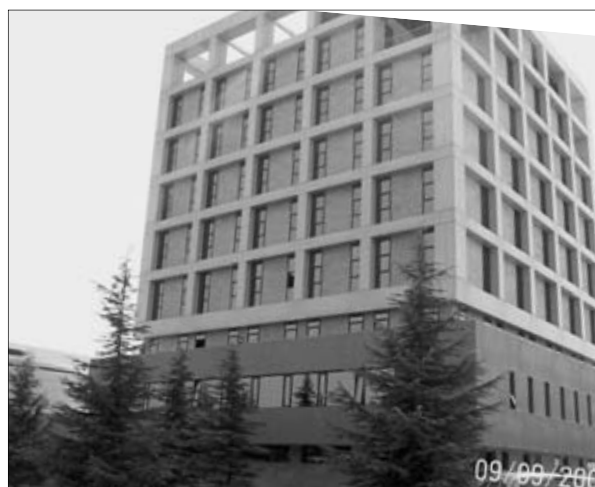
W dniach 8-15 września 2008 r. gościłam służbowo w Universidad Rey Juan Carlos (Madrid), Universidad de Zaragoza (Zaragoza) i Universidad de Deusto (Bilbao) w Hiszpanii.

Wyjazd zaplanowany i wypełniony został wieloma spotkaniami oficjalnymi w celu:

- podpisania umów o współpracy międzynarodowej z ww. uczelniami hiszpańskimi;
- przeprowadzenia wraz z Koordynatorem wizyty monitoringowej Programu LLP-Erasmus na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej studentów PL przebywających na studiach w Universidad de Zaragoza;

- nawiązania kontaktów z Centrami Transferu Technologii (gł. Universidad Rey Juan Carlos i Universidad de Deusto) w celu wspólnego uczestnictwa w obecnych i przyszłych projektach adresowanych do naszych instytucji przez Komisję Europejską;
- poznania organizacji pracy i sposobu archiwizacji i prowadzenia dokumentacji dotyczącej Biur Współpracy z Zagranicą oraz biur Programu LLP-Erasmus;
- podpisania nowej umowy w ramach Programu LLP-Erasmus z Universidad de Deusto, Bilbao.

Prorektor ds. Współpracy Międzynarodowej **Universidad Rey Juan Carlos (Madrid)** prof. David Rios Insua podczas

spotkania przedstawił bogatą ofertę współpracy w ramach modułu „praktyki dla studentów” w hiszpańskich firmach dla studentów Politechniki oraz określił plany przyszłej współpracy międzynarodowej naszych uczelni.

Spotkanie zakończyło się rozmowami z Dyrektorem Centrum Transferu Technologii Francisco Castro Soler, sprawującym pieczę nad wszystkimi projektami europejskimi, w których uczestniczy Universidad Rey Juan Carlos (ok. 50 projektów naukowo-badawczych). Dzięki uzgodnieniom i wymianie doświadczeń, uczelnie nasze będą się wspomagać w realizacji Programu LLP-Erasmus i innych projektach europejskich, a Biuro Współpracy z Zagranicą PL może wzorować się na dobrych praktykach Biura w Madrycie.

Kierownik Biura Współpracy Międzynarodowej **Universidad de Zaragoza** Eva Pastor González spotkała się ze mną 10 września 2008 r., aby omówić szczegółowo paragrafy wspólnej umowy międzynarodowej. Ponadto, pracownicy Biura Współpracy z Zagranicą w Saragossie miło i obszernie wyjaśniali m.in. systemy prowadzenia międzynarodowej dokumentacji, zasady obsługi i sposoby rejestracji gości zagranicznych zarówno studentów, jak i dydaktyków.

Kierownik Biura Projektów Europejskich oraz jego pracownicy poświęcili mi dużo czasu na przedstawienie mechanizmu „napędzającego” hiszpańskich naukowców do partycypowania w projektach naukowo-badawczych z Brukseli, których Saragossa realizuje około 40.

W Saragossie przeprowadzony także został tzw. monitoring studentki PL, która rozpoczyna studia na Universidad de Zaragoza. Zadowolona, pełna planów związanych z pobytem w Hiszpanii pragnie już na początku przedłużyć pobyt na cały rok akademicki.

Universidad de Deusto (Bilbao, kraj Basków), Biuro Współpracy z Zagranicą i Biuro Projektów Europejskich na czele z Dyrektorem Juan Carlos Duque Ametzazurra powitali mnie serdecznie, służąc wyczerpującą informacją nt. aktualnie prowadzonych projektów dydaktycznych, naukowo-badawczych i innych, służących pełnemu rozwojowi uczelni katolickiej, jaką jest Universidad de Deusto w Bilbao. Razem uzgodniliśmy formę umowy międzyuczelnianej naszej przyszłej kolaboracji. W Biurze zatrudnionych jest 12 osób, z których większość odpowiedzialna jest za właściwą realizację projektów unijnych.

Prorektor ds. Współpracy z Zagranicą prof. Regina Gonzales, współtwórca Europejskiego Systemu Transferu Punktów Kredytowych poświęciła polskiej delegacji kilka chwil,

zapewniając o gotowości podjęcia współpracy międzynarodowej z Politechniką Lubelską.

Universidad de Deusto to uczelnia licząca około 10 500 studentów, 3 000 pracowników, prawie całkowicie utrzymująca się z realizacji projektów unijnych bez wspomżenia budżetu regionu czy też państwa. Jest to uczelnia, którą w pełni możemy naśladować pod względem rozwoju naukowo-badawczego oraz sposobu realizacji projektów unijnych, które zapewniają stałe i wysokie finansowanie zewnętrzne dla jednostki uczelnianej.

Poza urokami serdeczności Hiszpanów, prounijnego nastawienia naukowo-badawczego panującego w świecie uczelnianym doświadczyłam także piękna unikatowej architektury hiszpańskiej, które odnalazłam w Madrycie (np. Palacio Real, Teatro Real, Plaza Mayor, Plaza Puerta del Sol, Catedral de San Isidro, Palacio de Comunicacione, Museo del Prado, Ministerio de Agricultura, Biblioteca Nacional), Zaragozie (m.in. Plaza del Pilar, Basilica de Nuestra Senora del Pilar, Cathedral of San Salvador, Palacio de la Aljaferia, Palacio Condes de Sastago) i Bilbao (Catedral de Santiago, Museo Guggenheim Bilabao, Teatro Arriaga, Basilica de Begona) i inne, których nie sposób wymienić.

Bogata historia Półwyspu Iberyjskiego, do której wkład wnieśli kolejni najeźdźcy i kolejne cywilizacje, niezwykła różnorodność krajobrazów, mieszanek ludów i kultur, są bardzo atrakcyjne i każdy z Państwa znajdzie tu coś dla siebie.

Wielkie podziękowania składam pracownikom Biura Erasmus Politechniki Lubelskiej, którzy umożliwili mi nawiązanie nowych „gorących” znajomości służbowych oraz poznanie

egzotycznych, jak dla Polaka, zakątków iberyjskiej kultury, architektury, sposobu życia – pracy w formie „fiesty” i nawyków takich, jak wszystko na „maniana”.

Polecam Hiszpanię bez wahania.

Beata Kijak-Mitura

Wizyta w Słowenii

W dniach 7-10 grudnia 2008 r. brałam udział w Międzynarodowym Seminarium Kontaktowym Programu LLP-Erasmus i Leonardo da Vinci „Uczenie się przez całe życie – międzynarodowy most między światem szkolnictwa a światem pracy”. Seminarium zostało zorganizowane przez zespół Słoweńskiej Narodowej Agencji CMEPIUS.

Seminarium było poświęcone:

- zbliżeniu przedstawicieli jednostek oświatowych, przedstawicieli przedsiębiorstw, organizacji edukacyjnych i pracodawców z całej Europy;

- nawiązaniu kontaktów niezbędnych do organizowania projektów międzynarodowych w ramach LLP;
- propagowaniu idei mobilności wśród europejskich pracodawców;
- poznaniu przykładów dobrych praktyk i projektów;
- wypracowaniu strategii działania w celu zwiększenia mobilności w module „Praktyki” Programu LLP-Erasmus.

Seminarium rozpoczęło się zwiedzaniem najbardziej urokliwych zakątków Lublany – stolicy Słowenii. Właśnie w tym mieście odbywało się seminarium. Uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia centrum stolicy, w której mieszczą się mosty: Smoczy i Potrójny (i wiele innych), zbudowane przez Jože Plečnika, najbardziej znanego architekta w tym kraju. Inne zabytki Lublany to m.in. Katedra Św. Mikołaja, fontanna Robby, XVIII-wieczny Ratusz, jak i górujący nad Lublaną Zamek Lublański.

Następnie uczestnicy seminarium spotkali się na uroczystej kolacji, połączonej z prezentacją poszczególnych uczelni, szkół średnich, organizacji, przedsiębiorstw, które pragną rozwijać ideę mobilności. Każdy uczestnik przywiózł ze sobą specjalny narzutowy, co w rezultacie stworzyło wymyślnie „mobilne menu” z 22 krajów Europy. Jednak najważniejszym punktem programu było nawiązanie pierwszych kontaktów z uczelniami, które jak Politechnika Lubelska chcą dać swoim studentom możliwość wyjazdu do różnych krajów w Europie w ramach Programu Erasmus, czy Leonardo da Vinci. Materiały promocyjne, które otrzymałam od naszej uczelni, pozwoliły mi na zaprezentowanie oferty Politechniki Lubelskiej przedstawicielom innych jednostek, zainteresowanych wymianą międzynarodową.

Drugi dzień wizyty w Słowenii obfitował w praktyczne „zajęcia z mobilności”. Spotkanie w Słoweńskiej Izbie Handlowo-Przemysłowej, przy okazji Konferencji poświęconej waloryzacji projektów europejskich, zostało zainaugurowane przemówieniem Janez Dekleva – Przewodniczącego Izby Handlowo-Przemysłowej. W swoim wystąpieniu Dekleva poruszył temat działań zmierzających do wzrostu mobilności, przy udziale przemysłu i zwrócił uwagę na wartość połączenia świata nauki i pracy. Zaznaczył, że edukacja praktyczna

jest nieodłącznym elementem wykształcenia, a program LLP daje młodym ludziom niepowtarzalną możliwość kierowania swoją karierą. Kolejni mówcy, Mateja Sedej i Katja Cerjak, przedstawili działanie Programów Erasmus i Leonardo da Vinci. Ponadto Katja Cerjak szczegółowo opisała strategię uczelni promujących mobilność wśród kadry uniwersyteckiej i studentów na przykładzie Uniwersytetu w Lublanie. Również temu przemówieniu towarzyszyło hasło „jakość w edukacji”. Następnie uczestnicy mieli możliwość poznania przykładów dobrych praktyk, na bazie zrealizowanych w Słowenii projektów np. VET with mobility, FAST, ADEC – Adult Educator in the Company. Warsztaty, które rozpoczęły się później, skoncentrowane były na przedstawieniu potrzeb i problemów uczelni, jakie powstają wraz z wzrastającą mobilnością. Była to niepowtarzalna okazja do zapoznania się ze szczegółową ofertą uczelni, zainteresowanych podpisaniem umów na realizację praktyk, czy studiów. Rozmowy warsztatowe uświadomiły również, że trudności i wątpliwości, jakie napotykają uczelnie, są podobne i można je rozwiązać, korzystając z rozwiązań wprowadzonych przez inne uczelnie. Organizatorzy zadbali również o elementy kulturalne, jakim niewątpliwie była wizyta w tradycyjnej słoweńskiej restauracji Sokol, w centrum Lublany.

Trzeci dzień seminarium rozpoczął się od pracy nad rozwiązaniem problemów, jakie napotykają uczelnie w realizacji modułu „Praktyki”. Dyskusja w grupie dowiodła, że największym problemem jest pozyskanie partnerów do współpracy. Uczelnie zdają sobie sprawę, że potrzeba czasu na rozwinięcie tego modułu projektu, jednak natychmiast pojawiło się kilka sugestii, co zrobić, aby szerzyć ideę mobilności wśród firm, a przy tym poszerzać grono firm współpracujących z uczelniami. Jednym z rozwiązań jest wymiana kontaktów między uczelniami partnerskimi; kolejnym,

prorowadzenie działań informacyjnych wśród firm w kraju, tak aby zechciały przyjąć studentów zagranicznych. Uczestnicy mogli następnie zapoznać się ze strategią firmy SAVA, w której prowadzono już wiele projektów europejskich. Na terenie firmy zorganizowano dalszą część warsztatów, a następnie uczestnicy udali się nad przepiękne jezioro Bled (<http://www.bled.si/en/>), położone niespełna 50 kilometrów od Lublany, aby podsumować dzień warsztatowy, przy uroczystej kolacji.

Ostatni dzień seminarium był dniem podsumowania i wniosków, w temacie zarządzania dobrym projektem i organizacją wartościowych praktyk. Po zakończeniu konferencji uczestnicy udali się do swoich krajów, szerzyć ideę mobilności i jej wagę we współczesnej Europie.

Politechnika Lubelska zyskała kilka nowych uczelni partnerskich, które są gotowe podpisać umowy dwustronne na wymianę kadry akademickiej i studentów. Są to m.in.: Polytechnic Institute Setubal (Portugalia), Babes-Bolyai University (Rumunia), "1 Decembre 1918" University of Alba Iulia (Rumunia), Santarem School of Management (Portugalia), The Institute of Conservation and Management of Cultural Heritage (Malta).

Chciałabym podziękować Uczelnianemu Koordynatorowi Programu Erasmus i pracownikom Biura Współpracy z Zagranicą i Badań Naukowych za umożliwienie mi nawiązania wielu kontaktów z uczelniami w Europie, jak i poznanie gościnności jednego z najbardziej zielonych krajów w Europie i na świecie. Chcę również zachęcić studentów do wyjazdów „na Erasmusa” na drugi brzeg Morza Adriatyckiego. Oferta naukowa i kulturowa krajów bałkańskich jest z pewnością dużo bogatsza, niż jesteśmy sobie w stanie wyobrazić.

Celina Handzel

Inżynier Europejszyk

Gdyby ktoś zapytał o prosty przepis na zasmakowanie Europy, odpowiedź byłaby „Erasmus”! A jak połączyć Europę, wiedzę i doświadczenie zawodowe? „Erasmus!” odpowie prawie czterdziestoosobowa grupa studentów Politechniki Lubelskiej.

Od roku akademickiego 2007/ 2008 Politechnika Lubelska daje swoim studentom możliwość wyjazdu na praktyki zawodowe w ramach Programu Erasmus. Moduł ten został uwzględniony w programie „Uczenie się przez całe życie” z uwagi na wzrastające zapotrzebowanie na młodych, wykształconych i doświadczonych zawodowo ludzi. Praktyki zawodowe „Erasmusa” są niewątpliwie okazją do zdobycia praktycznej wiedzy z dziedziny studiów w firmach zagranicznych. Pozwalają na zapoznanie się z charakterem pracy w środowisku międzynarodowym i zdobycie kontaktów ze światem nauki. Nie można pominąć roli praktyk, jako „szkoły życia” dla studentów, dla których brak pewnych umiejętności przestaje być przeszkodą, a staje się wyzwaniem i szansą.

Lukasz Socha z Wydziału Inżynierii Środowiska podczas praktyki w TTZ Bremerhaven, Niemcy

Od początku istnienia modułu „Praktyki Erasmusa”, z możliwości wyjazdu skorzystało 38 osób. Wiele z nich, po zapoznaniu się ze środowiskiem firmy, przedłużyło swój pobyt, a po powrocie pytało o możliwość ponownego wyjazdu. Można śmiało powiedzieć, że udział w programie wpłynął na sposób, w jaki postrzegają studia. Nie mają wątpliwości, że wykształcenie i mobilność, to elementy kluczowe w wykształceniu młodego Europejczyka. Nawet podczas bardzo wymagających studiów udaje im się zdobyć bezcenne doświadczenie.

Jednak praktyki Erasmusa to nie tylko korzyść osobista dla biorących udział w Programie. Trzeba zdać sobie sprawę z tego, że na praktyki zawodowe wyjeżdża zdolna młodzież, która świadczy o Uczelni jako jednostce edukacyjnej, ale i wychowawczej. Cieszy fakt, gdy pracodawcy kontaktują się z Biurem Współpracy z Zagranicą i Badań Naukowych i proszą o rekrutowanie studentów na praktykę zagraniczną, aby przygotować ich do pracy w firmie, gdy będą

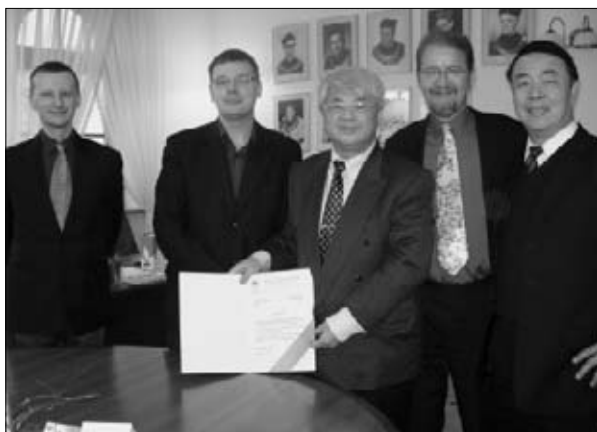
już absolwentami Politechniki Lubelskiej. Świadczy to o poziomie, jaki reprezentują studenci i o uznaniu, jakie tym samym wyrażają firmy dla kadry akademickiej.

Nie można pominąć faktu, iż wyjazdy na praktykę nie odbyłyby się, gdyby nie przychylność władz Politechniki Lubelskiej, koordynatora uczelnianego, jak i koordynatorów wydziałowych. Ich świadomość, że współczesna młodzież potrzebuje mobilności, pozwala nie tylko na otwieranie młodym ludziom drogi do Europy. Również uczy, jak tworzyć wartościową Europę tu, gdzie jeszcze jej nie ma.

Celina Handzel

List intencyjny

Dnia 19 grudnia 2008 r. na zaproszenie Prorektora ds. Nauki Politechniki Lubelskiej prof. Zbigniewa Patera oraz dr inż. Marka Miłosa przebywali w Politechnice prof. Hui-huang Chen Dziekan College of Business oraz prof. Peter Tzeng Dyrektor Centrum Studiów Strategicznych i Przemysłowych (CSIS) w Instytucie Zarządzania Informacją Uniwersytetu TATUNG w Tajpej na Tajwanie. Celem wizyty było sformalizowanie i poszerzenie współpracy pomiędzy Politechniką Lubelską – Instytutem Informatyki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki a Uniwersytetem Tatung.

Od lewej: dr Z. Pastuszek (UMCS), prof. Z. Pater (PL), prof. Hui-huang Chen (College of Business TTU), dr inż. M. Miłosz (PL), prof. P. Tzeng (Uniwersytet TATUNG)

Uniwersytet Tatung jest jednym z czterdziestu uniwersytetów zlokalizowanych w 5-milionowej stolicy Tajwanu – Tajpej. Został założony pod pierwotną nazwą Tatung Institute of Technology w 1956 roku i początkowo oferował dwuletni cykl nauczania na poziomie zawodowym. W 1963 roku uruchomione zostały studia licencjackie, a w 1976 roku studia stanowiące odpowiednik polskich 5-letnich jednolitych studiów magisterskich. Od 1982 roku prowadzone są w nim studia doktoranckie. Nazwa Tatung University (TTU) została przyjęta w 1999 roku. Obecnie TTU składa się z 3 szkół wyższych, tj. Kolegium Nauk Technicznych, Kolegium Inżynierii Elektronicznej i Informacyjnej oraz Kolegium Zarządzania i Projektowania. W ich skład wchodzi 10 wydziałów, oferujących 12 programów magisterskich i 11 programów doktorskich. Łącznie w TTU studiuje ok. 4 200 studentów.

Współpraca Instytutu Informatyki Wydziału Elektrotechniki i Informatyki PL z TTU została nieformalnie rozpoczęta w 2008 roku w trakcie konferencji w Barcelonie (25-30 listopada 2008 r.), w której udział wziął dr inż. Marek Miłosz z Instytutu Informatyki naszej Uczelni. Wówczas też podjęto decyzję o sformalizowaniu współpracy. W grudniu 2008 roku Wydział Ekonomiczny UMCS zorganizował przyjazd gości do Lublina i do Politechniki Lubelskiej. Współpraca Wydziału Ekonomicznego UMCS z TTU została nieformalnie rozpoczęta w 2005 roku w trakcie pobytu na konferencji IACIS Pacific 2005 Conference (Tajpej) dr Zbigniewa Pastuszaka z Pracowni Zastosowań Technik Informatycznych UMCS. We współpracy z Instytutem Informatyki PL spotkanie gości zaowocowało podpisaniem listu intencyjnego o dalszej współpracy wspomnianych jednostek naukowych Polski i Tajwanu.

Prof. Zbigniew Pater, Prorektor ds. Nauki PL i prof. Hui-huang Chen, Dziekan College of Business TTU składają podpisy pod listem intencyjnym

Intencja o współpracy podpisana przez Prorektora ds. Nauki PL Zbigniewa Patera, przewiduje współpracę i realizację wspólnych projektów europejskich Asia Pro-Eco i Asia Link, a także wspólne formy kształcenia edukacyjnego, badań naukowych i współpracę międzynarodową. Głównymi kierunkami przyszłej współpracy naukowej będą teoretyczne i praktyczne problemy projektowania i implementacji mobilnych systemów informatycznych oraz aplikacji internetowych. Planowana jest także współpraca w zakresie systemów informatycznych zarządzania wiedzą, systemów eksploracji danych oraz bezpieczeństwa informacji ze szczególnym uwzględnieniem sieci bezprzewodowych.

Podczas spotkania omawiano także organizację wspólnej polsko-tajwańskiej konferencji naukowej. Realizacja konferencji przebiegać będzie dwuetapowo. Jej pierwszy etap odbędzie się w Tajpej, najprawdopodobniej w maju 2009 roku, zaś etap drugi zostanie zrealizowany w Lublinie, we wrześniu 2009. W obu edycjach konferencji planowane są trzy panele tematyczne, skierowane do środowiska uczelnianego, biznesowego oraz instytucji administracyjnych, samorządowych i innych z tzw. otoczenia biznesu. Celem konferencji będzie konsolidacja działań podejmowanych przez partnerów w procesach kształcenia (UMCS i PL), w procesach biznesowych i inwestycyjnych. Planowanym efektem realizacji konferencji będzie nawiązanie i rozwój stosunków gospodarczych Lubelszczyzny i regionu Tajpej.

Beata Kijak-Mitura

Studenci pomagają studentom

Jak co roku, na przełomie września i października, Politechnika znów zaczyna tętnić życiem. Wśród „starych” studentów pojawiają się nowe twarze beanów, a gdzieś tam (szczególnie w okolicach akademików) można spotkać anglojęzyczne jednostki próbujące odnaleźć się w studenckiej dżungli. Widok znajomy, choć dla części polskich studentów nadal egzotyczny. Dla Uczelni rozpoczął się nowy rok akademicki, dla Programu Erasmus rozpoczęła się kolejna edycja.

W tym roku przyjechało do nas 27 studentów z Turcji, Niemiec oraz Hiszpanii. Jak zwykle, od początku ich pobytu w Lublinie zostają przegarnięci pod skrzydła polskich kolegów. Odbiór z dworca, kwaterowanie w akademiku... i pierwsza niespodzianka. Dzięki przychylności administratora wszystkie „erasmusy” mieszkają na jednym piętrze. Dzięki dofinansowaniu z Narodowej Agencji Programu Erasmus (środki OM – środki przeznaczone na organizację wymiany Erasmus) w kuchni na „ich” piętrze pojawiły się talerze, kubki, sztućce, garnki itp. – wyposażenie niezbędne podczas rocznego pobytu. Kolejną nowością były startery do telefonów komórkowych polskiego operatora oraz tygodniowe talony do wykorzystania w naszej Stołówce.

Pod koniec października pokazaliśmy kolegom i koleżankom z zagranicy Lublin z dwóch perspektyw: z góry

(Wieża Trynitska) oraz z dołu (podziemia miasta), łącząc je ze standardową trasą zwiedzania (Zamek, Katedra, Stare Miasto itp.).

Niecałe dwa tygodnie później nadszedł czas na poznanie Lublina od strony studenckiej. Wspólnie z ESN UMCS zorganizowaliśmy w klubie Blueberry imprezę integracyjną. Tego wieczoru bawiliśmy się przy największych przebojach pochodzących z krajów, z których przyjechali do nas studenci.

W czasie śnieżnego grudnia „erasmusy” rozgrzewały się podczas szkolenia strzeleckiego na strzelnicy przy ul. Gospodarczej. Po zakończonym szkoleniu odbył się turniej w strzelaniu z karabinka pneumatycznego. Podziękowania należą się profesorowi Grzegorzowi Gładyszewskiemu (opiekunowi Sekcji Strzelectwa Sportowego AZS PL), który nie tylko pomógł w organizacji szkolenia i turnieju, ale również sam poprowadził część szkolenia.

W styczniu zaproponowaliśmy kolejną podróż po kartach historii naszego kraju – wycieczkę do Krakowa i okolic. W ciągu 3 dni poznaliśmy trudną, ale ważną część historii Polski w Muzeum Auschwitz-Birkenau, zwiedziliśmy Kopalnię Soli w Wieliczce oraz odwiedziliśmy najważniejsze zabytki Starego Miasta. Wieczory upływały nam na integracji w krakowskich klubach.

W związku z faktem, iż część naszych obcokrajowców przyjechała tylko na semestr zimowy, pod koniec stycznia zorganizowaliśmy wspólnie z ESN UMCS imprezę pojezdną dla wyjeżdżających do domu, połączoną z turniejem w kręgle.

W ciągu tego semestru po raz pierwszy udało się zorganizować na Politechnice Lubelskiej zajęcia dla studentów z zagranicy z języka polskiego oraz kultury Polski.

W tak zwanym międzyczasie trzy-, czteroosobowa grupa zajmująca się „erasmusami” rozrosła się do 20-osobowej sekcji studenckiej działającej pod egidą Biura Współpracy

z Zagranicą i Badań Naukowych, która w najbliższej przyszłości planuje przekształcić się w organizację studencką. Zadaniem statutowym sekcji jest pomoc zagranicznym studentom w odnalezieniu się w polskiej, lubelskiej oraz uczelnianej rzeczywistości, a także animacja ich czasu wolnego. Pragniemy również ułatwiać wyjazdy studentom naszej Uczelni, chcielibyśmy być osobami pierwszego kontaktu, biurem, do którego można przyjść, aby dowiedzieć się o możliwości wyjazdów, uzyskać informacje związane z formalnościami, dopytać o niejasności. Chcemy być pośrednikiem pomiędzy studentem a koordynatorem programu. Wszystko zgodnie z hasłem zapożyczonym od organizacji zajmującej się podobną działalnością „Studenci pomagają studentom”.

Krzysztof Majcherek

NIMB Nauka, Innowacje, Marketing, Biznes

Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi na zlecenie MNiSW, 40% przedsiębiorców nigdy nie korzystało z pomocy ośrodków naukowych, co więcej aż 56% z tej grupy nie widzi potrzeby takiej współpracy. Z drugiej strony wielu przedsiębiorców uznało za celową współpracę ze środowiskiem naukowym, szczególnie gdyby przyniosła im ona znaczący wzrost poziomu innowacyjności firmy. Inicjowanie współpracy wymagałoby jednak szeregu działań przełamujących istniejące bariery psychologiczne oraz obopólny brak wiedzy o możliwości współpracy i jej korzyściach.

O projekcie

Celem projektu *NIMB – Nauka, Innowacje, Marketing, Biznes*, realizowanego przez Politechnikę Lubelską w partnerstwie z Uniwersytetem Jagiellońskim – Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Uniwersytetu (CIT-TRU), jest rozwiązanie wyżej wspomnianych problemów poprzez promocję badań naukowo-wdrożeniowych prowadzonych na potrzeby rynku oraz popularyzację idei efektywnej komercjalizacji wynalazków. Projekt realizowany będzie

do 30 września 2010 roku. Środki finansowe na jego uruchomienie pozyskane zostały w ramach działania 4.2 *Rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Działania

Anonsując start projektu, już dziś chcemy zaprosić m.in. na szkolenia i prezentacje dla pracowników sektora B+R, nt. własności intelektualnej, transferu technologii, finansowania innowacyjności, zapowiedzieć spotkania naukowców z przedsiębiorcami. Zamierzamy również wspólnie opracować dla Politechniki Lubelskiej model komercjalizacji wyników badań naukowych, implementujący pionierskie rozwiązania przyjęte na UJ.

Uzupełnieniem wspomnianych aktywności będzie też propagowanie znaczenia badań naukowych i prac rozwojowych poprzez różnorodne materiały drukowane (m.in. *Oferta Politechniki Lubelskiej dla biznesu*, podręcznik *Jak założyć firmę na uczelni*) i obecność w środowisku internetowym.

Fundamentem tychże komunikacyjnych działań jest kwartalny Biuletyn NIMB, poświęcony zagadnieniom z pogranicza nauki i biznesu. Głównym celem *Biuletynu* jest promocja tematyki związanej z komercjalizacją wyników badań naukowych. Każde wydanie NIMBa (do września 2010 roku ukaże się osiem edycji, w tym dwie anglojęzyczne) zawierać będzie dwa tematy poświęcone wiodącym problemom związanym z zakresem projektu. Zaprezentowane będą również studia przypadków i przykłady rzeczywistych, udanych lub nieudanych, działań naukowo-biznesowych. Dodatkowo *Biuletyn* prezentować będzie ciekawostki, słowniczki oraz rekomendacje istotne z punktu widzenia współpracy przedsiębiorców i świata nauki, np. aspekty zarządzania projektami lub pozyskiwania kapitału na badania.

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych do uczestniczenia w oferowanych przez projekt działaniach.

Agnieszka Kluska, Radosław Dolecki, Piotr Gorgol

Studium Języków Obcych

Uczelnia, żeby przetrwać, musi mieć wykształconą kadrę

Wywiad z mgr Bożenną Blaim,
Kierownikiem Studium Języków Obcych
Politechniki Lubelskiej

– W projekcie „Nowoczesna edukacja – rozwój potencjału dydaktycznego Politechniki Lubelskiej” znajduje się moduł III dotyczący szkolenia językowego. Dlaczego Studium zaangażowało się w to przedsięwzięcie?

Zauważyłam, że pracownicy naszej Uczelni reprezentują różne stopnie znajomości języka angielskiego. W większości jest to poziom bardzo słaby. Uznałam więc, iż należy w tę kadrę zainwestować. Trudno oczekiwać, że pracownicy sami, na własny koszt będą podnosić swoje kompetencje językowe, gdyż jest to wydatek rządu 4-6 tys. złotych (około 2 lat nauki). Udział w projekcie pozwoli na przeszkolenie osób ze środków Unii Europejskiej.

– Jest to zatem wyjątkowa okazja dla naszych pracowników.

Zdecydowanie tak, dlatego nie dziwi mnie, że zainteresowanie szkoleniem było tak duże. Znajomość przynajmniej jednego języka obcego to obecnie wymóg konieczny, aby prawidłowo i w sposób pełny funkcjonować na arenie międzynarodowej. Szczególnie dotyczy to pracowników nauki. W tej grupie istnieje największa potrzeba dokształcania się w zakresie języka angielskiego jako uznanego języka międzynarodowego. Jest to związane z podejmowanymi naukowymi i badawczymi wyjazdami zagranicznymi, realizowanymi stażami w ramach zawartych umów bilateralnych przez Politechnikę z zagranicznymi ośrodkami akademickimi. Znajomość języka angielskiego jest też podyktowana samą pracą nauczyciela akademickiego, który powinien publikować artykuły w prasie światowej, korzystać z dostępnej wiedzy z danego zakresu, uczestniczyć w konferencjach i seminariach organizowanych przez branżowe organizacje o zasięgu międzynarodowym. Dodatkowo znajomość języka obcego jest warunkiem koniecznym w przypadku przydziału grantów wewnętrznych-uczelnianych, gdzie jednym z wymogów jest przynajmniej jedna publikacja w międzynarodowym czasopiśmie, a w przypadku podwyższenia wysokości grantu publikacja z listy filadelfijskiej w języku angielskim. Podsumowując, aktywność zawodowa we wszystkich tych obszarach wymaga znajomości języka angielskiego w stopniu co najmniej dobrym. Jest także warunkiem koniecznym do otrzymania tytułu doktora (wymóg zdania egzaminu z jęz. nowożytnego – gdzie najczęściej wybierany jest właśnie język angielski).

– Natomiast w grupie pracowników administracyjnych...

...znajomość języka angielskiego jest koniecznym narzędziem w codziennej pracy, gdzie mają styczność z obcokrajowcami, dokumentami, korespondencją prowadzoną w języku obcym i bezpośrednią realizacją projektów europejskich w ramach programów ramowych i funduszy strukturalnych. Pracownicy służby cywilnej są zobligowani do legitymowania się znajomością któregoś języka nowożytnego, potwierdzoną przez uznany egzamin certyfikujący. Wymóg ten, jak i rodzaje egzaminów, są określone rozporządzeniem. Pracownicy administracyjni Uczelni mimo, że nie należą do korpusu służby cywilnej to sprostanie powyższym wymogom, mogłoby stać się dobrą praktyką, a w przyszłości warunkiem koniecznym w otrzymaniu pracy.

– W jaki sposób odbywała się rekrutacja?

Pierwszy etap to złożenie aplikacji w formie papierowej do biura projektu. Komisja, składająca się z pracowników projektu, wyłaniała beneficjentów ostatecznych na podstawie złożonych dokumentów. Dodatkowo sporządzono deklarację uczestnictwa i regulamin, które uczestnicy zobligowani byli podpisać.

Następnie trzeba było wypełnić test tzw. placement test, wskazujący poziom zaawansowania uczestnika w zakresie znajomości języka angielskiego. Jego wyniki decydowały o zaszeregowaniu uczestnika do grupy na odpowiednim poziomie w ramach kursu. Ponadto uczestnicy musieli wypełnić ankietę samooceny swoich umiejętności lingwistycznych, która obejmowała: mówienie, czytanie, słuchanie, pisanie oraz gramatykę w skali od 1 do 5.

– Ile osób uczestniczy w szkoleniu?

Zakwalifikowanych zostało 79 osób. Kilku pracowników zrezygnowało, ale bardzo szybko znaleźli się chętni, aby wypełnić limit. W sumie powstało 6 grup liczących 10-15 osób.

– Jak przebiegają zajęcia?

Zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu w bloku 2-godzinnym po 45 minut. Pierwszy etap obejmuje 120 godzin nowoczesnych zajęć ćwiczeniowych przy użyciu sprzętu komputerowego. Zakończony zostanie egzaminem TOEIC, który składa się z dwóch części. Znajomość języka na tym poziomie umożliwia swobodną komunikację w miejscu pracy. TOEIC sprawdza umiejętności językowe osób, dla których język angielski nie jest językiem ojczystym. Jest to egzamin przeznaczony szczególnie dla ludzi posługujących się językiem angielskim w międzynarodowym środowisku pracy. TOEIC pozwala precyzyjnie określić zdolność porozumiewania się w języku angielskim bez względu na obszar

działalności firmy czy stanowisko zajmowane przez pracownika. Uczestnicy kursu podpisując deklarację uczestnictwa i regulamin, będą zobligowani do podejścia do powyższego egzaminu.

– Egzamin zdany i co dalej?

Rozpocznie się kolejny etap kursu, ale z naciskiem na naukę języka branżowego. Poznane w trakcie pierwszej części podstawy umożliwią pełne uczestnictwo w drugiej, trudniejszej ze względu na specyfikę języka technicznego, biznesu. Celem tego etapu będzie nauka przetwarzania informacji i przekładania ich na obowiązujące dokumenty, raporty, analizy, tabele i wykresy. Zajęcia odbywać się będą dwa razy w tygodniu, po dwie godziny 45-minutowe. Całość tej części kursu obejmie 120 godzin i zakończy się egzaminem LCCL.

– Czego jeszcze mogą oczekiwać kursanci w trakcie szkolenia?

Uczestnicy dodatkowo mają możliwość, przez cały okres realizacji projektu, skorzystania z indywidualnych spotkań z lektorem, przeznaczonych na konwersacje oraz konsultacje dokumentów. Ponadto na każdym etapie kursu uczestnicy i prowadzący korzystają ze specjalnego oprogramowania językowego. Zadania ćwiczeniowe rozwiązywane są przy użyciu sprzętu komputerowego wraz z niezbędnym oprzyrządowaniem, aby ćwiczyć prawidłową wymowę i intonację. Oprócz tego, kursanci otrzymują bezpłatne materiały szkoleniowe, w tym: podręczniki, ćwiczenia, słowniki, pomoce szkoleniowe i materiały biurowe.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Iwona Czajkowska-Deneka

Co Pani/Pan sądzi o organizowanym przez Studium Języków Obcych kursie języka angielskiego dla pracowników naszej Uczelni?

Mgr inż. Aneta Tor, Katedra Procesów Polimerowych, Wydział Mechaniczny

Zapisałam się na kurs, ponieważ chciałam podnieść swoje kwalifikacje zawodowe, a także mieć ciągły kontakt z językiem angielskim. Zachęcający był również fakt, że kurs jest darmowy, a po jego ukończeniu uzyskuje się certyfikat.

Kurs spełnia moje oczekiwania, chociaż nie spodziewałam się, że język biznesowy jest taki trudny. Poznaliśmy dużo nowego słownictwa, jednak ze względu na znaczną ilość zajęć i pracy, brakuje czasu na ich powtarzanie i utrwalanie.

Podoba mi się, że wiele ćwiczeń robimy wspólnie, dzięki czemu jest możliwość konsultacji i wyjaśnienia niejasności. Plusem są także konsultacje indywidualne. Według mnie powinno być więcej ćwiczeń na słuchanie, w tym również i więcej filmów, ale ogólnie zajęcia bardzo mi się podobają.

Mgr inż. Katarzyna Guz, Instytut Technologicznych Systemów Informacyjnych, Wydział Mechaniczny

Nigdy wcześniej nie uczestniczyłam w takim kursie, a na pewno jest on bardzo przydatny, zarówno w celu podniesienia swoich dotychczasowych kwalifikacji, jak również uzyskania potwierdzenia swoich umiejętności w formie certyfikatu.

Dobrze, że na zajęciach wykorzystujemy różne formy do nauki języka. Czy coś bym zmieniła? Może za mało jest 'mówienia', które stwarza zawsze najwięcej problemów i zamowań, dlatego uważam, że więcej czasu powinno się temu poświęcać.

Ogólnie, poziom nauki na kursie jest wysoki. Dodatkowym atutem jest mała liczebnie grupa, co pozwala na ciągły kontakt z prowadzącym i tworzy miłą atmosferę, mimo że zajęcia są dość długie.

Mgr inż. Arkadiusz Gola, Katedra Organizacji Przedsiębiorstwa, Wydział Zarządzania

Cieszy mnie taka inicjatywa Studium, to dobra okazja na bezpłatną naukę. Biorąc udział w takim kursie, mam przede wszystkim stały kontakt z językiem angielskim, który jest bardzo przydatny zarówno w pracy naukowej, jak również w życiu prywatnym. Znajomość języka pozwala czuć się swobodnie za granicą. Poza tym na egzaminie doktorskim będę zdawał właśnie język angielski, a kurs pozwoli mi na lepsze przygotowanie.

Zajęcia są bardzo fajne i naprawdę mi się podobają. Chyba nic bym w nich nie zmienił. Kurs w całości spełnia moje oczekiwania. Mimo wielu ćwiczeń atmosfera jest bardzo sympatyczna. Zajęcia są prowadzone profesjonalnie, z pełnym zaangażowaniem. Podoba mi się także różnorodność ćwiczeń i form wykorzystywanych do nauki. Oprócz tradycyjnej nauki z książek, dużo ćwiczeń wykonujemy, słuchając materiałów z magnetofonu lub oglądając filmy.

Kolejne konkursy

Dnia 2 grudnia 2008 r. w Wydziale Elektrotechniki i Informatyki PL odbył się konkurs prezentacji multimedialnych – drugi na tym wydziale, siódmy – jeśli weźmiemy pod uwagę całą Politechnikę. Patronowali temu wydarzeniu: dr hab. inż. Waldemar Wójcik, prof. PL – Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Informatyki oraz Prodziekan ds. Studenckich dr inż. Marek Wancerz.

Studium Języków Obcych PL w osobie Pani Kierownik mgr Bożenny Blaim oraz koordynatorów merytorycznych (mgr Elżbieta Stanisławek, mgr Renata Fic, mgr Ewa Pyczek) zaprosiło na konkurs prócz władz wydziału wszystkie osoby zainteresowane rozwojem nowych technologii elektrotechnicznych – a zarazem zdolne zrozumieć złożoności związanych z tym tematem zagadnień w języku angielskim. Temat konkursu brzmiał bowiem: "New Electrical Engineering and Computing". Uczestników było

szesnaścioro, tematy bardzo różnorodne i przedstawiane często z dużą swadą, płynnie, bogatym słownictwem i ze znakomitą wymową.

Uczestnicy i tematy prezentacji:

- Agnieszka Łękawa – *Detection of Magnetic Field Distribution from New Action Modem with Middle Type SV-GMR Sensor*
- Aneta Sontag – *Data Storage Devices*
- Mirosław Brudkowski, Bartosz Bogusz – *The Power of Wind*
- Marcin Tryka – *Autocad assisted new Design Technologies*
- Marcin Kawecki – *Fuel Cells*
- Bartosz Żydek – *Bionic body parts*
- Kamil Niewęglowski – *3D Studio Max*
- Adrian Matylewicz – *Modern Mobile Phones*
- Maciej Aleksandrowicz – *Darkplaces engine*
- Paweł Nalewaj – *Solar Power*
- Krzysztof Ryczek – *Fractals*
- Stanisław Skulimowski – *Nano Photovoltaic techn.*
- Tomasz Małyшко – *New future... New language... D language...*
- Michał Kizeweter – *E-paper*
- Artur Piętas – *Fast, faster, the fastest. Quantum Computing*

Zwycięzcami konkursu zostali:

1. **Artur Piętas**
2. **Michał Kizeweter**
3. **Krzysztof Ryczek**

4. **Kamil Niewęglowski**

5. **Tomasz Małyшко.**

Gratulujemy wszystkim uczestnikom i zapraszamy do udziału w kolejnych edycjach konkursu. Zapewniamy Was – to nie tylko trud żmudnych przygotowań i trema przed występem, ale przede wszystkim możliwość sprawdzenia swoich kompetencji językowych, możliwość wykazania się zdolnościami aktorskimi, a dla słuchaczy okazja do podziwiania dobrego akcentu i zyskania wiedzy na temat nowych technologii elektrotechnicznych.

Prowadzenia konkursu podjęła się Ksenia Siadkowska, natomiast oprawę artystyczną zapewnił Zespół DE KRESS.

Ewa Pyczek

*

Następny konkurs pt. “Modern Aspects of Technology and Science” odbył się 11 grudnia 2008 r. po raz pierwszy na Wydziale Podstaw Techniki PL. Organizatorami konkursu byli: mgr Bożenna Blaim – Kierownik SJO, mgr Elżbieta Pierchalska – Koordynator Konkursu SJO, mgr Jadwiga Skwarcz – Koordynator merytoryczny, współpraca ze sponsorami, mgr Mirosława Derejska – współpraca ze sponsorami, Arkadiusz Urzędowski, Paweł Dadej, Piotr Szacoń. Patronował temu wydarzeniu prof. dr hab. inż. Mykhaylo Pashcheko.

W prezentacjach uczestniczyło dziewięciu uczestników, reprezentujących język angielski, rosyjski i niemiecki. Temat konkursu sprawił, że prezentowane nowe technologie były niezwykle ciekawe dla publiczności, a same prezentacje dobre merytorycznie i językowo.

Uczestnicy i tematy prezentacji:

- Marek Głowacki – *Modern Education Computer Technologies*
- Agata Zdrojewska – *The Energy of Wind*
- Wojciech Jamróz – *Solar Energy*
- Justyna Skrok – *Teklnika na Pomoshch Meditsynie*
- Marlena Skuza – *Ekzoskelet v Amerikanskoy Armii*
- Patrycja Kawińska – *Teplitsy v Pustynie*
- Michał Bielak, Marcin Mrugała – *Multimedia in Education*
- Michał Pietura – *Wissenschaft für die Automobilindustrie*.

Zwycięzcy konkursu to:

I miejsce – **Wojciech Jamróz**

II miejsce – **Agata Zdrojewska**

III miejsce – **zespół Michał Bielak i Marcin Mrugała.**

Nagroda publiczności przypadła **Wojciechowi Jamrozowi.**

Zwycięzcy otrzymali atrakcyjne nagrody ufundowane przez sponsorów: ALIPLAST, Wydawnictwo LONGMAN oraz Dziekana WPT.

Moderatorem spotkania był Paweł Dadej. W przerwie konkursu mogliśmy podziwiać występ członków Formacji Tańca Towarzystwskiego PL GAMZA.

Z uwagi na dużą motywację i zaangażowanie ze strony studentów warto kontynuować podobne przedsięwzięcia w przyszłości.

Jadwiga Skwarcz, Elżbieta Pierzchalska

Nasi studenci na olimpiadzie

Dnia 21 listopada 2008 r. w Studium Języków Obcych Politechniki Lubelskiej oraz we wszystkich uczelniach biorących udział, odbyła się IV Ogólnopolska Olimpiada Języka Niemieckiego dla Studentów Wyższych Uczelni Technicznych.

Celem Olimpiady było zachęcenie przyszłych inżynierów do poszerzania i ciągłego wzbogacania swojej wiedzy o języku niemieckim, kulturze i zwyczajach krajów niemieckojęzycznych, ale także, a może i przede wszystkim, ukazanie im wagi znajomości i przydatności języka technicznego w ich zawodzie.

Test został przygotowany przez Komitet Główny Olimpiady, mający swą siedzibę w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz zespół lektorów języka niemieckiego.

W tym roku z naszej Uczelni w Olimpiadzie udział wzięło siedmiu studentów:

- Cieslak Grzegorz z Wydziału Mechanicznego;
- Dobrzyński Szczepan z Wydziału Mechanicznego;
- Malinowska Iwona z Wydziału Podstaw Techniki;
- Pietrzak Grzegorz z Wydziału Mechanicznego;
- Podolski Artur z Wydziału Mechanicznego;
- Spaczyński Marek z Wydziału Mechanicznego;
- Osiński Damian z Wydziału Mechanicznego.

Testy zostały odesłane do Gliwic – czekamy na wyniki i zakwalifikowanie się studentów do II etapu.

Andrzej Nikitiuk

Biblioteka

Biblioteka Cyfrowa Politechniki Lubelskiej

W dniu 12 grudnia 2008 r. zakończyły się prace testowe i do Federacji Bibliotek Cyfrowych przystąpiła Biblioteka Cyfrowa Politechniki Lubelskiej.

Federacja Bibliotek Cyfrowych (FBC) jest platformą skupiającą rozproszone polskie biblioteki cyfrowe, a działa w oparciu o szerokopasmową sieć internetową PIONIER (rys. 1).

Według stanu na dzień 31 stycznia 2009 r. w skład Federacji Bibliotek Cyfrowych wchodziły 33 biblioteki cyfrowe: 18 regionalnych i 15 instytucjonalnych.

Rys. 1 Biblioteki Cyfrowe w sieci PIONIER

Zbiory ogółem zbliżają się do 200.000 dokumentów.

Misją serwisu FBC (rys. 2) jest:

- ułatwienie wykorzystania zasobów polskich bibliotek cyfrowych;
- zwiększenie widoczności i popularyzacja polskich bibliotek cyfrowych w Internecie;
- udostępnienie użytkownikom Internetu i twórcom bibliotek cyfrowych nowych, zaawansowanych usług sieciowych.

Aktualnie główne funkcje FBC to:

- wyszukiwanie proste i zaawansowane w istniejących i planowanych obiektach cyfrowych;
- lokalizacja obiektów cyfrowych;
- wykrywanie istniejących duplikatów obiektów cyfrowych i zapobieganie ich powstawaniu;
- przeglądanie planów digitalizacji;
- podsumowania i statystyki dostępnych zasobów.

Podstawowym celem działalności Biblioteki Cyfrowej PL (rys. 3) jest stworzenie dostępu przez Internet do zasobów edukacyjnych i naukowych Politechniki Lubelskiej oraz rozpowszechnianie dokumentów związanych z historią Uczelni, a także z historią nauki i techniki. Działania te wpisują się w realizowaną przez Bibliotekę Politechniki Lubelskiej misję wspierania dydaktyki i badań.

Zbiory biblioteki prezentowane są w następujących kolekcjach:

- Czasopisma
- Historia nauki i techniki
- Historia Politechniki
- Konferencje
- Podręczniki
- Pomoce dydaktyczne
- Publikacje naukowe.

W najbliższej przyszłości działania Biblioteki Cyfrowej Politechniki Lubelskiej skoncentrują się na:

- digitalizacji i publikacji aktualnego zasobu naukowo-dydaktycznego Uczelni,

Rys. 2. Interfejs Federacji Bibliotek Cyfrowych

Rys. 3. Interfejs Biblioteki Cyfrowej Politechniki Lubelskiej

- popularyzacji jednoczesnego wydawania wersji papierowej i elektronicznej jako optymalnego rozwiązania dla niskonakładowej książki akademickiej,
- umieszczeniu w bibliotece pomocy dydaktycznych (instrukcje laboratoryjne, wykłady, itp.).

Serdecznie zapraszamy do współpracy wszystkich twórców publikacji naukowych, dydaktycznych oraz tych, którzy posiadają cenne zbiory dotyczące historii naszej Almae Matris oraz historii nauki i techniki.

Kontakt z Biblioteką Cyfrową Politechniki Lubelskiej: cyfrapl@pollub.pl

Jarosław Gajda

Biblioteka to nie tylko budynek, ale cała przestrzeń informacyjna

Rozmowa z mgr Dorotą Tkaczyk, Dyrektorką Biblioteki Politechniki Lubelskiej

– Pani Dyrektorko, zmiana pracy to dla wielu osób poważny krok. Czy decyzji podjęcia pracy w Politechnice Lubelskiej na stanowisku Dyrektorki Biblioteki towarzyszyły jakieś obawy?

Oczywiście, że tak. Trudno wyrokować o przyszłości, o tym, jak będzie w nowym miejscu pracy. Jeśli ktoś decyduje się na taką zmianę, plusem nowej pracy powinny być. Tak też było w moim przypadku. Dla mnie to nowe wyzwanie, bo jest to stanowisko samodzielne, wiążące się z zarządzaniem i podejmowaniem trudnych zadań. Stres, który towarzyszył mi na początku pracy, na szczęście szybko pokonałam.

Wybór na stanowisko Dyrektorki Biblioteki Politechniki Lubelskiej wiązał się z konkursem. Najpierw prezentacja swojej osoby, a potem niepewność przy oczekiwaniu na rozstrzygnięcie.

– To chyba ogromna satysfakcja, że jednak to Pani została wybrana na to kierownicze stanowisko. Zrekompensowało to wszystkie obawy?

Myślę, że tak. Poczulałam dużą ulgę.

– Społeczność akademicką naszej Uczelni z pewnością interesuje przebieg Pani kariery zawodowej.

Staż bibliotekarza zaczynałam w Bibliotece Jagiellońskiej. Następnie ze względów osobistych przeprowadziłam się do Lublina. Tu podjęłam pracę w Bibliotece Uniwersyteckiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W latach 90. pojawiła się możliwość komputeryzacji bibliotek. Biblioteki naukowe mogły pozyskiwać granty. Doszło więc do porozumienia między lubelskimi uczelniami i cztery biblioteki, poza ówczesną Biblioteką Akademii Medycznej, otrzymały grant fundacji Mellona, za który został zakupiony system komputerowy.

Wówczas w Bibliotece UMCS poszukiwano osoby, która podjęłaby się prowadzenia komputeryzacji. Spróbowałam więc swoich sił. W UMCS przepracowałam kilkanaście lat. Wdrażanie zintegrowanego systemu komputerowego w dużej bibliotece wymagało odpowiedniej wiedzy fachowej i wniknięcia we wszystkie procesy biblioteczne.

To wszystko wpłynęło na decyzję ubiegania się o stanowisko Dyrektorki Biblioteki Politechniki Lubelskiej.

– Drogi Pani kariery zawodowej już znamy. Proszę teraz opowiedzieć o swoich pasjach, zainteresowaniach. Jak Pani spędza wolny czas?

Od kilku lat mieszkam na wsi. Przeprowadzka z Lublina zmieniła styl mojego życia. Spacerowanie z psami, jazda na rowerze wypełniają mój wolny czas. Poza tym dużo czytam.

Przez kilka ostatnich miesięcy mniej, bo praca na stanowisku kierowniczym wymaga ode mnie zaangażowania i czasu. Lubię dobre kino. Mój ulubiony aktor to Anthony Hopkins, oglądam wszystkie filmy z jego udziałem. Film, do którego ostatnio wróciłam, to „Piętno”.

– Funkcję Dyrektorki Biblioteki Politechniki Lubelskiej sprawuje Pani od niedawna. Jest to dość krótki czas. Proszę powiedzieć, czy udało się w tym okresie zrealizować jakieś ważne dla Biblioteki zadania?

Dla mnie biblioteka to nie tylko budynek, ale cała przestrzeń informacyjna. Biblioteka Politechniki Lubelskiej powinna umożliwiać użytkownikom dostęp do informacji niezależnie od tego, gdzie się znajdują. Niezależnie, czy będzie to nośnik drukowany, czy też elektroniczny, dostęp powinien być tak organizowany, żeby można było szybko dotrzeć do informacji.

Rozpoczęliśmy scalanie usług Biblioteki. Pracujemy nad utworzeniem jednej wypożyczalni. W budynku CoE ASPPECT pozostanie tylko Czytelnia Techniczna, a w obecnej Podręcznikarni znajdzie miejsce wypożyczalnia zbiorów. Musimy wyselekcjonować i przenieść księgozbiór. To jest zadanie na ten rok.

– Studenci odczuwają zmiany, jakie zajądą w Bibliotece?

Zdecydowanie tak. Nie będą musieli już wypożyczać książek w dwóch miejscach. Poza tym projektujemy nową stronę domową Biblioteki. Strona ta ma być przewodnikiem po zasobach informacyjnych dla potrzeb całej Uczelni. Rozwijamy bibliotekę cyfrową, która w ostatnim czasie zwiększyła swoją objętość do 130 pozycji. Pozyskujemy publikacje elektroniczne od autorów. Oczywiście to wszystko jest bardzo trudne. Na każdą współczesną publikację potrzebujemy licencji. Naszym celem jest zgromadzenie kanonu podręczników Uczelni.

Następną rzeczą, o której myślimy, jest utworzenie w naszej Bibliotece repozytorium cyfrowego zawierającego takie materiały dydaktyczne, które ze względów formalnych nie mogą znaleźć się w bibliotece cyfrowej.

– Dla studentów byłoby to duże ułatwienie.

Obserwujemy zmiany zachodzące w bibliotekach na świecie i staramy się je przekładać na nasze realia. Ponad 80% pierwszych wyszukiwań informacji odbywa się przez Google, a tylko 2% przez strony bibliotek. Musimy zatem zdawać sobie sprawę, że informacja przygotowywana przez bibliotekarza powinna być dostępna przez Google. Informacja musi zaistnieć i musi być przygotowana w profesjonalny sposób z uwzględnieniem standardów informacyjnych. Nie możemy pozwolić na to, aby użytkownicy od nas odeszli.

– Jak Pani ocenia czytelników Biblioteki?

Za krótko pracuję w Politechnice, by mówić o jakiegokolwiek ocenie. Zauważam, nie tylko w naszej placówce, spadek zainteresowania podręcznikami. Bibliotekarze znają powody tej sytuacji, dlatego dążymy do tego, żeby kanon dydaktyczny był umieszczany w profesjonalnej bibliotece cyfrowej, aby użytkownicy nie musieli uciekać się do takich działań, które zwykle wiążą się z łamaniem prawa autorskiego.

– Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Milena Jagiełło-Okoń

Biuro Karier Studenckich

Praca dla inżynierów

W dniu 19 listopada 2008 r. odbyła się kolejna, dziewiąta już edycja konferencji-targów pracy *Inżynier na rynku pracy*. Tradycyjnie już, Biuro Karier Studenckich zorganizowało spotkanie pracodawców, studentów, absolwentów i władz Uczelni na Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej. W holu pracodawcy przedstawiali swoje oferty na stoiskach informacyjnych, zaś w sali 216 miały miejsce prezentacje.

Targi odbyły się pod honorowym patronatem Rektora Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Marka Opielaka, który otworzył spotkanie. Pan Rektor podziękował wszystkim pracodawcom za przybycie na targi i za dotychczasową współpracę z Uczelnią, dodając, że liczy na nią także w przyszłości. Następnie zwrócił się do studentów, gratulując wyboru kształcenia na kierunkach technicznych i podkreślając wagę ich wyborów zawodowych. Życząc wszystkim owocnych obrad, pracodawcom – sukcesów w poszukiwaniu pracowników, a studentom – zatrudnienia, Rektor zakończył swoje wystąpienie.

Następnie odbyły się prezentacje firm, które chciały przedstawić szerzej swoją ofertę studentom i absolwentom, były to Start People Sp. z o.o., MAN STAR Trucks & Buses Sp. z o.o. i AXA Polska S.A.

Tegoroczna edycja targów pracy została zorganizowana dzięki dofinansowaniu przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (z koordynowanego przez Biuro Karier Studenckich Modułu VII projektu „Nowoczesna Edukacja – rozwój potencjału dydaktycznego Politechniki Lubelskiej”).

Udział w targach wzięło ponad 40 firm i instytucji, które zaproponowały studentom i absolwentom kilkaset ofert pracy, praktyk i staży.

Organizowane przez Biuro Karier targi pracy przynoszą wymierne korzyści. Studenci i absolwenci podejmują współpracę z pracodawcami. Poniżej wypowiedź absolwenta Politechniki Lubelskiej, który podjął pracę dzięki udziałowi w poprzedniej edycji spotkania.

„Skorzystałem z Targów Pracy odbywających się w czerwcu tego roku, znalazłem ofertę pracy w firmie MTU AEROENGINES i zostałem zatrudniony. Obecnie jestem na szkoleniu

w Niemczech i jestem bardzo zadowolony. Szkoda, że Lublin nie może się pochwalić takimi zakładami pracy. Nie mniej jednak pragnę podziękować za informacje dotyczące odbywania się takich targów, są bardzo pomocnym wydarzeniem dla młodych studentów, którzy szukają pracy.”

Kolejna edycja targów pracy, które wpisały się już na dobre w życie naszej Uczelni odbędzie się w listopadzie 2009 r.

Lista firm, które prezentowały swoje oferty w ramach listopadowych targów pracy:

- Adecco Poland Sp. z o.o.
- ANICA SYSTEM S.A.
- AVON Operations Polska
- AXA Polska S.A.
- Bank Millennium
- Camp Leaders Poland
- CCUSA
- Danone Sp. z o.o.
- Enterprise Europe Network Lubelska Fundacja Rozwoju
- Enzo Sp. z o.o.
- Faurecia Fotele Samochodowe Sp. z o.o.
- Grupa Handlowa Emperia
- In Temporis Sp. z o.o.
- IQFM Sp. z o.o.
- Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie, Sekcja Doboru Wydziału Kadr i Szkolenia
- LEROY MERLIN POLSKA Sp. z o.o.
- LFOON - Sejmik Wojewódzki
- MAN STAR Trucks & Buses Sp. z o.o.
- Mars Polska
- Miejski Urząd Pracy w Lublinie
- Nadbużański Oddział Straży Granicznej
- Nokia Siemens Networks Sp. z o.o.
- OHP Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Lublinie
- Polskie Centrum Marketingowe Sp. z o.o.
- Powiatowy Urząd Pracy w Lublinie
- PricewaterhouseCoopers Polska
- Procter & Gamble
- Promax Pharma Autoryzowana Agencja Banku Millennium
- Roto Frank Sp. z o.o.
- RR Donnelley Starachowice Sp. z o.o.
- SII Sp. z o.o.
- Start People Sp. z o.o.
- STRABAG Sp. z o.o.
- Straż Miejska Miasta Lublin
- tech Venture
- UNITECH Management Systems Sp. z o.o.
- Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego
- Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
- WSK PZL Świdnik S.A.
- Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego “ PZL - Rzeszów” S.A.
- Zakłady Tytoniowe w Lublinie S.A.
- Żagiel S.A.

Monika Jakubiak

Z życia kół naukowych

**II FORUM STUDENCKICH
KÓŁ NAUKOWYCH
WYDZIAŁU
MECHANICZNEGO PL**

Dnia 11 grudnia 2008 r. z inicjatywy studentów działających w Studenckim Kole Naukowym **Podstaw Inżynierii Produkcji** oraz przy wsparciu władz Uczelni i władz Wydziału Mechanicznego zorganizowano **II Forum Studenckich Kół Naukowych Wydziału Mechanicznego PL**. Pierwsze takie Forum odbyło się w ubiegłym roku 6 grudnia i zapoczątkowało współpracę między różnymi Kołami Naukowymi WM. W II Forum wzięły udział Studenckie Koła Naukowe działające w Wydziale Mechanicznym oraz gościnnie Koło Naukowe „Napęd i Automatyka” z Wydziału Elektrotechniki i Informatyki oraz Koło Naukowe Zarządzania Przedsiębiorstwem z Wydziału Zarządzania. Miejscem obrad była Sala Biała Stołówki PL.

Koła Naukowe reprezentowane były przez 4-osobowe delegacje złożone ze studentów i opiekuna. Przedstawiciele Kół Naukowych przedstawili swoje osiągnięcia w formie 10-minutowej prezentacji multimedialnej. Forum poprowadzili: mgr inż. Mariusz Kłonica i mgr inż. Maciej Włodarczyk z Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji.

W II Forum uczestniczyły także władze Uczelni: Rektor prof. Marek Opielak, Prorektor ds. Nauki prof. Zbigniew Pater, Prorektor ds. Ogólnych prof. Jerzy Lipski, Prorektor ds. Studenckich prof. Stanisław Skowron oraz władze Wydziału Mechanicznego: Dziekan prof. Henryk Komsta, Prodziekan ds. Kształcenia prof. Krzysztof Łukasik, Prodziekan ds. Ogólnych i Kształcenia niestacjonarnego dr hab. inż. Paweł

Drożdziel. Sumaryczna liczba uczestników Forum wynosiła 65 osób. Uroczystego otwarcia Forum dokonał Rektor Politechniki Lubelskiej prof. Marek Opielak.

Po otwarciu FORUM miały miejsce prezentacje Studenckich Kół Naukowych. Wszystkie wystąpienia były bardzo interesujące i poparte ożywioną dyskusją i pozytywnymi komentarzami ze strony zaproszonych gości.

W holu Wydziału Mechanicznego została przygotowana wystawa upamiętniająca to wydarzenie. Forum Kół pozwoliło na wymianę doświadczeń i integrację SKN, określenie kierunku i zakresu prac naukowo-badawczych realizowanych przez społeczności studenckie skupione wokół kół naukowych.

Mariusz Kłonica

KOŁO NAUKOWE PODSTAW INŻYNIERII PRODUKCJI

Koło Naukowe Podstaw Inżynierii Produkcji było inicjatorem wielu działań o charakterze naukowym, jak również poznawczym. Członkowie Koła spotykali się regularnie na zebraniach, na których prowadzone były merytoryczne dyskusje z zakresu mechaniki procesu skrawania, zagadnień CAD/CAM/CAE oraz metrologii technicznej.

Na dzień 15.12.2008 r. liczba członków Koła wynosiła 32 osoby. Koło Naukowe Podstaw Inżynierii Produkcji skupia studentów wokół czterech sekcji tematycznych:

- 1) Sekcja I: Sekcja mechaniki procesu skrawania (działająca od 1970 r.),
- 2) Sekcja II: Sekcja sportowa TEAM OF JERRY (powołana w 2004 r.),
- 3) Sekcja III: Sekcja CAD/CAM/CAE (powołana w 2005 r.),
- 4) Sekcja IV: Sekcja metrologiczna (powołana w 2006 r.).

W 2008 r. członkowie Studenckiego Koła Naukowego Podstaw Inżynierii Produkcji brali czynny udział w pracach badawczych i naukowych prowadzonych w Katedrze. Wyniki swoich prac i doświadczeń prezentowali w formie referatów na zebraniach Koła oraz krajowych i zagranicznych sympozjach naukowych, takich jak: "Automation in Production Planning and Manufacturing" Zilina, Slovakia, Международная научно-техническая конференция "Прогрессивные направления развития машино-приборостроительных отраслей и транспорта", Sewastopol, „Informatyka w Kształceniu” oraz „Inżynierowie nowej ery”.

Rozdanie dyplomów w firmie SANDVIK Coromant

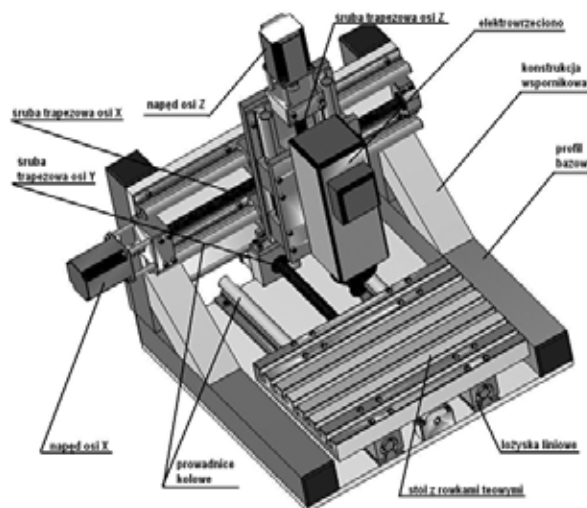
W dniu 5.11.2008 r. w poczet Honorowych Opiekunów Koła zostali przyjęci dr inż. Kazimierz Zaleski i dr inż. Jerzy Józwik.

Studenckie Koło Naukowe Podstaw Inżynierii Produkcji w roku 2008 było inicjatorem organizacji i głównym koordynatorem **II Forum Studenckich Kół Naukowych Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej** (11.12.2008 r.).

W roku 2008 Koło współorganizowało seminaria naukowe z udziałem przedstawicieli firm **FESTO** oraz **SANDVIK Coromant**.

Członkowie Koła Naukowego Podstaw Inżynierii Produkcji w 2008 r. uczestniczyli w konkursie na najlepszą pracę dyplomową, ogłoszonym przez firmę **SANDVIK Coromant** w Polsce. Praca **Michała Szulca** pt. „Sterowanie mechanizmem powstawania chropowatości powierzchni i wydajnością obróbki z wykorzystaniem geometrii Wiper” zajęła II miejsce, zaś praca **Łukasza Bancerza** pt. „Analiza sił skrawania w procesach obróbki wysokowydajnej” zajęła IV miejsce.

W ramach konkursu ogłoszonego przez Prorektora ds. Studenckich został zaprojektowany i wykonany przez **Michała Frodymę**, 3-osiowy ploter frezujący sterowany numerycznie.

Projekt plotera frezującego CNC wykonany przez studenta Koła Naukowego

Dobłą tradycję wśród członków Studenckiego Koła Naukowego Podstaw Inżynierii Produkcji stanowią również spotkania pozanaukowe. Wspólne przyjaźnie i integracja członków Koła – studentów, ale również absolwentów identyfikujących się jednoznacznie z Uczelnią, Wydziałem, Katedrą i Kołem, jest naszym największym sukcesem, a jednocześnie atutem.

Studenckie Koło Naukowe Podstaw Inżynierii Produkcji współpracuje z Sekcją Obrabiarek i Narzędzi Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, z wieloma polskimi uczelniami technicznymi (np. Politechniką Radomską, Politechniką Białostocką, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim) oraz firmami (m.in. SANDVIK Coromant Polska).

Mariusz Kłonica

BUMAR ŁABĘDY

Wyjazd do wytwórni polskich czołgów w Gliwicach, planowaliśmy od dawna. Decyzję przyspieszyła informacja od Prezesa Zarządu, Pana Czesława Panka, spotkanego na konferencji EKSPLOLOG'2008, zorganizowanej przez Wyższą Szkołę Oficerską Wojsk Lądowych we Wrocławiu i Polskie Naukowo Techniczne Towarzystwo Eksploatacyjne w listopadzie 2008 r. Pan Prezes stwierdził, że jeżeli nie przyjedziemy w grudniu, to później długo nie będzie co oglądać, gdyż właśnie kończy się produkcja ostatnich egzemplarzy czołgów zamówionych przez Malezję.

Muzeum im. Orła Białego, Skarżysko-Kamienna

Zaciekawieni słuchamy prezentacji o Zakładach

Wyjechaliśmy 10 grudnia, po drodze zwiedziliśmy Muzeum im. Orła Białego w Skarżysku-Kamiennej. W Muzeum tym znajduje się między innymi kilkanaście egzemplarzy czołgów i dział samobieżnych, w tym także wydobyte z bagien resztki pojazdów niemieckich, włączając Pzkwf V Panther oraz legendarnego Tigera II. Poczyniliśmy bardzo ciekawe obserwacje z naszej dziedziny dotyczące skutków korozji pancerzy. Otóż fragmenty, które głębiej tkwiły w „błocie”, były znacznie mniej skorodowane, a właściwie zachowały fabryczną powłokę lakierniczą. Stan taki przypisaliśmy brakowi tlenu na większej głębokości. Inne obserwacje dotyczyły materiału gąsienic oraz spoin spawanych pancerzy. W obydwu przypadkach w „porządnych sprzętach” stosuje się materiał o strukturze austenitycznej, co łatwo wykryć, używając magnesu. Wieczorem dotarliśmy do Hotelu Łabędy w Gliwicach.

Drugi dzień wyjazdu przeznaczony był na zwiedzanie Bumaru. Pierwszym punktem była prezentacja dotycząca historii Zakładu oraz nowoczesnego systemu zarządzania, następnie historię produkcji specjalnej przedstawił osobiście Pan Prezes. Oprócz produkcji czołgów Zakład oferuje obróbkę mechaniczną wraz z montażem części, podzespołów i zespołów,

takich jak: przekładnie, siłowniki hydrauliczne i koła zębate do ciężkich maszyn samojezdnych, sprzętu wojskowego, ciągników gąsienicowych, koparek, maszyn i urządzeń górniczych, rolniczych i komunikacyjnych. Z innych pojazdów niż militarne produkuje się tu żurawie, koparki, ładowarki i inne ciekawe „brumbrumy”. Ponadto specjalistyczna odlewnia oferuje odlewy żeliwne i stalowe o masie do 20 t.

Syntetyczna historia produkcji specjalnej w Bumarze (wg strony internetowej ZPS):

- 1951-56 Produkcja czołgów typu T-34;
- 1958-64 Produkcja czołgów typu T-54; T-54A; od 1962 T-55; T-55A;
- 1959 Produkcja ciągnika gąsienicowego MAZUR D350 (dla MON i Czechosłowacji);
- 1960-89 Produkcja artyleryjskich ciągników gąsienicowych typu ATS-59 (668 szt.);
- 1969-79 Produkcja czołgów T-55 i T-55A. Na bazie czołgu T-55 w Zakładzie Produkcji Doświadczalnej, późniejszym Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Urządzeń Mechanicznych (OBRUM) w Gliwicach powstały między innymi: Wóz Zabezpieczenia Technicznego WZT-2 i most czołgowy BLG-67;
- 1982-90 Produkcja czołgu średniego T-72 i kolejnych odmian: T-72M1, dowódczego T-72M1K, a także wozu zabezpieczenia technicznego WZT-3 oraz wozu zabezpieczenia saperskiego i wozu minerskiego;
- 1991-93 Procesy modernizacyjne czołgu typu PT-91 i rozpoczęcie trwającej do dzisiaj produkcji;
- 2002 Rozpoczęcie prac związanych z modernizacją czołgu PT-91 do wersji PT-91M oraz WZT-4 i PMC Leguan;
- 2006 Premiera nowej wersji czołgu PT-91Ex.

Główny bohater w akcji

Czołg PT-91Ex sprzedawany właśnie do Malezji jest znacznie modernizowaną wersją licencyjnego T-72. Posiada doładowany silnik o mocy zwiększonej do 1000 KM i zupełnie nową transmisję, która po raz pierwszy w historii polskich czołgów umożliwiła między innymi obrót w miejscu. Cały zespół napędowy zgrupowano wzorem zachodnim w szybkowymienny „powerpack”. Kierowca nie używa do skrętów dźwigni, lecz wolantu, a skrzynia biegów jest automatyczna. Załogę stanowią trzy osoby, do których dyspozycji jest mikroskopijnie małe wnętrze (autor nie był w stanie zmieścić się ani w przestrzeni kierowcy, ani dowódcy), poniżej 0,5 m³ na członka załogi. W czołgach Leopard i Abrams na każdego z czterech żołnierzy przypada po 1,5 m³, co jest okupione znacznie większą, a zarazem łatwiejszą

do trafienia sylwetką i większą masą. Nasz czołg strzela nabojami rozdzielnego ładowania, wprowadzanymi do komory naboju 120 mm, gładkolufowej armaty o długości 55 kalibrów, przez układ automatycznego załadunku. Armaty stabilizowana jest w dwóch płaszczyznach, przez nowy znacznie szybszy, elektryczny stabilizator. Nowoczesny system kierowania ogniem zapewnia zwiększoną jego skuteczność w każdych warunkach atmosferycznych. Czołg wyposażony jest także w urządzenia nawigacyjne oraz system zarządzania polem walki. We wnętrzu, w stosunku do T-72, w pierwszej kolejności rzuca się w oczy obecność licznych monitorów. Z zewnątrz czołg najeżony jest kostkami ładunków wybuchowych pancerza reaktywnego ERAWA, który znacznie osłabia działanie pocisków kumulacyjnych i częściowo podkalibrowych.

Realizacja kontraktu z Małeją trwa od połowy roku 2007 i obejmuje umowę sprzedaży 48 czołgów. Całość to w sumie 64 pojazdy, w tym poza czołgami wozy techniczne WZT-4, pojazdy inżynieryjno-drogowe i mobilne mosty czołgowe Legwan, czołgi do nauki jazdy oraz steny do nauki obsługi poszczególnych zespołów.

Rozkładanie mostu czołgowego Legwan

Po prezentacjach zwiedziliśmy kilka hal fabrycznych. Oglądaliśmy między innymi obrotowe stanowiska do spawania kadłubów. Technologia wymaga, aby każda spoina wykonywana była w pozycji podolnej. Widzieliśmy proces wyposażania wież czołgowych, a także wież do produkowanego w Siemianowicach KTO Rosomak. Następnie udaliśmy się na przyfabryczny poligon, gdzie przygotowano specjalnie dla nas pokaz możliwości dynamicznych czołgu. I było na co popatrzeć, 1000 konny silnik wystarczył, by prawie 50-tonowy pojazd, mimo gumowych nakładek gąsienic, jeździł po granitowej kostce bocznymi poślizgami. Była też próba hamulców na 30 stopniowym podjeździe oraz efektowny pokaz działania termicznej aparatury dymotwórczej, czyli chmura białego dymu z wylotu spalin. Czołgi mogliśmy następnie szczegółowo pooglądać. Dzięki temu, że obok trwały próby Rosomaków, chętni zostali dynamicznie „powożeni” w przedziałach desantowych. Łatwo było potem stwierdzić, kto jeździł, gdyż zdradzały go czarne piegi na twarzy. Przyglądaliśmy się też nauce obsługi czołgu mostowego Legwan, którą przechodzili małejscy czołgiści. Ostatnim etapem było zwiedzanie strzelnic artyleryjskich. Po zakładzie oprowadzał nas Pan ppłk rez. Ryszard ŻUK, któremu między innymi zawdzięczamy ten ciekawy program.

W wyjeździe wzięło udział 25 osób, w tym członkowie i opiekunowie Studenckich Kół Naukowych Inżynierii Materiałowej i Samochodziarzy.

Leszek Gardyński, Zbigniew Kiernicki

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE INŻYNIERII MATERIAŁOWEJ

W drugiej połowie roku 2008 członkowie Koła brali udział w następujących wydarzeniach:

- Wyjazd (18-21 lipca) i udział jako załoga transportera BTR-152, należącego do zaprzyjaźnionego kolekcjonera z Janowa Lubelskiego, w Zlocie Historycznych Pojazdów Militarnych w Bielsku Białej.

Bielsko Białe. Duży może więcej

- Wyjazd na pokazy maszyn rolniczych: ciągników i kombajnów zbożowych New Holland, które odbyły się 5 sierpnia, na polach dawnego PGR Setniki, powiat Hrubieszowski. Udaliśmy się tam na specjalne zaproszenie Pana mgr inż. Piotra Łepika z firmy Rolmax.

Bezkresne pola czarnoziemiu lessowego, a na nich pokazy nowoczesnego sprzętu

Fragment parady pojazdów różnych w ramach Festiwalu Nauki

- Zorganizowanie Mobilnego Laboratorium Badań Materiałowych oraz Parady Pojazdów Różnych w ramach

Lubelskiego Festiwalu Nauki. Oprócz tego braliśmy udział w wielu innych przedsięwzięciach w ramach Festiwalu, za co Koło otrzymało specjalną nagrodę w postaci notebooka.

Stoisko Koła i Katedry na Festiwalu. W bagażniku mobilne laboratorium badań materiałowych

Prezes Jacek Caban odbiera nagrodę za aktywny udział Koła w organizacji Festiwalu

- 26 października odbyła się kolejna edycja rajdu samochodów terenowych TRIAL 4x4 Politechniki Lubelska, imprezy stworzonej i od wielu lat organizowanej głównie przez nasze Koło, przy udziale Koła Samochodziarzy. W tym roku do organizacji włączył się również Automobilklub Lubelski, a impreza została zaliczona do Pucharu Okręgu PZM. Trial odbył się niestety poza terenem PL, na Górkach Czechowskich.

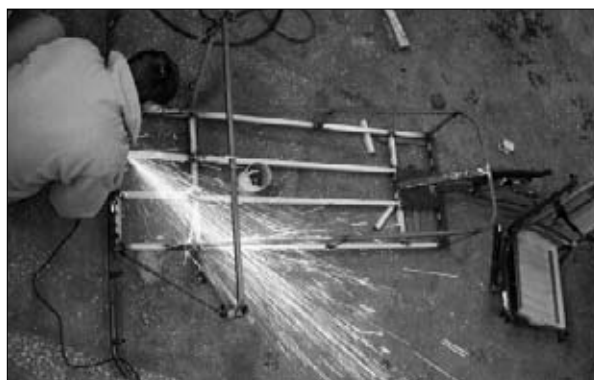
Fragment trasy trialu – podjazd pod kulochwyt strzelnicy

- W dniach 7-9 listopada 2008 r. członkowie naszego Koła: Daniel Wideł i Paweł Kowalczuk brali udział w VII Ogólnopolskiej Sesji Kół Naukowych Fizyków. Gospodarzem tegorocznej edycji imprezy był Uniwersytet Warszawski. Sesja jest odbywającą się co jesień konferencją, na której członkowie kół naukowych z całej Polski przedstawiają wyniki swoich prac, zainteresowania i projekty, nad którymi pracują. W tym roku mogliśmy dowiedzieć się, dlaczego woda na różnych szerokościach geograficznych zamraża w różny sposób, w jaki sposób żaglówki pływają „pod wiatr” oraz jaki dźwięk wydaje piwo. Poza tym wzięliśmy udział w zaawansowanym kursie budowy papierowych samolotów, obserwowaliśmy działanie „armaty” strzelającej ziemniakami, komputerowego zestawu rozpoznawania ruchomego obrazu oraz zwiedziliśmy działający na UW cyklotron (akcelerator cząstek). Członkowie naszego Koła w ramach sekcji posterowej przedstawili opracowanie pt. „Materiały węglowe w technologiach oczyszczania wody”, traktujące o kierunkach rozwoju metody odwróconej osmozy przy wykorzystaniu membran nanorurkowych. Poza częścią merytoryczną organizatorzy zadbałi też o rozrywkowe aspekty imprezy, przygotowując niezwykle ciekawy „program wieczorny”.

Działo strzelające ziemniakami przy użyciu gazu z zapalniczek

- Wyjazd dydaktyczny do Gliwic i zwiedzanie Zakładów Bumar Łąbędy.

Prace nad nowym pojazdem trwają

- Późną jesienią wraz z Kołem Elektryków, którym opiekuje się dr inż. Piotr Filipek, przystąpiliśmy do wspólnej budowy trójkołowego pojazdu z napędem elektrycznym.

Leszek Gardyński

NOWI SPAWALNICY WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

Dzięki współpracy Koła Naukowego Inżynierii Materiałowej oraz władz Wydziału Mechanicznego w dniach od 17.03.2008 r. do 18.04.2008 r. 25 studentów Koła i kierunku inżynieria materiałowa rozpoczęło kurs kontroli prac spawalniczych VT2. Zajęcia prowadzone były przez mgr inż. Ryszarda Jastrzębskiego – Dyrektora oraz głównego wykładowcy PTPUH Technolkonstrzebski Co sp. z.o.o. Jak mówi inżynier, „nie spodziewałem się tak ogromnego zainteresowania wśród studentów, ale wszystkich bardzo dobrze przygotowuję do egzaminu”.

Wykłady podzielone były na 19 działów. W czasie ich trwania zostały przerobione między innymi takie zagadnienia, jak:

- techniki spawania,
- powstawanie wad,
- dobór materiałów,
- nadzorowanie badań i przygotowanie wytycznych.

Zajęcia praktyczne ze spawania

Wykłady. W pierwszej ławce „uczniowie” z przemysłu, w głębi nasi studenci

Po odbyciu zajęć teoretycznych i praktycznych na naszej Uczelni byliśmy już prawie przygotowani do zdania egzaminu w Krakowie – pozostało tylko powtórzenie sporej ilości materiału i dojechanie na miejsce. Trzy dni przed egzaminem mieliśmy jeszcze najważniejszą część kursu – zajęcia na AGH. Organizator zapewnił nam wykłady z „nowości spawalniczych” prowadzone przez prof. dr hab. Edmunda Tasaka.

Po zdany egzaminie wszyscy kursanci zostali skierowani na praktyki odbywające się w największych firmach województwa lubelskiego. Prezesi tych firm z chęcią nas przyjęli, a nawet zapewnili o możliwości zatrudnienia najlepszych studentów.

Zadowolenie „świeżych” spawalników najlepiej odzwierciedla wypowiedź jednego z uczestników: „Kurs dał mi nowe możliwości, które będę mógł wykorzystać jako przyszły inżynier. Do końca studiów zostało mi jeszcze kilka lat, dlatego rozważam rozpoczęcie kolejnych kursów spawalniczych. Chcę być specjalistą w tej dziedzinie”.

Wszyscy studenci bardzo dziękują Dziekanowi Krzysztofowi Łukasikowi za możliwość poszerzenia wiedzy zdobytej na wykładach i laboratoriach oraz bezpłatnego udziału w kursie.

Grzegorz Brzostowski

DZIAŁALNOŚĆ KÓŁ NAUKOWYCH WYDZIAŁU INŻYNIERII ŚRODOWISKA

Obecnie na Wydziale Inżynierii Środowiska działają trzy koła naukowe. Najstarsze z nich, Koło Naukowe Inżynierii Ochrony Środowiska powstało jeszcze w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku i działało przy Instytucie Inżynierii Ochrony Środowiska, który w tamtym czasie był w strukturze Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. Kolejnym kołem naukowym jest KN Informatyki w Inżynierii Środowiska, które powstało w 2006 roku, przekształcając się z sekcji tematycznej działającej w ramach KN Inżynierii Ochrony Środowiska. Najmłodszym kołem działającym przy Wydziale jest KN Ogrzewnictwa, Wentylacji i Klimatyzacji, które powstało w 2008 roku. Wszystkie koła naukowe wydziału współdziałają ze sobą podczas organizacji większych przedsięwzięć, takich jak, Sympozjum Zastosowań Nowoczesnych Technic w Inżynierii Ochrony Środowiska, wyjazdach na konferencje naukowe i szkolenia. W trakcie trwania semestru każde z kół prowadzi indywidualne spotkania oraz działalność. Na przykład KN IWiŚ organizuje szkolenia z zakresu języków programowania, budowy stron internetowych, baz danych czy grafiki inżynierskiej 3D; KN IOŚ prowadzi badania naukowe związane z technologią osadu czynnego, procesów biodegradacji w rzekach oraz eksploatacji i modelowania pracy systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków.

Do najważniejszych osiągnięć kół naukowych WIŚ w 2008 roku należy zaliczyć organizację VI Sympozjum Zastosowań Nowoczesnych Technic w Inżynierii Ochrony Środowiska. Odbyło się ono 12 grudnia 2008 r. na Politechnice Lubelskiej w sali konferencyjnej obiektu „Spichlerz”. Zadaniem organizatorów było pozyskanie środków, a także rozpowszechnienie wśród studentów informacji o sympozjum dla pozyskania uczestników. Głównym celem konferencji było propagowanie tematyki związanej z nowoczesnymi technikami w ochronie środowiska, a także umożliwienie wymiany informacji między kołami naukowymi. Zaprezentowano 22 referaty przed licznym gronem słuchaczy. Wśród obecnych na sali znaleźli się przedstawiciele władz Wydziału, jak również biorący udział w sympozjum przedstawiciele uniwersytetu w Rivne na Ukrainie. Sympozjum zostało zakończone poczęstunkiem przygotowanym dla uczestników i zaproszonych gości. Materiały z konferencji zostaną wydane w formie elektronicznej i drukowanej.

Członkowie Kół Naukowych Wydziału Inżynierii Środowiska reprezentowali Politechnikę Lubelską na organizowanych przez inne uczelnie sympozjach i konferencjach naukowych oraz brali udział w szkoleniach tematycznie związanych z inżynierią środowiska. Były to w roku 2008 m.in.:

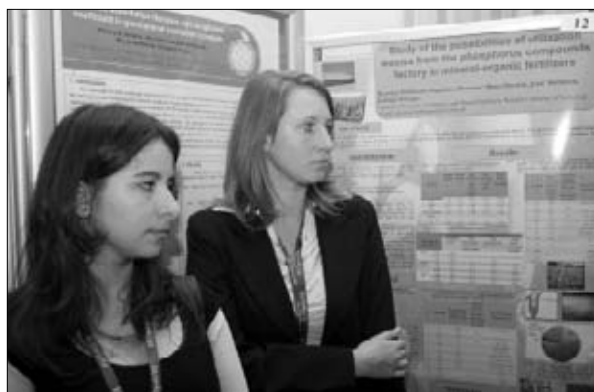
- Udział w szkoleniu prowadzonym przez mgr Mariolę Błajet, głównego przedstawiciela handlowego firmy Vavin. Szkolenie dotyczyło między innymi metod układania przewodów z tworzyw sztucznych w gruncie oraz obliczania wytrzymałości rur z PVC ułożonych w gruncie (12 kwietnia 2008 r.).
- Wizyta w spalarni odpadów w Warszawie i zapoznanie z technikami utylizacji odpadów (16 maja 2008 r.).
- Udział Agnieszki Gryglickiej, Katarzyny Wróbel, Agnieszki Jedut, Łukasza Cieślaka oraz Tomasza Cholewy w szkoleniu Fabryka Inspiracji II, zakończonym organizacją akcji promocyjnych: Odpicujmy Lublin, Start z Lublinem oraz Z Indekssem w Świat (marzec-kwiecień 2008 r.).
- Udział członków kół w akcji „Dziewczyny na Politechniki” – prezentacja działalności oraz osiągnięć kół (10 kwietnia 2008 r.).
- Udział Katarzyny Marii Jaromin i Jakuba Klecha w kursie dotyczącym obsługi programu AutoCAD 2007, zakończonym egzaminem i potwierdzonym otrzymaniem Certificate of Completion firmy Autodesk (18 kwietnia 2008 r.).
- Prowadzenie badań bioindykacyjnych rzeki Bystrzycy przez Annę Marię Szczepańską, Ewelinę Lasotę, Zbigniewa Wróbla (kwiecień-grudzień 2008 r.).
- Prowadzenie badań parametrów ścieków i mikroorganizmów na różnych stopniach oczyszczania w Miejskiej Oczyszczalni Ścieków Hajdów przez Agnieszkę Gryglicką, Annę Herczuk, Katarzynę Wójtowicz, Katarzynę Jaromin i Jakuba Klecha (kwiecień-grudzień 2008 r.).
- Prezentacja działalności i osiągnięć Kół w czasie Juwenaliowego Dnia Wydziałowego (13 maja 2008 r.).
- Udział w XXVIII Międzynarodowym Sympozjum im. Bolesława Krzysztofiaka AQUA 2008 – Problemy Inżynierii Środowiska (Płock, 12-13 czerwca 2008), gdzie zostały wygłoszone następujące referaty: Katarzyna Maria Jaromin: *Analiza metod udrażniania nieprzetłazowych przewodów kanalizacyjnych*, Jakub Klech: *Jednostkowe zużycie wody w budynku wielorodzinnym*, Tomasz Cholewa: *Analiza eksploatacyjna systemu grzewczego z mieszkaniowymi węzłami cieplnymi w sezonie letnim*, Grzegorz Drabik: *Dezodoryzacja gazów odlotowych metodą ozonową w komunalnej oczyszczalni ścieków*, Bartłomiej Denecka: *Możliwość wykorzystania techniki TDR do pomiarów zasolenia materiałów budowlanych – kalibracja metody*. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy za udział w sympozjum. Teksty referatów zostały opublikowane w materiałach konferencyjnych. Tomasz Cholewa otrzymał wyróżnienie oraz nagrodę za najlepszą prezentację.
- Udział Katarzyny Marii Jaromin i Ali Weroniki Jililati w szkoleniu z zakresu tworzenia Innowacyjnych Strategii dla Firm, które zawierało: strategię błękitnego oceanu i techniki kreatywnego generowania pomysłów, przeprowadzonym przez Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości (23 czerwca 2008 r.).

- Udział w Summer University CEEPUS II, potwierdzony otrzymaniem Letter of Confirmation (Węgry – Miskolc), prezentacja autorstwa Katarzyny Marii Jaromin, Jakuba Klecha pt.: “Saprobies communities at different pollution level in wastewater treatment plant” (Miskolc, Węgry, 8-20 sierpnia 2008 r.).

Uczestnicy Summer University w Miskolcu

- Udział w Lubelskim Festiwalu Nauki i prezentacja pracy pt.: *Co piszczy w Bystrzycy – niewidzialni mieszkańcy rzeki oglądani za pomocą metod komputerowych* przez Ewelinę Lasotę, Annę Marię Szczepańską, Zbigniewa Wróbla i Agnieszkę Jedut (16 września 2008 r.).
- Udział w Central European Conference ECOpole'08 (Wzgórze Wilhelma w Piechowicach, 23-25 października 2008 r.), prezentacja na Forum of Young Scientists przez: Katarzynę Jaromin posteru *Influence of material, duration and exploitation manner of sanitation conduits on sewage flow velocity* oraz *Materials, exploitation manners and roughness coefficient in gravitational sanitation*

Alia Weronika Jililati oraz Katarzyna Jaromin podczas prezentacji posterowej Forum of Young Scientists – Central European Conference ECOpole'08

conduits, Alię Weronikę Jilati posteru *Influence of conduit geometrical characteristics on sewage flow parameters* oraz *Characteristics of sediments in chosen system of gravitational sanitation*.

- Udział Katarzyny Marii Jaromin, Alii Weroniki Jilati, Jacka Hanzela, Sylwii Kozy, Mateusza Jezierskiego w szkoleniu na temat: „MATLAB – środowisko programistyczne inżyniera” przeprowadzonym przez firmę MATLAB & SIMULINK (20 listopada 2008 r.).
- Organizacja i udział w VI Sympozjum Zastosowań Nowoczesnych Techniki w Inżynierii Ochrony Środowiska (11 grudnia 2008 r.).

Uczestnicy konferencji podczas obrad

- Udział Katarzyny Jaromin, Alii Weroniki Jilati oraz Jacka Hanzela w szkoleniu firmy OMC ENVAG pt.: „Pomiary i technologie dla gospodarki wodno-ściekowej” (18 grudnia 2008 r.).

Inne osiągnięcia członków kół naukowych WIŚ:

- Zajęcie 1 miejsca w konkursie na najlepszego studenta Wydziału Inżynierii Środowiska organizowanym przez Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej przez Agnieszkę Jedut (13 maja 2008 r.).
- Zajęcie 1, 2 i 3 miejsca w etapie uczelnianym konkursu na najlepszego studenta PRIMUS INTER PARES 2008 pod honorowym patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przez Tomasz Cholewę, Martę Korniluk oraz Agnieszkę Jedut oraz wyróżnienie dyplomem laureata Kamila Spalitabaki (16 maja 2008 r.).
- Tomasz Cholewa jako zwycięzca etapu regionalnego reprezentował województwo lubelskie w ogólnopolskim

finale konkursu na najlepszego studenta PRIMUS INTER PARES 2008.

- Otrzymanie Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przez Agnieszkę Jedut i Katarzynę Marię Jaromin (11 grudnia 2008 r.).

Grzegorz Łagód

KOMITET LOKALNY IAESTE POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

Komitet rozpoczyna drugi rok swojej działalności.

Misją międzynarodowej organizacji IAESTE jest wspieranie rozwoju zawodowego studentów, szczególnie kierunków technicznych oraz inspirowanie ponadnarodowego zrozumienia i współpracy. Odbywa się to poprzez organizację praktyk w ramach programu międzynarodowej wymiany studentów. Umożliwia on studentom, absolwentom i doktorantom podwyższanie kwalifikacji zawodowych, językowych i organizacyjnych oraz zwyczajnie – poznanie innego kraju, jego historii, kultury i warunków życia zupełnie inaczej niż z perspektywy turysty. Dla „praktykodawców” (są to często wyższe uczelnie i ośrodki badawcze) jest to okazja do nawiązania kontaktów gospodarczych, przekonania się, co umieją młodzi inżynierowie w innych krajach, a nawet zatrudnienia wartościowego praktykanta na dłużej.

Komitet Lokalny PL IAESTE (www.iaeste.pollub.pl) działa w formie koła naukowego. W okresie letniej przerwy wakacyjnej w 2008 r. członkowie Koła opiekowali się czworgiem zagranicznych praktykantów z Hiszpanii, Jordanii i Niemiec, których zgodzili się przyjąć pod swe skrzydła lubelscy pracodawcy. W tym samym czasie czworo naszych studentów odbywało staż w Hiszpanii, Turcji, Czarnogórze i Malcie. Jedna z tych osób, po odbyciu trzymiesięcznego stażu, powróciła, by obronić pracę magisterską, po czym przyjęła ofertę pracy w firmie, w której odbyła praktykę.

Fotografia wykonana przez jednego z uczestników programu IAESTE podczas wyjazdu do Bośni i Hercegowiny (fot. M. Stawski)

3-7.11.2008 r. w holu Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej można było obejrzeć wystawę poświęconą działalności IAESTE Polska i wspomnieniom polskich studentów z zagranicznych praktyk, odbywanych często w bardzo egzotycznych miejscach.

Tomasz Nowicki

VI TRIAL 4x4 POLITECHNIKA LUBELSKA

Dotychczas odbyło się sześć rajdów Trial 4x4 PL dla samochodów terenowych, ostatni w dniu 26.10.2008 r. Trial 4x4 PL to zawody sportowe, terenowe, organizowane przez Politechnikę Lubelską, a dokładniej przez Studenckie Koło Naukowe Samochodziarzy, którego opiekunem jest dr inż. Zbigniew Kiernicki i Studenckie Koło Naukowe Inżynierii Materiałowej, którego opiekunem jest dr inż. Leszek Gardyński. W 2008 roku, impreza została przeprowadzona we współpracy z Automobilklubem Lubelskim jako piąta runda Pucharu Okręgu PZM.

Widok bazy i centralnej części trasy rajdu Trial 4x4 PL

Przeprawa samochodu przez rynnę – samochód trzeba wyciągnąć z rynn

Pierwsza impreza terenowa Trial 4x4 PL odbyła się w maju 2002 r. w ramach obchodów 50. rocznicy powstania Uczelni. Kolejne Triale, w latach 2004, 2005 i 2006, związane były z Lubelskim Festiwałem Nauki i odbywały się w miesiącu wrześniu. Kolejne dwa, V i VI Trial 4x4 PL, przeprowadzone zostały na przełomie października i listopada

jako rajdy jesienne, co zostanie najprawdopodobniej utrwalone w latach następnych.

Zawody terenowe, określane mianem „trial” składają się zwykle z trzech etapów. Pierwszy to próba szybka, czyli jazda na czas po równym (w miarę) terenie; drugi to próba ciężka, czyli albo przeprawa wodna albo podjazd pod wzniesienie o dużym kącie nachylenia. Trzeci etap to „trial właściwy”, czyli jazda zręcznościowa po zróżnicowanym terenie i między różnymi przeszkodami. Do tej pory imprezę przeprowadzano zwykle na terenie Politechniki, co wiązało się z ograniczonym miejscem wykorzystywanym na tor przeszkód. Od roku 2007, dzięki uprzejmości firmy Echo Investment S.A. z Kielc, która nieodpłatnie udostępniła tor crossowy na Górkach Czechowskich, zawody przeprowadzane są z większym rozmachem.

Okazało się, że próba przeprawy wzbudziła spore zainteresowanie i emocje

Reportaży z TV Lublin uważnie obserwowali zawodników

W tym roku przy pomocy studentów z Koła Naukowego Samochodziarzy i Koła Naukowego Inżynierii Materiałowej przygotowano cztery próby: jazdę na czas po torze crossowym, próbę podjazdu, próbę przeprawy i próbę jazdy zręcznościowej, czyli trial właściwy. Impreza trwała od godziny 10.00 do 17.00, gdyż wzięło w niej udział 26 klasyfikowanych pojazdów (19 samochodów terenowych i 7 quadów). Były to takie pojazdy, jak: Jeepy Cherokee, Gazy 67 i 69, Nissany Patrole i Nawarra, Land Rover, Uaz-y i Suzuki Samuraj. Zgłoszone samochody były dość zróżnicowane pod względem dostosowania do rajdów terenowych. Postanowiono zatem utworzyć dwie klasy: fabryczną i samochodów modyfikowanych, tzw. zmot'y. O przynależności do danej klasy decydowano podczas badań technicznych, na podstawie

stopnia modyfikacji pojazdu ocenianego przez rzeczoznawcę. Podczas rajdu stosowano zatem cztery klasyfikacje zawodników: ogólna, samochody fabryczne, samochody zmot i osobna dla quadów.

Automobilklub Lubelski zapewnił profesjonalną obsługę sędziowską zawodów, zabezpieczenie medyczne oraz zachowanie procedur sportowych, jak: badanie techniczne pojazdów, oznakowanie startu i mety prób, obowiązek jazdy w kaskach, itp.

Jazda szybka ze względu na dość gładki tor naprawdę była szybka – niektórzy zawodnicy osiągnęli prawie prędkość maksymalną samochodu, zaś quady wykonywały efektowne skoki. Trasa OS-u obejmowała dwukrotne przejechanie toru crossowego, co umożliwiała zawodnikom pokazanie całego swojego kunsztu, a także lepsze zróżnicowanie uzyskiwanych wyników.

Quady wykonywały naprawdę efektowne skoki

Efektowne zakończenie próby podjazdu

Próba podjazdu na wał boczny strzelnicy na Czechowie wydawała się łatwa, jednakże okazało się, że wymaga dużych

umiejętności kierowcy, gdyż kilku zawodnikom nie udało się wjechać na to wzniesienie za pierwszym razem.

Próba przeprawy sprawiła wszystkim niespodziankę. Wydawała się być formalnością, gdyż polegała na przejechaniu przez 15-metrową rynną o głębokości 40 cm, wypełnioną 8 metrami sześciennymi wody, dzięki uprzejmości Lubelskiej Straży Pożarnej. Jednakże pierwszy zawodnik próbujący pokonać przeszkodę z nieświadomie rozłączonym przednim napędem, rozkopał ją tak, że tylko jednemu Gaz-owi 69 udało się ją pokonać (jechał jako drugi). Wszyscy inni musieli się poddać, choć walczyli bardzo dzielnie i z dużym poświęceniem sprzętu.

Trial właściwy, czyli jazda po kulochwycie strzelnicy i okolicznych dołach, okazał się trudny tak, że w niektórych miejscach należało dobrze się zastanowić, aby pokonać przeszkody bez cofania. Długie samochody jak zwykle miały większe trudności z pokonaniem bardziej krętych odcinków. Ale przecież o to chodziło.

Impreza zakończyła się wręczeniem pucharów i dyplomów zwycięzcom w poszczególnych klasach. Puchary ufundował Rektor Politechniki Lubelskiej prof. Marek Opielak. Następnie zawodnicy z organizatorami udali się na podsumowującego grilla, jak każda trialowa tradycja. Tak jak przy poprzednich edycjach Trialu 4x4 PL zgromadziło się sporo kibiców, a z przebiegu imprezy TVP Lublin zrobiła reportaż, emitowany później w programie 3. Można zauważyć, że zmienia się struktura samochodów terenowych wśród pasjonatów rajdu. Jeżdżący kilka lat temu UAZ-ami przesiedli się na Nissany, Land Roversy i Jeepy, jednakże podkreślenia godny jest fakt, że siemiężny UAZ jest w dalszym ciągu groźnym przeciwnikiem. A najważniejsze jest to, że studenci Politechniki Lubelskiej biorą czynny udział w Trialu i to z powodzeniem.

Trial 4x4 PL można było w tym roku zorganizować dzięki wsparciu firm: Echo Investment S.A. z Kielc, Techsam z Lublina i Diesel Motor Service z Lublina.

Zbigniew Kiernicki, Leszek Gardyński

STUDENCKIE KOŁO NAUKOWE „MELJON”

W dniu 26 listopada 2008 r. wybrano Zarząd Studenckiego Koła Naukowego MELJON, działającego przy Katedrze Urządzeń Elektrycznych i Techniki Wysokich Napięć Wydziału Elektrotechniki i Informatyki, w następującym składzie:

Prezes – Łukasz Nawrocki (IV rok),
V-ce Prezes – Grzegorz Dudziak (III rok),
Sekretarz – Tomasz Bomba (IV rok),
Skarbnik – Sławomir Kuta (IV rok).

Koło liczy 25 osób i skupia studentów III i IV roku studiów. Działalność naukowa jest prowadzona w czterech zespołach tematycznych.

W dniach 3 i 4 kwietnia 2009 r. zostanie zorganizowane III Sympozjum Naukowo-Techniczne „Nowa myśl w elektroenergetyce”. Do udziału w Sympozjum serdecznie zapraszamy studentów i doktorantów. Szczegóły na stronie:

<http://elektron.pol.lublin.pl/users/meljon/>

Czesław Karwat

Wydział Mechaniczny

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

31 grudnia 2008 r. **dr hab. inż. Paweł Drożdziel** został zatrudniony na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Lubelskiej w Katedrze Podstaw Konstrukcji Maszyn.

Irina Pater

*

Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie naukowej *budowa i eksploatacja maszyn* uzyskał **mgr inż. Piotr Wolszczak** (temat rozprawy: *Wpływ mikrostruktury geometrycznej kompozytów rowingowych na ich właściwości mechaniczne*, promotor: prof. dr hab. inż. Stanisław Płaska).

*

Otwarte przewody doktorskie:

- **mgr inż. Rafał Sochaczewski** (temat rozprawy: *Badanie procesu tworzenia mieszanki w silniku gazowym*, promotor: prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker);
- **mgr inż. Marcin Szlachetka** (temat rozprawy: *Dynamika zjawisk filmu paliwowego w silniku o zapłonie iskrowym zasilanym alkoholem etylowym*, promotor: prof. dr hab. inż. Mirosław Wendeker);
- **mgr inż. Michał Gęca** (temat rozprawy: *Nierównomierność i niepowtarzalność procesu spalania w silniku gwiazdowym*, promotor: dr hab. Grzegorz Litak, prof. PL);
- **mgr inż. Tomasz Antol** (temat rozprawy: *System ekspertowy wspomagający ocenę stanu technicznego przekładki końcowej śmigłowca*, promotor: prof. dr hab. inż. Józef Jonak);
- **mgr inż. Marcin Bocheński** (temat rozprawy: *Drgania nieliniowe oraz sterowanie autoparametrycznego układu belkowego*, promotor: dr hab. inż. Jerzy Warmański, prof. PL).

Anna Rudawska

KONFERENCJE

Konferencja naukowo-techniczna „Zagadnienia Mechaniki Pękania i Skrawania Materiałów”, 16-17.10.2008 r., Kazimierz Dolny

Celem konferencji, zorganizowanej przez Katedrę Podstaw Konstrukcji Maszyn, była prezentacja osiągnięć, wymiana doświadczeń oraz integracja zespołów badawczych zajmujących się problemami pękania i skrawania materiałów. Wygłoszono 12 referatów naukowych, które zamieszczono w materiałach konferencyjnych wydanych w formie dwóch monografii: „Zagadnienia mechaniki pękania i skrawania materiałów kruchych” oraz „Zagadnienia mechaniki pękania i skrawania materiałów metalowych”.

Patronat nad konferencją objął Rektor Politechniki Lubelskiej prof. Marek Opielak.

Prorektor ds. Nauki Politechniki Białostockiej prof. Andrzej Seweryn

*

9. Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna KOMTECH 2008, 17-19.11.2008 r., Szczyrk

Konferencja poświęcona była zagadnieniom innowacyjnych, bezpiecznych i niezawodnych systemów mechanizacyjnych dla górnictwa. Jej organizatorami byli KOMAG i Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości. Współfinansowana była przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W konferencji z udziałem 165 uczestników i 78 instytucji z kraju i zagranicy, uczestniczyli prof. dr hab. inż. Józef Jonak i dr inż. Jakub Gajewski z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn, wygłaszając referat *Metody sztucznej inteligencji w klasyfikacji stanu narzędzi urabiających*, zamieszczony w monografii „Nowoczesne, niezawodne i bezpieczne systemy mechanizacyjne dla górnictwa”.

Irina Pater

*

VI Forum Inżynierii Ekologicznej „Uwarunkowania ekorozwoju turystyki i rekreacji (ze szczególnym uwzględnieniem gospodarowania i zarządzania środowiskiem)”, 23-25.10.2008 r., Nałęczów

Współorganizatorem konferencji była Katedra Inżynierii Procesowej, Spożywczej i Ekotechniki Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej.

Generalny patronat objął Minister Środowiska prof. dr hab. inż. Maciej Nowicki. Patronat nad konferencją przyjął również m.in. Rektor Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Marek Opielak.

Pracom Komitetu Organizacyjnego przewodniczyła prof. dr hab. inż. Inez Wiatr, długoletni pracownik Politechniki Lubelskiej, a funkcję zastępcy przewodniczącego pełnił dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. PL.

Obrady przebiegały w trzech sesjach tematycznych:

- zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody;
- środowisko i zdrowie a turystyka i rekreacja.

Prezentowane na konferencji zagadnienia wyraźnie dowodzą, że rozwój gospodarczy i cywilizacyjny świata, w tym i Polski, warunkują: produkcja i wykorzystanie energii ze źródeł tradycyjnych i niekonwencjonalnych, racjonalizacja gospodarki wodnej, stosowanie wodo- i energooszczędnych technologii w przemyśle i rolnictwie, przeciwdziałanie zmianom klimatycznym i ochrona środowiska dla zapewnienia bezpiecznych warunków życia społeczeństwa.

Danuta Kowalik

WYDARZENIA

W Katedrze Mechaniki Stosowanej (KMS) prowadzone są badania modelowe i doświadczalne w zakresie:

- drgań nieliniowych układów mechanicznych,
- analizy modalnej,
- rozwoju uszkodzeń w materiałach kompozytowych,
- stateczności konstrukcji cienkościennych,
- optymalizacji konstrukcji,
- aerodynamiki.

Katedra współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi:

- krajowymi (IPPT, UMCS, Politechnika Warszawska, Instytut Technologii Materiałów Elektronicznych, Instytut Lotnictwa, Uniwersytet Medyczny w Lublinie),
- zagranicznymi (Bristol University, University of Trieste, ICTP in Trieste, Max Planck Institute w Dreźnie, Technical University of Dresden, Technical University of Vienna, University of Sao Paulo, Technical University of Kharkov, University of Glasgow, Fraunhofer Institute for Mechanics, Martin Luther University w Halle, Universidad Rey Juan Carlos w Madrycie).

Praca Oddziału Lubelskiego PTMTS oraz Komisji Nauk Nieliniowych Oddziału Lubelskiego PAN związanych z Katedrą owocuje licznymi seminariami naukowymi z udziałem gości z Polski i zagranicy. W ramach programu europejskiego MTKD-CT-2004-014058 Transfer of Knowledge (ToK) „Nowoczesne materiały kompozytowe stosowane w lotnictwie, budownictwie, inżynierii mechanicznej: modelowanie teoretyczne i weryfikacja eksperymentalna” organizowane są wykłady światowej klasy specjalistów w dziedzinie szeroko pojętej mechaniki i wytrzymałości materiałów.

W drugiej połowie roku 2008 zorganizowano w KMS sześć zebrań naukowych, na których wygłoszono siedem referatów, z których trzy zaprezentowali specjaliści z renomowanych zagranicznych ośrodków naukowych.

Ponadto Katedra uczestniczy w takich programach, jak DAAD czy Erasmus. Ważnym elementem aktywności naukowej jest udział KMS w pracach Centrum Zaawansowanych Technologii „Dolina Lotnicza” oraz współpraca naukowo-badawcza z WSK PZL Świdnik SA.

Pracownicy KMS prezentują swoje dokonania naukowe na międzynarodowych konferencjach naukowych, np. „2nd International Congress on Ceramics (ICC2)” w Weronie, a przede wszystkim publikują swoje prace naukowe w renomowanych periodykach naukowych, takich jak: *Machine Dynamics Problems*, *Chaos Solitons & Fractals*,

Shock and Vibration, *Zeitschrift fur Angewandte Mathematik und Mechanik*, *International Journal of Bifurcation and Chaos*, *Physica Status Solidi B*, *Physica C*, *Chaos*, *Meccanica*, *Computational Materials Science*, *Journal of Sound and Vibration*, *Thin-Walled Structures*, *Acta mechanica et automatica*, *Journal of Theoretical and Applied Mechanics*.

Sylwester Samborski

*

Katedra Inżynierii Materiałowej jest jedną z jednostek realizujących projekt „Nowoczesna edukacja – rozwój potencjału dydaktycznego Politechniki Lubelskiej”, z obszaru Kapitał Ludzki, finansowany ze środków Unii Europejskiej. Szansę na uzyskanie grantu dostrzegliśmy zaraz po ogłoszeniu konkursu i jako pierwsi opracowaliśmy własny moduł do wniosku, którego jednostką prowadzącą jest Politechnika Lubelska. Wniosek uzyskał finansowanie całości proponowanych zadań i w pełnej kwocie przewidzianej przez autorów. Moduł opracowany przez nas składa się z czterech zadań, które obejmują:

1. opracowanie materiałów dydaktycznych na drugi stopień kształcenia na kierunku inżynieria materiałowa, w tym dla celów e-edukacji;
2. uruchomienie i realizację kształcenia od roku akademickiego 2009/2010;
3. uruchomienie studiów podyplomowych z zakresu inżynierii materiałowej;
4. podnoszenie kompetencji dydaktycznych kadry.

Realizację zadań z pierwszego modułu w Katedrze Inżynierii Materiałowej rozpoczęliśmy we wrześniu 2008 r. od przygotowywania sylabusów dla przedmiotów z zakresu studiów drugiego stopnia na kierunku inżynieria materiałowa. Studentom i kandydatom na studia w Politechnice Lubelskiej należy się wyjaśnienie, że sylabus, choć niedoceniany w społeczności akademickiej, jest pełnym i najlepszym źródłem informacji o przedmiocie, który wchodzi w skład programu studiów. Zawiera on zarówno szczegółowe dane dotyczące warunków i sposobu zaliczenia przedmiotu, jak i odpowiedzi na typowe pytanie studenta: dlaczego powinienem osiąść wiedzę z zakresu danego przedmiotu?

W 2008 roku w Katedrze Inżynierii Materiałowej kontynuowano badania dotyczące „Kształtowania ceramicznych warstw kompozytowych na stopach tytanu metodą hybrydową do zastosowań medycznych” w ramach projektu badawczego finansowanego przez MNiSW. Kierownikiem tego projektu jest prof. Barbara Surowska.

W 2008 roku decyzją MNiSW przyznano środki finansowe na realizację kolejnego projektu badawczego pt. „Ocena i prognozowanie degradacji czynnościowej kompozytowych wypełnień stomatologicznych z wykorzystaniem symulatora żucia” – kierownik projektu dr inż. Jarosław Bieniaś. Projekt realizowany jest przy współpracy z Uniwersytetem Medycznym w Lublinie.

Od lipca 2008 roku zespół naukowy Katedry Inżynierii Materiałowej uczestniczy w projekcie kluczowym pt. „Nowoczesne technologie materiałowe stosowane w przemyśle lotniczym” realizowanym przez Centrum Zaawansowanych

Technologii AERONET – Dolina Lotnicza. Projekt finansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, I oś priorytetowa Badania i rozwój nowoczesnych technologii. W przygotowaniu tego projektu uczestniczyła prof. Barbara Surowska i dr Jarosław Bieniaś. W ramach projektu kluczowego zespół Katedry Inżynierii Materiałowej będzie kontynuował prace naukowo-badawcze (we współpracy między innymi z WSK PZL Świdnik SA) w zakresie zaawansowanych materiałów kompozytowych z obszaru high-tech o wysokim stopniu innowacyjności: kompozytów inteligentnych (aktywnych typu SMART), kompozytów typu Fibre Metal Laminates (FML), kompozytów metalowych, kompozytów polimerowych oraz pian metalowych.

Oprócz tego, że pracownicy Katedry przygotowują możliwości kształcenia słuchaczy i studentów za pieniądze z funduszy Unii Europejskiej, to sami już staliśmy się bezpośrednimi beneficjentami programów z obszaru Kapitału Ludzkiego. Nasi pracownicy zakończyli udział w warsztatach z zakresu podstawowych walorów wykładowcy akademickiego, jak np. emisja głosu i sztuka pięknego mówienia, a także komunikacja interpersonalna w procesie przekazywania wiedzy. Doksztalcamy się również z języków obcych. Aktualnie największym zainteresowaniem cieszą się lektoraty z języka hiszpańskiego.

Pracownicy Katedry systematycznie pracują nad unowocześnieniem laboratoriów Katedry Inżynierii Materiałowej. Jest to związane zarówno z nowymi potrzebami w zakresie dydaktyki, jak i nowymi obszarami badań planowanymi w najbliższym czasie.

Laboratorium przygotowania próbek zostanie wkrótce wyposażone w nową próżniową inkludarkę. Już została tam zainstalowana szlifierko-polerka. Inwestycje te zapewniają kształcenie studentów w oparciu o nowoczesne urządzenia, jak również istotnie zwiększają wydajność samego laboratorium preparatyki próbek metalograficznych. W laboratorium mikroskopii optycznej mamy nowy moduł wspomaganie pracy mikroskopu. Zawiera on nowoczesną kamerę oraz specjalistyczne oprogramowanie do przetwarzania obrazów metalograficznych. Do laboratorium komputerowego modelowania struktur i właściwości materiałów zakupiono nowe oprogramowanie dydaktyczne wspomagające dobór materiałów inżynierskich.

Pracownicy Katedry Inżynierii Materiałowej, jak co roku, są autorami publikacji potwierdzających wysoki poziom prowadzonych badań. Zespół prof. Barbary Surowskiej opublikował ostatnio sześć oryginalnych prac naukowych. Członkowie tego zespołu głosili referaty podczas konferencji o tematyce inżynierii powierzchni, a także konferencji dotyczącej zastosowania materiałów w medycynie i weterynarii.

Zespół prof. Tadeusza Hejwowskiego opublikował wyniki w czterech artykułach naukowych, w tym pracę pt. "Effect of stress on abrasive and erosive wear of steel and sprayed coatings" w wysoko notowanym czasopiśmie Vacuum. W tym samym czasopiśmie, pod tytułem "Abrasive and erosive wear resistance of overlay coatings", ukazała się również samodzielna publikacja prof. Hejwowskiego.

Kazimierz Drożdż

„SPOTKANIA Z SANDVIKIEM...”

18.11.2008 r. w Wydziale Mechanicznym Politechniki Lubelskiej odbyło się kolejne już spotkanie z przedstawicielem firmy Sandvik Polska Sp. z o.o.

Wykład mgr inż. Romana Stankiewicza (Sandvik Polska Sp. z o.o.)

Uczestnicy wykładu – pracownicy i studenci Wydziału Mechanicznego PL

Podczas spotkania mgr inż. Roman Stankiewicz wygłosił referat pt. „Nowoczesne narzędzia skrawające, zasady ich doboru oraz podstawowe problemy mechaniki skrawania”.

Prezentacja Firmy Sandvik Polska Sp. z o.o. (mgr inż. Roman Stankiewicz)

W spotkaniu wzięli udział pracownicy i studenci Politechniki Lubelskiej. Organizatorem przedsięwzięcia była Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji oraz Koło Naukowe PIP.

Cykl seminariów z serii „Spotkania z Sandvikiem...” ma wymiar naukowy oraz szkoleniowo-poznawczy. Podczas seminariów prezentowane są najnowsze rozwiązania z zakresu rozwiązań konstrukcyjnych, zastosowań i możliwości narzędzi obróbkowych.

„Spotkania z Sandvikiem...” organizowane są w ramach umowy o współpracy zawartej 20.04.2004 r. pomiędzy Politechniką Lubelską a firmą Sandvik Polska Sp. z o.o. Odbywają się cyklicznie dwa razy w roku. Miejscem spotkań jest naprzemiennie Politechnika Lubelska oraz Centrum Produktowności Sandvik Polska Sp. z o.o. w Warszawie.

Pamiątkowe zdjęcie organizatorów z przedstawicielem firmy Sandvik (od lewej: mgr inż. Tomasz Pałka, dr inż. Leszek Semotiuk, mgr inż. Mariusz Kłonica; mgr inż. Roman Stankiewicz, dr inż. Jerzy Józwiak)

Jerzy Józwiak

PUBLIKACJE

Pod koniec 2008 r. ukazała się monografia pt. „Rozwój uszkodzeń w porowatych tworzywach ceramicznych” autorstwa Sylwestra Samborskiego (Katedra Mechaniki Stosowanej) i Tomasza Sadowskiego (Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej).

Sylwester Samborski

*

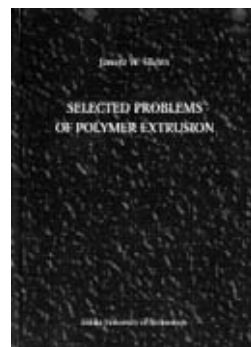
Prof. Tadeusz Hejwowski wspólnie z prof. Andrzejem Werońskim z Katedry Inżynierii Materiałowej opublikowali monografię pt. „Wybrane zagadnienia zużycia elementów maszyn i urządzeń w warunkach synergicznych wymuszeń” zawierającą rezultaty własnych badań z ostatnich lat nad synergizmem mechanizmów zużycia.

Kazimierz Drożdż

*

Monografia naukowa pt. „Selected Problems of Polymer Extrusion” została wydana przez Wydawnictwo Naukowe WNGB i dotyczy najbardziej rozpowszechnionej oraz jednej z najważniejszych metod przetwórstwa tworzyw polimerowych, jakim jest wytłaczanie. Obejmuje ona podstawowe zagadnienia dotyczące wzrostu efektywności procesu wytłaczania, a więc rozwiązań konstrukcyjnych układu uplastyczniającego wytłaczarki, narzędzia przetworczego – głowicy wytaczarskiej oraz wybranych urządzeń uzupełniających, którymi są filtr tworzywa, pompa zębata oraz mieszałko statyczne. W książce przedstawiono, na tle znanych rozwiązań ślimaka i cylindra układu uplastyczniającego wytłaczarki, rozwiązania, w tym najnowsze, dotyczące głównie strefy rowkowanej wytłaczarki, a także głowicy wytaczarskiej. Omówiono także zasadę działania, budowę i funkcje wspomnianych urządzeń uzupełniających.

Na polskim i międzynarodowym rynku księgarskim, nie ma opracowania, które w sposób zwięzły i przystępny, a także w pewnym sensie całościowy podawałoby wiedzę dotyczącą zwiększenia efektywności procesu wytłaczania sposobami konstrukcyjnymi. Wiedza ta, według autora, może znacząco przyczynić się do jeszcze szerszego stosowania oraz dalszego rozwoju wytłaczania tworzyw polimerowych.

Książka jest przeznaczona dla pracowników naukowych, inżynierów i techników zajmujących się tematyką wytłaczania, a także studentów kierunków studiów technicznych. Przedstawione rozwiązania nie są jeszcze, jak na razie, szeroko stosowane, szczególnie w Polsce, ale będą z pewnością w przyszłości. Producenci wytworów z tworzyw polimerowych nie mają innego wyjścia. Współczesne cele przetwórstwa, którymi są głównie największe natężenie przepływu tworzywa przetwarzanego oraz najmniejsze jednostkowe zużycie energii przy jednoczesnym żądaniu przez użytkownika odpowiedniej, coraz wyższej jakości, otrzymywanego wytworu, muszą być efektywnie realizowane. Cele te nie mogą już być osiągnięte wyłącznie poprzez stosowanie sposobów technologicznych.

Janusz W. Sikora

WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA

W okresie wakacyjnym na zaproszenie prof. Larsa Frormanna, Kierownika Zakładu Kunststoffverarbeitung, Institut für Produktionstechnik – Westsächsische Hochschule Zwickau w Niemczech dr inż. Tomasz Klepka, pracownik Katedry Procesów Polimerowych, odbył krótkoterminowy staż naukowy. Pobyt w Zwickau połączony był z przeprowadzeniem prób technologicznych, wykonywanych w ramach badań własnych na temat “Extrusion and monitoring of calibration efficiency of different theroplastic polymers extrudate with complex form”. Badania polegały na uplastycznieniu, a następnie wytłoczeniu wytworów z tworzywa polimerowego

zawierającego odpowiednią ilość aktywnych składników dodatkowych. Składniki te, po zestaleniu tworzywa, pozwalają na zwiększenie wytrzymałości mechanicznej całego wytworu. Badania cech i właściwości otrzymanych wytworów, wykonano w laboratorium Instytutu w Zwickau oraz w Instytucie Chemii Przemysłowej w Warszawie. Szczegółowe wyniki badań przedstawione zostaną w przygotowywanych publikacjach w roku 2009.

Tomasz Klepka

*

Aktywność pracowników Katedry Mechaniki Stosowanej przejawia się w licznych stażach naukowych, w ramach projektu europejskiego MTKD-CT-2004-014058: Marie Curie Actions – Transfer of Knowledge. W ramach tego projektu staże odbyli następujący pracownicy:

- 1) K. Kęćcik, 4.11-3.12, University of Aberdeen, Aberdeen, Wielka Brytania;
- 2) J. Latański, 9.10-8.11, Università La Sapienza, Rzym, Włochy;
- 3) M. Bocheński, 4.11-3.12, University of Glasgow, Glasgow, Wielka Brytania.

Sylwester Samborski

*

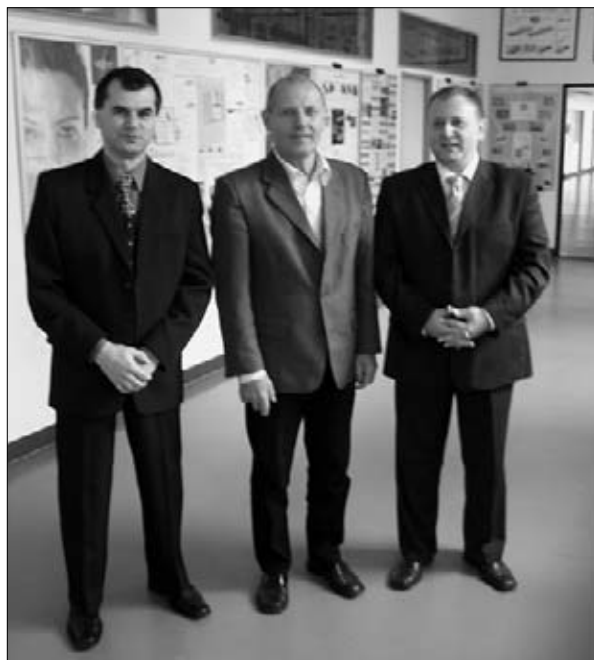
18-20.09.2008 r. dr inż. Paweł Drożdźiel oraz dr inż. Leszek Krzywonos z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn w ramach programu ERASMUS wygłosili 5-godzinne wykłady dla studentów *Department of Road and City Transport, Faculty of Operation and Economics of Transport and Communications University of Žilina*. Spotkali się także z Dziekanem Wydziału Panią prof. Tatianą Čorejovą w celu omówienia współpracy dwustronnej między Wydziałem

Mechanicznym Politechniki Lubelskiej a Wydziałem Transportu Uniwersytetu w Žylinie.

Od lewej: Leszek Krzywonos, prof. Tatiana Čorejová – Dziekan Wydziału Transportu Uniwersytetu w Žylinie, Paweł Drożdźiel

Także w ramach Programu ERASMUS dr inż. Paweł Drożdźiel oraz dr inż. Leszek Krzywonos w dniach 26-29.10.2008 r. odwiedzili ponownie Uniwersytet w Žylinie. Spotkali się z prof. Vladimírem Hlavňą pracownikiem *Section of Combustion Engines and Cars Department of Transport and Handling Machines, Faculty of Mechanical Engineering*.

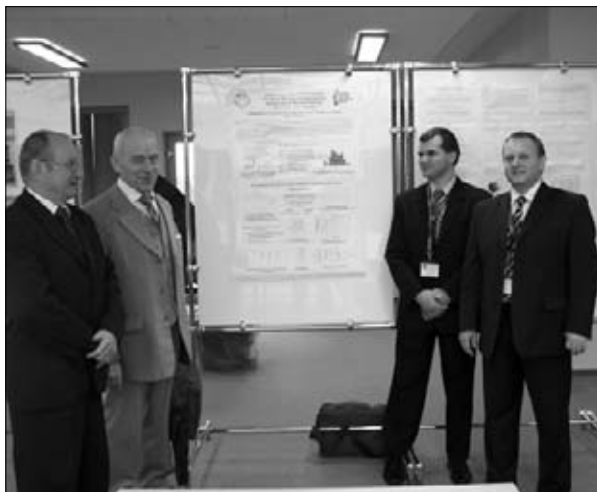
Od lewej: Leszek Krzywonos, prof. Vladimír Hlavňa, Paweł Drożdźiel

09-12.09.2008 r. dr inż. Paweł Drożdźiel, dr inż. Leszek Krzywonos z Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn uczestniczyli

w VI Międzynarodowym Kongresie Diagnostyki Technicznej w Olsztynie. KONGRES współorganizowały:

- Wydział Nauk Technicznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego,
- Polskie Towarzystwo Diagnostyki Technicznej,
- Instytut Maszyn Przepływowych PAN Gdańsk,
- Wydział Mechaniczno-Elektryczny Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

Dr inż. Paweł Drożdziel oraz dr inż. Leszek Krzywonos zaprezentowali plakat naukowy pt.: *THE RELIABILITY ANALYSES OF THE FIRST DAILY VEHICLE'S ENGINE START PROCESS.*

Podczas sesji plakatowej; od lewej stoją prof. Stanisław Radkowski – Prezes Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Technicznej, prof. Czesław Cempel dr hc multi. – Nestor Polskiej Diagnostyki, dr inż. Leszek Krzywonos oraz dr inż. Paweł Drożdziel

Irina Pater

*

25-30.09.2008 r. dr inż. Jerzy Józwick, dr inż. Anna Rudawska oraz mgr Mariusz Kłonica z Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji w ramach Programu ERASMUS wygłosili 5-godzinne wykłady dla studentów Faculty of Mechanical Engineering, Institute of Technologies and Management, Department of Technologies and Materials, Technical University of Kosice. Tematyka wykładów była związana z prowadzonymi w Katedrze zajęciami oraz badaniami i obejmowała takie zagadnienia, jak mechanizm łamania wióra sprężonym płynem obróbkowym, podstawy programowania obrabiarek CNC, sterowanie mechanizmem powstawania chropowatości

Mgr Mariusz Kłonica, dr Anna Rudawska oraz dr Jerzy Józwick

Dr Jerzy Józwick w jednym z laboratoriów

Prof. Jan Kral, dr A. Rudawska, dr J. Józwick w jednym z laboratoriów

Studenci wraz z pracownikami Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji

powierzchni z wykorzystaniem geometrii KIPER, połączenia klejowe w przemyśle lotniczym – alternatywa dla klasycznych sposobów łączenia materiałów, swobodna energia powierzchniowa materiałów łączonych poprzez klejenie i metody jej wyznaczania, pomiary wybranych wielkości geometrycznych. Podczas pobytu pracownicy Katedry Podstaw Inżynierii Produkcji zapoznali się z kierunkami prowadzonych prac i badań naukowych, zwiedzili liczne laboratoria, z których jedno z ciekawszych obejmowało prototyping elementów części maszyn i urządzeń.

Podczas pobytu miało też miejsce spotkanie z grupą studentów z Wydziału Mechanicznego, przebywających na stypendium w ramach Programu Erasmus.

Anna Rudawska

*

Członkowie zespołu prof. Barbary Surowskiej z Katedry Materiałoznawstwa, w 2008 roku, uczestniczyli w trzeciej międzynarodowej konferencji naukowej „Supply on the wings” we Frankfurcie. Prezentowali tam własne, oryginalne wyniki badań z zakresu metalowych materiałów kompozytowych na osnowie stopów aluminium.

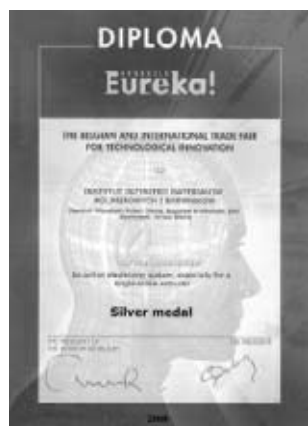
Prof. Tadeusz Hejwowski we wrześniu 2008 r. wziął udział w Międzynarodowym Kongresie Napędów i Środków Transportu European Kones. Wygłosił tam trzy referaty zawierające najważniejsze osiągnięcia swojego zespołu. Były to głównie wyniki kompleksowych prac badawczych, potwierdzające nowe możliwości zwiększania trwałości silnie obciążonych elementów silników spalinowych.

Kazimierz Drożdż

WYRÓŻNIENIA

Srebrny medal za wynalazek

Dr hab. inż. Janusz W. Sikora, prof. PL oraz dr inż. Emil Sasimowski, pracownicy Katedry Procesów Polimerowych wraz z zespołem realizującym grant rozwojowy nr R08 005 03, przyznany przez MNiSW, otrzymali w Brukseli podczas 57. Międzynarodowych Targów Wynalazczości, Badań Naukowych i Nowych Technik „BRUSSELS INNOVA” (Brussels Eureka) srebrny medal za opracowanie wynalazku pt. „An active plasticizing system, especially for a single-screw extruder”. Przedmiotem wyróżnienia jest wyciągarka jednoślیمakowa nowej generacji z aktywnymi strefami układu uplastyczniającego. W wyciągarce zastosowano wymienne, obrotowe segmenty składane cylindra w strefie uplastyczniania tworzywa oraz w rowkowanej strefie zasilania (zasypu) o zmiennej geometrii. Segmenty, będące fragmentem cylindra, obracają się z różnymi prędkościami w kierunku zgodnym lub przeciwnym do ruchu obrotowego ślimaka. Powoduje to możliwość zmiany charakterystyki wyciągania bez

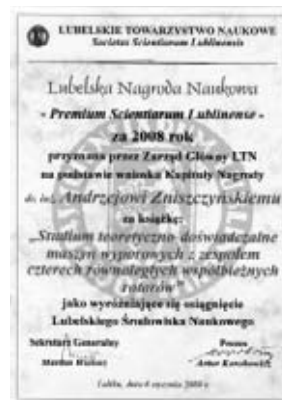

zatrzymywania maszyny, a więc zwiększenie wydajności wytłaczania oraz lepsze wymieszanie przetwarzanych składników w stosunku do wyciągarek jednoślیمakowych o klasycznej konstrukcji.

Modułarna (segmentowa) budowa cylindra wyciągarki stwarza możliwość umieszczenia segmentów obrotowych w różnych miejscach cylindra, a tym samym optymalizowania procesu wyciągania. Wyciągarka jest wyposażona także w układ napędu głównego, polegający na zastosowaniu tzw. silnika momentowego, bezpośrednio napędzającego ślimaka. Taki napęd pozbawiony jest przekładni mechanicznej. Zapewnia on większą sprawność energetyczną, cichszą pracę w stosunku do klasycznego rozwiązania wyciągarek, stabilny moment obrotowy ślimaka niezależnie od chwilowego obciążenia, a także duże jego obroty.

Nagroda Naukowa

Dr inż. Andrzej Zniszczyński, pracownik Katedry Podstaw Konstrukcji Maszyn Wydziału Mechanicznego, został laureatem Dorocznej Nagrody Naukowej im. prof. Edmunda Prosta, przyznawanej przez Lubelskie Towarzystwo Naukowe. Nagroda przyznawana jest na początku każdego roku za oryginalne prace badawcze, wartościową książkę naukową lub interesujące wykładki. Kapitułą tworzą Prezes LTN i rektorzy uczelni lubelskich.

Dr inż. A. Zniszczyński otrzymał tę nagrodę za książkę „Stadium teoretyczno-dowodowe maszyn wporowych z zespołem czterech równoległych współbieżnych rotorów”. W swojej książce przedstawił obszerne studium na temat dwóch, całkowicie nowych koncepcyjnie, opatentowanych przez siebie maszyn wporowych.

Wręczenie nagrody, od lewej: Prezes Lubelskiego Towarzystwa Naukowego prof. Artur Korobowicz, Sekretarz Generalny LTN prof. Marian Wielosz

Anna Rudawska

Wydział Elektrotechniki i Informatyki

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Stopień doktora nauk technicznych uzyskali:

- **mgr inż. Leszek Szczepaniak**, asystent w Katedrze Automatyki i Metrologii WEiI, temat rozprawy: *Oce- na przydatności impulsowej jonizacji gazu do pomiaru wysokiej próżni*, promotor: dr hab. inż. Jarosław Sikora, prof. PL;
- **mgr inż. Sławomir Cięszczyk**, asystent w Katedrze Elek- troniki WEiI, temat rozprawy: *Pasywna diagnostyka pro- cesu spalania*, promotor: dr hab. inż. Waldemar Wójcik, prof. PL;
- **mgr inż. Michał Wydra**, asystent w Katedrze Sieci Elek- trycznych i Zabezpieczeń WEiI, temat rozprawy: *Algo- rytm sterowania blokiem gazowo-parowym wykorzystują- cy sztuczne sieci neuronowe*, promotor: dr hab. Henryk Kaproń, prof. PL;
- **mgr inż. Grzegorz Komarzyniec**, asystent w Instytucie Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii WEiI; temat rozprawy: *Analiza pracy transformatora pięciokolumno- wego w układzie zasilania łukowego reaktora plazmowe- go*; promotor: dr hab. inż. Henryka Danuta Stryczewska, prof. PL.

*

Rada Wydziału wszczęła następujące przewody doktor- skie:

- **mgr Krystian Cieślak**, asystent w Instytucie Fizyki Wy- działu Podstaw Techniki PL, temat rozprawy: *Wytwarza- nie i badanie warstw epitaksjalnych krzemu w zastosowa- niu do ogniw słonecznych*, promotor: prof. dr hab. inż. Jan Olchownik;
- **mgr inż. Marcin Kowalski**, temat rozprawy: *Wytwa- rzenie warstw wysokorezystywnych w półprzewodnikach za pomocą technik jonowych*, promotor: dr hab. Paweł Żukowski, prof. PL.

Alicja Kwiatkowska

WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA

Trzy miesiące studiów w Kembridżowie Dolnym

Tej pięknej miejscowości o jakże polskiej nazwie nie znaj- dziecie na żadnej mapie RP, ale niewątpliwie wybierając się tam, spotkacie bardzo wielu naszych rodaków. Praktycznie codziennie na ulicy usłyszeć można polską mowę, w sklepie kupić polskie „Łaciate”, dzemik i paluszki, w banku wypeł- nić dokumenty po polsku itd. Dlaczego więc nie nadać temu miejscu pieszczotliwej i przyjaznej nazwy Kembridżowo za- miast jakiejś takiej obcej Cambridge. W tym momencie chy- ba nie trudno wywnioskować, że przenosimy się na Wyspy Brytyjskie na północ od Londynu, do niezbyt dużego mia- sta, którego serce i życie od dokładnie 800 lat to Uniwersytet

zwany University of Cambridge. W czerwcu 2008 r. dzięki programowi stypendialnemu Erasmus oraz współpracy pro- fesorów: Henryki D. Stryczewskiej i Tadeusza Janowskie- go z Instytutu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii (IPEE) PL oraz Bartłomieja A. Głowackiego z Uniwersytetu Cambridge, dwoje dyplomantów z Instytutu – Mariusz Woź- niak oraz Agnieszka Łękawa, wyjechało na 3 miesiące stu- diów, badań laboratoryjnych i zdobywania doświadczeń ży- ciowych do jednego z najlepszych uniwersytetów na świe- cie. Jak już wcześniej wspomniałam, egzotyka Wysp Brytyj- skich troszkę zatarła się ostatnimi laty dzięki migracjom Po- laków, co jest w gruncie rzeczy wygodne i ułatwia życie co- dziennie. Jednak to, czego w Cambridge chyba nie da się za- trzeć w żaden sposób, to historia wyglądająca zza każdego rogu starego miasta, prawa uniwersyteckiego i zwyczajów pieczołowicie kultywowanych przez pracowników i studen- tów uczelni. Czasem można byłoby sądzić, że tam średnio- wiecze jeszcze nie minęło, patrząc na strzeliste wieże Kin- g's College, stojąc w kolorowym świetle przenikającym wi- traże gotyckich kaplic-katedr, spotykając przemykających się w togach profesorów i studentów. Ci ostatni wciąż muszą pa- miętać, że nie wolno im posiadać samochodów, i że studen- tom i absolwentom teologii zawsze należy się pierwszeństwo. Lecz dotknąć historii i życia tej uczelni to przede wszystkim odwiedzić miejsca, gdzie najsłynniejsi z najsłynniejszych pra- cownicy (tudzież siedzieli pod jabłonią i wyciągali zaskakują- ce wnioski) i nadal pracują, kreując w najnowocześniejszych laboratoriach stan naszej dzisiejszej wiedzy i warunków ży- cia. Tu przenosimy się do laboratorium Applied Supercon- ductivity and Cryoscience Group w Department of Materials Science and Metallurgy, w którym spędziliśmy większość na- szego czasu, badając zachowanie struktur nadprzewodniko- wych. W Cambridge pracuje się dużo i intensywnie, przery- wając zmagania z materią wyjściem do gigantycznej bibliote- ki, w której można znaleźć praktycznie wszystko, czego po- trzeba do szczęścia studentom i naukowcom, i w której nota- bene udało mi się raz zgubić na szóstym piętrze północnego skrzydła! Trzy miesiące tak absorbujących prac zaowocowa- ły więc ciekawymi wynikami, wystąpieniami konferencyjny- mi i wielką satysfakcją. Wszystkim zapalonym naukowcom, miłośnikom historii i żądnym wrażeń podróżnikom gorąco polecamy wyprawę do tego niezapomnianego miejsca i cie- szymy się, że sami mogliśmy się tam znaleźć.

Agnieszka Łękawa

KONFERENCJE

Międzynarodowa Konferencja ELMECO-6 i Seminarium AoS-9, 24-27.06.2008 r., Nałęczów

Tym razem konferencja została połączona z odbywa- jącym się po raz dziewiąty Seminarium “Applications

Uczestnicy połączonych konferencji ELMECO-6 i AoS-9 przed Centrum Konferencyjno-Szkoleniowym „Energetyk” w Nałęczowie

of Superconductors AoS-9” i była kontynuacją obchodów czterdziestej rocznicy Instytutu Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii oraz pracy naukowej prof. Tadeusza Janowskiego w Politechnice Lubelskiej, który obchodził też jubileusz 75-lecia urodzin.

Obie konferencje są organizowane przez Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii Politechniki Lubelskiej, a w ich organizacji bierze udział Oddział Lubelski PTETiS. Pierwsza z nich odbywa się od 1994 r., a druga od 1999 r. Obu konferencjom przewodniczy ich inicjator prof. Tadeusz Janowski, Przewodniczący Oddziału Lubelskiego PTE-TiS od chwili jego powstania w 2000 r. W pracach komitetu organizacyjnego biorą udział m.in. członkowie Zarządu Oddziału Lubelskiego: prof. Henryka Danuta Stryczewska (skarbnik), prof. Andrzej Wac-Włodarczyk i dr inż. Paweł Surdacki (sekretarz) oraz mgr Renata Jaroszyńska.

Obrady konferencji ELMECO-6 i AoS-9

W skład komitetu naukowego wchodzi profesorowie: Kazimierz Adamiak (University of Western Ontario, Canada), Krystyna Cedzyńska (Technical University of Łódź), Antoni Cieśla (AGH), Marian Ciszek (Polish Academy of Science, Wrocław), Vladimir Datskov (Joint Institute for Nuclear

Research, Dubna, Russia), Gordon B. Donaldson (University of Strathclyde, Glasgow, UK), Kenji Ebihara (Kumamoto University, Japan), Bartłomiej A. Głowacki (University of Cambridge, UK), Bogusław Grzesik (Silesian University of Technology, Gliwice), Jan Janca (Technical University of Brno, Czech Republic), Tadeusz Janowski (Lublin University of Technology), Ulrich Kogelschatz (ABB, Switzerland), Zbigniew Kołaciński (Technical University of Łódź), Jan Leszczyński (Technical University of Łódź), Bolesław Mazurek (Electrotechnical Institute, Wrocław), Jerzy Mizerańczyk (Institute of Fluid Flow Machinery, PAS, Gdańsk), Anthony J. Moses (Wolfson Centre for Magnetics Techn., Cardiff Univ., UK), Andrzej Nafalski (University of South Australia, Adelaide), Ryszard Pałka (Szczecin University of Technology), Krzysztof Schmidt-Szałowski (Warsaw University of Technology), Andrzej Siemko (CERN, Geneva, Switzerland), Jacek Sosnowski (Electrotechnical Institute, Warsaw), Petro G. Stakhiv (Technical University of Lviv, Ukraine), Henryka D. Stryczewska (Lublin University of Technology), Bronisław Susła (Poznań University of Technology), Jan Sykulski (University of Southampton, UK), Andrzej Wac-Włodarczyk (Lublin University of Technology), Hans Erich Wagner (Ernst-Moritz-Arndt-University, Greifswald, Germany), Chobei Yamabe (Saga University, Japan), Sotoshi Yamada (Kanazawa University, Japan), Kazimierz Zakrzewski (Technical Univ. of Łódź), Andrzej Zaleski (Polish Academy of Science, Wrocław).

W połączonej konferencji ELMECO-6 wzięło udział ok. 50 uczestników z Polski, Japonii, Wielkiej Brytanii, Australii, Ukrainy, Niemiec, Słowacji i Czech. Wzorem poprzednich konferencji ELMECO najliczniej, poza Polską, reprezentowana była Japonia (9 uczestników). Podczas czterech sesji wygłoszono 23 referaty, natomiast w dwóch sesjach posterowych zaprezentowano 29 prac (łącznie przedstawiono 52 prace). Tematyka konferencji obejmowała: plazmowe i ozonowe technologie oczyszczania wody, powietrza i gleby; odnawialne źródła energii; komputerowo wspomaganie projektowanie energooszczędnych urządzeń

Spotkanie uczestników konferencji ELMECO-6 z prezydentem Zamościa. Od lewej: prof. Henryka D. Stryczewska, Prezydent Marcin Zamojski, prof. Tadeusz Janowski

elektromagnetycznych; materiały magnetyczne i nadprzewodnikowe; druty i taśmy nadprzewodnikowe; silnoprądowe urządzenia nadprzewodnikowe: zasobniki energii, ograniczniki prądu zwarcia, transformatory, łożyska, maszyny wirujące, elektromagnesy reaktora termojądrowego, nadprzewodnikowe interferometri kwantowe. Wszystkie referaty zaprezentowane podczas konferencji zostały opublikowane w materiałach "Proceedings of ELMECO-6", natomiast wybrane artykuły zostaną po recenzjach skierowane do druku w miesięczniku „Przegląd Elektrotechniczny”.

Podczas konferencji uczestnicy mieli okazję nie tylko korzystać z walorów leczniczych uzdrowiska w Nałęczowie, ale również zwiedzić zabytki zamojskiej Starówki. Niezwykłym i miłym wydarzeniem było spotkanie w ratuszu z Prezydentem Zamościa Marcinem Zamojskim, potomkiem właścicieli miasta i Ordynacji Zamojskiej.

Paweł Surdacki

8th Annual International Conference of the South East Asian Association for Institutional Research (SEAIR 2008), 4-8.11.2008 r., Surabaya, Indonezja

Konferencja poświęcona była wielopłaszczyznowym badaniom jakości oraz sposobom oceny głównych czynników kształtujących pozycję ośrodków wyższej edukacji. Ósmy raz przedstawiciele najważniejszych uczelni południowo-wschodniej Azji, a także Oceanii spotkali się, aby wspólnie prezentować i analizować nowe kierunki rozwoju badań jakości w szkolnictwie wyższym, które w przyszłości mają zaowocować poprawą konkurencyjności oferty edukacyjnej na tle innych placówek szkolnictwa wyższego.

Konferencja była zorganizowana przez Uniwersytet STIE Perbanas Surabaya, pod patronatem międzynarodowej organizacji SEAIR (South East Asian Association for Institutional Research) – Azjatyckiego Stowarzyszenia ds. Badań Wewnętrznych w Szkolnictwie Wyższym. Wsparcia technicznego i finansowego udzielili również współorganizatorzy, tzn. Ministerstwo Komunikacji i Technologii Informatycznych Republiki Indonezji, Australijskie Centrum Edukacyjne oraz znane koncerny, między innymi PT Telkom oraz Acer.

Uczestnicy z Japonii na zamojskim Rynku

Komitetowi Naukowemu przewodniczyła Rektor Uniwersytetu STIE Perbanas prof. dr Tatik Suryani, natomiast jej zastępcami byli Prorektorzy STIE Perbanas. W skład Komitetu Naukowego weszli profesorowie z krajów azjatyckich, tj. Indonezji, Filipin, Tajlandii oraz Malezji (m.in. University Darul Iman Malaysia, Widyatama University Bandung Indonesia, Rajabhat Chandrakasem University, Assumption University of Thailand, Malang State Polytechnic, INTI International University College) oraz Stanów Zjednoczonych (Brigham Young University), Kataru, Australii (RMIT University of Australia) i Polski (Politechnika Lubelska).

Celem konferencji było przedstawienie sposobów i środków służących poprawieniu funkcjonowania systemu oceny jakości kształcenia oraz ulepszeniu procedur związanych z akredytacją w szkolnictwie wyższym. W szczególności omawiano nowatorskie metody oceny jakości kształcenia, multimedialne techniki wspomagania nauki języków obcych oraz rolę współczesnej uczelni wyższej w społeczeństwie. Podjęto również w szerokim zakresie problematykę świadomości studentów w zakresie określania kluczowych umiejętności, zdobywanych w toku studiów. Innym ważnym zagadnieniem, poruszonym podczas konferencji było śledzenie losów absolwenta po ukończeniu studiów w kontekście oceny poprawności procesu edukacyjnego.

Program obrad przewidywał 3 referaty plenarne, 4 regularne sesje prezentacyjne (każda złożona z pięciu sesji odbywających się równolegle), podczas których autorzy wybranych artykułów prezentowali swoje prace. Każda zaprezentowana praca przeszła rygorystyczny proces oceny, przeprowadzony przez kilku recenzentów, przypadających na każdy artykuł. Na tej podstawie wybrano 74 artykuły, do zaprezentowania podczas sesji regularnych. Wszystkie prace zostały wydane jako materiały konferencyjne w formie papierowej oraz elektronicznej.

Politechnika Lubelska była reprezentowana na konferencji przez dr hab. inż. Andrzeja Wac-Włodarczyka, prof. PL. Wystąpienie, podczas którego profesor A. Wac-Włodarczyk zaprezentował artykuł pod tytułem *Quality Assurance Procedures and Methods of Quality Assessment across the European Higher Education Area* było transmitowane

do wielu indonezyjskich uczelni za pośrednictwem internetowych technik audiowizualnych.

Mamy nadzieję, że doświadczenia wyniesione z konferencji pozwolą sformułować pouczające wnioski, umożliwiające wyznaczenie nowych kierunków rozwoju procesu kształcenia nie tylko na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki, ale również – poprzez międzynarodową wymianę doświadczeń – na płaszczyźnie europejskiej.

Andrzej Wac-Włodarczyk, Piotr Billewicz

WSPÓŁPRACA Z PRZEMYSŁEM I PROGRAMY BADAWCZE

W Katedrze Inżynierii Komputerowej i Elektrycznej w latach 2006-2008 był realizowany grant pod tytułem: Elektrofiltr bifilarny do usuwania pyłów pochodzenia roślinnego, nr PB 0962/H03/2006/30.

W przemyśle rolno-spożywczym, w wyniku procesów technologicznych zachodzących w zakładach produkcyjnych, generowane są zanieczyszczenia pyłowe.

W ustawodawstwie unijnym ważne miejsce zajmuje tzw. zrównoważony rozwój (*sustainable development*). Zakłada on osiągnięcie maksymalnych korzyści z produkcji oraz zbiorów dla zaspokojenia potrzeb bieżących i przyszłych przy utrzymaniu potencjału biosfery, czyli jej zdolności produkcyjnej.

Szczególnie ważnym zagadnieniem będącym przedmiotem rozważań w niniejszej pracy było wskazanie możliwości zastosowania do odpylania pyłów wybuchowych (w szczególności

pyłów pochodzenia roślinnego) skutecznych filtrów bifilarnych zasilanych niskim napięciem.

Przeprowadzone badania wykazały, że do filtracji pyłów wybuchowych pochodzenia roślinnego może zostać wykorzystane uzwojenie bifilarne. Uzwojenie to pracuje przy napięciu zasilającym niewywołującym zjawiska ulotu, jak to ma miejsce w przypadku elektrofiltrów. Istnieje również możliwość połączenia filtra bifilarnego z filtrem tkaninowym. Takie rozwiązanie pozwala na niemal całkowite zatrzymanie cząstek stałych (sprawność może osiągać 99,9%). Badany filtr nie traci zdolności odpylania przy braku zasilania, zachowuje wtedy cechy filtra tkaninowego.

Wykonawcy:

- prof. dr hab. Wiktor Pietrzyk – kierownik projektu, dr inż. Marek Horyński – główny wykonawca, dr inż. Andrzej Sumorek – główny wykonawca, dr inż. Artur Boguta, mgr inż. Jacek Majcher – Katedra Inżynierii Komputerowej i Elektrycznej, Politechnika Lubelska,
- dr inż. Wiesław Hawrylecki – Wydział Mechaniczny, Politechnika Lubelska,
- prof. dr hab. Paweł Rolicz – Wydział Elektryczny, Politechnika Częstochowska,
- dr inż. Marek Ścibisz – Katedra Podstaw Techniki, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
- doc. dr hab. Wojciech Skierucha, mgr inż. Andrzej Wilczek – Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie.

Katarzyna Burak

Wydział Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej

REMONT WYDZIAŁU

Na początku grudnia 2008 roku rozpoczęły się prace remontowe w Wydziale, które wykonuje przedsiębiorstwo **Interbud**. Zgodnie z harmonogramem prac w lutym 2009 roku ma zostać oddane do użytkowania V piętro budynku.

Od prawej: dr inż. Jerzy Podgórski, Prodziekan ds. Ogólnych oraz inż Jan Guduków, inspektor nadzoru

Remont V piętra Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej

Cotygodniowe robocze spotkanie przedstawicieli inwestora (Politechnika) i wykonawców prac budowlanych w budynku WIBiS

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Dnia 11.09.2008 r. **mgr inż. Piotr Smarzewski** z Katedry Konstrukcji Budowlanych uzyskał stopień doktora nauk technicznych w dziedzinie budownictwo. Promotorem pracy pt. *Modelowanie mechanizmu zniszczenia belek żelbetonowych z betonu wysokiej wytrzymałości* był prof. dr hab. inż. Adam Stolarski z Katedry Budownictwa

Wydziału Inżynierii Lądowej i Geodezji Wojskowej Akademii Technicznej.

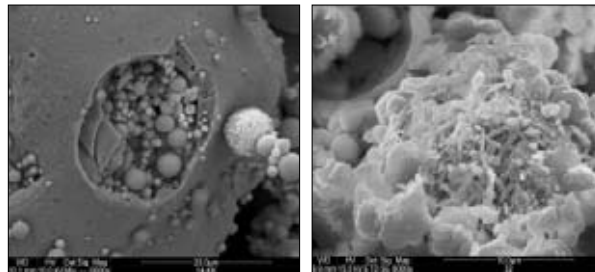
*

Rozpoczęte przewody doktorskie:

- **mgr inż. Maciej Trochanowicz** (temat rozprawy: *Analiza skuteczności przepon wykonywanych metodami iniekcji chemicznej w murach z opoki wapniastej*, promotor: dr hab. inż. Bogusław Szmygin, prof. PL z Katedry Konserwacji Zabytków WIBiS);
- **mgr inż. Marcin Górecki** (temat rozprawy: *Dźwigary mostowe o średnicach z blach falistych*, promotor: dr hab. inż. Grażyna Łagoda z Instytutu Dróg i Mostów Politechniki Warszawskiej);
- **mgr inż. Mirosław Biskup** (temat rozprawy: *Zachowanie się ściskanych elementów betonowych opasanych materiałami kompozytowymi*, promotor: dr hab. inż. Marek Łagoda, prof. PL z Katedry Dróg i Mostów WIBiS PL).

BADANIA NAUKOWE

Dr inż. Wojciech Franus z Katedry Geotechniki zakończył projekt badawczy pt. *Uzyskiwanie zeolitów z popiołów lotnych oraz ocena możliwości ich praktycznego wykorzystania*, w ramach którego opracował pełną metodologię transformacji popiołów lotnych w pełnowartościowy produkt, którego nazwy handlowe (w zależności od rejonu świata) to sito molekularne typu 13X lub zeolit X. Materiał ten jest m.in. szeroko wykorzystywany w przemyśle chemicznym, rafineryjnym czy inżynierii środowiska i obecnie przemysłowo produkowany z odczynników chemicznych (krzemianu sodu i glinianu sodu). Zbliżony właściwościami produkt udało się otrzymać w wyniku reakcji popiołu lotnego stanowiącego odpad z wodorotlenkiem sodu, a cały proces syntezy w skali laboratoryjnej przeniesiono na skalę półtechniczną.

Od lewej: popiół lotny oraz zeolit X (obrazy SEM ze zbiorów dr W. Franusa)

Na potrzeby syntezy zaprojektowano i wykonano reaktor chemiczny o pojemności roboczej 100 l. Wyposażony w system grzania za pomocą trzech niezależnych grzałek, których działanie kontrolowane jest przy pomocy systemu

elektronicznego, w celu zapewnienia stałej temperatury reakcji w zbiorniku 80°C. Dodatkowym elementem tego zbiornika są: sonda, która kontroluje maksymalne napełnianie reaktora reagentami oraz system czasowego mieszania reagentów, który w znaczący sposób podniósł efektywność reakcji syntezy i ułatwił sposób opróżniania zbiornika.

Dr inż. Wojciech Franus przy własnym reaktorze chemicznym

Materiał otrzymany w tym zbiorniku został aplikacyjnie sprawdzony m.in. w kierunku rafinacji i pielęgnacji pracowanych olejów transformatorowych, gdzie na zbliżonym poziomie w stosunku do innych sorbentów mineralnych stosowanych w tego rodzaju zastosowaniach poprawiał parametry technologiczne pracowanych olejów. Obecnie trwają prace mające na celu stworzenie w pełni zautomatyzowanych bloków procesowych, które jako całość stanowią będąc prototyp linii technologicznej mogącej wytworzyć i przekształcić produkty reakcji popiołu lotnego (odpadu) z ługiem sodowym w pełnowartościowy sorbent mineralny, jakim jest zeolit X.

*

Zakład Remontów i Konserwacji Zabytków Instytutu Budownictwa rozpoczął prace w ramach projektu pt: „Opracowanie algorytmu postępowania z budynkami zabytkowymi adaptowanymi do współczesnych funkcji użytkowych z uwzględnieniem uwarunkowań konserwatorskich i technicznych”. Celem naukowym projektu jest opracowanie algorytmu postępowania dla budynku zabytkowego w przypadku remontu lub adaptacji. Zadanie ma na celu rozwiązanie dwóch podstawowych problemów naukowych: dokonanie analizy czynników technicznych w zestawieniu z wymaganiami konserwatorskimi wynikającymi z wartości zabytkowej adoptowanych budynków oraz opracowanie sposobu postępowania, w którym metody remontu uwzględniają czynniki techniczne, funkcjonalne i wymagania konserwatorskie. Algorytm ma analizować działanie/a na obiektach zabytkowych, aby ograniczyć ingerencję w substancję i formę zabytkową, przy jednoczesnym maksymalnym zachowaniu wymagań technicznych i funkcjonalnych stawianych przez inwestora. Projekt ma wskazać drogę optymalizacji teoretycznie wykluczających się zamierzeń. Zespół

naukowy projektu stanowią: dr hab. inż. Bogusław Szmygin, prof. PL, mgr inż. Maciej Trochanowicz, mgr inż. Tomasz Nicer, mgr Beata Klimek.

*

Dr Justyna Jaroszyńska-Wolińska jest w trakcie realizacji badań naukowych w ramach grantu pt. *Usuwanie tlenków azotu z gazów odlotowych przy wykorzystaniu plazmy niskotemperaturowej*. Grant jest finansowany z funduszy Ministerstwa Nauki i Informatyzacji. Więcej o przebiegu i wynikach badań w następnym numerze „Biuletynu”.

WSPÓŁPRACA Z PRZEMYSŁEM

Świętokrzyskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych „Trakt” w Kielcach zakupiło patent Politechniki Lubelskiej na technologię zwiększającą stabilności nawierzchni drogowych. Autorami patentu są prof. Jan Kukielka i dr Jerzy Kukielka. Obaj panowie pracują w Katedrze Dróg i Mostów. Technologia opiera się na wykorzystaniu destruktu, czyli rozkruszonej, usuwanej podczas remontów nawierzchni drogowej. Główną zaletą technologii jest możliwość uzyskania lepszych parametrów betonu asfaltowo-cementowego przy niższym koszcie produkcji. Należy też docenić ekologiczne aspekty wynalazku, czyli powtórne wykorzystanie zużytych nawierzchni drogowych. Prace nad wynalazkiem trwają od 1995 roku. Technologia ta była już wykorzystywana z powodzeniem w Lublinie do wzmacniania nawierzchni przystanków komunikacji miejskiej. Wynalazek uzyskał ochronę patentową w 2007 r.

*

W listopadzie 2008 r. wydział otrzymał oprogramowanie branżowe od firmy INTERsoft Oprogramowanie Dla Budownictwa. W skład pakietu wchodzi m.in.: *Arcadia-IntelliCAD*, *Arcadia-Architektura*, *StalCAD* oraz *ŻelbetCAD*. Studenci i pracownicy wydziału mają również możliwość korzystania z oprogramowania firm: AutoDesk (AutoCAD), Graphisoft (ArchiCAD) oraz Micorsoft w ramach programu MSDN.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Od 1 kwietnia do 31 grudnia 2008 r. na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej gościli naukowcy z zagranicznych uniwersytetów. Byli to: **prof. Altenbach Holm** (Maritn Luther University, Halle Wittenberg), **prof. Marian Wiercigroch** (University of Aberdeen), **prof. Giuseppe Rega** (University of Rome la Spienza), **prof. Matthew Cartmell** (University of Glasgow), **prof. Eduard Craciun** (Ovidius Univeristy of Constanta), **prof. Liviu Marsavina** (Politehnica University of Timisoara), **prof. Ivelin Ivanov** (Univeristy of Rousse) oraz **prof. Vyacheslav Burlayenko** (National Technical University, Charkow). Wizyty gości zagranicznych organizowane były w ramach projektu finansowanego przez Komisję Europejską pt: *Modern Composite Materials Applied in Aerospace, Civil and Sanitary Engineering: Theoretical Modeling and Experimental Verification*. Koordynatorem projektu jest **prof. dr hab. inż. Tomasz Sadowski** z Katedry Ciała Stałego.

*

Od listopada 2008 r. Wydziałowy Erasmus podjął współpracę z University of Wales, Swansea. University of Wales jest słynnym ośrodkiem nauk technicznych specjalizującym się w mechanice komputerowej. Tutaj pracował prof. Olgierd Zienkiewicz, jeden z pionierów Metody Elementów Skończonych, który wraz ze swoim zespołem włożył wielki wkład w rozwinięcie i opracowanie MES. Nowe miejsce wymiany studenckiej zawdzięczamy **dr inż. Jerzemu Podgórskiemu**, który przebywał na tym uniwersytecie we wrześniu i październiku 2008 r.

University of Wales Swansea. Od góry: Digital Technium; Faraday Tower – Schools of Engineering; miasteczko akademickie (fot. tjn)

Tomasz Nowicki

DYDAKTYKA

13.05.2008 r. w sali Rady Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej Politechniki Lubelskiej dr Anna Szafranek wygłosiła wykład zatytułowany *Oddziaływanie światła na psychikę i reakcje fizjologiczne człowieka*. Wykład przeprowadzony został w dwóch językach – polskim i angielskim. Taka formuła wykładu miała związek z uczestnictwem w wykładzie grupy zagranicznych naukowców. Gościem specjalnym był prof. James Robert Bruce ze Stanów Zjednoczonych. Poza

tym w wykładzie uczestniczyli: prof. Liviu Marsavina z Rumuni, prof. Iwelin Iwanow z Bułgarii oraz dr Wjaczesław Burłajenko z Ukrainy. Tematyka wykładu obejmowała zagadnienia związków światła z psychiką człowieka, obszarów psychiki szczególnie podatnych na zmiany w oświetleniu, reakcji neuronalnych i hormonalnych wywoływanych wpływem światła na organizm człowieka oraz sposobom zapobiegania niekorzystnym reakcjom organizmu na niedostateczną ilość światła. Szczególne zainteresowanie gościa z Ukrainy wzbudził fragment wykładu poświęcony biorytmom inicjowanym przez światło i możliwemu ich wpływowi na powstanie awarii w elektrowni nuklearnej w Czarnobylu.

Tematyka wykładu wydawała się nie mieć związku z naukami technicznymi, jednak wrażenie to się rozwiło po części wykładu poświęconej normom oświetlenia obowiązującym w budownictwie. Dyskusja, która odbyła się po wygłoszeniu wykładu, uwidoczniła wyraźnie różnicę w humanistycznym i technicznym ujmowaniu poruszanych zagadnień. Wykład zakończył się bardzo ciekawym akcentem. Uczestnicząca w wykładzie muzykolog prof. Ewa Ordyk-Czyżewska zapaliła dwie świece i wręczyła je wykładowcy jako symbol światła, tak ściśle związanego z tematyką wykładu. Zaskoczona dr Anna Szafranek przyjęła ten prezent, deklarując dbałość o niego zarówno w jego symbolicznym znaczeniu jako oznaki wiedzy i prawdy, jak i dalsze odkrywanie wpływu światła na życie człowieka.

Przedstawiając tę krótką informację, dziękuję wszystkim uczestnikom wykładu za aktywny udział w dyskusji oraz wiele ciekawych uwag i sugestii, które postaram się wykorzystać w dalszej pracy.

Anna Szafranek

*

W październiku 2008 r. prace zakończyła Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna. Komisja pracowała w składzie: **dr inż. Wiesława Banachewicz** (przewodnicząca), **mgr inż. Grażyna Borecka** (sekretarz), **dr inż. Marek Grabias**, **dr inż. Bartłomiej Kwiatkowski**, **mgr inż. Tomasz Nowicki**, **mgr inż. Małgorzata Snela**, **mgr inż. Robert Buczoń**, **mgr Paweł Bartosik**. Samorząd Studencki WIBiS reprezentowany był przez: **Agnieszka Giszczak**, **Alicję Kołodziej**, **Dariusza Kucharczyka**, **Elżbietę Wilkowicz**. Na pierwszy rok studiów przyjęto łącznie 445 osób w tym: 150 osób na kierunek budownictwo stacjonarne I stopnia, 113 osób na kierunek budownictwo niestacjonarne I stopnia, 60 osób na budownictwo niestacjonarne II stopnia, 45 osób na kierunek architektura i urbanistyka stacjonarna I stopnia oraz 30 osób na architekturę i urbanistykę II stopnia.

Dr inż. Marek Grabias podczas pracy w komisji rekrutacyjnej

Tomasz Nowicki

Wydział Inżynierii Środowiska

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2008/2009

W dniu 3 października 2008 roku odbyła się inauguracja roku akademickiego 2008/2009 na Wydziale Inżynierii Środowiska. Uroczystość ta miała miejsce w auli znajdującej się w nowo wybudowanym skrzydle budynku. Inaugurację uświetnili swoją obecnością licznie przybyli goście – przede wszystkim profesorowie z zaprzyjaźnionych i współpracujących z Politechniką i Wydziałem uczelni, przedstawiciele władz krajowych i samorządowych oraz firm zatrudniających absolwentów Wydziału.

Studenci, pracownicy oraz zaproszeni goście na uroczystej inauguracji

Tradycyjnie inaugurację rozpoczęto od odśpiewania hymnu państwowego. Następnie w swoim przemówieniu Dziekan Wydziału prof. dr hab. Lucjan Pawłowski przywitał studentów, pracowników Wydziału oraz wszystkich przybyłych gości. W kolejnych słowach podkreślił osiągnięcia Wydziału oraz możliwości kształcenia na poziomie europejskim, które zauważalnie wzrosły dzięki znacznej rozbudowie budynku, który wzbogacił się nie tylko o nową aulę, ale również bardzo nowoczesnie wyposażone laboratoria studenckie. Dużą uwagę zwrócił fakt umiędzynarodowienia kształcenia na Wydziale Inżynierii Środowiska, który jako jeden z nielicznych w skali kraju, prowadzi semestr zajęć w języku

angielskim (biorą w nich udział również liczni studenci zagraniczni). W ostatnim czasie odbyły się pierwsze obrony prac magisterskich w języku angielskim przez dwie studentki z Wydziału, które w ciągu rocznego pobytu w Danii badały zjawisko puchnięcia osadu czynnego w dwóch oczyszczalniach ścieków. Zaproponowane w pracach środki zaradcze były na tyle interesujące dla oczyszczalni, że te zaproponowały absolwentkom odbycie rocznego stażu z zadaniem kontynuowania pracy nad badanym zagadnieniem.

Kolejnym ważnym elementem kształcenia dostępnym dla studentów Wydziału jest program umożliwiający uzyskanie podwójnego dyplomu Politechniki Lubelskiej oraz Politechniki Brandenburskiej i Politechniki w Abo w Danii.

W związku z prowadzonymi wymianami zagranicznymi, wiele wdrażanych przedsięwzięć ma na celu stworzenie studentom warunków do nauki języka angielskiego. W ubiegłym roku Wydział uzyskał akredytację do przeprowadzania egzaminów z języka angielskiego, które umożliwiają uzyskanie, honorowanego na całym świecie, certyfikatu TOEFL. Przy współpracy ze Studium Języków Obcych PL prowadzone są także kursy przygotowawcze dla wspomnianych egzaminów.

Aby rozszerzyć możliwości kształcenia, Władze Wydziału zdecydowały także o wystąpieniu w konkursie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na studia zamawiane o specjalności technologii energooszczędne. Przedstawiona oferta została dobrze oceniona przez Ministerstwo i od roku akademickiego 2008/2009 rozpoczęło się kształcenie na tej specjalności 30 studentów, z których połowa otrzyma specjalne stypendium.

Obok dobrej bazy dydaktycznej Wydział posiada również jedno z najnowocześniejszych w Polsce laboratoriów analityczno-badawczych, które dorównuje standardem wyposażenia najlepszym laboratoriom w krajach UE. Umożliwia to wykonywanie nawet najbardziej skomplikowanych analiz substancji chemicznych mogących stanowić zagrożenie dla ludzi i środowiska.

W przemówieniu podkreślone zostało znaczenie oraz korzyści dla absolwentów i pracodawców, jakie niesie ze sobą ukierunkowanie prac magisterskich na potrzeby przedsiębiorstw działających w regionie. Jako przykład posłużyła między innymi bardzo owocna współpraca pomiędzy Wydziałem a Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie. Podobna współpraca prowadzona jest również z tego typu przedsiębiorstwami z sąsiednich miast – Puław i Chełma.

Zwrócono także szczególną uwagę na fakt, iż praca inżyniera wymaga twórczego podejścia, co pracownicy Wydziału starają się rozwijać u studentów. Nie da się jednak nauczać twórczego myślenia bez uprawiania przez nauczających twórczości naukowej. O poziomie prowadzonych na Wydziale badań naukowych świadczy uzyskanie w ocenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego I najwyższej kategorii (WIŚ PL jest jedynym jednoimiennym wydziałem inżynierii środowiska w Polsce, który taką ocenę uzyskał).

Badania naukowe prowadzone na Wydziale koncentrują się wokół kilku ważnych problemów w ochronie środowiska. I tak w zakresie technologii wody i ścieków prowadzone są badania nad procesem symultanicznej nityfikacji i denityfikacji, a także nad usuwaniem związków endokrynnie czynnych z wód i ścieków. W zakresie gospodarki odpadami nad intensyfikacją produkcji biogazu z odpadów oraz biochemicznym utlenianiem metanu. Te ostatnie badania mają na celu przeciwdziałanie ocieplaniu się klimatu. W zakresie ochrony powietrza wewnątrz pomieszczeń prowadzone są badania nad oceną zagrożeń powodowanych przez emisję zanieczyszczeń z wszechobecnych produktów chemicznych w otoczeniu, a także nad eliminacją tych zagrożeń. Duży blok badawczy związany jest z odorami, prowadzone prace dotyczą problematyki poszukiwania standardowych metod oceny występowania odorów, w tym nad konstrukcją sztucznego nosa. Opracowywane są także metody neutralizacji odorów. Jeszcze w tym roku uruchomiony zostanie prototypowy filtr do usuwania odorów pochodzących od związków jonowych np. amoniaku emitowanego przez fermy zwierzęce i zakłady przetwórstwa spożywczego. Centralne laboratorium analiz środowiskowych jest w stanie wykonać najbardziej złożone analizy zanieczyszczeń, od dioksyn i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych poczynając, na metalach ciężkich kończąc. Laboratoria Wydziału prowadzą także szeroką działalność usługową. Do najciekawszych prac z tego zakresu należą badania emisji przy produkcji asfaltu. W czasie tych badań stwierdzono, że odpad powstający w czasie przeróbki ropy naftowej wprowadzony w odpowiedniej proporcji do masy asfaltowej, wydatnie polepsza właściwości mechaniczne nawierzchni dróg.

W konsekwencji tylko w ostatnim roku pracownicy Wydziału opracowali 18 wniosków patentowych, w tym 7 międzynarodowych.

Po przemówieniu Dziekana wręczono nagrody i wyróżnienia pracownikom Wydziału, dyplomy najlepszym absolwentom.

Wręczenie indeksów studentom pierwszego roku

Kolejnym punktem uroczystości była immatrykulacja studentów I roku. Uroczyste ślubowanie złożyło i odebrało indeksy 50 studentów z najlepszą średnią świadectw maturalnych rozpoczynających studia stacjonarne – w bieżącym roku akademickim studia na Wydziale Inżynierii Środowiska rozpoczęły 183 osoby. Następnie, jak każda stara akademicka tradycja, przed odśpiewaniem „Gaudeamus igitur” wszyscy obecni na uroczystości wysłuchali wykładu inauguracyjnego.

W tym roku był to wykład pod tytułem „Wytwarzanie biogazu z odpadów komunalnych – nowe kierunki” wygłoszony przez prof. dr hab. inż. Ewę Klimiuk.

Grzegorz Łagód

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

W minionym roku przed Radą Wydziału Inżynierii Środowiska obroniony został doktorat autorstwa pani **mgr inż. Li-lianny Bartoszek** zatytułowany *Badania retencji związków fosforu w osadach dennych na przykładzie zbiorników zaporowych Solina – Myczkowiec*. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. inż. Janusz Andrzej Tomaszek z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej, recenzentami prof. dr hab. inż. Tomasz Winnicki (Kolegium Karkonoskie w Jeleniej Górze) oraz prof. dr hab. Lucjan Pawłowski (WIŚ, PL).

Grzegorz Łagód

KONFERENCJE, WARSZTATY, SPOTKANIA

Międzynarodowa Konferencja "Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems"

14-17.09.2008 r. w Domu Dziennikarza w Kazimierzu Dolnym miała miejsce 4. Międzynarodowa Konferencja, na której spotkali się członkowie i sympatycy Międzynarodowej Sieci Naukowej "Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems" koordynowanej przez Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Lubelskiej.

Sieć naukowa "Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems" (Źródła, transport i przemiany zanieczyszczeń oraz minimalizacja ich wpływu na ekosystemy) powstała w 2004 roku. Powołana została przez 7 członków założycieli z wiodących polskich ośrodków naukowych zajmujących się tematyką inżynierii i ochrony środowiska. Założycielami sieci był następujące ośrodki: Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Lubelskiej; Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie; Katedra Technologii Wody i Ścieków, Wydział Budownictwa Wodnego i Inżynierii Środowiska Politechniki Gdańskiej; Wydział Chemiczny, Katedra Technologii Chemicznej oraz Katedra Technologii Tłuszczów i Detergentów Politechniki Gdańskiej; Zakład Badań Fizykochemicznych, Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersytetu Opolskiego; Instytut Inżynierii Wody i Ścieków Politechniki Śląskiej oraz Katedra Technologii Wody, Ścieków i Chemii Środowiska Politechniki Częstochowskiej. W latach 2005-2006 nastąpiło umiędzynarodowienie Sieci poprzez przyłączenie się ośrodków zagranicznych. Obecnie Sieć skupia 31 członków i kandydatów z Polski, krajów UE oraz krajów trzecich (w sumie z 9 krajów), które podpisały oficjalne porozumienia. Sieć stwarza forum dla wymiany informacji i doświadczeń w zakresie identyfikacji nowych problemów środowiskowych oraz daje możliwość szerokiego upowszechniania

wyników prac naukowo-badawczych. Ważną formą działalności Sieci są organizowane warsztaty naukowe oraz publikowanie w języku angielskim, w formie monografii lub specjalnych numerów czasopism, prac przeglądowych podsumowujących wyniki badań oraz materiałów z warsztatów i prezentacji najnowszych osiągnięć badawczych członków sieci. Główne obszary działalności merytorycznej Sieci to:

- emisja zanieczyszczeń do środowiska i rozwój technologii minimalizujących emisję;
- migracja, przemiany i zatrzymywanie zanieczyszczeń w elementach środowiska, uwalnianie i przemieszczanie pomiędzy elementami środowiska;
- włączanie zanieczyszczeń do łańcucha troficznego (bezpieczeństwo żywnościowe);
- unieszkodliwianie substancji niebezpiecznych w elementach środowiska;
- doskonalenie technologii oczyszczania wód, ścieków, gazów, gruntów;
- rozwój metod oceny i prognozowania zmian w środowisku.

Na tegorocznej konferencji zaprezentowano 13 referatów plenarnych oraz 35 posterów prezentujących wyniki badań prowadzonych w zakresie powstawania, migracji, przemian zanieczyszczeń w środowisku, ze szczególnym uwzględnieniem takich zanieczyszczeń, jak: metale ciężkie, fenole, polichlorowane dibenzodioxyny i dibenzofurany oraz farmaceutyki. Zgodnie z planowanymi celami merytorycznymi omawiano problemy metodyki identyfikacji nowych zanieczyszczeń pojawiających się w środowisku, głównie substancji endokrynnie czynnych. Analizowano drogi migracji, przemian i sposób zatrzymywania zanieczyszczeń w elementach środowiska (zapadliskach). Tematyka skupiała się głównie wokół zagadnień związanych z procesami oczyszczania wody i ścieków oraz zagospodarowania osadów ściekowych. Ponadto poruszano problematykę akumulacji i usuwania zanieczyszczeń z gleb i wód powierzchniowych, zanieczyszczeń powietrza wewnętrznego oraz sposobów zapobiegania migracji zanieczyszczeń ze składowisk odpadów i ciągów komunikacji lądowej. Cześć prac dotyczyła ulepszenia warsztatu badawczego pozwalającego na dokonywanie bardziej precyzyjnej oceny stanu środowiska.

W konferencji uczestniczyło 49 osób z 9 ośrodków krajowych oraz 4 zagranicznych. Ośrodki te w większości przypadków są członkami Sieci. Reprezentowane były następujące ośrodki krajowe i zagraniczne: Politechnika Gdańska, Politechnika Łódzka, Politechnika Lubelska, Uniwersytet Opolski, UMCS w Lublinie, Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Słubicach, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Zielonogórski, Politechnika South Cina w Wushan z Chin, Groupement de Recherche Eau Sol Environment GRESE ENSIL w Limoges Cedex z Francji, L i m n o T e c Abwasseranlagen, Hille, z Niemiec oraz Politechnika Vilnius Gediminas w Wilnie z Litwy.

Wybrane materiały zaprezentowane podczas Konferencji, po uzyskaniu pozytywnych ocen recenzentów, zostaną opublikowane na początku 2009 r. w czasopiśmie "Environment Protection Engineering" będącym na liście filadelfijskiej (10 punktów w klasyfikacji MNiSW).

Małgorzata Pawłowska, Grzegorz Łagód

WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA

Goście zagraniczni

W październiku 2008 r. Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej odwiedził Pan James Thompson z USA, który przez kolejne tygodnie prowadził wykłady i seminaria w języku angielskim związane tematycznie z Prawem Ochrony Środowiska. Pan J. Thompson jest emerytowanym wykładowcą Prawa Ochrony Środowiska, jest także członkiem American Bar Association i Charter Institute of Arbitrators w Londynie. Przyjazd i pobyt zagranicznego gościa w charakterze visiting professor, który prowadził zajęcia fakultatywne w języku angielskim zorganizowany został w ramach "Senior Layer Program".

Było to ciekawym uzupełnieniem oferty dydaktycznej Wydziału i dało możliwość konwersacji z "native speakerem" studentom inżynierii środowiska, którzy w ramach wykładów fakultatywnych na IV i V roku są zobligowani wybrać 1-2 wykłady w języku angielskim. Większość zajęć w języku angielskim prowadzona jest przez pracowników Wydziału – jest to część oferty kierowanej do studentów zagranicznych.

Studenti przyjeżdżający na jeden semestr do naszego Wydziału w ramach wymiany bilateralnej z Politechniką Brandenburską w Cottbus i Politechniką w Abo w Danii oraz studenci z różnych uczelni europejskich, którzy przyjeżdżają w ramach wymiany europejskiej (Program Erasmus) mogą uczestniczyć w zajęciach w języku angielskim w pełnym wymiarze godzin, to znaczy uzyskać w ciągu semestru 30 punktów ECTS (co pozwala im zaliczyć semestr). Natomiast studenci polscy doskonalą język „fachowy”, uczestnicząc nie tylko w zajęciach z języka angielskiego (takie mają na I i II roku studiów), lecz również w zajęciach z przedmiotów zawodowych w języku angielskim, gdzie stykają się z profesjonalnym słownictwem branżowym. Sprawdzają w ten sposób także swoje umiejętności komunikowania się na płaszczyźnie zagadnień naukowych i zawodowych, prezentując referaty w języku angielskim i uczestnicząc w dyskusjach w międzynarodowych grupach.

Pan James Thompson i międzynarodowa grupa studentów podczas seminarium

Na kilkudniowe pobyty związane z działalnością dydaktyczną i naukową przyjeżdżali w latach ubiegłych na Politechnikę wykładowcy z zaprzyjaźnionych uczelni francuskich, niemieckich, czeskich, węgierskich i rumuńskich. W tym roku już po raz kolejny (w roku ubiegłym prowadził

podobne zajęcia Pan Esq. Phillip Berry z USA) studenci mieli okazję uczestniczyć w całym cyklu wykładów oraz seminariach prowadzonych przez specjalistę z USA. Zajęcia tego typu to część programu nauczania poszerzającego horyzonty przyszłych inżynierów, a jednocześnie wspaniała okazja do sprawdzenia umiejętności językowych w kontakcie z osobą, dla której angielski jest językiem ojczystym.

Marzena R. Dudzińska, Grzegorz Łagód

Studenci zagraniczni studiujący na kierunku inżynieria środowiska

Wymiana studentów kierunku inżynieria środowiska Politechniki Lubelskiej z Brandenburger Technical University w Cottbus (Niemcy) jest programem realizowanym na Wydziale Inżynierii Środowiska od kilku lat. W roku akademickim 2008/2009 w zajęciach odbywających się w semestrze zimowym uczestniczyło trzech studentów pochodzących z Kamerunu i jeden z Nigerii, studiujący w Cottbus oraz dwóch studentów z Turcji i jeden z Wysp Kanaryjskich. Na wybrane przedmioty prowadzone na naszym Wydziale uczęszczają również studenci zagraniczni, których główny blok tematyczny studiów odbywa się na innych wydziałach.

Zajęcia prowadzone są podobnie jak w latach ubiegłych w postaci wykładów, seminariów, laboratoriów komputerowych oraz wyjść terenowych. Tematyka zajęć pozwala studentom na zapoznanie się z ciekawymi aspektami ochrony środowiska, a różnorodność poruszanych tematów daje możliwość wyboru interesujących ich przedmiotów. Studenci zagraniczni uczęszczają na zajęcia wspólnie ze studentami polskimi trzeciego i czwartego roku, co daje im możliwość nawiązania nowych znajomości.

Międzynarodowa grupa studentów podczas przerwy

Dodatkowo w ramach zajęć terenowych studenci zagraniczni mogą zobaczyć i zapoznać się z różnymi obiektami lubelskiego MPWiK, co pozwala na pełniejsze zrozumienie nie tylko znaczenia takich obiektów, ale również nakładów inwestycyjnych i eksploatacyjnych takich inwestycji, co jest dość istotnym elementem ich kierunku studiów w Niemczech. W Cottbus studenci kształceni są bowiem na kierunku "Environmental Protection and Management", dlatego studia w Polsce są dla nich ciekawym doświadczeniem, pozwalającym zauważyć inne aspekty interesujących ich tematów.

Tematyka zajęć prowadzonych na Politechnice Lubelskiej pozwala także studentom na ukierunkowanie własnych

zainteresowań pod kątem pisania przyszłych prac zaliczeniowych w Cottbus.

Ewa Szkutnik, Grzegorz Łagód

Uczelniany Klub Dyskusyjny „For & Against”

Klub dyskusyjny „For & Against” powstał pod koniec 2008 roku z inicjatywy studentów Politechniki Lubelskiej jako Klub prowadzony w języku angielskim dla studentów chcących przełamywać opory w posługiwaniu się językiem obcym. Pierwsze spotkanie Klubu odbyło się 16 grudnia 2008 roku i od tamtej pory odbywa się regularnie, co wtorek o godzinie 18.00 w sali 301 na Wydziale Inżynierii Środowiska.

W zamysle pomysłodawców Klub ma być organizacją studencką pozwalającą na rozmowy w języku angielskim w luźnej atmosferze, na tematy ze wszystkich dziedzin życia studenckiego. Mogą to być hasła zaproponowane przez osobę prowadzącą dyskusję – zwykle przewodniczącą, bądź wychodzące od studentów – ich zainteresowania, poglądy na to, co dzieje się w otaczającym świecie.

Klub ruszył z niewielką ilością członków, jednak ze spotkania na spotkanie przybywają nowe, zainteresowane inicjatywą osoby, które wnoszą swoje świeże pomysły i poglądy. Uczestnikami dyskusji są również osoby z zagranicy, będące na studiach w ramach Programu Erasmus, dzięki czemu dyskusje nabierają wielokulturowego wymiaru. Obcokrajowcy dzielą się swoimi wrażeniami oraz wiedzą i opiniami o różnych krajach.

Mamy nadzieję, że jak dotychczas, na każdym kolejnym spotkaniu będzie przybywać nowych członków Klubu – osób zainteresowanych dyskusją w języku angielskim, chcących skorzystać z możliwości podniesienia swoich umiejętności językowych. Wydaje się to szczególnie interesujące w obecnej sytuacji na rynku, gdzie posługiwanie się biegle obcym językiem jest bardzo przydatne i może się okazać przepustką do lepszej pracy zawodowej, gdyż wielu pracodawców bierze pod uwagę znajomość języka obcego u kandydatów na dane stanowisko. Poza tym jest to świetne miejsce na poznanie nowych ludzi o różnych zainteresowaniach i chcących o tym porozmawiać w celu szlifowania języka angielskiego.

Członkowie Klubu podczas spotkania dyskusyjnego

Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z przewodniczącą Klubu Katarzyną Wójtowicz oraz Małgorzatą Chwałą lub Samorządem Studenckim Wydziału Inżynierii Środowiska.

Katarzyna Wójtowicz, Grzegorz Łagód

NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

Podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego 2008/2009 przyznane zostały pracownikom Wydziału następujące nagrody:

- nagroda indywidualna II° dla: prof. dr hab. Henryka Sobczuka – za uzyskanie tytułu profesora nauk technicznych; dr hab. inż. Beaty Kowalskiej, prof. PL – za uzyskanie stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych;
- nagroda zespołowa I° dla: prof. dr hab. Lucjana Pawłowskiego oraz prof. dr hab. Witolda Stępniewskiego – za osiągnięcia w działalności naukowej w roku akademickim 2007/2008 oraz Dyplom dla prof. dr hab. Lucjana Pawłowskiego za osiągnięcia w działalności naukowej w roku akademickim 2007/2008;
- nagroda zespołowa II° dla: dr Małgorzaty Pawłowskiej – za osiągnięcia w działalności naukowej w roku akademickim 2007/2008 oraz opracowanie monografii *Management of Pollutant Emission from Landfills and Sludge*;
- nagrody zespołowe III° dla: dr inż. Andrzeja Raczkowskiego – za organizację laboratorium, a także za szczególne zaangażowanie w procesie inwestycyjnym odbioru i budowy auli, dr inż. Grzegorza Łagóda – za opublikowanie 1 pracy z IF i wyróżniającą się opieką nad Kółkami Naukowymi Wydziału Inżynierii Środowiska, mgr inż. Magdaleny Lebiockiej – za osiągnięcia w działalności naukowej w roku akademickim 2007/2008 –

współautorstwo 4 prac opublikowanych w czasopiśmie z IF;

- nagroda indywidualna II° dla: mgr Marty Kołodyńskiej – za szczególne osiągnięcia zawodowe w roku akademickim 2007/2008;
- nagrody indywidualne III° dla: mgr Michała Kwiatkowskiego, mgr Iwony Książek, mgr Bartłomieja Ruta, mgr Justyny Kujawskiej, mgr inż. Katarzyny Wójcik-Oliveira, pani Doroty Oraczewskiej, pani Grażyny Więckowskiej, pani Marianny Danuty Lasoty – za szczególne osiągnięcia zawodowe w roku akademickim 2007/2008;
- nagroda zespołowa III° dla: pani Agaty Dziedzic i pani Krystyny Florek – za szczególne osiągnięcia zawodowe w roku akademickim 2007/2008.

Nasi najlepsi absolwenci w roku akademickim 2006/2007:

- I lokata – mgr inż. Tomasz Cholewa
- II lokata – mgr inż. Kamil Spalitabaka
- III lokata – mgr inż. Magdalena Jarmuła
- IV lokata – mgr inż. Ireneusz Krukowski
- V lokata – mgr inż. Tomasz Czosnecki
- VI lokata – mgr inż. Tomasz Borkowski
- VII lokata – mgr inż. Marcin Adamczyk
- VIII lokata – mgr inż. Małgorzata Grykałowska
- IX lokata – mgr inż. Łukasz Gmurkowski
- X lokata – mgr inż. Aleksandra Kumor.

Grzegorz Łagód

Wydział Zarządzania

ROZWÓJ KADRY NAUKOWEJ

Stwierdzenie, iż ludzie są najcenniejszym kapitałem firmy, nigdzie chyba nie nabiera tak dosłownego znaczenia, jak w przypadku szkół wyższych. Z tym większą radością witamy na Wydziale Zarządzania trzech nowych samodzielnych pracowników naukowych. W grudniu 2008 roku pracę na Wydziale podjęli: prof. dr hab. inż. Kazimierz W. Krupa, prof. dr hab. Ruslan Motoryn oraz prof. dr hab. Stanisław Ślusarczyk.

Życiorys naukowy **prof. dr hab. inż. Kazimierza W. Krupy** jest bardzo bogaty. Jego zainteresowania naukowe dotyczą wybranych dylematów nowej ekonomii, stymulatorów i kwantyfikatorów zmian ekonomicznych oraz wykorzystania technologii informacyjnej w podmiotach zorganizowanych. Od ponad trzydziestu pięciu lat prof. Krupa ściśle współpracuje z przemysłem,

Prof. Kazimierz W. Krupa

specjalizując się w problematyce projektowania, implementacji i wdrażania systemów informatycznych.

Prof. K. Krupa był członkiem międzynarodowych zespołów realizujących między innymi 6 PR UE i Tempus. Badania empiryczne i analizy naukowe zaowocowały zbudowaniem oryginalnych narzędzi ekonomicznych. Są to:

- procedura wykorzystania algorytmu genetycznego do przygotowania zestawu wskaźników ekonomicznej oceny organizacji przemysłowych;
- koncepcja internetowego portalu informacyjnego, który posiada „inteligentne” instrumenty dające szansę uzyskania efektu synergii;
- punktowa ocena standingu ekonomicznego firm;
- tablice do oceny zmian struktur organizacyjnych;
- wskaźniki oceny struktur organizacyjnych WCss, Wfc;
- koncepcja pomiaru generacji e-commerce;
- model projektowania struktur organizacyjnych;
- metoda MPWSI wdrażania zintegrowanych systemów informatycznych klasy ESI (Efektywne Systemy Informatyczne);
- procedura badania stopnia realizacji wdrożenia ESI;
- narzędzia do porównywania metod wspomagających wdrażanie ESI.

Kolejne obszerne i wieloaspektowe badania prof. Krupy dotyczą Intelligent Instrument i zarządzania wiedzą – ich efektem, oprócz publikacji naukowych, jest koncepcja akceleratora ekspansji, metoda STBWO wdrażania KM oraz procedura oceny i stratyfikacji instrumentów wdrażania Knowledge Management.

Prof. Krupa opublikował 16 monografii, w tym 2 w języku obcym. Ogółem jest autorem 231 publikacji, z tego wiele w językach obcych. Od kilkudziesięciu lat jest aktywnym konsultantem z zakresu najnowszych rozwiązań ekonomicznych, między innymi w NFI i przedsiębiorstwach przemysłowych. Efektem tej działalności są liczne opracowania dla praktyki gospodarczej.

Prof. dr hab. Ruslan Motoryn naukowe szlify zdobywał w Kijowskim Narodowym Uniwersytecie Gospodarki (wcześniej Kijowski Instytut Gospodarki Narodowej). Tam w 1973 roku ukończył studia wyższe (specjalność statystyka), a następnie obronił rozprawę doktorską (1980). Na tej samej uczelni w 1998 r. prof. Motoryn uzyskał stopień doktora habilitowanego. Pracując nieprzerwanie od roku

Prof. Ruslan Motoryn

1976 (do dnia dzisiejszego) w Kijowskim Narodowym Uniwersytecie Gospodarki, swoje osiągnięcia zwięźlił uzyskaniem profesury (2001). W latach 1995-1996 prof. Motoryn kierował działem statystyki makroekonomicznej Państwowego Komitetu Statystycznego, a w latach 2000-2004 Katedrą Statystyki swojego macierzystego Uniwersytetu. Przez ostatnie trzy lata prof. dr hab. R. Motoryn pracował także na stanowisku profesora w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. B. Markiewicza w Jarosławiu.

Prof. dr hab. R. Motoryn specjalizuje się w statystyce. Prowadzi wykłady m.in. ze: statystyki, międzynarodowej statystyki ekonomicznej, analizy ekonomicznej, zarządzania strategicznego, systemu rachunków narodowych.

W dorobku prof. R. Motoryna znajduje się ponad 120 publikacji naukowych i naukowo-metodycznych, m.in.: monografia, podręcznik, 7 podręczników metodologicznych. Prof. Motoryn brał udział w licznych ukraińskich oraz międzynarodowych konferencjach naukowo-praktycznych dotyczących statystyki. Od roku 1998 jest członkiem Międzynarodowego Instytutu Statystyki (Worburg, Niderlandy).

Prof. dr hab. Stanisław Ślusarczyk z Lublinem związany jest od lat studenckich. Tu w roku 1974 na Wydziale Ekonomicznym UMCS ukończył studia magisterskie na kierunku ekonomia przemysłu, a 7 lat później obronił rozprawę doktorską pt. „Procesy optymalizacji skali i struktury asortymentowej produkcji na przykładzie wybranych przedsiębiorstw przemysłu meblarskiego”. Również na Wydziale Ekonomii UMCS prof. Ślusarczyk uzyskał stopień doktora habilitowanego (1991). Rozprawa habilitacyjna pt. „Uwarunkowania zachowań uczestników rynku w procesach dostosowywania produkcji do popytu” również dotyczyła branży meblarskiej.

W latach 1991-1995 prof. S. Ślusarczyk kierował Zakładem Marketingu w Filii UMCS w Rzeszowie, a od 1995 r. Zakładem Marketingu na Politechnice Rzeszowskiej, gdzie pełnił również funkcję Prodziekana Wydziału Marketingu i Zarządzania. Obecnie prof. dr hab. S. Ślusarczyk kieruje Katedrą Procesów Zarządzania i Marketingu w WSIiZ w Rzeszowie.

W dorobku prof. Ślusarczyka znajduje się kilka książek i wiele opracowań z dziedziny marketingu i ekonomii, liczne artykuły (w języku polskim i obcym) oraz ekspertyzy gospodarcze (business plany, projekty na dofinansowanie z funduszy UE i wyceny przedsiębiorstw). Prof. Ślusarczyk jest również ekspertem akredytowanym przez PARP do wdrażania usług w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw. Działanie 2.1. „Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez doradztwo”.

Anna Walczyzna

*

Mgr Małgorzata Kubalińska z Katedry Zarządzania Politechniki Lubelskiej obroniła na Wydziale Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach pracę doktorską pt. „Model typu Fishera – Wrighta ze zmienną wielkością populacji i mutacjami w postaci procesu punktowego”. Problematyka rozprawy doktorskiej dotyczyła analizy modelu dynamiki populacyjnej z wzajemnym oddziaływaniem dryfu genetycznego i neutralnych mutacji. Przy tym, dla dryfu genetycznego zastosowany został model Fishera-Wrighta z dyskretnymi, rozłącznymi pokoleniami, natomiast dla mutacji przyjęty został model nieskończonej liczby miejsc.

Obrona odbyła się 9 grudnia 2008 roku. Promotorem pracy był dr hab. Adam Bobrowski, profesor Politechniki Lubelskiej, a recenzentami dr hab. Urszula Foryś z Uniwersytetu Warszawskiego oraz dr hab. inż. Andrzej Polański z Politechniki Śląskiej. Dnia 16 grudnia 2008 roku Rada Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki przyjęła publiczną obronę pracy doktorskiej i nadała pani mgr Małgorzacie Kubalińskiej stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie naukowej: biocybernetyka i inżynieria biomedyczna, w specjalności: modelowanie biomatematyczne.

Anna Walczyzna

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Erasmus

Podnoszenie jakości kształcenia to główny cel Programu Erasmus. Uczestnikami Programu mogą być zarówno studenci, kadra naukowa, jak i pracownicy administracyjni Uczelni. Wiedza, umiejętności organizacyjne, biegła znajomość języka obcego, to tylko nieliczne korzyści, które płyną z uczestnictwa w Programie.

Wydział Zarządzania od wielu lat aktywnie uczestniczy w działaniach tego Programu.

Obecnie dwudziestu dziewięciu studentów może wybierać w ofercie dydaktycznej jedenastu europejskich uczelni, z którymi nasz Wydział ma podpisane stosowne umowy. Tylko w roku 2008 podpisano dwie nowe umowy partnerskie

– z Instituto Politecnico da Guarda (Hiszpania), Academia de Studii Economice din Bucuresti (Rumunia), w ramach których może wziąć udział w wymianie sześciu studentów.

Program oferuje możliwość wymiany kadry akademickiej – podpisane umowy dają możliwość wyjazdu szesnastu nauczycielom akademickim.

W celu promocji Programu, na Wydziale Zarządzania odbywają się spotkania informacyjne, ostatnio organizowane wspólnie z pracownikami Biura Współpracy z Zagranicą PL, dotyczące możliwości wzięcia udziału w wymianie zagranicznej oraz liczne spotkania indywidualne ze studentami zamierzającymi wyjechać w ramach Programu za granicę. Komisja Wydziałowa do spraw rekrutacji studentów na wyjazdy zagraniczne w roku akademickim 2008/2009 zakwalifikowała dwanaście osób.

Wyzwaniem dla Wydziału Zarządzania jest stworzenie oferty dydaktycznej dla studentów zagranicznych zainteresowanych przyjazdem do nas. W roku 2008/2009 na Wydziale studiuje 2 studentów z Hiszpanii, a w semestrze letnim przewidujemy przyjazd dwóch studentów z Portugalii.

Umowy podpisane w ramach Programu Erasmus stanowią podstawę do nawiązywania dalszej współpracy badawczej pomiędzy uniwersytetami.

Z roku na rok przybywa coraz więcej osób zainteresowanych wyjazdami zagranicznymi. Zdobywanie wiedzy i doświadczeń za granicą jest olbrzymim wyzwaniem dla młodych ludzi podejmujących się takiego zadania. Wydaje się zatem, że Uczelnia powinna udzielać daleko idącego wsparcia ambitnym studentom inwestującym w swoją przyszłość.

Z tego miejsca chciałabym podziękować wszystkim Pracownikom Uczelni, z którymi przyszło mi współpracować przy koordynowaniu działań w ramach Programu Erasmus.

Matylda Bojar

WYDARZENIA

Nasi pracownicy przygotowują projekt

Co roku Ministerstwo Gospodarki rozpisuje konkurs na projekty związane z realizacją zadań wynikających z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, stosowanych na terytorium Polski”. Program przewiduje finansowanie m.in. wojewódzkich, powiatowych, gminnych planów i programów usuwania azbestu.

W ramach tego programu Urząd Marszałkowski ogłosił konkurs na opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu naszego województwa na lata 2009-2032. W jego wyniku przygotowanie ww. projektu przypadło Politechnice Lubelskiej, w tym zespołowi pracowników Wydziału Zarządzania. Autorami opracowania są (wg kolejności podanej w opracowaniu):

- **prof. dr hab. E. Bojar**, Politechnika Lubelska, Wydział Zarządzania, Katedra Ekonomii i Zarządzania Gospodarką,
- **dr E. Czarnocka**, Politechnika Lubelska, Wydział Zarządzania, Katedra Ergonomii,
- **dr inż. K. Czarnocki**, Politechnika Lubelska, Wydział Zarządzania, Katedra Ergonomii,

- **dr inż. R. Gierżatowicz**, Politechnika Lubelska, Wydział Ochrony Środowiska, Instytut Ochrony Środowiska,
- **prof. dr hab. T. Gruszecki**, Uniwersytet Przyrodniczy
- **prof. dr hab. A. Kuczumow**, Katolicki Uniwersytet Lubelski,
- **prof. dr hab. inż. M. Opielak**, Politechnika Lubelska, Wydział Mechaniczny, Katedra Inżynierii Procesowej, Spożywczej i Ekotechniki,
- **prof. dr hab. L. Wdowiak**, Instytut Medycyny Wsi.

Efektom pracy zespołu, którego istotny trzon stanowili pracownicy Katedry Ergonomii jest, wydane nakładem Wydawnictwa Politechniki Lubelskiej, ponad 120-stronicowe opracowanie „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa lubelskiego na lata 2009-2032”. Program ten został uchwalony w dniu 8 grudnia 2008 r. (**Uchwała Nr XXVI/460/08 Sejmiku Województwa Lubelskiego**).

W Katedrze Ergonomii opracowano i złożono wniosek na stworzenie i wyposażenie Laboratorium Inżynierii Bezpieczeństwa i Zarządzania Środowiskiem Pracy. Działania zmierzające do stworzenia laboratorium są związane z planowanym uruchomieniem w ramach studiów II stopnia specjalności zarządzanie bezpieczeństwem, a docelowo także uruchomienia studiów inżynierskich I stopnia na kierunku inżynieria bezpieczeństwa.

Anna Walczyzna

Współpraca z Microsoft

Wydział Zarządzania w roku akademickim 2008-2009 kontynuuje rozpoczętą przed siedmiu laty współpracę z firmą Microsoft. W obecnym roku w ramach programów akademickich, studenci naszego Wydziału mogą skorzystać z bezpłatnie udostępnianego oprogramowania firmy Microsoft – program MSDN AA. Dzięki udziałowi w programie IT Academy Essential komputerowe laboratoria dydaktyczne wyposażone są w najnowszą wersję pakietu MS Office.

Tomasz Cieplak

Program Microsoft IT Academy to globalny system edukacyjny, umożliwiający instytucjom edukacyjnym wspieranie swoich studentów w osiąganiu przez nich ich możliwości edukacyjnych i zawodowych dzięki wysokiej jakości programom szkoleniowym dla technologii Microsoft. Obejmuje on ujednolicony proces nauczania i egzaminów, którego celem jest przyspieszenie momentu wkraczania uczniów lub studentów na rynek pracy, lub wspieranie ich aktualnej kariery zawodowej. Program ma charakter modelu kształcenia ustawicznego, ukierunkowanego na stałe podnoszenie umiejętności i rozwój kadr pracowniczych.

Celami programu są m.in.:

- przekazanie studentom i uczniom kluczowych umiejętności w dziedzinie IT poprzez zaoferowanie światowej klasy programu edukacyjnego Microsoft;
- zapewnienie bogatych zasobów edukacyjnych dostępnych on-line i umożliwiających naukę w dowolnym miejscu i czasie;
- stworzenie zasobów materiałów do kształcenia ustawicznego i rozwoju zawodowego kadry nauczycielskiej, dzięki którym uczący się, w miarę rozwoju ich karier, będą rozszerzali swoje kontakty z Microsoft;

- połączenie nauki akademickiej z umiejętnościami potrzebnymi w rzeczywistej pracy zawodowej, aby umożliwić uczniom i studentom ukończenie nauki z umiejętnościami w zakresie IT, które umożliwią im odniesienie sukcesu w pracy;
- stworzenie wykwalifikowanych kadr dla pracodawców, tak aby na rynku można było znaleźć pracowników, którzy poznali i przeszli szkolenia dotyczące technologii Microsoft.

Program Microsoft IT Academy obejmuje ujednoczony proces nauczania i egzaminów, którego celem jest przyspieszenie momentu wkraczania uczniów lub studentów na rynek pracy, lub wspieranie ich aktualnej kariery zawodowej.

Członkostwo w programie Microsoft IT Academy przynosi instytucjom edukacyjnym, kadrze naukowej, uczniom, studentom i społecznościom cenne korzyści. Członkostwo jest dostępne na dwóch poziomach: IT Advanced (poprzednio Pro Platinum) i Microsoft Essentials (poprzednio Office Specialist). Poziom Microsoft Essentials, w którym uczestniczy Wydział Zarządzania, zapewnia korzyści prowadzące do uzyskania certyfikatu Microsoft Office Specialist.

opr. na podstawie www.microsoft.pl

Konkurs

Studenci Wydziału Zarządzania stanęli przed wyjątkową okazją współtworzenia wizerunku swojego Wydziału. Do 28 lutego 2009 r. trwał ogłoszony przez Prodziekana ds. Studenckich dr Annę Arent konkurs na opracowanie projektu obejmującego logo Wydziału Zarządzania, wizualizację wydziałowej strony internetowej oraz program działań promocyjnych Wydziału. Patronat nad konkursem objęła Dziekan Wydziału Zarządzania prof. dr hab. Ewa Bojar. Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody: notebook, praktyka w Agencji Reklamowej Vena Art. Sp. z o.o., zaliczenie projektu z wybranego przedmiotu marketingowego, upominki rzeczowe.

Wydział Zarządzania rozpoczął swoją działalność 28 grudnia 2007 r. W tym dniu weszła w życie Uchwała Senatu Politechniki Lubelskiej nr 24/2007/VI z dnia 20 września 2007 r. m.in. przekształcająca dotychczasowy Wydział Zarządzania i Podstaw Techniki w Wydział Zarządzania. W dobie dużej konkurencji na rynku edukacyjnym stworzenie spójnego i atrakcyjnego programu promocji to, obok wartościowej i atrakcyjnej oferty edukacyjnej, istotny element mający na celu skłonienie kandydatów do podjęcia studiów na Wydziale Zarządzania.

Anna Walczyna

KONFERENCJA

Konferencja naukowa pt. „Zarządzanie: doświadczenia i problemy”, 14-16.09.2008 r., Kazimierz Dolny nad Wisłą

Konferencja poświęcona była metodom i problemom zarządzania we współczesnym przedsiębiorstwie. Jej organizatorem była Katedra Zarządzania. W Konferencji udział wzięli pracownicy naukowcy wyższych uczelni, przedstawiciele przemysłu oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu

Państwa (w tym 3 osoby z zagranicy). Koordynatorem naukowym i merytorycznym Konferencji był prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sitko.

Obradom przewodniczą: Dziekan Wydziału Zarządzania prof. Ewa Bojar oraz Kierownik Katedry Zarządzania prof. Włodzimierz Sitko

Zgodnie z tematem wiodącym Konferencji poszczególne wystąpienia nawiązywały do współczesnych problemów zarządzania. Jeden nurt to rozważania o charakterze podstawowym, szukające odpowiedzi na pytania:

- czy niektóre nowe poglądy w zarządzaniu nazwać modą i co wnoszą do ogólnej wiedzy?
- jak zarządzać projektami?
- czy i jak badania operacyjne sprawdziły się w praktyce?
- jak poprzez kulturę organizacji lub szerzej – tożsamość przedsiębiorstwa – podwyższać konkurencyjność na rynku?

Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa Krzysztofa Żuka

Drugi nurt to prezentacja doświadczeń praktycznych w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz prezentacja wyników badań prowadzonych w różnych ośrodkach naukowych.

Przygotowanie i przeprowadzenie zmian w polskich przedsiębiorstwach i ukonstytuowanie ich jako procesu stałego, kompleksowego, logicznie zorientowanego na realizację celu to wyzwanie dla teorii i praktyki zarządzania.

Przedsiębiorczość jest podstawą dobrobytu zachodnich cywilizacji. Obecnie społeczeństwo polskie aktywizuje się bardzo w kreowaniu przedsiębiorczości. W wielu miejscach toczy się dyskusja, jak odwrócić niekorzystne dla polskiej gospodarki trendy i procesy, jak zmienić wadliwe przepisy, dysfunkcjonalne rozwiązania prawne. Dotyczy to otoczenia przedsiębiorstwa.

Kilkanaście lat gospodarki rynkowej to okres zbyt krótki, by w pełni opanować sztukę rzetelnego prowadzenia biznesu i pozbyć się wszystkich naleciałości gospodarki centralnie sterowanej. Otoczenie biznesowe przedsiębiorstwa XXI wieku narzuca konieczność gruntownej przebudowy zarządzania i wypracowanie nowoczesnego sposobu myślenia o prowadzeniu biznesu. Pojawiają się bowiem, obok zagrożeń, nieustannie nowe szanse, które mogą być wykorzystywane przez przedsiębiorstwa dla poprawy swej pozycji rynkowej.

Wystąpienie Rektora Politechniki Śląskiej prof. Andrzeja Karbownika

Zdobyte w przeszłości wiedza i doświadczenie są niewystarczające dla optymalnego wykorzystania potencjalnych możliwości osiągnięcia sukcesu biznesowego w nowym otoczeniu. Konieczna jest gruntowna zmiana. Aby przyniosła sukces przedsiębiorstwu, cały proces jej przeprowadzania musi się odbywać w atmosferze działań uporządkowanych, logicznych, dobrze przemyślanych. Wiemy także, że kryzys to sytuacja, której powinno się zapobiegać wówczas, gdy przedsiębiorstwo odnosi sukces. Ale praktyka pokazuje, że samousypiający duch sytości doprowadza do tego, że w okresie świetności wydaje się, że będzie ona wieczna, a zmagania z kryzysem podejmuje się wówczas, kiedy on nastąpi.

Praktyka zarządzania oczekuje ciągłego doskonalenia wiedzy. Oznacza to, że istnieje zapotrzebowanie na tworzenie ciągle nowych, modnych koncepcji. Powinno to doprowadzić do powstania nowego paradygmatu w zarządzaniu adekwatnego do realiów dnia dzisiejszego. Wydaje się, że głównym motywem zawsze będzie innowacyjność oraz poszukiwanie, zdobywanie i konsumowanie wiedzy. Są to wymogi bardzo trudne do spełnienia w polskich realiach, gdyż nasze doświadczenia w gospodarce rynkowej są niewielkie. Również stan naszej wiedzy, choć teoretycznie bardzo poprawny, jest zbyt wolno asymilowany w praktyce. Jeśli polskim przedsiębiorcom uda się wykorzystać doświadczenia liderów światowego biznesu, to nasze organizacje wejdą na drogę nowoczesnego rozwoju.

Na zakończenie Konferencji podsumowano wyniki prezentacji i uznano potrzebę kontynuowania tego typu spotkań w przyszłości.

Anna Grądział

PUBLIKACJE

Nakładem Wydawnictwa Naukowego PWN ukazała się książka dr inż. Kazimierza Szatkowskiego „Przygotowanie produkcji”.

Podręcznik zawiera kompleksową wiedzę na temat przygotowania produkcji. Wiedza ta z jednej strony ułatwia zrozumienie złożonej problematyki procesu przygotowania produkcji od strony teoretycznej, a z drugiej strony może być przydatna do właściwego zorganizowania tego procesu w praktyce. W podręczniku prezentowane jest zarówno tradycyjne podejście do problematyki związanej z przygotowaniem produkcji, jak i podejście nowoczesne, chociaż pomiędzy podejściami tymi nie ma wyraźnego podziału.

Opracowanie zawiera cztery podstawowe części tematyczne:

- techniczne przygotowanie produkcji,
- problematykę konstrukcyjno-doświadczalną i technologiczną,
- wpływ i wykorzystanie nowoczesnych technik komputerowych,
- organizację, planowanie i sterowanie procesem przygotowania nowej produkcji.

Książka przeznaczona jest dla studentów kierunku zarządzanie oraz zarządzanie i inżynieria produkcji, na których wykładany jest przedmiot *przygotowanie produkcji*. Może ona także stanowić materiał uzupełniający do przedmiotów *zarządzanie produkcją* i *zarządzanie innowacjami*. Książka adresowana jest także do praktyków przemysłowych i wszystkich tych, którzy pragną poszerzyć swoje wiadomości dotyczące procesu przygotowania produkcji nowego wyrobu.

Kazimierz Szatkowski

Wydział Podstaw Techniki

Szczególny rok dla Wydziału

Wywiad z dr Miroslawem Malcem, Prodziekanem ds. Studenckich

– Koniec roku to sprzyjająca okazja do podsumowania minionego czasu. Jaki był ten rok w Pańskiej ocenie?

Rok 2008 to rok szczególny nie tylko dla mnie, ale także dla wszystkich pracowników naszego Wydziału, gdyż był to pierwszy rok jego funkcjonowania. I tak jak dla każdego „pierwszorocznika” był to dla mnie rok intensywnej nauki i zdobywania doświadczeń związanych z pełnieniem tej funkcji.

– Zaczniemy od początku roku 2008, kiedy to szósty wydział Politechniki Lubelskiej – Wydział Podstaw Techniki rozpoczyna swoją samodzielną działalność.

Z tą chwilą rozpoczęła się moja misja jako prodziekana. W tamtym czasie moją główną troską było to, aby podział Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki na dwie nowe jednostki organizacyjne Uczelni nie przyczynił się do dezorganizacji procesu dydaktycznego i wpłynął ujemnie na jego jakość. Należy zaznaczyć, że zbliżał się koniec semestru zimowego, co zawsze związane jest z większą pracą dziekana. Należało zapewnić taki poziom pracy, aby studenci i pracownicy jak najmniej odczuli zmiany organizacyjne i tworzenie nowych struktur wydziału.

– Czy udało się to osiągnąć?

Muszę przyznać, że z perspektywy dzisiejszego dnia, tę część naszych działań oceniam bardzo pozytywnie. Dowodem na to jest bardzo wysoka ocena pracy naszego dziekana wyrażona przez przedstawicieli studentów (członków Rady Wydziału) na jej ostatnim posiedzeniu w 2008 roku we wniosku do Dziekana Wydziału. A przecież był taki czas, że ponad 800 studentów przez kilka miesięcy było obsługiwanych przez jedną osobę. Należy podkreślić ogromne wsparcie i wielką życzliwość wszystkich pracowników Wydziału, a także wyrozumiałość dla obiektywnych trudności funkcjonowania dziekanatu, jakie powstały w procesie rozdzielania Wydziału. Niewątpliwym utrudnieniem w tworzeniu dobrego planu zajęć studentów i pracowników jest sytuacja, gdy wiele sal wykładowych w jednym budynku ma dwóch gospodarzy. Stąd tym większa pochwała dla obu Pań: Joanny Szulżyk-Cieplak i Eweliny Kukulskiej, że udało im się tak pracować, aby zasłużyć w ocenie studentów na miano jednego z najlepszych dziekanatów w naszej Uczelni.

– Proces dydaktyczny to chyba fundamentalny obszar działań?

Tak, to obszar pierwszoplanowy. Dydaktyka to ta przestrzeń działań Prodziekana ds. Studenckich, która jest obszarem

ciągłej pracy. Pracy, która jest możliwa tylko w ścisłym kontakcie ze wszystkimi pracownikami Wydziału, a także z członkami Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia i członkami Rady Wydziału. W minionym roku opracowano i wprowadzono nowe plany studiów na trzech kierunkach: edukacja techniczno-informatyczna, fizyka techniczna i matematyka. Plany te uwzględniają przede wszystkim przejście z jednolitego systemu kształcenia na system dwustopniowy z jednoczesnym wprowadzeniem punktów kredytowych. Przymierzamy się również do wdrożenia systemu oceny jakości kształcenia. Mam jednak świadomość, że pewne prace powinny być kontynuowane w bieżącym roku, aby właściwie dostosować profil kształcenia studentów poprzez utworzenie takich specjalności, które będą atrakcyjne dla studentów i umożliwią im łatwiejsze znalezienie się na rynku pracy. Korzystając z okazji, chciałbym serdecznie podziękować wszystkim pracownikom, którzy nie szczędząc czasu przez swoje osobiste zaangażowanie i pracę, przyczynili się do powstania nowych planów studiów.

– Jak Pan Dziekan ocenia zaangażowanie kadry Wydziału w proces dydaktyczny?

Prowadzenie zajęć przez pracowników naszego Wydziału to obowiązek, przywilej i zarazem wielka odpowiedzialność zarówno za głoszone treści, ale i prezentowaną przez wykładowców postawę wobec swoich słuchaczy. I niezależnie od wszystkich podjętych na tym polu działań organizacyjnych i proceduralnych każdy z nas powinien mieć ciągle tego świadomość. Z moich obserwacji widać, że pracownicy naszego Wydziału tę świadomość mają. Ich nauczycielskie powołanie widać w postawach prezentowanych przez naszych absolwentów oraz słychać w wielu pozytywnych ocenach okresu studiów wyrażanych przez obecnych studentów. Oczywiście wiele jeszcze można tu udoskonalić, poprawić, a czasami wręcz zmienić i na pewno będziemy to wszyscy czynili. Jednym z kroków, który już jest realizowany to dostosowanie i uporządkowanie sylabusów do treści programowych pod kątem przyjętej nowej stopniowej struktury studiów.

– Bez naboru studentów nie ma dydaktyki. Jak Pan ocenia uzyskane tegoroczne wyniki i jakie Pana zdaniem są perspektywy?

Po raz pierwszy samodzielnie przeprowadzaliśmy nabór i to aż na trzy kierunki studiów: edukacja techniczno-informatyczna (ETI), fizyka techniczna (FT) oraz nowy kierunek – matematyka (M). Musieliśmy pokonać problemy natury organizacyjno-lokalowej, a także rozwiązać problem dotarcia do młodzieży z informacją o naszym Wydziale. Generalnie nabór oceniam pozytywnie. Choć nie wyczerpaliśmy limitu miejsc na kierunkach ETI oraz FT, to liczba przyjętych studentów była większa niż w poprzednim roku akademickim. Na kierunek matematyka liczba chętnych była tak duża, że po zgodzie Rektora zwiększyliśmy limit dwukrotnie

i wypełniliśmy go bez żadnych problemów. Obecnie obserwujemy dość duże niekorzystne zawirowanie wokół studiów niestacjonarnych na ETI. Myślę jednak, że planowane działania ustabilizują tę sytuację.

– Wróćmy do studentów. Czy młodzież naszego Wydziału ma chęć do działania, czy prezentuje tylko postawę roszczeniową?

To pytanie niewątpliwie dotyczy zagadnienia współpracy z Samorządem Studenckim oraz ze studentami. Ta współpraca jest dla Prodziekana ds. Studenckich sprawą oczywistą i obok spraw kształcenia niezwykle ważną. Od początku sprawowania przeze mnie tej funkcji staram się tę współpracę pielęgnować i zacieśniać oraz uważnie wsłuchiwać się w głosy studentów. Służą temu nasze regularne spotkania oraz częste współdziałanie we wspólnych inicjatywach służących środowisku studenckiemu, w tym również w jego integracji. To nie tylko zabawa jak otrzęsiny, andrzejki i inne imprezy, ale także spotkania z władzami Wydziału i Uczelni oraz współpraca na forum Senatu czy Rady Wydziału. Mam zaufanie do studentów i wiem, że studenci darzą mnie także swoim zaufaniem. Jestem do ich dyspozycji nie tylko podczas dyżurów dziekańskich, ale także w każdej wolnej chwili i bardzo się cieszę, jeśli mogę studentom pomóc w rozwiązywaniu ich problemów. To dla mnie duża satysfakcja.

– Jakie konkretne przedsięwzięcia są realizowane wraz ze studentami?

Studenci mają własne pomysły. Po rozdzieleniu wydziałów okazuje się, że studenckie koła naukowe na naszym Wydziale praktycznie nie istnieją, albo nie podjęły należytej swojej działalności. Trwają więc prace nad powołaniem nowych kół, ustaleniem ich obszaru działania oraz znalezieniem właściwych opiekunów merytorycznych. Obecnie działa już koło naukowe na kierunku FT i rozpoczęto proces rejestracji koła naukowego na kierunku ETI.

Przedstawiciele wydziałowego Samorządu Studenckiego biorą również aktywny udział w pracach dotyczących zachęcenia naszych studentów do korzystania z możliwości studiowania w innych ośrodkach akademickich.

Z inicjatywy studentów, po przekwalifikowaniu kierunku edukacja techniczno-informatyczna ze studiów licencjackich na studia inżynierskie, realizowane praktyki studenckie nie ograniczają się jedynie do praktyk pedagogicznych, lecz odbywają się również w zakładach przemysłowych.

– Dziękuję za rozmowę, życzę wytrwałości w dalszej pracy.

Bardzo dziękuję i życzę wszystkim studentom, a także swoim współpracownikom i pracownikom Wydziału wszelkiej osobistej pomyślności w nowym 2009 roku.

Rozmawiał Jerzy Montusiewicz

SEMINARIUM, KONFERENCJE

Otwarte seminarium „Etyka w nauce”, 11.12.2008 r.

Na seminarium zaproszeni zostali następujący prelegenci: dr n. med. Marek Wroński (Rzecznik Rzetelności Naukowej

Uniwersytetu Medycznego w Warszawie), ks. prof. Andrzej Szostek (członek Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Etyki przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Kierownik Katedry Etyki KUL w Lublinie), dr Sebastian Kawczyński (Prezes firmy Plagiat.pl) oraz mgr inż. Andrzej Niedziałek (z Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie).

Seminarium otworzył Rektor Politechniki Lubelskiej prof. dr hab. inż. Marek Opielak, który wyraził swoje zadowolenie z faktu zorganizowania seminarium, podkreślając jednocześnie, że dotyczy ono zagadnień bardzo delikatnych i trudnych.

Pierwszy referat pt. „Nierzetelność naukowa w USA i w Polsce”, głoszony przez dr n. med. Marka Wrońskiego, poprzedzony został krótką prezentacją fragmentów jednego z odcinków serialu „Na dobre i na złe” poruszającego problem nierzetelności naukowej w naukach medycznych. Dr Marek Wroński omówił nie tylko przykłady nieetycznych zachowań w nauce, ale podał także zasady, które winny być przestrzegane przez autorów prac naukowych tak, by nie narażać się na zarzut nierzetelnego działania.

Dr Marek Wroński podczas wykładu

Kolejny referat pt. „Niektóre wyzwania i problemy moralne ludzi nauki (w Polsce dziś)” został wygłoszony przez ks. prof. Andrzeja Szostka, który bardzo wyraźnie podkreślił, że jedynie piętnując tych, którzy zasady etyki naruszają, zapominamy o innych, którzy zasadom tym są wierni. Głośne bowiem są przypadki nierzetelności naukowej, tymczasem w ogromnej swej większości naukowcy pracują rzetelnie i uczciwie.

Organizatorzy seminarium przewidzieli w programie 30-minutową dyskusję. Pytania z sali dotyczyły granicy między tym, co jest jeszcze prawem dozwolone, a już może być nieetyczne. Poruszono również problem plagiatów prac magisterskich, co stało się niejako wstępem do drugiej części seminarium, gdyż po zakończeniu dyskusji dr Sebastian Kawczyński przedstawił znany w Polsce system antyplagiatowy Plagiat.pl. Jego prezentacja poprzedzona została

projekcją fragmentów filmu „Korowód” w reż. Jerzego Stu-
 dra, dotyczących problemu pisania prac na zamówienie oraz
 coraz częstszego procederu plagiatu prac dyplomowych.

Ks. prof. dr hab. Andrzej Szostek podczas wykładu

Ostatnim wystąpieniem była prezentacja nowego sys-
 temu antyplagiatowego, opracowanego w Wyższej Szkole
 Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie i opartego na idei
 utworzenia „wirtualnego dziekanatu”, gdzie każdy student
 może drogą internetową zweryfikować swoją własną pracę.
 Mgr inż. Andrzej Niedziałek zachęcał również do nawiązania
 współpracy z WSiLiZ, gdyż system ten, podobnie jak Pla-
 giat.pl, może być wdrażany na innych uczelniach.

Seminarium zakończyło się po 3 godzinach. Uczestniczy-
 ło w nim ok. 130 osób, pracowników lubelskich uczelni, mię-
 dzy innymi z KUL, UMCS, UP, UM oraz WSNS.

Relacja z przebiegu seminarium została przedstawiona
 przez lubelskie media: TVP3 Lublin, Radio Lublin SA, Aka-
 demickie Radio Centrum, Gazetę Wyborczą oraz Kurier Lu-
 belski. Duże zainteresowanie tą inicjatywą pozwala mieć
 nadzieję, że podobne seminarium zostanie zorganizowane
 w niedalekiej przyszłości. Tym bardziej, że dr n. med. Ma-
 rek Wroński zachęcał do organizowania takich seminariów
 w węższym gronie, na poszczególnych wydziałach, tak by
 można było dyskutować o zasadach etyki obowiązujących
 w danej dziedzinie nauki.

Grzegorz Gładyszewski

XXXIX International Conference of Czech and Slovak Universities' Departments and Institutions Dealing with the Research of Combustion Engines KOKA 2008, 10-13.09.2008 r.

XXXIX Międzynarodowa Konferencja Czeskich i Słow-
 ackich Uniwersytetów, Katedr i Instytucji Zajmujących się
 Badaniami Silników Spalinowych KOKA 2008 zorganizowa-
 na została przez Wydział Mechaniczny Uniwersytetu Tech-
 nicznego w Brnie (Faculty of Mechanical Engineering, Brno

University of Technology), Czechy. W Konferencji z Poli-
 techniki Lubelskiej uczestniczyli: dr inż. Paweł Kordos (Wy-
 dział Podstaw Techniki), dr inż. Jacek Hunicz, dr inż. Ce-
 zary Sarnowski, dr inż. Piotr Ignaciuk, mgr inż. Leszek Gil
 (Wydział Mechaniczny). Tematyka Konferencji obejmowała
 termodynamikę spalania, emisję spalin, paliwa do zasilania
 silników spalinowych, ich smarowanie oraz zużycie. W ra-
 mach Konferencji nawiązano współpracę naukowo-badawczą
 w dziedzinie eksploatacji silników spalinowych.

*Dr inż. Paweł Kordos podczas prezentacji referatu pt. Influence
 of technical condition of injectors onto choose aspects of work
 of diesel engine*

Paweł Kordos

*

15-18.09.2008 r. prof. dr hab. inż. Klaudiusz Lenik,
 mgr Marcin Barszcz oraz mgr inż. Krzysztof Dziedzic z Ka-
 tedry Podstaw Techniki brali udział w konferencji nauko-
 wej XXIX Jesienna Szkoła Tribologiczna pt. „Kształtowa-
 nie i badanie właściwości systemów tribologicznych” oraz
 w IX Konferencji pt. „Problemy niekonwencjonalnych ukła-
 dów łożyskowych”, które odbyły się w Wojskowym Zespole
 Wypoczynkowym „Jawor” nad Zalewem Solińskim w Biesz-
 czadach.

Od lewej: mgr M. Barszcz, mgr K. Dziedzic, prof. K. Lenik

Problematyka obu Konferencji dotyczyła przede wszyst-
 kim takich zagadnień naukowych, jak:

- metody projektowania węzłów tarciovych,
- technologiczne metody kształtowania materiałów i warstw
 wierzchnich współpracujących tarciowo elementów oraz
 technologii środków smarowych,

- eksploatacja systemów tribologicznych oraz symulacja zjawisk procesów tribologicznych,
- metody badań zjawisk w strefie styku tarciovogo.

Krzysztof Dziedzic

BADANIA

Od kwietnia 2008 roku Politechnika Lubelska – Instytut Fizyki Wydziału Podstaw Techniki jest konsorcjantem europejskiego projektu **“Farming photovoltaic flowers: a new challenge for land valorization within a strategic eco-sustainable approach to local development”**.

Kierownik: prof. Jan Marian OLCHOWIK

Akronim: **PVs IN BLOOM**

Numer Kontraktu: IEE/07/762/si2.499457

Budżet Projektu: 1.435.936 € (dla PL 149.382 €)

Projekt otrzymał także pozytywną opinię do współfinansowania przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego od roku 2009.

Okres realizacji wg kontraktu KE: 1.10.2008 r. – 1.10.2011 r.

Członkowie konsorcjum:

- Unione Regionalne delle Camere di Commercio Industria, Artigianato e Agricoltura del Reneto (UCV), Venezia – Włochy (**koordynator projektu**);
- Multiss S.p.A. Punto Energia Provinica di Sassari (PEPS), Sassari – Włochy;
- Chambers of Commerce Development Company of Central Macedonia (EKEM), Veria – Grecja;
- Municipal Development Company of Milies (AEM), Milies – Grecja;
- University Jaen (UJA), Jaen – Hiszpania;
- Camara Oficial de Comercio (COCINV), Valencia – Hiszpania;
- Politechnika Lubelska, Lublin – Polska;
- Innovations Region Styria (IR Styria), Graz – Austria;
- Camera di Commercio Italo-Slovacca (C.C.I.S.), Bratislava – Słowacja.

Cel projektu

Głównym założeniem realizacji projektu jest skuteczne lobbowanie na rzecz rozwoju rozwiązań energetyki opartej na zjawisku fotowoltaicznym.

Zespół Politechniki Lubelskiej ma za zadanie wypracowanie strategii wdrażania rozwiązań wykorzystania energii elektrycznej za pomocą zjawiska fotowoltaicznego nie tylko na Lubelszczyźnie, ale i w pozostałych krajach członkowskich Unii Europejskiej.

Uruchomienie polityki i strategii wspierających wprowadzenie plantacji farm fotowoltaicznych służyć będzie pobudzeniu transformacji rynkowych tzn. ułatwieniu oceny nowych narzędzi, wzmocnieniu współpracy między mieszkańcami, udziałowcami rynku i lokalnymi władzami w celu promocji energii słonecznej produkowanej w wyniku konwersji fotowoltaicznej (PV) oraz zachęceniu do nowych innowacyjnych inwestycji w tym sektorze na rynku krajowym i unijnym.

Beata Kijak-Mitura

WYDARZENIE

Spotkanie Dziekanów Wydziału Podstaw Techniki ze studentami

27.11.2008 r. w Wydziale Podstaw Techniki odbyło się spotkanie studentów Wydziału z jego władzami: Dziekanem – prof. Mykhaylo Pashechko i Prodziekanem ds. Studenckich – dr Mirosławem Malcem, pod znamienym tytułem „Poznaj swojego dziekana. Dziekan też człowiek”. Spotkanie poprzedzone zostało tygodniową kampanią informacyjną, której integralną częścią była możliwość wrzucenia do urny pytań do władz dziekańskich. Wieczór ten, w zamyśle inicjatora spotkania Prodziekana dr Mirosława Malca, był zorganizowany w konwencji zabawy andrzejkowej. Miał na celu, z jednej strony, integrację studentów oraz umożliwienie zebrany osobistego poznania władz wydziału, zaś z drugiej strony, zapoznanie dziekanów z problemami nurtującymi społeczność studencką. Był więc czas odpowiedzi na poważne pytania, zgromadzone w specjalnej skrzynce i prezentowane przez Przewodniczącego Rady Wydziałowej Samorządu Studenckiego Pawła Dadeja, ale był również czas na konkursy z udziałem Dziekanów (gra w statki, dmuchanie balonów na czas, itp.), a także wspólną degustację słodyczy ufundowanych przez Dziekanów.

Czas spotkania szybko minął. Dwie godziny „sam na sam” z Dziekanami w konwencji zabawy, ale również w atmosferze otwartej dyskusji dotyczące przyszłości młodzieży tu studiującej, nie były czasem zmarnowanym, co może potwierdzić obecny na spotkaniu Prorektor ds. Studenckich prof. Stanisław Skowron. Inicjator spotkania dr Mirosław Malec jest przekonany, że wzajemne poznanie studentów i władz Wydziału pozwoliło stworzyć atmosferę sprzyjającą rozwiązywaniu problemów w poszanowaniu racji zarówno studentów, jak i pracowników. Życzę pomysłodawcom i organizatorom spotkania kolejnych udanych przedsięwzięć.

JeM

PUBLIKACJE

T. Pełczyński: *Twardość metali i ich stopów z uwzględnieniem fizyki odkształceń plastycznych*, monografia, Wydawnictwa Uczelniane, Lublin 2008, s. 584.

*

J. Montusiewicz, A. Czerkawska: *Komputerowy zapis konstrukcji – ćwiczenia do programu AutoCAD, cz.1*, skrypt, Wydawnictwa Uczelniane, Lublin 2008, s. 77.

JeM

Życie studenckie

Impreza za imprezą

W roku akademickim 2008/2009 Samorząd Studencki Politechniki Lubelskiej podjął się innowacyjnych, kreatywnych zadań. Dnia 16.10.2008 r. zostały zorganizowane otrzęsiny studentów Politechniki Lubelskiej w miejscu, gdzie na co dzień rośnie trawa, a mianowicie na terenach zielonych Uczelni. Rozstawione zostały 2 potężne hale, które pomieściły 1500 osób. Pomysł okazał się bardzo trafiony, bo pomimo deszczowej aury, chętnych by móc pobawić się na tej imprezie, było dużo więcej niż miejsca. Również licznie przybyły władze Uczelni, z Rektorem włącznie. Podczas otrzęsin zaprezentowały się niektóre zespoły artystyczne oraz sekcje sportowe działające przy Politechnice, a całość programu artystycznego poprowadził Kabaret Bezsens, w skład którego wchodzi również student naszej Uczelni. Całość była przeplatana licznymi konkursami z nagrodami. Na imprezę udało się pozyskać sponsorów, jak i patronatów medialnych. Pomimo błota, jakie powstało przed wejściem do hal, większość

Fashion, gdzie studenci mogli skorzystać z przygotowanych wróżb oraz pobawić się na trzech salach tanecznych, przy trzech stylach muzycznych. Warto dodać, że jednym ze sponsorów był zakład fryzjerski TOKO, którego pracownicy przez całą noc trwania imprezy robili darmowe fryzury chętnym studentom.

Grudzień to czas, kiedy uczestniczyliśmy w Kabaretonie Charytatywnym zorganizowanym przez Lubelskie Porozumienie Samorządów Studenckich. Na kabaretonie wystąpili: Kabaret Bezsens, Kabaret Noł Nejm oraz Grzegorz Halama Oklasky. Wśród studentów i pracowników PL cieszył się on dużym zainteresowaniem, a dowodem na to była sprzedaż wszystkich cegiełek już w przeddzień Kabaretonu. Również w grudniu studenci mogli skorzystać z prezentacji Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości.

osób była zadowolona z imprezy, a dla nas ważne było to, że odbyła się ona na miasteczku Politechniki, czyli zostaliśmy u siebie, nie musieliśmy naszych studentów „wyganiać” na miasto, a każda osoba studiująca w Lublinie wie, że najlepsze imprezy są na Politechnice.

Przerwa od imprez nie trwała długo, bo już 29.10.2008 r. Lubelskie Porozumienie Samorządów Studenckich zorganizowało wielką imprezę integracyjną w klubie Fashion. Również w październiku odbyła się akcja rozdawania plannerów akademickich naszym studentom.

W listopadzie odbyło się MEGA PARTY PL w klubie Archiwum oraz spotkanie studentów z władzami Uczelni, podczas którego każdy student mógł zadać rektorowi nurtujące go pytanie.

Następnie zorganizowane zostały andrzejki, tym razem w klubie

W styczniu 2009 r. odbyła się kolejna innowacyjna impreza, czyli Bal Karnawałowy, który miał miejsce w nowo otwartej sali mieszczącej się w podziemiach Stołówki Politechniki Lubelskiej. Osoby biorące udział w balu w większości były przebrane i to tak pomysłowo, że niektórych nie dało się poznać. Wszyscy, którzy wychodzili z tej imprezy byli bardzo zadowoleni i pozytywnie zaskoczeni. Również w styczniu odbyła się akcja Honorowego Oddawania Krwi „Krwawa Impra”. Pomimo panującej grypy chętnych, którzy oddali krew, nie brakowało. Akcja wsparta została przez sponsorów oraz media – Radio Lublin SA i Dziennik Wschodni. Patronat Honorowy objął Prezydent Miasta Lublin.

Przed rozpoczęciem sesji studenci mogli się jeszcze pobawić na imprezie pt. Erasmus Party, zorganizowanej w jednym z lubelskich klubów.

Mogę już zdradzić, że w kwietniu zamiast w Centrum Kultury „Chatka Żaka”, tym razem na Politechnice odbędzie się Lubelska Gala Filmu Niezależnego ZŁOTE MRÓWKOJADY.

Paweł Pikur

Siła współpracy... siła różnorodności...

Od wielu lat Grupa Tańca Współczesnego PL podejmuje różnorodne wyzwania związane z nowymi przestrzeniami tańca współczesnego i integrowania w projektach artystycznych różnych sztuk. W artystycznym roku działań Grupy przeplatają się różne wydarzenia, różne formy tańca współczesnego i różne jego nastroje.

Od maja trwały przygotowania do dużego widowiska plenerowego „Cztery pory roku – Metamorfozy lubelskie” do muzyki A.Vivaldiego we współpracy z Lubelskim Teatrem Tańca i Compagnie ST.Wisniewski z Francji (Lyon). Widowisko zostało zaprezentowane w połowie lipca na Placu Zamkowym w Lublinie.

Czterech choreografów wraz z trzema zespołami opowiedziało 4 taneczne historie. Każda historia była ilustracją do jednego z utworów Antonio Vivaldiego: Jesieni, Zimy, Wiosny, Lata. Każda pora roku powstała według koncep-

cji innego choreografa. Poszczególnymi sezonami zajęli się: Anna Żak, Cecile Pegaz, Ryszard Kalinowski, Wojtek Kaproń. Udział w spektaklu wzięli także artyści z Kinoteatr Projekt oraz Formacji Tańca Ognia Ignis. Współpraca przy tym taneczno-multimedialnym widowisku miała na celu wymianę doświadczeń pomiędzy artystami różnych dziedzin sztuki, artystów młodych i tych bardziej doświadczonych, różnych narodowości, a wszystko w kontekście przenikania się kultur, społeczności, pokoleń i wizji artystycznych, dla których Lublin ubiegający się o miano Europejskiej Stolicy Kultury jest znakomitym miejscem z racji swej wielokulturowości w przeszłości i obecnie.

Projekt „Cztery pory roku – Metamorfozy lubelskie” wpisał się w promocję Lublina jako miasta kandydującego do tytułu Europejska Stolica Kultury 2016, a współpraca z artystami francuskimi pochodzącymi z Lyon – miasta kandydata ESK w roku 2013 – umocniła starania artystycznego środowiska kulturalnego.

Fragmety tego widowiska – jesień, zrealizowane przez GTW PL były tańczone między innymi w październiku podczas inauguracji roku akademickiego Politechniki

Lubelskiej 2008/2009 oraz w listopadzie z okazji uroczystego wręczenia Miastu Lublin Honorowej Flagi Rady Europy.

Współpraca przy „Czterech porach roku...” nie jest jedynym polsko-francuskim projektem podjętym przez Grupę w ostatnim czasie. Już dwa miesiące po prezentacji tak zwanego „Vivaldiego” został zaprezentowany efekt kolejnej współpracy artystycznej z Francją. Podczas Jesiennego Forum Tańca Współczesnego odbyła się polska premiera „Hydrogen Bond” – projektu tanecznego przygotowanego dla Grupy Tańca Współczesnego PL przez Compagnie Sosana Marcelino z Nancy. Projekt realizowany przez trzy tygodnie września z Sosaną Marcelino był możliwy dzięki porozumieniu miast partnerskich Lublina i Nancy. Założeniem projektu było odkrywanie zależności pomiędzy sztuką a nauką. Motyw przewodni dotyczył

różnych stanów skupienia wody, a ciało zostało potraktowane jako całość, w której zachodzą te same zmiany co w naturze. Spektakl był prezentowany ponownie w listopadzie podczas oficjalnych obchodów dwudziestej rocznicy tego międzynarodowego dialogu. „Hydrogen Bond” oraz fragment widowiska „Cztery pory roku – Metamorfozy lubelskie” – jesień w choreografii Anny Żak były prezentowane specjalnie dla delegacji miast partnerskich z Francji, Niemiec, Ukrainy z okazji odnowienia aktu partnerstwa miast Lublin – Nancy oraz uroczystego wręczenia Miastu Lublin Honorowej Flagi Rady Europy.

W kwietniu 2009 roku projekt taneczny „Hydrogen Bond” oraz inne spektakle GTW PL będą prezentowane w Nancy.

Nieziemnie tancerze GTW podejmują współpracę także indywidualnie – Ewelina Drzał i Beata Mysiak wzięły udział w tworzeniu spektaklu „Macondo” Teatru Gestu z Rzeszowa, choreografia Marta Bury, na podstawie powieści „Sto lat samotności” Gabriela Garcia Márqueza i w sierpniu zatańczyły premierę tego spektaklu na Festiwalu RzeszOFF In Plus. W październiku zostały zaprezentowane kolejne dwie prezentacje realizowane przez tancerki GTW na Festiwalu Kultury Alternatywnej „Zdaerzenia”. Justyna Konstańczuk zatańczyła solo „intro roll”, a Ewelina Drzał (we współpracy z Katarzyną Żminkowską z Eksperymentalnego Studia Tańca z Krakowa) – „Cień Anioła”. Film do spektaklu „intro-roll” (działania taneczne w przestrzeni miast) realizowany przez Justynę Konstańczuk i Darię Dziejdzic wzięły udział w konkursie filmowym „Lublin is coming” i jako jeden z licznie nadesłanych pomysłów promuje nasze miasto pod hasłem „Lublin Miasto Inspiracji”.

Jeszcze we wrześniu rozpoczęły się prace nad przygotowaniem choreografii na sezon 2009 inspirowanej twórczością Magdaleny Abakanowicz. Premiera spektaklu Grupy w reżyserii i choreografii Anny Żak „stadium. etap I”

odbyła się w listopadzie na XII Międzynarodowych Spotkaniach Teatrów Tańca. Obszerny i interesujący temat trudno wyczerpać w jednym spektaklu, dlatego zaplanowane są trzy etapy „stadium” zakładające rozwój spektaklu i powstanie dwóch kolejnych części.

O Międzynarodowych Spotkaniach Teatrów Tańca stali czytelnicy „Biuletynu” czytali zapewne już niejednokrotnie. Od dwunastu lat nie sposób jednak pominąć tak ważne wydarzenie w działalności GTW PL.

Jak każdego roku w listopadzie Lublin stał się stolicą teatru tańca, przyciągając uczestników z całej Polski i Europy na Festiwal, który swoje źródło ma właśnie na Politechnice Lubelskiej i związany jest nierozdzielnie z Hanną Strzemiecką i Grupą Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej.

Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca po raz dwunasty były ważnym wydarzeniem artystycznym w Lublinie. Honorowy patronat nad Festiwalem objął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałek Województwa Lubelskiego oraz Prezydent Miasta Lublin, który dokonał oficjalnego otwarcia Festiwalu.

XII edycja Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca rozpoczęła cykl, w którym zostaje zestawiona współczesna niezależna choreografia z innymi dziedzinami sztuki, aby ukazać miejsce teatru tańca w historii sztuki. Uczestnicy Festiwalu mieli okazję obserwować integrację różnorodnych sztuk: tańca, teatru, muzyki, fotografii, filmu, sztuk audiowizualnych. Podczas tegorocznej edycji ideą przewodnią Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca w Lublinie było ukazanie wzajemnych inspiracji teatru tańca i sztuk plastycznych: malarstwa, grafiki, rzeźby, fotografii. W Lublinie zaprezentowali się twórcy z USA, Szwajcarii, Austrii, Francji, Belgii, Rosji, Węgier, Białorusi, Słowacji oraz teatry polskie z Gdańska, Warszawy, Bytomia, Lublina, które swoje realizacje artystyczne oparły na własnych poszukiwaniach i analizach dzieł artystów takich, jak: Frida Khalo, Francis Bacon, Max Ernest, Magdalena Abakanowicz, Marc Chagall, Wassily Kandinsky, Stefano Ricci oraz nurtów surrealizmu i dadaizmu. Festiwal zgromadził teatry: Miro Dance Theatre (USA), Quadro Dance Company (Białoruś), Iren K. (Belgia), Krisztian Gergye Company (Węgry), Jaro Viniarsky (Słowacja/Polska), Sead (Austria), Chelyabinsk Dance Theatre (Rosja), Cie Linga (Szwajcaria), Annette Labry (Francja), z Polski: Dada von Bzdulow, Śląski Teatr Tańca, Teatr Tańca Zawierowania, Pracownia Maat, Lubelski Teatr Tańca, d&a dance action... oraz Grupa Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej.

Obok spektakli teatrów tańca, będących dziełami powstałymi z inspiracji sztuką wizualną zaprezentowali się artyści, których taniec i choreografie z kolei były inspiracją dla grupy artystów plastyków zaproszonych do udziału w unikalnym projekcie artystycznym „wzajemne inspiracje – wystawa chwili” realizowanym podczas tegorocznych Spotkań.

„Wystawa chwili” prezentująca prace plastyczne powstałe w trakcie trwania Festiwalu, swoiste recenzje spektakli i tancerzy odbyła się ostatniego dnia Festiwalu.

Festiwal, który na stałe wpisał się w kalendarz wydarzeń artystycznych kraju i jest jednym z największych festiwali w Europie, z roku na rok gromadzi na spektaklach coraz większą widownię. W tym roku już przed Festiwalem na niektóre spektakle brakowało biletów. Widzowie po brzegi wypełniali wszystkie festiwalowe sale widowiskowe: Scenę Główną ACK UMCS „Chatka Żaka”, Art Studio (ACK UMCS), Salę Nową Centrum Kultury, Scenę Warsztaty (w oddanym niedawno dla potrzeb kultury dawnym budynku szkolnych warsztatów samochodowych przy ul. Popiełuszki).

Jak co roku podczas Festiwalu odbyły się Ogólnopolskie Warsztaty Tańca Współczesnego i cykl wykładów dotyczących tematu Festiwalu „Taniec a sztuki plastyczne”, które poprowadzili Stuart Sweeney (Critical Dance, Wielka Brytania) oraz Joanna Szymajda (Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Paryż III Sorbonne Nouvelle). Już po raz trzeci Festiwalowi towarzyszyli fotograficy z całej Polski, laureaci Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Taniec – energia ciała i wyobraźni”. Można było też oglądać Pokonkursową Wystawę Fotografii. Ulotny taniec znalazł wyraz również w wystawach rzeźb „Taniec – chwile już zatrzymane”: Zbigniewa Stanucha „Tancerki” oraz Marii Marek-Prus „Baletnice”.

Czas festiwalowy wypełniony był od rana do nocy. Festiwalowe dni kończyły nocne rozmowy o tańcu oraz koncerty w Klubie Festiwalowym Centrala: Patrapapapak – Piotr

Kurek (Warszawa), ecHamixU, Doktor Szron i King Stress (Lublin).

Gośćmi Festiwalu poza wykonawcami i artystami byli redaktorzy ogólnopolskich magazynów „Scena”, „Teatr”, „Teatralia”, portalu nowytaniec.pl. Partnerami medialnymi byli także: TVP 3 Lublin, Polskie Radio Lublin, Gazeta Wyborcza, e-teatr, zoom-informator kulturalny, Critical Dance.

Jak co roku doskonale sprawdziła się idea wolontariatu. Studenci lubelskich uczelni nabywali doświadczenia zawodowego i interpersonalnego podczas przygotowań i realizacji Festiwalu. Dzięki Festiwalowi Lublin spełnił po raz

kolejny rolę centrum artystyczno-edukacyjnego regionu i ważnego ośrodka tańca współczesnego na mapie Polski, Europy, a także świata... No i postawił kolejny krok na drodze do starań o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury.

Właściwie co roku recenzja podsumowująca Festiwal nosi tytuł „Siła różnorodności”. Nie inaczej jest teraz. Z tą może tylko różnicą, że tegoroczna „Siła różnorodności” zawiera historię Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca na podstawie wywiadu rzeki z Hanną Strzemiecką podsumowującego 12 lat MSTT. Polecamy do przeczytania: kultura enter – miesięcznik wymiany idei: Andrzej Z. Kowalczyk: Siła w różnorodności, czyli subiektywna historia Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca. Warto dodać, że na okładce grudniowego miesięcznika „kultura enter” znalazła się fotografia – kadr ze spektaklu „stadium” GTW PL. W podsumowaniu tegorocznej edycji Festiwalu miło przeczytać:

(...) ograniczę się jedynie do odnotowania faktu, że ponownie z jak najlepszej strony pokazali się twórcy lubelscy. Znakomity spektakl Anny Żak („stadium. etap I”) i rewelacyjny debiut choreograficzny Wojciecha Kapronia („kosmos”) potwierdzają, że Lublin należy do najważniejszych w Polsce ośrodków tańca współczesnego. /kultura enter/

Pierwsze dwa wieczory 12. Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca mogły najbardziej usatysfakcjonować lokalnych patriotów. Najlepszym i najciekawszym spektaklem, jaki zobaczyliśmy w tych dniach, była realizacja „stadium. etap I” Grupy Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej z choreografią Anny Żak. Nie zawaham się powiedzieć, że ten spektakl to z całą pewnością ważne wydarzenie artystyczne. Izaryzuję prognozę, że będzie jedną z najciekawszych prezentacji całego festiwalu. „stadium” – jak wskazuje tytuł – to etap pracy nad obszernym tematem twórczości Magdaleny Abakanowicz. Trudno oczywiście z całą pewnością wyrokować, w jakim kierunku pójdą poszukiwania choreografki (choć pewne przypuszczenia się nasuwają), ale punkt wyjścia jest znakomity. Anna Żak w swojej realizacji świetnie oddała istotę twórczości Abakanowicz; pokazała tłum, który może budzić lęk i w którym tak łatwo się zagubić, ale jednocześnie przy pozornym odczłowieczeniu postaci potrafiła ukazać ich wymiar humanistyczny. Ani na chwilę jednak nie popadła przy tym w banalną dosłowność. Znakomicie również wykreowała i zagospodarowała przestrzeń sceniczną,

gdy trzeba – dającą poczucie rozległości, którą najlepiej oddaje muzyczny termin largo, a w innych momentach wręcz klaustrofobicznie zagęszczonej. Na wysokości zadania stanęły również tancerki, od początku do końca niezwykle precyzyjnie realizujące bardzo ciekawe i wcale nietatwe założenia choreograficzne. Krótko mówiąc – zobaczyliśmy spektakl, o którym będzie się pamiętać jeszcze długo po zakończeniu festiwalu tańca. /Kurier Lubelski/

W „kultura enter” więcej o Festiwalu także w artykułach „Taniec i sztuka” red. Andrzej Molik oraz „Obrazki z festiwalu” red. Witold Mrozek.

Na zakończenie sezonu Grupa Tańca Współczesnego PL została wyekspediowana wraz z siedemdziesięcioma wybranymi artystami z Lublina do Lwowa. W ramach projektu artystycznego realizowanego przez Ośrodek Animacji Kultury i Urząd Miasta Lublin „L2 (el do kwadratu) – potęgowanie kultury Lublina i Lwowa” we Lwowie GTW PL zaprezentował spektakle „stadium. etap I” chor. Anna Żak oraz „piejo, dziobio, gdaczo...” chor. Hanna Strzemiecka ...ale o tej ekspedycji opowiemy w następnym „Biuletynie”, zwłaszcza, że czekamy jeszcze na przyjazd do Lublina artystów ze Lwowa.

Siła różnorodności jest siłą wielką i umiejętnie skierowana daje możliwości rozwoju w wielu dziedzinach równocześnie.

Anna Żak

Nasze zespoły w Wielkiej Orkiestrze

Nowy Rok rozpoczął się jak zwykle od wydarzeń dużych i mniejszych. Izrael, jedyne państwo poza prawem (wybrane?) samowolnie rozstrzeluje na oczach świata naród palestyński, opinia publiczna to potępia, świat udaje współczucie, a światowe organizacje wysyłają komisje i wojska, aby przerwały broniącym się dopływ broni!

Mamy szczęście, że mimo kryzysu uczestniczymy w sprawach mniejszych, ale jakże budujących. Od lat jednoczy nas we wspólnych intencjach działalność Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, a tu ktoś próbuje nam zmącić to przekonanie. Jakieś lobby wyciągnęło prawnego haka na Owsiańską Orkiestrę, tak jak kiedyś ukarano piekarza o szerokim sercu za to, że podarował naszym dzieciom chleb. Dzieje się to wszystko w „niezależnym” kraju i my podatnicy opłacamy te prawne wypociny. Tymczasem WOŚP ratuje zdrowie polskich dzieci i zakupuje kosztowne aparaty, których nigdy by nie zapewniło Ministerstwo Zdrowia i z pół tuzina innych organizacji.

To już 17. finał ogólnonarodowej imprezy pod hasłem dbałości o kulturę fizyczną narodu i pozyskania sprzętu diagnostycznego do wczesnego wykrywania raka u naszych dzieci. Tegoroczny plenerowy finał imprezy w Lublinie odbył się w Muszli Koncertowej Parku Saskiego w niedzielę 11 stycznia 2009 r. Jakże inny on był w porównaniu z ubiegłorocznym, odbywającym się na tylnej ścianie dworca PKP.

Imponujące było oświetlenie sceny Muszli w trakcie koncertów.

Zespoły muzyczne przy większym zimnie niż w ubiegłym roku były podgrzewane wysokimi palnikami. „Dymy” na estradzie wspomagały emocje wykonawców.

Dobrze również spisywała się „stacja naziemna” zespołów, czyli namiot sterujący nagłośnieniem. Park ze swoją Muszlą zapewnił imprezie godną scenerię.

Jeśli do tego doliczyć rozstawiony z tyłu Muszli przytulny, oświetlony namiot z ciepłymi, darmowymi potrawami i napojami dla wszystkich, to pomysłowi udostępnienia Muszli dla WOŚP można tylko przyklasnąć.

Budujący był również przekrój wiekowy słuchaczy koncertu, trochę inny od „dworcowego”. Widownię stanowiła młodzież oraz rodzice z dziećmi.

Zapewne pod kątem tych ostatnich pojawiły się oświetlone stragany, a na nich „szczyпки”, pop corn, zabawki – od misiów do (na szczęście) plastikowych pistoletów, baloników i wielu innych drobiazków. Wata cukrowa i zapach prażonej kukuřydzy dawały odczucie jarmarku, dzięki któremu w parku zimą przy osłonie drzew było cieplej i kolorowo.

Po kwadransie próbnego kopania w perkusję i szczypania gitar, koncert ruszył prawie punktualnie po godz. 16.00. Już na wstępie widownia dowiedziała się, że w biegu z cukrzyca miało wziąć udział 200 osób, a było ich 1000. Bieg zapewnił środki na kilkaset pomp insulinowych.

Koncert rozpoczęła grupa INDYGO, która z wokalistką przedstawiła, interesującą pod względem zastosowania skal, muzykę.

Publiczność ożywiła się, gdy na estradzie zaczęła swój występ grupa PL WHISKY.

Motoryka rytmu, żywy kontakt słowny z widownią, utrzymany przez solistę grupy – Grzegorza Janczaka sprawiły, że amfiteatr Muszli zaczął się zapełniać. Rockowa muzyka WHISKY ściągnęła przed estradę „pogersów”, którzy nie łamiąc sobie bynajmniej kości, skutecznie rozgrzewali się w tańcu. Co niektórzy dorośli wcinali gorącą grochówkę na chłodnych siedzeniach amfiteatru. Improwizowana przez Grzegorza na muzyce zespołu żonglerka słowami: „ja dobrze się bawię dzisiaj”, „niech żyje Jurek, „moje miasto Lublin” wytworzyła więź z widownią i poczucie wspólnoty.

Kulminację występu WHISKY spotęgowały fajerwerki odpalane na stadionie „Lublinianka”. Start do pokazu sztucznych ogni widownia amfiteatru odliczała z prowadzącym koncert. Pokaz ogni trwał w trakcie piosenki naszej grupy – „Moje miasto Lublin”. Jeśli tegoroczne zdobycze organizacyjne WOŚP utrzymają się, to faktycznie Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy będzie grała w Lublinie „do końca świata i jeszcze trochę dłużej”.

Ciekawą inicjatywę podjął młodszy zespół muzyczny PL HANGOVER. Wspierając szczytny cel, połączył go z koncertem WOŚP w Lipsku k. Zwolenia – rodzinnym miasteczku braci Łukasza i Karola Kichotów. Okazało się, że poziomem organizacji koncertu małe miasto nie ustępowało Lublinowi. Zapewniło ono znakomite warunki wykonawcom w Lipskim Centrum Kultury, a więc w ciepłej sali, z dobrymi światłami i również takim samym nagłośnieniem. Koncert połączony był na estradzie z licytacją na rzecz WOŚP, w której nasz zespół brał czynny udział. Nie zabrakło, podobnie jak w Parku Saskim, sztucznych ogni oraz ciepłych potraw i napojów.

Chłopcom grało się bardzo dobrze, a braciom szczególnie. Zobowiązywała ich do tego obecność na widowni ich mamy. HANGOVER spodobał się, bisował i zasłużył na miano gwiazdy wieczoru. Konsekwencją był wywiad grupy w Twoim Radio Lipsko.

Zarówno wywiad, jak i nagryny na video ich koncert znajdzie się na stronie internetowej zespołu.

HANGOVER wystąpił w składzie:

Łukasz Lichota – gitara solowa
Karol Lichota – gitara akompaniująca
Paweł Rachoń – gitara basowa
Jacek Adamski – perkusja
Paweł Zieliński – solo vocal.

razem i mimo kryzysu jeszcze bardziej hojni. Będzie coraz lepiej, a w Gazie nadal źle.

W czasie festynu w samym tylko Wrocławiu wykryto zmiany nowotworowe u dwanaścioro dzieci.

Zbigniew Zastawny

PS. WOŚP 2009 pobiła 11 stycznia kolejny rekord, zbierając już około 33 mln zł. Jeśli skończą się aukcje, w końcu lutego będzie 35 mln. Polacy na przekór wszystkiemu, byli

„Taniec łączy ...”

Wrzesień w Zespole Pieśni i Tańca Politechniki Lubelskiej to okres aktywnych przygotowań do nowego roku akademickiego i nie tylko...

Po raz kolejny włączyliśmy się w obchody Festiwalu Nauki organizowanego w naszym mieście, reprezentując Politechnikę na Jarmarku Nauki.

Szczególną okazją do zaprezentowania działalności artystów naszej Uczelni była inauguracja roku akademickiego 2008/2009. Dostojnym krokiem poloneza otworzyliśmy nowy rok studenckiego życia, mając nadzieję, że upłynie on pod znakiem tańca.

Nowym etapem w życiu zespołu stało się nawiązanie współpracy z lubelskim Teatrem Muzycznym. Pod czujnym okiem solistów – Marioli Zagojskiej i Pawła Wrony doskonaliliśmy swój warsztat wokalny. Efektem wspólnej pracy był koncert niepodległościowy „Hej strzelcy wraz!”, który zapoczątkował serię występów w Domu Kultury LSM.

Tradycyjnie, jak co roku wzięliśmy także udział w spotkaniu z gośćmi z Izraela. Na koncercie w VII Liceum Ogólnokształcącym wraz z uczniami przywitaliśmy gości żywiołowym popisem wokально-tanecznym.

W grudniu włączyliśmy się w akcję charytatywną wspierającą Światowe Dni Walki z AIDS. Inicjatorem akcji było Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA.

2009 rok jest dla członków Zespołu Pieśni i Tańca Politechniki Lubelskiej szczególnie z uwagi na nasz mały jubileusz – to już pięć lat na scenie. Nowi tancerze rozwijają swoje umiejętności w grupie początkującej, do której serdecznie zapraszamy wszystkich miłośników muzyki i tańców ludowych.

Magdalena Biernikiewicz

Najważniejsze wydarzenia artystyczne Formacji „GAMZA”

- 21.09.2008 – V Lubelski Festiwal Nauki
- 12.10.2008 – sesja fotograficzna przy budynku Rektoratu Politechniki Lubelskiej
- 13.10.2008 – Koncert Inauguracyjny Zespołów Artystycznych Politechniki Lubelskiej w reżyserii Piotra Mochola
- 8.11.2008 – awans do klasy C w tańcach standardowych i latynoamerykańskich Pawła Żyto i Darii Skakowskiej reprezentujących GAMZĘ w turniejach sportowego tańca towarzyskiego. Gratulacje dla ich młodych instruktorów Kasi i Łukasza Kurzynów
- 22.11.2008 – Bal Andrzejkowy „W krainie baśni i bajek”
- 6.12.2008 – XVII Taneczne Spotkania Mikołajkowo-Gwiazdkowe
- 16.12.2008 – III Świąteczny Koncert Formacji GAMZA oraz Akademickiego Chóru Uniwersytetu Medycznego w Lublinie pod patronatem prof. Stanisława Skowrona, Prorektora ds. Studentów Politechniki Lubelskiej oraz prof. Jacka Rolińskiego, Prorektora ds. Kształcenia Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Piotr Robert Mochol

Szermierka Historyczna

Od czasu powstania klubu braliśmy udział w cyklicznych wydarzeniach kulturalnych związanych z naszą Uczelnią i miastem: Dni Sportu Politechniki, Juwenalia, Festiwal Nauki, Dni Starego Miasta, Jarmark Świętego Antoniego, Jarmark Jagielloński. Czynn timer działamy również w Ruchu Rycerskim, corocznie wyjeżdżając na liczne turnieje organizowane w kraju i za granicą (Byczyna, Gniezno, Grunwald, Iłża, Janowiec, Kamieniec Podolski, Korsuń, Ogrodzieniec, Rawa Mazowiecka, Tykocin, Ujazd, Warszawa, Zamość), zdobywając wyróżnienia i nagrody.

Oficjalne rozpoczęcie imprezy w Byczynie

Sezon turniejowy roku 2008 zainaugurowaliśmy wyjazdem na turniej i inscenizację bitwy w Byczynie, podczas której pomagaliśmy hetmanowi wielkiemu koronnemu Janowi Zamojskiemu stawić czoła pretendentowi do tronu polskiego Maksymilianowi III Habsburgowi. Na wezwanie hetmana zjechały się bractwa i grupy miłośników historii z całej Polski, stąd też bitwa jak przed laty zakończyła się sukcesem wojsk hetmańskich i pojmaniem do niewoli samego arcyksięcia.

Tegoroczna impreza w Tykocinie, podobnie jak w roku ubiegłym zorganizowana została przez grupę Pospolitego Ruszenia Ziemi Tykockiej i rozgrywała się w malowniczej scenerii rozlewisk Narwi. Organizowane w zimowej porze inscenizacje bitew są upamiętnieniem wydarzeń, które rozegrały się 27 stycznia 1657 roku, kiedy to wojska hetmana

Członkowie naszej wyprawy na tle rynku w Tykocinie

Atak wojsk Rzeczypospolitej na pozycje szwedzkie

Pawła Sapielhy wraz z pospolitym ruszeniem okolicznej szlachty odbijały z rąk szwedzkich zamek należący do zdrajcy Janusza Radziwiłła.

Podobnie jak przed rokiem i podczas tego turnieju pogoda dopisała, zaś wojskom polsk im udało się zdobyć odbudowany zamek, choć tym razem bez znacznych strat i wysadzenia umocnień. Po bitwie i dniu pełnym wrażeń gospodarze zorganizowali ucztę z gorącą strawą, która pozwoliła rozgrzać zmarznięte dłonie i dała okazję do nawiązania nowych znajomości i ciekawych rozmów.

W maju 2008 roku razem z naszymi przyjaciółmi z ruchu rycerskiego wybraliśmy się w daleką podróż na wschód, aby wziąć udział w rekonstrukcji bitwy pod Korsuniem, która rozegrała się pomiędzy wojskami Bohdana Chmielnickiego a polskimi oddziałami hetmana Potockiego i Kalinowskiego. 360 lat temu w miejscu, gdzie rozstawiliśmy obozowisko, poległo ponad 5 tysięcy Polaków. Z zasadzki zastawionej przez Chmielnickiego i Tuhaj-Beja udało się uciec jedynie około tysiącu żołnierzy porzucających za sobą cały tabor w postaci kilku setek wozów, dobytku i zgromadzonych kosztowności. Tutaj niestety i my pomimo naszych usilnych starań musieliśmy ulec przewadze liczebnej przeciwnika, zaś szczęśliwym zbiegiem okoliczności żaden z nas nie odniósł poważnych ran.

Obóz rozбитý w miejscu historycznych wydarzeń

Po inscenizacji

Fragment szyku wojsk Rzeczypospolitej

Ledwo zdążyliśmy się wylizać z ran odniesionych pod Korsuniem, a już w następnym tygodniu śpieszyliśmy bronić Zamościa. „Oblężenie Zamościa 2008”, które odbyło się na przełomie maja i czerwca, przywitało nas, jak co roku upalną pogodą.

Tegoroczna impreza odbyła się w 360 rocznicę oblężenia twierdzy przez wojska Chmielnickiego. Turniej otworzył

Wojska załogi Twierdzy Zamość odpierające ataki Kozaków

pan Prezydent wśród wiewatów i toastów szlachty, Kozaków oraz wojsk autoramentu cudzoziemskiego, słowem wszystkich uczestników, którzy zjechali do Zamościa z całej Polski. Wśród wielu konkurencji, jakie odbyły się w ten pamiętny weekend, wzięliśmy udział m.in. w turnieju łuczniczym oraz turnieju szabli bojowej. Ukoronowaniem imprezy była inscenizacja bitwy, w której oprócz piechoty Kozackiej i Pospolitego Ruszenia można było ujrzeć oddziały konnicy i artylerii. Wieczorem w kazamatach odbyła się wspaniała uczta, podczas której każdy miał okazję zasłyszeć historie nie tylko z sycy i z zadnieprzańskich stepów przywiezione, ale również muszkieterskich opowieści z dalekiej słonecznej Hiszpanii czy Italii.

W miesiącach letnich oprócz wzmoczonych treningów i walk sparingowych wzięliśmy udział w inscenizacji bitwy, która odbyła się w Warszawie 19 lipca 2008 r. na Wyspie OWS przy Parku Skaryszewskim. W inscenizacji bitwy uczestniczyło ponad trzysta osób, z grup rekonstrukcji historycznej z Polski i zagranicy, w tym 50 konnych oraz artylerzyści obsługujący 10 dział. Inscenizacja była upamiętnieniem wydarzeń z Bitwy Warszawskiej, która miała miejsce w dniach 28-30 lipca 1656 r. podczas tzw. II wojny północnej. Toczyła się ona na terenach ciągnących się wzdłuż doliny Wisły. Była największą bitwą o charakterze obronnym w dziejach wojen polsko-szwedzkich, rozegraną w czasie potopu szwedzkiego. Z jednej strony brały w niej udział brońące Warszawy wojska Rzeczypospolitej w liczbie ok. 25 tysięcy osób pod komendą króla Jana Kazimierza, zaś z drugiej strony 18 tysięcy żołnierzy armii szwedzko-brandenburskiej pod dowództwem króla Karola Gustawa. Bitwa toczona była przez trzy dni. Przez pierwsze dwa dni obrona praskich umocnień i polskie kontrataki skutecznie powstrzymywały wroga na pozycjach wyjściowych. Niestety ostatniego dnia, wskutek błędów dowództwa i braku wiary w siły własnych chorągwi, Jan Kazimierz nakazał wycofanie wojsk za Wisłę, oddając pole wojskom szwedzkim.

Dużą atrakcją dla zgromadzonych widzów było to, że impreza historyczna nie ograniczała się jedynie do samej bitwy. Przez dwa dni dostępne dla publiczności były również wojskowe obozowiska, punkty dawnego rzemiosła, kramy z rysz-tunkiem i replikami oręża oraz historycznymi pamiątkami.

Imprezie towarzyszyły m.in.: pokazy zmagani i walk rycerskich (między innymi turniej szabli bojowej, w którym braliśmy udział), koncerty muzyki dawnej, pokazy tańców z minionych epok oraz konkursy na najlepiej przygotowaną i wyekwipowaną grupę rekonstrukcyjną.

W dniach 5-7 września wzięliśmy udział w imprezie, której fabuła dotyczyła spotkania „Królewskiej młodej pary”, czyli Cecylii Renaty i Władysława IV w Hłży w 1637 r. Z samego zamku wiele nie zostało, jedynie fragmenty murów i wieża. Generalnie atmosfera imprezy była sielankowa i dość leniwa. Dzień urozmaicały nam pokazy tańców dworskich, musztry i konkursy szermiercze. Mimo, iż był już wrzesień, pogoda dopisała, a momentami było tak gorąco, że musieliśmy schodzić nad pobliski zalew w celu ochłodzenia. Wieczorem odbyła się inscenizacja ataku na zamek. Z powodu zalegających ciemności (ok. 21 godziny) nie było to zbyt łatwe, stąd też po jakiś 15 minutach daliśmy sobie spokój z próbami zdobycia wieży i udaliśmy się do obozu, gdzie czekały na nas stoły zastawione piwem i jadłem. Bardzo miłym akcentem był koncert Jacka Kowalskiego, który siedział z nami przy stole, śpiewał i rzączył się z nami miodem. Ostatnim elementem imprezy była próba inscenizacji zajazdu Rakoczego, jednak było bardzo niewiele uczestników, a to ze względu na to, iż wiele osób spakowało się i wróciło wcześniej do domu.

Musztra wojska autoramentu cudzoziemskiego na tle obozowiska w Hłży

Samą imprezę uważam za udaną, miło było odpocząć sobie w ostatni ciepły weekend września, popływać w zalewie i pożegnać się z niektórymi znajomymi aż do przyszłego roku.

Ostatnim dużym wydarzeniem, w którym braliśmy udział w roku 2008, był dla nas kolejny wyjazd na Ukrainę. Jak co roku od wielu lat w Kamieńcu Podolskim odbył się festiwal Terra Heroica. Ponieważ odległość jest dość znaczna, a do tego nie jesteśmy w stanie ocenić, ile czasu spędzimy na granicy musieliśmy wyjechać wcześniej. Z Lublina wystartowaliśmy ok. godziny 2 w nocy dnia 2 października, a na miejsce dotarliśmy dopiero 36 godzin później. Na długi, bo aż 12-godzinny postój zatrzymaliśmy

się we Lwowie. Zwiedziliśmy arsenał i Cmentarz Łyczakowski, resztę czasu spędziliśmy, spacerując po Starówce. Ze Lwowa wyruszyliśmy ok. godziny 21 i po całonocnej jeździe dotarliśmy do miejsca naszego obozowiska. Udało nam się rozstawić namioty w lepszym niż w zeszłym roku miejscu, na tyłach zamku na trawie. Osłonięci od wiatru i od rzeszy turystów mogliśmy położyć się do snu. Rano wybraliśmy się na zamek i do miasteczka. W godzinach południowych korzystając z tego, że główna atrakcja, czyli bitwa, miała odbyć się dopiero w sobotę, pojechaliśmy do Chocimia, aby zwiedzić jego piękną twierdzę położoną nad brzegiem Dniestru. Od X do XIII w. Chocim należał do księstw ruskich, od XIV w. w różnych okresach do Mołdawii, Turcji i Polski, zaś w XVII-XVIII w. była to turecka twierdza graniczna. W historii Polski znana jako miejsce dwóch wielkich bitew wojsk Rzeczypospolitej z Turkami (w 1621 i 1673). W 1812 włączony do Rosji, od 1918 do Rumunii, w latach 1940-1991 wraz z Bukowiną część Ukrainiejskiej SSR (z wyjątkiem lat 1941-1944, kiedy był ponownie włączony do Rumunii), od 1991 należy do Ukrainy. Resztę dnia po powrocie z Chocimia do Kamieńca spędziliśmy już w obozie, rozmawiając z dawno niewidzianymi znajomymi (jak i tymi nowo poznanymi).

Bitwa pod zamkiem

Wojska autoramentu cudzoziemskiego na tle płonących zabudowań

Dzień bitwy rozpoczęliśmy wcześniej rano od odprawy. O godzinie 10.00 wszyscy zebraliśmy się na rynku i wyruszyliśmy

na przemarsz dookoła miasteczka zakończony na tym samym rynku. Przemarsz był dość długi i męczący z tego względu, iż musieliśmy mieć ze sobą całą broń i pancerze potrzebne w bitwie. Na rynku nastąpiło oficjalne otwarcie i przedstawienie grup. Następnie przeszliśmy na pole bitwy. Sama walka była bardzo emocjonująca i świetnie zorganizowana. Doskonałym pomysłem było podpalenie wybudowanych wcześniej makiet chałup. Płonące drewno i gęsty dym nadawał całej sytuacji realizmu, a dodatkowym urealnającym elementem były biegające wśród walczących „sanitariuszki” polewające chętnych sztuczną krwią i zakładając opatrunki (tacy „ranni” mieli później spory problem z powrotem do obozu ze względu na ogromną ilość turystów chcących zrobić sobie zdjęcie z „pociętym” żołnierzem). Po godzinie strzelania, starć na szable, odwrotów i kolejnych natarć udało nam się skutecznie odeprzeć Turków. Z okazji zwycięstwa wieczorem na zamku wyprawiona została uczta, na której do późnych godzin wieczornych rozmawialiśmy o atrakcjach minionego dnia. Ranek kolejnego dnia był paskudny, nie tylko ze względu na niedobór snu, ale również na straszny deszcz, który przemoczył nam namioty i wszystkie ubrania. Pospiesznie zwinęliśmy się więc do autokaru i wyruszyliśmy w drogę powrotną. Trasa do Polski na szczęście pozbawiona była przygód i bezpiecznie dotarliśmy do domów.

Imprezą kończącą sezon był projekt pod nazwą „Pierwsze śniegi” organizowany przez naszych znajomych z Pospolitego Ruszenia Ziemi Tykockiej. Jego założeniem był przemarsz oddziału wojska z Tykocina pod Krypno i powrót następnego dnia. By urealnić naszą przygodę, każdy z uczestników powinien był zaopatrzyć się w odpowiednią ilość „historycznego” prowiantu. Według źródeł na jednego piechura na 2 dni marszu wypadało: 0,5 kg mąki (z tego robi się 1 chleb), 0,85 kg krup (kasza), 0,42 kg grochu, kawałek słoniny, 0,6 kg sera, 1 litr wina, 2,25 litra piwa, wodę do gotowania i do picia.

Tak wyekwipowani wyruszyliśmy z Placu Czarnieckiego ok. 9 rano, do pokonania było około 9 km. Cała trasa biegła głównie po otwartym terenie wzdłuż starorzeczy Narwi – tzw. Bagno Tykocin, czyli niezmeliorowana część Narwi. „Bagno” to dawny rezerwat przyrody, ostoją wielu gatunków ptaków. Siedemnastoosobowemu oddziałowi piechoty towarzyszyło dwóch konnych oraz

zrekonstruowany zgodnie ze źródłami historycznymi jednoosiowy wóz. Na nim to wieźliśmy beczkę z wodą, koce do spania oraz inny ekwipunek, którego nie udało nam się przytrzymać do siebie.

Tuż za mostem mijający „siedemnastowieczną piechotę” kierowca ciężarówki zapatrzył się na nią i o mało nie staranował wozu, spłoszył konia, a efektem tego była strata kilkunastu rzeczy. Z biegiem dnia liczba ludzi w oddziale zmniejszała się na korzyść maruderów ciągnących się coraz dalej z tyłu. Co jakiś czas zatrzymywaliśmy się na chwilę, by przeciwyczyć musztrę i wykonać manewry, nieodłączny element życia piechoty. Na dłużej, na odpoczynek zatrzymaliśmy się dwa razy, raz w trasie na drodze i potem we wsi Góra, gdzie dokonaliśmy uzupełnienia koniecznych produktów. W wiosce oddział podzielił się, 7 osób poszło przodem i zorganizowało w lesie zasadzkę tak, aby wchodząca do lasu piechota została ostrzelana najpierw z boku, potem z tyłu, a na koniec zaatakowana przez jeźdźców.

Na nocleg dotarliśmy przed godziną piętnastą. Miejscem naszego odpoczynku była, należąca do ojca jednego z naszych współwędrowców, drewniana chata. Miłym zaskoczeniem był ogromny piec kaflowy, w którym było już napalone, więc każdy mógł się w końcu ogrzać. Na miejscu przygotowaliśmy sobie gorącą kolację i legliśmy na ławach i podłodze w celu nabrania sił na kolejny dzień.

Drugiego dnia wyruszyliśmy o 9.30, przeszliśmy most w Górze, droga (10,7 km) biegła cały czas przy nowym korycie Narwi. Tego dnia pogoda nam dopisała (a i tereny były ładniejsze) mróz wysuszył błotnistą drogę, a słońce cały czas świeciło przyjemnie. Tego dnia również było kilka przystanków na musztrę, obyło się jednak bez potyczek i zasadzek. Na Plac Czarnieckiego zaszliśmy wczesnym popołudniem. Po zakończeniu przemarszu pokrzepiliśmy się w tykocińskim Alumnacie, czyli domu dla weteranów żołnierskich z 1633 roku. Przyszedł czas pożegnania, pogratulowaliśmy sobie udanego weekendu i życzyliśmy nawzajem rychłego spotkania, niestety już w przyszłym roku.

Wszystkich chętnych, którzy również chcieliby wziąć udział w podobnych imprezach serdecznie zapraszamy na treningi grupy, które odbywają się w roku akademickim na sali gimnastycznej Politechniki Lubelskiej.

Lukasz Tarenda, Wojciech Pikuła, Grzegorz Łagód

Ze sportowego życia naszej Uczelni

Od jakiegoś czasu staram się zachęcać Państwa do aktywności ruchowej mającej działanie prozdrowotne. Ostatnio pisałem o IV Jurajskim Półmaratonie RUDAWA 2008, w którym startowałem z żoną i który udało się ukończyć. Teraz mamy styczeń 2009 i znowu wielkim krokiem zbliża się wiosna, a więc najlepsza pora do zastanowienia się nad stanem własnego ciała i zdrowia.

Już kilka razy pisałem o zakupach sprzętu sportowego, wczoraj odwiedziłem lubelski DECATHLON i muszę

podzielić się swoimi refleksjami. Proszę Państwa, kupujmy sprzęt sportowy z głową i jedynie to, co jest nam naprawdę potrzebne. Nie wydawajmy bezsensownie pieniędzy, róbmy zakupy, mając listę rzeczy potrzebnych do sportu, który uprawiamy lub mamy zamiar zacząć uprawiać.

Mam wrażenie, że niektórzy klienci napełniając koszyki sportowymi gadżetami przez godzinę czy dwie spędzone w sklepie, czują się świetnie, mierząc i próbując sprzęt sportowy.

Często ten zapal przy zakupach jest słomiany i większość rzeczy kupionych impulsywnie przy udziale magii sklepu trafia w ką. Namawiam do zakupów w mniejszych wyspecjalizowanych sklepach sportowych, najlepiej po konsultacjach ze specjalistą. Najważniejsze, żeby znaleźć najodpowiedniejszą dla nas formę aktywności fizycznej – dostosowaną do naszych możliwości i sprawiającą nam radość. Ostatnio bardzo modne są spacerzy z kijami NORDIC WALKING.

Bardzo gorąco zachęcam Państwa do poczytania na temat tej fantastycznej formy rekreacji. Zobowiązuję się, że jeżeli będą chętni, zorganizujemy kurs, a być może sekcję dla pracowników. Już widzę kilkadziesiąt osób w czapczkach z logo Politechniki, maszerujących z kijami w kierunku Zalewu Zembrzyckiego, np. w sobotę. Cóż za promocja! Jaki przykład! Czuję, że to robimy.

Proszę Państwa, chciałbym rozpocząć cykl krótkich wywiadów – rozmów z członkami naszej społeczności akademickiej, których pasją jest aktywność fizyczna. Dzisiaj rozmowa z Kamilą, naszą studentką.

– Kamila, przedstaw się proszę.

Nazywam się Kamila Kasprzak. Mam 20 lat. Jestem studentką drugiego roku zarządzania i inżynierii produkcji na Politechnice Lubelskiej. Są to studia międzywydziałowe. Zajęcia odbywają się na Wydziale Mechanicznym i Wydziale Zarządzania.

– Czym dla Ciebie jest aktywność fizyczna, sport?

Sport był i jest dla mnie przyjemnością. Dzięki niemu mogę poznawać granice swoich umiejętności, a także doskonale je rozwijać. Lubię rywalizować z innymi, sprawia mi to ogromną satysfakcję, a zarazem dopinguje mnie do polepszania kondycji. Czasami sport pomaga mi zapomnieć o codziennych problemach – jest wspaniałą formą odpoczynku psychicznego. Nic dodać, nic ująć – SPORT TO ZDROWIE. Uwielbiam sport i nie wyobrażam sobie życia bez niego.

– Przybliż nam; w ilu sekcjach sportowych jesteś i jaką funkcję piastujesz w KU AZS?

Jestem członkiem Zarządu Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Lubelskiej. Jestem osobą aktywną sportowo i należę do wielu sekcji: kick-boxingu, piłki nożnej, cheerliderek, ergometru wiosłarskiego, a także chodzę na pływalnię.

– W jaki sposób udaje Ci się łączyć studia ze sportem?

Nie ukrywam, że jest mi ciężko. Jednak potrafię pogodzić studia ze sportem. Staram się zapamiętywać jak największą wiadomości z wykładów i ćwiczeń, poza tym uczę się wieczorami. Sport to moja pasja, z której nie potrafię zrezygnować.

– Opisz nam swój przykładowy dzień na uczelni.

Opiszę przykładowo początek tygodnia-poniedziałek. Dzień zaczynam o godzinie 7.00 zajęciami na pływalni Uniwersytetu Przyrodniczego. Od godziny 10.00 mam zajęcia na Uczelni, a kończę po 19.00. O 20.00 idę na trening kick-boxingu, który kończę o godz. 22.00 i około 23.00 jestem w domu. Można powiedzieć, że prawie cały dzień spędzam na Uczelni.

– Bardzo dziękuję za rozmowę i życzę sukcesów w nauce i sporcie.

Rozmawiał Bożydar Spólnicki

Kończąc, chcę wspomnieć o kolejnym sukcesie mojej sekcji AZS PL piłka nożna. Kolejny raz zdobyliśmy Akademickie Mistrzostwo Lublina w futsalu (halowa piłka nożna).

Życzę wszystkim wiele radości, które niesie sport i do baczenia na boiskach, pływalniach, trasach rowerowych, biegowych, spacerowych, kortach i wszędzie tam, gdzie można uprawiać sport i rekreację.

Bożydar Spólnicki

Kolarstwo górskie – zna ktoś...?

Sekcja Kolarstwa Górskiego MOELLER TORO BIKE Politechnika Lubelska – drużyna na medal. Wszyscy mogą być z nas dumni. Działamy jak nikt inny i mamy nadzieję, że zostanie to dostrzeżone i docenione.

Minął kolejny rok akademicki, a tym samym kolejny rok działalności Sekcji Kolarstwa Górskiego. Po długim i żmudnym okresie przygotowań z początkiem wiosny rozpoczął się „sezon” – czas rywalizacji z innymi sportowcami i walki z samym sobą. Ale nie tylko walka, która przyniosła nam kolejne sukcesy, daje nam powody do satysfakcji. W zakończonym już roku akademickim rozpoczęliśmy nowy rozdział działalności studentów-sportowców oraz naszego Klubu Uczelnianego AZS.

Każdy, kto próbuje łączyć studia z „poważnym” trenowaniem jakiegokolwiek dyscypliny sportowej, wie jak jest to

trudne, tym bardziej jeśli chce się osiągać znaczące wyniki. Nam się to udało, a oprócz tego coś jeszcze...

Jako pierwsza sekcja sportowa naszej Uczelni mieliśmy sponsorów, którzy pomagali nam w realizacji założonych celów. Nie inaczej było w 2008 roku, a Uczelnię, miasto i region reprezentowaliśmy jako MOELLER TORO BIKE Politechnika Lubelska, mając za partnera logistycznego firmę AUTOBIAL Dealera marki Fiat oraz za patrona medialnego gazetę Nowy Tydzień w Lublinie.

Skład MOELLER TORO BIKE Politechnika Lubelska: Sabina Grzegorzczak-Sztembis (WIBiS), Agnieszka Matraszek (WIŚ), Marta Pietrzak (WZ), Anna Rowińska (WIŚ), Przemysław Droś (WEiI), Piotrek Filipiuk (WEiI), Kamil Mazurek (WIBiS), Adam Nawłatyna (WZ), Tomek Sawicz (WEiI), Michał Sztembis (WEiI).

Mistrzostwa czas zacząć – XXV Mistrzostwa Polski Szkół Wyższych w Kolarstwie Górskim

23 maja pojechaliśmy do Przesieki k/Jeleniej Góry, gdzie w dniach 24-25 maja odbyły się XXV MPSzW w Kolarstwie Górskim. W mistrzostwach wzięły również udział drużyny z Uniwersytetu Przyrodniczego oraz z KUL, a w sumie spotkali się studenci z 37 uczelni w kraju – 56 kobiet oraz 208 mężczyzn. Trasa, jak przystało na Przesiekę, była trudna. Organizatorzy, KU AZS Politechnika Wrocławska ZOD w Jeleniej Górze, wybrali najciekawsze i najtrudniejsze elementy tras z lat ubiegłych i połączyli je w całość, tak że mieliśmy m.in. „na dzień dobry” podjazd stokiem narciarskim, kąpiel błotną czy stromy zjazd po „telewizorach”. Trudne i wyczerpujące zawody ukończyliśmy z dobrym wynikiem, plasując się w środku stawki na 11. miejscu wśród politechnik w Polsce. Dziewczyny z MOELLER TORO BIKE Politechnika Lubelska otarły się o podium, zajmując 4. miejsce w kategorii politechnik.

Wielkie ściganie – IV Akademicki Puchar Polski w maratonach MTB

Akademicki Puchar Polski w maratonach MTB to impreza, w której bierzemy udział od samego jej początku. W roku akademickim 2007/2008 walczyliśmy w jej czwartej odsłonie. Podobnie jak w latach ubiegłych Puchar odbywał się przy ogólnopolskim cyklu Mio Fujifilm Bikemaraton i rozpoczął się już 20 kwietnia we Wrocławiu.

Wrocław. Na pierwszy wyścig pojechaliśmy w okrojonym i eksperymentalnym składzie, ale nie przeszkodziło nam to w nawiązaniu walki z rywalami. Wzorem lat ubiegłych maraton był płaski i niezbyt trudny technicznie, ale mimo to okazał się bardzo wymagającym testem na początek sezonu zarówno dla zawodników, jak i dla rowerów. Lesne ścieżki i drogi pełne kałuż i błota, z rzadka przeplatane krótkimi asfaltowymi odcinkami, przechodziły w mokre i grząskie polne drogi. I tak przez 3 do 5 godzin (mój czas to 3:46:54,01).

Studentki miały do pokonania ponad 60-kilometrową trasę, studenci – ponad 90-kilometrową. Kamil Mazurek z powodu defektu i kpacia wśród studentów był „dopiero” czwarty. Anna uplasowała się na dobrym 6. miejscu wśród studentek. Miły akcent pojawił się jednak w klasyfikacji drużynowej mężczyzn, w której uplasowaliśmy się na **drugim miejscu**.

Ustroń. 14 czerwca 2008 r. w Ustroniu odbyła się druga eliminacja IV Akademickiego Pucharu Polski w Maratonach MTB. Wyścig określony na 5+ w 6-stopniowej skali trudności dał w kość wszystkim zawodnikom. Długie, trudne technicznie i czasem absurdalnie strome podjazdy przeplatały się z równie długimi i trudnymi technicznie zjazdami, na których prędkości wahały się w okolicach 60 km/h. Nam (mnie i Tomkowi) takie zjazdy sprawiają ogromną przyjemność. Mimo faktu, że wyścig był okropnie ciężki, mam ochotę tam wrócić dla tych kilku chwil euforii, z charakterystycznym szumem w uszach towarzyszącym przekraczaniu 60-ki. Poza tym, że można sobie na takich zjazdach poszaleć, jest to doskonały sposób na wyprzedzanie lub nadrabianie strat do innych zawodników. Na nasze szczęście doświadczenie i umiejętności pozwalają nam na szybszą jazdę

od innych, niejednokrotnie ku ich zdziwieniu lub oburzeniu. Słowa uznania należą się też Marcie, która dobrze poradziła sobie z tą trudną trasą, mimo tego, że połowę wyścigu przejechała, mając do dyspozycji tylko tylny hamulec. Na dodatek zajęła bardzo dobre 6. miejsce wśród studentek.

Tomek Sawicz

Tzw. „międzyczas”. Pomiędzy wyścigami w Pucharze z powodzeniem startowaliśmy w innych wyścigach, żeby podtrzymać poziom. Tymi stratami potwierdziliśmy wysoką formę oraz pozycję jako elita lubelskiego MTB. Jako najlepsi z naszego miasta i regionu kończyliśmy maratony w Tarnowie, Nałęczowie i Lublinie.

Kraków. W niedzielę 6 lipca w Krakowie odbyła się trzecia eliminacja Pucharu. Po raz kolejny Kraków okazał się dla nas szczęśliwy, co potwierdzają zdobyte medale. Pogoda na szczęście dopisała w dniu startu – było słonecznie i bardzo ciepło, ale deszczowy tydzień przed zawodami przygotował zawodnikom kilka błotnistych niespodzianek na trasie, m.in. „spacer” w wąwozie w błocie po kostki. Generalnie trasa nie była trudna technicznie, ale często była niewygodna i obfitowała w interwałowe podjazdy. Jak to zwykle bywa na bardziej płaskim maratonie niezlokalizowanym w górach, tempo było wysokie, a wyścig okazywał się wyczerpujący. Dziewczyny miały do przejechania 65-kilometrową trasę, a my musieliśmy przejechać dodatkową rundę, co dawało w sumie 85 km.

Spisaliśmy się na medal – dosłownie. Drużyny kobiet i mężczyzn zajęły w swoich kategoriach **drugie miejsce**, natomiast wracający po przymusowej przerwie, Kamil Mazurek był indywidualnie **trzeci** wśród studentów.

Poznań. Czwarta eliminacja Pucharu odbyła się 17 sierpnia. Start i meta poznańskiego maratonu zlokalizowane były ponownie na Malcie. Trasa, podobnie jak w roku 2007, była płaska, szybka i bardzo męcząca, co w połączeniu z dystansem nieco powyżej 100 km dało nam się mocno we znaki, ale się udało. Radość z takiego sukcesu była dla nas tym większa, że pech nas nie opuszczał. Ostatecznie okazało się, że w stolicy Wielkopolski byliśmy bezkonkurencyjni i wygraliśmy klasyfikację mężczyzn zarówno indywidualną (Kamil Mazurek), jak i drużynową. Nasze dziewczyny musiały tym razem zadowolić się miejscem tuż za podium.

Michał Sztembis

Final – Polanica Zdrój. Ostatnia – finałowa edycja IV Akademickiego Pucharu Polski w Maratonach MTB odbyła się 27 września w Polanicy Zdroju. Tym razem trasa była inna niż w latach ubiegłych. Organizatorzy wyeliminowali najcięższy podjazd na trasie, który musielibyśmy pokonać dwukrotnie. W zamian za to dostaliśmy możliwość pokonania trudnych technicznie, błotnistych odcinków oraz jeszcze więcej bardzo niewygodnych kamiennych dróg. Początek trasy nie uległ zmianie, na dzień dobry 40-50 min. podjazdu. Na ostatnich kilometrach o kolejności zawodników i tempie zjeżdżania decydowała odporność na ból, bo na tym odcinku technika jazdy ani nowinki techniczne na niewiele się zdają. Na szczęście pogoda dopisała i nie padało, a chwilami nawet wyglądało słońce, ale nie zmienia to faktu, że w górach, jak z resztą w całej Polsce, przez ostatnie 4 tygodnie padało, w związku z czym było mokro, a rowery po wyścigu były zakonserwowane grubą warstwą błota.

Na edycji w Polanicy nasz najlepszy zawodnik Kamil Mazurek był piątą wśród studentów, co w klasyfikacji generalnej dało mu **drugie miejsce** za Marcinem Piecuchem z Politechniki Rzeszowskiej, przed Michałem Kucewiczem z AWF Katowice. Drużyna mężczyzn w Polanicy wywalczyła **drugie miejsce**, co poprowadziło do również **drugiego miejsca w klasyfikacji generalnej** tuż za AWF Katowice i przed Politechniką Śląską w Gliwicach.

Coś jeszcze...

Rowerem do szkoły. Tydzień przed inauguracją sportowej rywalizacji z innymi kolarzami, wraz ze sponsorem naszej drużyny sklepem TORO BIKE, przy wsparciu Samorządu Studenckiego Politechniki Lubelskiej oraz Prorektora ds. Studenckich zorganizowaliśmy akcję dla dzieci ze szkół podstawowych. „Rowerem do szkoły” to nasz autorski pomysł, który miał za zadanie poprawić bezpieczeństwo dzieci dojeżdżających rowerami do szkół w podlubelskich miejscowościach. Wiemy doskonale, jak wygląda ruch samochodów i jak traktowani są rowerzyści, postanowiliśmy więc pomóc dzieciom. Mamy nadzieję, że zapoczątkowaliśmy akcję, która na stałe wpisze się w nasz kalendarz i z czasem nabierze rozpędu. Wybraliśmy dwie szkoły poza miastem – Szkołę Podstawową w Radawczyku z jej dwiema placówkami oraz Szkołę Podstawową w Babinie, do których mali uczniowie zaczynają dojeżdżać rowerami, jak tylko pogoda na to pozwala. W „Rowerem do szkoły” stawiamy przede wszystkim na bezpieczeństwo dzieci, dlatego w ramach akcji jeździliśmy do szkół porozmawiać z dziećmi, opowiadać im o rowerach, treningach, o ruchu drogowym, o zasadach bezpieczeństwa, zainteresować je sportem rowerowym, urządziliśmy dla nich zabawy, ale co najważniejsze rozdaliśmy im paski odblaskowe, które mogą założyć na nogę lub rękę w czasie jazdy rowerem lub nawet idąc do szkoły.

Pierwszy Lubelski Festiwal Rowerowy FIAT AUTO-BIAL TORO BIKEFEST 2008. Jest to kolejny owoc naszej współpracy ze sponsorem drużyny sklepem TORO BIKE, a jego pomysł wziął się od słów Tomka: „zrobmy wyścig w wąwozie”. Festiwal był pierwszą tego typu imprezą na Lubelszczyźnie, która ma szansę zapisać się na stałe w kalendarzu imprez sportowych, a tym samym w znaczny sposób przyczynić się do rozwoju sportów rowerowych w naszym regionie. Jednodniowa impreza zgromadziła ponad 130 najlepszych zawodników (nie tylko z Lubelszczyzny), którzy rywalizowali ze sobą w czterech dyscyplinach (wyścig rodzinny, XC, DH, dirt jumping) w 12 kategoriach. Festiwal okazał się strzałem w dziesiątkę, który zamierzamy powtórzyć, a nawet rozwinąć nieco jego formułę, ale o tym może innym razem.

Moim zdaniem sezon, który zakończyliśmy 11 października, uzyskując z Tomkiem 2. i 3. miejsce na Mistrzostwach Województwa w Kolarstwie Górskim w Puławach, można zaliczyć do udanych, choć szkoda, że prześladował nas pech. Problemy zdrowotne i kontuzje, usterki, a nawet stłuczka w drodze na maraton do Karpacza nieco pokrzyżowały nam szyki. Najbardziej ucierpiał na tym dziewczyny, które nie mogły potwierdzić swojej klasy w tym sezonie, a kto wie może i u nas mogło być lepiej. Ale taki jest sport i walczyliśmy mimo wszystko. Dodatkowa działalność, którą (w)prowadziliśmy, to moim zdaniem dodatkowy powód, dla którego możemy chodzić z wysoko podniesionymi czołami, a nasza Uczelnia i wszyscy z nami związani mogą być z nas dumni.

Dziękuję również za zrozumienie i wsparcie naszej działalności Prorektorowi ds. Studenckich Panu prof. Stanisławowi Skowronowi oraz Samorządowi Studenckiemu PL.

Szczegółowe relacje z imprez znajdziecie na naszej stronie www.mtb.pollub.pl.

Michał Sztembis

Deklaracje trenera

Sekcja Strzelectwa Sportowego AZS Politechniki Lubelskiej działa od 2004 roku. W każdym semestrze w treningach uczestniczy kilkudziesięciu studentów Politechniki. Treningi odbywają się na strzelnicy przy ul. Gospodarczej 27 w Lublinie, trzy razy w tygodniu – w poniedziałki, środy i piątki w godzinach 17-20. Sekcja posiada licencję Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego, należy także do Lubelskiego Związku Strzelectwa Sportowego.

Sekcją kieruje prof. Grzegorz Gładyszewski, pełniący jednocześnie funkcję Wiceprezesa Zarządu LZSS oraz Przewodniczącego Kolegium Sędziów LZSS. Sekcja w początkowym okresie swojej działalności opierała się na zawodnikach wyczynowych. Magdalena Ginalska (WZiPT), Marcin Muszyński (WEiJ), Adam Gładyszewski (WEiJ) zdobywali wielokrotnie medale mistrzostw województwa oraz stawali na podium wyczynowych Mistrzostw Polski i Pucharu Polski.

Obecnie sekcja ma charakter rekreacyjny. Nie oznacza to, że nie szukamy zawodniczek i zawodników, którzy chcieliby profesjonalnie trenować tę piękną dyscyplinę sportu. Trener Gładyszewski deklaruje: *Jeśli pod koniec lutego zgłosi się studentka, która zechce podjąć treningi, to w jeden miesiąc jestem w stanie przygotować ją do wyczynowych Mistrzostw Województwa tak, że stanie na podium.*

Prof. Gładyszewski opracował specjalny, oparty na badaniach naukowych system treningu w konkurencjach karabinowych i pistoletowych. Pozwala on na szybkie osiągnięcie wysokiego poziomu wynikowego nawet przez początkujących strzelców. Prof. Gładyszewski wyjaśnia jednak: *To prawda, mogę w 30 dni przygotować zawodniczkę, nawet początkującą, tak by o podium powalczyła. Ale nie zmienia to tego, że jeśli będzie chciała kontynuować treningi, to do poziomu walki o medale Mistrzostw Polski będzie gotowa dopiero po kilku latach. Tam już nie ma żartów, rywalizacja jest ogromna, ale warto spróbować – to jest w końcu walka o najwyższe trofea, a także, co chyba nie jest bez znaczenia, o stypendia sportowe, które wysokiej klasy zawodnik pobiera w wysokości kilku tysięcy złotych miesięcznie.*

Renata Mauer-Różańska za chwilę uzyska rewelacyjny wynik 399/400 pkt. podczas zorganizowanych na hali Politechniki Lubelskiej Zawodów Klasyfikacyjnych Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego „Puchar Lubelszczyzny 2008” (fot. Krzysztof Karykowski)

W ostatnich zawodach o Puchar Lubelszczyzny 2008, które odbyły się na obiektach Politechniki Lubelskiej, a współorganizowanych przez Sekcję, wystartowała dwukrotna Mistrzyni Olimpijska, zawodniczka Kadry Narodowej Renata Mauer-Różańska. W konkurencji karabin pneumatyczny uzyskała rewelacyjny wynik 399/400 pkt i jak sama stwierdziła w wywiadach telewizyjnych, w Lublinie warunki były doskonałe, a uzyskany wynik był najwyższy w ciągu ostatnich dwóch lat.

Chcieć to móc! Zapraszamy studentki i studentów Politechniki do podjęcia wyzwania – walka o medale dla Politechniki Lubelskiej to godne zadanie! A jego ukoronowaniem mogą być sukcesy na arenie międzynarodowej. Każdy, kto podejmie wyzwanie, może kiedyś dostąpić zaszczytu reprezentowania barw Polski.

Informacje o działalności Sekcji Strzelectwa Sportowego AZS PL znajdziecie na stronie: <http://sazs.pollub.pl>. Jeśli poza sportową fascynacją interesują Was umiejętności posługiwania się bronią, to zdradzamy, że prof. Grzegorz Gładyszewski posiada uprawnienia instruktora strzelectwa, rozszerzone na szkolenie w posługiwaniu się bronią krótką bojową, gładkolufową oraz maszynową.

Trener Sekcji, Grzegorz Gładyszewski i jego rewolwer Smith & Wesson kal. 357 magnum z sześciocalową lufą podczas zawodów wojewódzkich w strzelaniu z broni centralnego zapłonu (fot. Maciej Kaczanowski)

Najlepsi strzelcy sekcji mogą liczyć na przeszkolenie w posługiwaniu się bronią typu pistolet Glock 19, strzelba gładkolufowa, Karabin AK-47 (Kataśznikow), czy rewolwer Smith & Wesson kal. 357 magnum, znany z filmu „Brodny Harry”, z Clintem Eastwoodem w roli głównej. Ale u nas jest to broń sportowa i od zawodników wymagamy takiego jej traktowania. Fascynacja bronią musi prowadzić do jej akceptacji jako zwykłego „sprzętu sportowego”. Jeśli ktoś tego nie rozumie, niech się do nas nie zgłasza – wyjaśnia prof. Gładyszewski.

Zawodnicy strzelectwa sportowego to bardzo elitarna grupa sportowców. Jeśli akceptujesz nasze rozumienie tej pięknej, olimpijskiej dyscypliny sportu to.. GORĄCO ZAPRASZAMY!

Michał Kosiński

Najlepszy rok w historii lubelskich kickboksersów

Dnia 18.07.2008 r. w Hali Millenium w Kołobrzegu odbyła się Gala Sportów Walki. Rafał Aleksandrowicz reprezentujący Sportowy Klub Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej walczył z Michałem Cylnym (PALESTRA Warszawa) o punkty w rankingu K1 w kategorii wagowej do 86 kg. W bardzo zaciętej walce lepszy był **Rafał i wygrał na punkty 2:1** dzięki technice bokserskiej. Jego ciosy były celniejsze i częściej trafiał prostymi w przeciwnika – 3-krotnego zwycięzcę walk toczonych w lidze Muaythai.

We wrześniu w czasie Lubelskiego Festiwalu Nauki zawodnicy Klubu dali pokaz kickboxingu na Placu Zamkowym. Pokaz można było jeszcze zobaczyć na otrzęsinach studentów Politechniki oraz 25 października w OLIMP-ie.

W dniach 3-5.10.2008 r. w Piasecznie odbyły się **Mistrzostwa Polski Kickboxing Seniorów i Kobiet w wersji light-contact**, gdzie **Rafał Aleksandrowicz** po raz pierwszy został **Mistrzem Polski** w kategorii wagowej do 89 kg. Rafał wygrał zdecydowanie wszystkie trzy walki. **Braźowy medal** wywalczył **Rafał Budzyński** w kategorii wagowej do 63 kg. Rafał w walce o finał po zaciętym i wyrównanym pojedynku przegrał z reprezentantem Polski – Niedzielskim z Gdańska, który później został V-ce Mistrzem. W mistrzostwach wzięło udział 93 zawodników i zawodniczek (31) z 40 klubów z całej Polski.

Jacek Puchacz i Rafał Aleksandrowicz na Mistrzostwach Europy w Warnie (Bułgaria)

Wcześniejsze sukcesy na Mistrzostwach Polski Kickboxing w wersji full-contact, które organizowaliśmy w kwietniu w Lublinie pozwoliły Jackowi Puchaczowi i Rafałowi Aleksandrowiczowi (debiutował w mistrzostwach) pojechać na Mistrzostwa Europy do Warny (Bułgaria) w dniach 20-26.10.2008 r. Nasi kickbokserszy walczyli tam bardzo dobrze. **Jacek** pierwszą walkę wygrał z Niemcem 3:0, w drugiej walce pokonał Włocha 3:0, w walce o finał przegrał z Turkiem (zwycięzcą finału) 2:1 i ostatecznie zdobył **brązowy medal** w kategorii najcięższej (+91kg). **Rafał** natomiast w walce o półfinał wygrał 3:0 z reprezentantem Ukrainy. W walce o finał pokonał Bułgara 3:0, a w finale niestety przegrał 3:0 z reprezentantem Łotwy i **zdołał srebrny medal i tytuł Wicemistrza Europy** w kategorii wagowej do 86 kg. Wynik ten jest najlepszym osiągnięciem

lubelskich zawodników. Jacek trenuje pod okiem Kazimierza Piwowarczyka, a Rafał jest wychowankiem Tadeusza Poljańskiego i Dariusza Sięgowego. Zawodnicy Klubu PL najlepiej wypadli w full-contactie ze wszystkich polskich klubów i jako jedyni zdobyli 2 medale.

W dniach 7-9.11.2008 r. w Szczecinie odbyły się Mistrzostwa Polski KICK-BOXING Semi-Contact Seniorów i Kobiet oraz Puchar Polski Juniorów w wersji Light-Contact. Z naszego Klubu Sylwester Protas zdobył brązowy medal w kategorii wagowej do 94 kg, a Adam Pietroniuk brązowy medal w kategorii najcięższej +94 kg. Obaj brali udział w Mistrzostwach Polski w wersji Semi-Contact.

Rafał Aleksandrowicz na Mistrzostwach Europy w Oporto (Portugalia)

Walka o medal Rafała Aleksandrowicza z Niemcem na ME w Portugalii

Rafał Aleksandrowicz w dniach 24.11-1.12.2008 r. brał udział w drugich Mistrzostwach Europy, ale tym razem w wersji light-contact. Mistrzostwa odbywały się w Oporto (Portugalia). Rafał w wadze do 89 kg miał 13 przeciwników. W pierwszej walce wygrał z Włochem, a w walce o medal niestety przegrał nieznacznie z Niemcem – Fabianem Fingerhut, który później wygrał walkę o finał, ale walkę finałową przegrał. Ostatecznie Rafał nie zdobył medalu i zajął 5. miejsce.

Walka Rafała Aleksandrowicza z Włochem na ME w Portugalii

Tradycyjnie co roku nasz Klub organizuje zawody w hali sportowej Politechniki Lubelskiej. 6.12.2008 r. odbyły się **Otwarte Mistrzostwa Województwa Lubelskiego Kick-Boxing Light-contact**. Zawody organizowaliśmy wspólnie z Samorządem Studenckim Politechniki Lubelskiej. Odbyły się one dzięki dotacji z Urzędu Wojewódzkiego, Urzędu Miasta Lublin i Politechniki Lubelskiej. W mistrzostwach wzięło udział 41 zawodników i zawodniczek z 6 klubów (w tym 5 kobiet, 11 kadetów i 2 juniorów). Sędzią głównym zawodów był Tadeusz Poljański. Walki były widowiskowe, bezkontuzyjne i podobały się licznie zgromadzonej publiczności. Politechnikę reprezentowało 15 zawodników, a **złote medale** zdobyli: **Kowalczyk Damian** (-57 kg – Junior), **Budzyński Rafał** (-63 kg), **Gajewski Krzysztof** (-74 kg), **Aleksandrowicz Rafał** (-89 kg), **Stefaniak Kamil** (-94 kg); **srebrne medale** zdobyli: **Bieliński Mikołaj** (-63 kg), **Banach Radosław** (-69 kg), **Pietroniuk Adam** (-94 kg) oraz **brązowe medale** zdobyli: **Sipta Paweł** (-57 kg – Kadet), **Kowski Wojciech** (-63 kg – Kadet), **Rapa Eryk** (-63 kg), **Adamec Paweł** (-69 kg), **Wójcik Robert** (-74 kg) i **Wład Patryk** (-79 kg).

Na zakończenie roku kalendarzowego **Rafał Aleksandrowicz** wystąpił w meczu **POLSKA-NIEMCY** będącym kwalifikacją do zawodowego rankingu **WAKO PRO**. Na gali w Łosicach 7.12.2008 r. pokonał Lukasa Makarewicza 3:0 w kickboxingu full-contact w kategorii wagowej do 91 kg. Była to pierwsza walka meczu Polska-Niemcy. Pierwsza runda walki była wyrównana z dużą ilością zwarć. W drugiej rundzie Rafał walczył w dystansie, często trafiając przeciwnika. Wykonał również kilka efektownych kopnięć. Uzyskał lekką przewagę. W trzeciej rundzie Rafał kontynuował swoją taktykę walki, mając cały czas przewagę. Niestety 35 sekund przed końcem rundy po kopnięciu Niemca, które przyjął na gardę swoimi rękawicami, rozciął sobie prawy łuk brwiowy. Sędzia chciał zakończyć walkę, ale dzięki interwencji trenera (Tadeusza Poljańskiego) i lekarzy udało się krwotok zatrzymać i mógł kontynuować walkę. W końcówce zadał jeszcze kilka celnych ciosów. Werdykt

walki był jednogłośnie przyznający zwycięstwo Rafałowi, który z Makarewiczem wygrał po raz drugi. Wcześniej w Węgrowie na POLISH OPEN 2008 wygrał z nim w wersji light-contact. Wynik meczu Rafał ustalił na 1:0 dla Polski, później Sebastian Żebrowski (Polska) przegrał przez KO z Klemensem Ruder (Niemcy), a Barbara Sewerynik (Polska) wygrała z Julią Irmen (Niemcy) 3:0. Tym samym Polska wygrała 2:1 z Niemcami. Na podsumowaniu roku sportowego 2008 w dniu 19.12.2008 r. zostali nagrodzeni przez Prezydenta Miasta Lublina zawodnicy: **Jacek Puchacz, Rafał Aleksandrowicz, Rafał Budzyński, Artur Flis, Adam Pietroniuk, Sylwester Protas, Paweł Kawalerski, Damian Kowalczyk, Damian Beldowski** oraz instruktorzy: **Kazimierz Piwowarczyk, Tadeusz Poljański i Dariusz Sigłowy**. Klub również został wyróżniony za wybitne osiągnięcia sportowe. Mamy nadzieję, że nowy 2009 rok będzie owocował w równie udane imprezy sportowe, czego życzymy sobie, jak i naszym kibicom.

Od lewej: Dariusz Sigłowy, Rafał Aleksandrowicz i Tadeusz Poljański z nagrodami od Prezydenta Miasta Lublin

Zawodnicy i trenerzy z nagrodami od Prezydenta Miasta Lublin. Od lewej stoją: Damian Kowalczyk, Jacek Puchacz, Kazimierz Piwowarczyk, Damian Beldowski, Tadeusz Poljański, Adam Pietroniuk, Rafał Aleksandrowicz, Dariusz Sigłowy, Sylwester Protas i Rafał Budzyński

Zapraszamy chętnych do uprawiania kickboxingu, a informacje o treningach są na naszej stronie internetowej: www.skkb.pollub.pl.

Tadeusz Poljański

„Fraszki to wszystko, cokolwiek czyniemy”

Wydaje się być wielce prawdopodobne, iż Simonides z Keos, pierwszy fraszkopisarz, zaczął tworzyć ten rodzaj poezji, obserwując, jak niektórzy w jego współczesnym otoczeniu oszukują, kłamią, udają kogoś innego, chcą być najsprytniejsi itp. Biorąc pod uwagę, że i do „uczonych głów” sączy się niekiedy woda sodowa – może warto dopuścić, aby w naszym „Biuletynie Informacyjnym” zamieszczano także fraszki.

Państwo – kierownicy różni, dziekani i rektorzy:

Jeśli nie jest się potężnym i ważnym,
Trudniej jest być dzielnym i odważnym.

Sprawiedliwi wśród nas:

Bądźmy czujni, ale spokojni i bardzo cierpliwi,
„Ci nieomylni” wskażą, którzy z nas „prawi”,
a którzy „krzywi”.

Lustrować i podejrzewać będą każdego,
Aż dostaną obraz „odbicia swojego”.

Drogi wykładowco:

Wiedz, że mowa „do rzeczy” i do naszych żaków,
Musi przedstawiać prawdę, a nie „funty kłaków”.
Wchodząc więc na wykład, niech to każdy wie,
Mówić może każdy, ale słuchać – nie.

Nieśmiała rada:

Mowa jest srebrem a milczenie złotem,
Syczenie – sposobem wytwarzania plotek.
Jeśli więc już coś powiesz „profesorskim body”,
Niech to będzie mądre i nie przynosi szkody.

Podpowiedź dla profesora zwyczajnego:

Jeśli koniecznie dążysz „na pomnik”,
Pracuj w pokorze – żyj jak zakonnik.
Wiedz więcej, aniżeli wypowiadasz,
Publikuj jednak mniej, niż zapowiadasz.

***

„Na początku było Słowo”
– powiedziane w ważnej sprawie,
mam więc zasadne obiekcje,
że się nim tak bawią.

Je

TEKSTY NAPISALI LUB OPRACOWALI DO DRUKU:

Magdalena Biernikiewicz, Zespół Pieśni i Tańca PL
Bożenna Blaim, Kierownik Studium Języków Obcych PL
Matylda Bojar, adiunkt, Katedra Zarządzania, WZ
Grzegorz Brzostowski, Kolo Naukowe Inżynierii Materiałowej, WM
Katarzyna Burak, st. referent tech., Katedra Inżynierii Komputerowej i Elektrycznej, WEiI
Jakub Caban, Kolo Naukowe Inżynierii Materiałowej, WM
Marzena Cichorzewska, asystent, Katedra Zarządzania, WZ
Tomasz Ciepłak, adiunkt, Katedra Organizacji Przedsiębiorstwa, WPT
Małgorzata Ciośmak, adiunkt, Katedra Inżynierii Procesowej, Spożywczej i Ekotechniki, WM
Iwona Czajkowska-Deneka, rzecznik prasowy
Radosław Dolecki, specjalista, Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii PL
Kazimierz Drozd, adiunkt, Katedra Inżynierii Materiałowej, WM
Marzenna R. Dudzińska, prof. nadzw. PL, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WiS
Krzysztof Dziędzic, asystent, Katedra Podstaw Techniki, WPT
Izabella Flis, st. wykładowca, Studium Języków Obcych PL
Jarosław Gajda, bibliotekarz, Biblioteka PL
Leszek Gardyński, adiunkt, Katedra Inżynierii Materiałowej, WM
Grzegorz Gładyszewski, profesor nadzw., Instytut Fizyki, WPT
Arkadiusz Gola, asystent, Katedra Organizacji Przedsiębiorstwa, WZ
Elżbieta Gontarz, Kierownik Biura Rektora i Organizacji Uczelni
Piotr Gorgol, sam. referent, Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii PL
Anna Grądziel, st. technik, Katedra Zarządzania, WZ
Monika Grudzień, sam. referent, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Katarzyna Guz, asystent, Instytut Technologicznych Systemów Informacyjnych, WM
Celina Handzel, referent, Biuro Współpracy z Zagranicą i Badań Naukowych
Mieczysław Hasiak, Kanclerz PL
Grażyna Jabłczyńska, adiunkt, Katedra Zarządzania, WZ
Milena Jagiełło-Okoń, st. referent, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Monika Jakubiak, specjalista, Biuro Karier Studenckich
Jerzy Józwiak, adiunkt, Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Czesław Karwat, prof. nadzw. PL, Katedra Urządzeń Elektrycznych i TWIN, WEiI
Zbigniew Kiernicki, adiunkt, Katedra Pojazdów Samochodowych, WM
Beata Kijak-Mitura, sam. referent, Biuro Współpracy z Zagranicą i Badań Naukowych
Tomasz Klepka, adiunkt, Katedra Procesów Polimerowych, WM
Agnieszka Kluska, st. referent, Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii
Mariusz Klonica, asystent, Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Paweł Kordos, adiunkt, Katedra Podstaw Techniki, WPT
Danuta Kowalik, st. technik, Katedra Inżynierii Procesowej, Spożywczej i Ekotechniki, WM
Alicja Kwiatkowska, specjalista, Dziekanat, WEiI
Grzegorz Łagód, asystent, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WiS
Krzysztof Majcherek, Samorząd Studencki PL
Marek Miłoś, adiunkt, Instytut Informatyki, WEiI
Piotr Mochol, specjalista, Dział Spraw Studenckich
Tomasz Nowicki, asystent, Katedra Mechaniki Budowli, WIBiS
Jan Olchowik, profesor nadzw., Instytut Fizyki, WPT
Irina Pater, specjalista, Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn, WM
Zbigniew Pater, profesor zw. PL, Katedra Komputerowego Modelowania i Technologii Obróbki
Plastycznej, WM
Małgorzata Pawłowska, adiunkt, Katedra Inżynierii Ochrony Powierzchni Ziemi, WiS
Elżbieta Pierzchalska, st. wykładowca, Studium Języków Obcych PL
Wojciech Piłkuła, Szermierka Historyczna PL
Paweł Pikur, Przewodniczący Samorządu Studenckiego PL
Tadeusz Poljański, Prezes Sportowego Klubu Kick-Boxing PL
Sławomir Przyłucki, adiunkt, Katedra Elektroniki, WEiI
Ewa Pyczek, wykładowca, Studium Języków Obcych PL
Anna Rudawska, adiunkt, Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Magdalena Rzemieniak, adiunkt, Katedra Marketingu, WZ
Sylwester Samborski, adiunkt, Katedra Mechaniki Stosowanej, WM
Bronisław Samujło, adiunkt, Katedra Procesów Polimerowych, WM
Karolina Sepiół, sam. referent, Biuro Karier Studenckich PL
Janusz Sikora, prof. nadzw. PL, Katedra Procesów Polimerowych, WM
Jadwiga Skwarcz, st. wykładowca, Studium Języków Obcych PL
Bożydar Spólnicki, st. wykładowca, SWFiS
Paweł Surdacki, adiunkt, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEiI
Anna Szafrańek, adiunkt, Katedra Mechaniki Ciała Stałego, WIBiS
Kazimierz Szatkowski, st. wykładowca ze stopniem dr., Katedra Organizacji Przedsiębiorstwa, WZ
Ewa Szutnik, asystent, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WiS
Michał Szymbis, Sekcja Kolarstwa Górskiego PL
Barbara Szymoniuk, adiunkt, Katedra Marketingu, WZ
Dorota Tkaczyk, Dyrektor Biblioteki PL
Aneta Tor, asystent, Katedra Procesów Polimerowych, WM
Andrzej Wac-Włodarczyk, prof. nadzw. PL, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEiI
Anna Walczyna, adiunkt, Katedra Ergonomii, WZ
Zbigniew Zastawny, instruktor, Dział Spraw Studenckich
Anna Żak, specjalista, Dział Spraw Studenckich

„Biuletyn Informacyjny Politechniki Lubelskiej”

wydaje Politechnika Lubelska za zgodą rektora
Adres redakcji: Politechnika Lubelska, ul. Nadbystrzycka 38d, 20-618 Lublin
tel. 81 538-11-08, fax 81 538-46-57

Rada Programowa

mgr Marta Bijas, prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko (przewodniczący),
dr inż. Magdalena Rzemieniak, dr hab. inż. Barbara Surowska, prof. PL,
dr hab. inż. Bogusław Szymgin, prof. PL

Zespół redakcyjny

mgr Iwona Czajkowska-Deneka (redaktor naczelny), mgr Milena Jagiełło-Okoń

Stali współpracownicy

dr inż. Jerzy Montusiewicz, dr inż. Sławomir Przyłucki, mgr Tomasz Nowicki,
dr inż. Anna Rudawska, mgr inż. Jarosław Mądro, dr inż. Grzegorz Łagód, dr Anna Walczyna

Zdjęcia: archiwum, SAF, Iwona Czajkowska-Deneka

Nakład: 500 egz.

Numer zamknięto 30.01.2009 r.

Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich skracania
i redagowania.

OTWARCIE CENTRUM DYDAKTYCZNO-KULTURALNEGO NA PL

PARK POLITECHNIKI ZIMA

